COMMVNES IVRIVM SENTENTIAE,

Cum earum oppositionibus, & solutionibus: necnon insigniores ueteris & noui Testamenti loci.

IOANNE BELLONE TOLOSATE iuris vtriusque studiosissimo authore.

HAC AQVA, NON

QVI BIBERIT EX

SITIET IN ÆTERNVM.

VENETIIS. M D L.

Ex libris [illegible]

AMPLISSIMO VIRO
PETRO DE RICIIS,
IOANNES BELLONVS
TOLOSAS SAL.

CVm Auenionenſem nuper vniuerſitatẽ reliqui, egregiæ noſtrorũ ſtudiorũ Mecęnas, et ad Toloſanã acceſſi Academiam, in toto pene orbe celebratiſſimam, ob frequentiſſimum Iuris vtriuſq; exercitium, quod in eadem indeſinenter verſatur. Putaui tandem mecum bene actum, ſi ſaltem aliquo officij genere tibi gratificarer, in quo quidem aliquando mirabilis ingenij tui celſitudo, cum in otio ſuauiſſimo eſſet, intermiſſis grauioribus animi curis delectaretur. Tanta etenim in me con-

tulisti beneficia, vt vix vnquam illis respondere re ipsa me posse putem, me nãq; ab ineunte ætate sumptibus propriis aluisti, ad humaniores literas prouexisti, postea quo commodius grauiora Iuriũ studia perdiscere possem, me Collegiatorum tui Collegij numero & consortio (vt Patronus de me bene meritus) aggregasti, vbi quicquid parum in iuribus scio, edidici, & hoc propter creberrimam Scolarium Collegiatorum de iure concertationem, & in legendo exercitationem fere quotidianam, quę ibi secundum statuta fœlicium maiorũ tuorum rectissime fuit instituta. Tibi ergo soli quicquid sciẽtiæ habeo acceptum fero. Quæ quidem beneficia licet remetiri tibi nunquã possim, tamen eo nomine ago (vt debeo) tibi gratias immortales, & agam dum viuam. Et ne no-

tam ingratitudinis omnino incurrã,
ſciantq́ omnes me tibi ſoli omnem
operam, omne ſtudium, omnemq́
laborem, polliceri & dedicare, hono
remq́ fere, quem debeo, hunc libel-
lum qualẽcunq́ tuo nomini dico et
conſecro, vt immortalis ſis per omne
æuum, & per ora doctorum virorũ
laudes nominis tui prędicentur, quia
fueris, et ſtudij, & operis noſtri cau-
ſa. In quo quidem libello cõgeſsi nõ
ſine magno labore, generales Iuris
vtriuſq́ regulas, & ſententias, vtiliſsi
mas quidem & neceſſarias iuris ſtu-
dioſis, & in legendo, & in vtranque
partem diſceptando. Legi æquidem
libellos qui quotidie in manibus ver
ſantur, Flores inquam legum, & Bro
cardica vtriuſq́ Iuris, ſed mea ſenten
tia, imperfectos, nam & regulæ
vniuerſales pleræque neceſſariæ in
illis prætermiſſæ ſunt, & contraria

multa sine suis solutionibus proposita fuere. Quę igitur in illis mihi deesse visa sunt, ex lectione longa Iurium & glossarum, hoc in libello suppleui, & amplificaui. Quem spero tibi gratissimum futurum, qui vt honore & dignitate es sublimior, ita & scientia, & rerum experientia, præstantior. Det tibi igitur Deus omnipotens fœlicem in hoc sæculo vitam, In cælis vero cæleste gaudium.

Vale.

Tolosæ, Quinto Calend. Februarij. Anno a virginis partu. 1549.

COMMVNES IVRIVM SENTENTIAE

ſecundum ordinem Alphabeti, per Ioannẽ Bellonum Toloſatem.

A

PROPOSITIO.

AFflictio nõ debet dari afflicto. Nau.i. & in illa.l. diuus. ff. de officio præſi.&in.l. pœna in.§.fi.ff.ad.l. pomp.de patri.&in l. tam dementis. C. de epiſ.aud. Vbi furioſo pœna addi non debet, cum ſatis furore ipſo puniatur. ad idem textus in.l. iure ſuccurſum eſt.ff.de iu.dot.Vbi pater propter luctum filiæ defunctæ dotem nõ amittit ſed recipit, ne duplex ei detur afflictio.adde.l.ex facto in.§.iulianus.ff.de vulg.& pu.ſubſt.&.l.nauis in.§.fin.ff.ad l.Rhod.de iact.de iure canoni. vide text.

in c. cũ percussio. vii. q. i. ⁊ in. c. at si cleri ci in fi. ext. de iud. ⁊ in. c. ex parte ext. de cler. ęgro. vel debil.

OB. Opponit̃ de. l. romanus. ff. de tut. & curat. vbi in eadem tutela duplex periculum quis sustinet, & fideiussionis & tutelæ.

SO. Ibi fideiussor potest ẽt esse contutor ratione & fauore tutelæ quæ publicũ munus est, & iõ inuitis datur, vt in. §. i. insti. de excus. tut. vel cu. Iõ ibi non excusatur cum necessitas legem non habeat.

OB. Præterea obstat. ꝙ in delictis pœna duplex dari põt in. l. capitaliũ in. §. solẽt de pęnis. ff. & in. l. i. ff. de iu. pat. in. c. at tendendum. xvii. q. iiii. &. c. si quis cuiuslibet. xxi. quæst. v. in. c.. extr. de calũ. &. c. in archiepiscopatu ext. de rap.

SOL. Duplex pœna põt infligi cũ vtraque per se non sufficit, vt in cõtrariis. Cũ aũt vtraque per se sufficit duplici pœna quis affligi non debet, vt hic.

PR. Ad sentẽtia interlocutoria nõ appellatur. in. l. ante sententiæ tempus. C. quorũ appell. nõ reci. & in. l. ii. C. de epi.

aud. Vbi añ sñiam definitiuã appellatio fieri nõ debet, ergo a sñia ĩterlocutoria q̃ ante definitiuã ferẽ appellare non licet.

OB. Contrariũ videtur dicere textus in l. intra vtile. ff. de min. & in. l. arbitro. ff. q satis. cog. & in. l. ante sentẽtiam de appel. recip. ff. canonizata in. c. non solent. §. ante sententiam. ii. q. vi.

SOL. In. d. l. intra, est lata ĩterlocutoria q̃ perimit totum negocium, & totam fere cãm determinat, & secum trahit executionẽ & iõ ab ea potest appellari, & in d. l. arbitro, ⁊. l. añ sentẽtiã, grauamẽ illatũ ab interlocutoria nõ poterat reparare per appellationem a definitiua. Iõ poterat ab ea appellari, secundum Bar. ibi.

OB. Insuper contradicit tex. ĩ. c. super eo. ii. de ap. ex. ⁊ in. c. cordi. de appel. lib. vi. vbi a quocunq; grauamine ab interlocutoria appellatur.

SO. Hoc verum est de iure canonico.

PRO. A digniori ⁊ potẽtiori debet fieri denominatio, in. l. ii. ⁊ in. l. querit. ff. de statu homi. & in. l. i. ff. si ager vectigal. vel emphyteo. petat. vbi dominiũ simplici-

ter prolatum intelligitur directum non vtile. adde tex. in. l. legatis seruis. i. §. si vnus. ff. de leg. iii. in. l. quæ religiosis. ff. de rei ven. & in. §. sed ius quidem ciuile, insti. de iur. nat. gent. & ciuili, Vbi cum ius ciuile appellamus in dubio ius Romanorum intelligimus. & in. c. i. extr. de testa. vbi in substitutionibus de directa potius quam de obliqua est interpretatio facienda, & in. c. quod in dubiis ext. de consec. eccle. vel alta.

OB. Obstat de matrimonio quod denominatur potius a matre quam a patre, quia non appellatur patrimonium, sed matrimonium, vt in. §. i. institu. de patri. potest. tot. tit. ext. de sponsal. & matrim. & tamen homo est dignior fœmina. l. i. ff. de senat.

SOL. Ideo illud est, quia fœmina ante partũ est onerosa, in partu dolorosa, post partum laboriosa, & materno magis indiget solatio infans quam paterno, vt in c. ii. ext. de coniu. infid.

PRO. Appellatione domini vsufructuarius non continetur in. l. falsus. in. §. fina.

ff.de furt. vbi vſufructuarius dominus nõ eſt, ad idem tex. in. l. recte diximus. ff. de verbo. & rer. ſigni. vbi vſufruct. pars dominii non eſt.

OB. Contra de. l. in venditione. ff. de bon. auth. iud. poſsid. vbi appellatione domini vſufructuarius quoq; continetur, & l. iii. ff. de vſuf. vbi pars dñii eſt vſufruct⁹.

SOL. Vſufructuarius eſt dominus improprie, ſcilicet in vſufructu, vnde dominus eſt vtilis non directus. gl. & ibi Bal. in l. proprietatis. C. de probatio.

PRO. Auaritia eſt omnium malorum mater. §. cogitatio circa mediũ, in auth. vt iud. ſine quoq. ſuffr. coll. ii.

PRO. Auarus eſt inſatiabilis cui totus mundus nec obolus eſt, vnde ſemper auarus eget eccle. v. in. c. ſicut hi. xlvii. diſtin.

PRO. Amor & vinum, æquiparantur, in. §. fi. inſti. de ſucceſſ. ſublat. quæ. fie. per bon. vend. & ibi gloſſ.

PRO. Alterius odio nemo debet prægrauari, in. l. ſi quis in ſuo in. §. legis. C. de inoff. teſta. Vnde ſolet iactari vulgo prouerbium. Filius non portabit iniquitatem

patris in.l.crimē,& in.l.si pœna.ff.de pœnis, & in.l.sancimus.C.de pœnis.et in.c. si habes.xxiiii.q.iiii.& in.c.si compromissarius de electio.in.vi.

OB. Cōtra de.l.qsquis.§.filii.C.ad.l.iu. maie.& de.c.vergentis. extra de hæret. vbi ob delictum patris filius punitur.

SOL. Speciale est ibi in crimine læsæ maiestatis & hæresis.Regulariter cōtra.

OPPO. Opponitur etiam de.l.satis. C.in quibus causis pign.tacit. vel hypothe. contrahen. vbi mulieris dos tacite obligatur pro primipilo, ita quod si bona primipilli exhausta sint distrahitur.

SOL. Dic ꝙ ibi vxor tenetur pro marito in causa tantū primipilari. non alias l.lex iulia.ff.de fun.dot.&.§.i.inst.quibus ex cau.alie.licet,vel non.

OB. Pręrerea obstat.l.cū hęres.ff.de diuer.& tēp.pręscri.vbi vitia defuncti trāseunt in hæredem.

SOL. Vitiosa defuncti vsucapio cōtinuatur in hæredem,vt ibi.Cum pro vna eademq; persona testator & hęres repute

tur.in.§.i. in auth.de iureiu.a mor.pręst. col.iiii.

PR. Alteri per alterum iniqua cõditio inferri nõ debet, in.l.si.C.de acq.pos. vbi ex aliena malignitate piudiciũ alicui generari nõ debet, ⁊ in.l.si vnus, in.§.añ om nia.ff.de pac. vbi conuentio cum vno facta alii nocere minime debet.

OB. Oppono, de pupillo q obligaͬ alii cũ authoritate tutoris, in.§.i.institu.de au thori.tuto.

SO. Dic ꝙ pupillus obligando se cum authoritate tutoris ĩ nullo dãnificaͬ, omne enim damnũ de suo tenebitur resarcire pupillo tutor, redditione rationũ, vt in l.si tutor.ff.de auth.tut.seu cur.

PRO. Absurdum est euitandũ in iure, valet enim argumẽtũ ababsurdo euitando.in.l.ratas.C. de rescin. venditio.in.l. nec audiendus.ff.de oper. libero.l. nam absurdum, de bon.liber.ff.in capit.i. de cleri.non rescind in sexto in capitul.de maioribus, extra de præbendis.

PR. Actor debet sequi forum rei. & in ciuilibus, & in criminalibus causis.l.

actor. C. vbi in rem act. exer. deb. in. l. iuris ordinem, &. l. in criminali. C. de iurisf. omn. iudi. in can. si quisquam. ii. q. i. can. ibi causa. & ca. pulsatus. & can. neminē. iii. q. vi. c. si clericus. &. C. cum sit generale. ext. de for. compe.

O B. Contra de. l. fina. in fin. C. vbi in rem act. exer. de. &. c. sane, ext. de for. cō pet. Vbi actor debet conuenire reū sub illo iudice, in cuius ꝓuincia res est litigiosa.

S O L. Dic ꝙ ratione rei de qua agitur sortiri quis forum tenetur, vt ibi.

O B. Secundo Contra, de. c. quod clericis. ext. de for. compet. vbi actor non conuenit reum coram suo iudice, in ciuitate Parisiensi in causis pecuniariis.

S O L. Ibi speciale Parisiis quia Episcopus ibi habet temporalem iurisdictionē, vt ibi not. gloss.

O B. Tertio contra, de auth. habita. C. ne filius pro patre, vbi scolares agunt apud tres iudices quos sibi elegerint.

S O L. Ibi fauore ⁊ priuilegio scolariū.

P R O. Ab alio doceri non debet qui alios docere debet. in. §. damus. in authē. de

ſanct.epiſ.coll.ix.in can.continentibus.i. q.vii. vbi epiſcopi aliorum doctrina indigere non debent, cum aliorum doctores eſſe debeant.

PRO. Alienã rem inuito domino poſſidere non poſſum. In.l.cum præcario.ff. de præcar. regu. id quod noſtrum. ff.de reg.iur.

PRO. Aliud eſt furtum, aliud eſt damnum, hoc enim cum rei corruptione, illud cum rei amotione fit.l.ſi ſeruum.§.ſi oliuam.ff.ad leg.aquil.

PRO. Abſentia ei qui rei pub.cauſa abeſt, non obeſt.l.i.ff. ex quibus cauſis maio. niſi dolo malo abeſſet, vt.l.item hi, & l.qui data opera.ff.eod.tit.

PRO. Auariſsimum genus eſt mulierũ, facilius enim ſe obligat q̃ alicui donet mulier.l. ſed ſi ego in fine vbi gloſſ.ff.ad ſen. velle.

PRO. Amor pecuniæ eſt quaſi materia omnium criminum, in capitu. his igitur. xxiii.diſtinct.

PRO. Ad arma & rixam non debet pati eos accedere iudex, quos poteſt ſua iu-

risdictione componere in.l. æquissimum de vsufru.ff.

PR. Apud deū omnia certa sunt etiā futura, solius enim dei est iudicare de futuris in.l.sed & si restituatur in.§.fina.ff. de iud. vide gl.singularem.in.l.respiciendum.ff.si cer.peta.& Barto.in.l.cum quidam in.§.suum.ff.de acqui.hęre.

PR. Actore non probante reus absoluitur.l.qui accusare.C.de edendo.l.ii.C. de proba.l.fin.C.de rei vendi.c.cum ecclesia sutrina extr.de caus.propo.& pos. &.c.i.vt ecclesiasti.benefi. sine diminu. confer.

PRO. Actore non probante reus nullam defensionem vel probationē pręstare cogitur.i.l.frustra,et l.actor.C.de proba.in.c.accusator.vi.q.v.

OB. Cōtra de.l.in exceptionibus.ff.de pb.vbi reus probare tenetur,sicut actor.

SOL. Exceptionē suā probat reus vt ibi,non intentionem actoris.

OB.Secundo contra de.l.circa.ff.eod. tit.vbi reus probat.

SO. Ibi reus trāstulit in se onus pbādi.

OB.

OB. Tertio opponitur de.§. edenda. ff.de eden. vbi reus exhibere tenetur instrumenta agenti.

SOL. Cum reus vsurus est instrumentis edit illa, alias si nollit vti illis non exhibet aliquo modo ad fundandam scilicet intentionem actoris in.l. qui acccusare. C.eo.titu.

OB. Quarto obstat.l.ne q̃squã.ff.eo.ti. vbi instrumẽta exhibent agẽti pro fisco.

SO. Speciale est ibi in cã fisci ꝙ fisco eduntur ad fundandã intẽtionẽ suam. Vel dic ꝙ ibi fisco eduntur ad suã replicationem fundandam, vt ibi no. Bar.

OB. Vltimo opponitur, de.l. argentarius in principio.ff.de edend. vbi tenetur argentarius reus edere rationes aduersario actori.

SOL. Ibi textus loquitur de rationibus communibus utrique & argentario, & agenti, non mirum, si eas edere teneatur.l.prætor in principio.ff.eo.

PRO. Alienationem intelligimus dominii translationem in .l. prima. C. de fund.dotal.l.alienationis, &.l.alienatum

ff. de verborum significatione.l.ex hoc edicto, in.§.alienare.ff.de alien.mut.iudi.causs.fact.

OB. Contra de.l.fin. C.de reb. alie.nō alie.&c.nulli ext.de rebus eccle.nō alie. vbi alienationis nomine cōtinetur etiam actus per quem dominium nō trāsfertur, vt pignus, hypotheca,conditio,seruitus, & similia.

SOL. Proprie & stricte alienatio est dominii translatio vt hic,largissime vero & improprie ex interpretatione legis, est cuiuslibet iuris acquisitio,vt in cōtrariis.

PRO. Alienatio rerū dotalium est prohibita etiam accedente consensu mulieris,in.l.lex iulia.ff.de fund.in.l.vnic.in.§. & cum lex Iulia.C.de rei vxor.actio.in authen.siue a me.C.ad velleia.in.§.i.inst. quibus alie.licet vel non.

OB. Cōtra de.l.satis. C.in quibus caussis pig.tacit.contraha. vbi bona mulieris tacite, obligata sunt pro primipilo exhaustisq; bonis primipili,distrahuntur.

SOL. Speciale ibi in causa primipillari.

OB. Obſtat etiam diſpoſitio. c. cū cōtingat, ext. de iureiu.. &. c. licet mulieres, de iureiu. in. vi. vbi valet alienatio rerum dotalium celebrata, cum conſenſu & iuramento mulieris.

SOL. Illud eſt de iure canonico introductum, & hoc ratione iuramenti obſeruandi, cum in alterius damnū eo caſu nō redundet, nec vergat in æternę ſalutis diſpendium, vt ibi nota.

PRO. Affectare quiſquam nō debet id in quo intelligit, vel intelligere debet in firmitatem ſuam alii damnoſam futurā. in. l. idem iuris, in. §. mulionem. ff. ad leg. aquiliam.

PRO. Alienam conditionem facere poſſumus meliorem, nō deteriorem, in. l. ſoluendo de neg. geſt. ff.

PRO. Actiones perſonales directe ſemper ambulant cum perſona, & adeo infixæ ſunt oſsibus noſtris, vt vix diuelli a nobis queant, ſicut nec character baptiſmi a baptizato, in. l. actionū duo ſunt genera. ff. de act. & obl. vbi no. in. l. ſi ſticho. ff. de peculio, in. l. iii. vbi glo. ff. pro ſocio,

vnde licet cedam tibi actionem non tamen debetur tibi, sed mihi, & si rei vendicationem cedam, tu non es dominus, sed ego. no. glos. in. l. plane. ff. fami. hercis.

PRO. Allegans constitutiones correctas punitur pœna falsi, in. l. fina. vbi not. ff. ad leg. cornel. de fal.

PRO. Ab executore sentētię nō appellatur, in. l. ab executore. C. de appel.

PRO. Ampliatio, vel diminutio membrorum non nocet. in. l. non sunt liberi. ff. de stat. hom.

PRO. Appellatione sententiæ simpliciter prolatę intelligitur definitiua, ita no. glo. in. l. i. §. biduum. ff. quād. appel. sit, & in. l. quod iussit, in verbo sententiis. ff. de re iud.

PRO. Appellatione partis simpliciter dimidia intelligitur in l. de ętate. §. si interrogatus. ff. de interrog. actio. hoc intellige ī dubio. Nā quādoq; pars de minima intelligitur, in. l. insulæ. ff. de iud. vbi insulæ sunt pars prouincię, & tamen pars minima sunt, & vide pro hoc glo. in. c. auaritię, in verbo aut earū parte, de ele. in. vi.

PRO. Alimenta debentur liberis ex æquitate naturali.l.i.§.ius naturale.ff.de iusti.& iur.l.si quis a liberis,de lib.agn.ff.

PRO. Abundans cautela non nocet,superflua enim non vitiát actum, in.l.testamentũ.C.de testa.in.l.si seruo.in fin.ff.de adimen.lega.in.l.pediculis,in.§.labeo.ff.de aur.& argen.lega. vbi non mutat substantiam rerum non necessaria verborũ multiplicatio,& in.l.quæ extrinsecus.ff.de verbo.oblig.in reg.non solent.ff.de regu.iuris.

OB. Contra inutilis adiectio vitiat actum,in.l.actus legitimi.ff.de reg.iur.ꝛ iu §. seruus alienus.insti.qui testa.tuto.dare poss.

SOL. Vbi superfluitas est contra formam,ꝛ natura actus, est vitiosa,vt ibi alias minime,vt hic intelligitur.

PRO. Aliud pro alio inuito creditore solui non potest.in.l.ii.§.mutui datio.ff.si cer.pet.in.l.paulus.ff.de solu. in.l.eum a quo.C.de solut.

OB. Primo de.l.miles.§.decem.ff.de re iudica.vbi dominus ex noxa serui

condemnatus ad pecuniam poteſt dedere ſeruum noxæ.

SOL. Vbi debetur pecunia reſpectu alicuius certæ ſpeciei creditor ſoluendo ſpeciem liberatur, vt ibi, ratio, ne culpa ſeruorum vltra eorũ ęſtimationem ipſos dominos grauet, in. §. i. inſtitu. de noxa. action.

OB. Secundo in contrarium allegatur l. ſi quis argentum in principio. C. de dona. &. l. i. §. fin. de aur. & argent. leg. vbi pro argento ſoluitur æſtimatio.

SOL. Vbi debetur quantitas in pecunia, poteſt ſolui æſtimatio in pecunia ex eadem materia, non in diuerſa forma. in damnum creditoris. d. l. paulus de ſolu. Ideo dicas ꝙ ibi ſoluitur ęſtimatio in nũmis argenteis, & non ære contaminatis, ſed eiuſdem ligę ſecundum doct. vnde eadem pecunia videtur ſolui.

OB. Tertio obſtat. l. ſi domus in. §. qui confitetur. ff. de leg. i. & . l. non dubium in §. fi. ff. de leg. iii. vbi hæres grauatus de re aliena pręſtanda æſtimationem ſoluit legatario.

SOL. Vbi debetur ſpecies, & non poteſt præſtari, vel difficulter, æſtimatio ſoluitur vt ibi cum neceſsitas legem non habeat.

PRO. Ablatiui abſoluti important conditionem. l. fideicommiſſa. in. §. cum eſſet ff. de leg. iii. in. l. a teſtatore. ff. de condi. & demonſtra.

PRO. Arbitrium & æſtimatio alicuius electi reducitur ad arbitrium boni viri, in. l. fideicommiſſa. in. §. quanquam. ff. de leg. iii. l. fideicom. ff. de fi. lib.

PRO. Alienatio licet prohibeatur, de conſenſu tamen omnium in quorum fauorem prohibita eſt poteſt fieri. l. nihil. §. i. ff. de leg. i. in. l. cum pater in. §. libertis. ff. de lega. ii. in. l. quoties. C. de fideicom.

PRO. Aliud eſt eſſe tale & aliud haberi pro tali. glo. ſingu. in. l. mercis appel. ff. de verb. ſigni.

PRO. Alienas ſucceſsiones teſtator proprijs præponere non pręſumitur, magis enim ſuos teſtator diligit quam alios, magis ſuum ſanguinem quam alienum. in. l. generaliter. in. §. cum autem. C. de inſti. &

substi.in.l.cum acutissimi.C.de fideic.& in l.cũ auus.ff.de condi.& demonstr.

PRO. Aliud est dare, & aliud est reddere,in.l.i.§.eleganter.ff.deposi.

OB. Contra de.l.cum quidam.ff.de leg. ii.&.l.verbum reddẽdi.ff.de ver.sign.vbi verbũ reddo etiã pro suo simplici do.sumitur,vt in.l.qui vxori, vbi Accur.ff.de aur.& argen.lega.

SOL. Dic ꝙ propria significatio reddẽdi est restituendi, large autem dãdi simpliciter,vt in contrariis.

PRO. Affectus non punitur nisi sequatur effectus,in.l.cogitationis.ff.de pœn.in l.i.§.i.ff.quod quisq; iuris.

OB. Contra.de.l.i.ff.de extraor. criminib.&.l.vnic.in princ.C.si quacunq; prę. põt,&.l.si qs nõ dicam rapere.C.de episc.& cle.&.l.si quis seruo.C.de furt.&.l.pręsenti.C.de his qui ad eccles.cõfu.&.l.i.§.bestias,vbi gl.no.ff.de postu.vbi punitur affectus sicut effectus.

SOL. Affectus punitur vt hic, vbi statũ est in finibus cogitatiõis nec vltra procedit,vbi vero ad aliquem conatũ pro-

cessit affectus punitur in grauioribus criminibus, vt in contrariis.

PRO. Ab etymologia valet argumentum. l. i. ff. de iusti. & iur. l. ii. §. appellata, vbi late Bar. & doct. ff. si cer. pet. in. l. i. ff. de acqr. pos. in. l. senatus, in. §. donatio. ff. de dona. caus. mor. l. ita vulneratus, ad. l. aquil. ff. in. §. siccariis, instit. de pub. iud.

OB. Non licet ita arguere, testamentum. dicitur ꝙ testatio mentis sit. §. i. insti. de testa. ord. ergo testatio mentis est testamentum, nā legatū & codicilli sunt testatio mētis. & tñ non sunt testamentum.

SOL. Ab etymologia valet argumētū tm̄ negatiue, vt exēpli causa. testatio mentis nō est, ergo non est testm̄, valet argumen. non affirmatiue, vt in contrariis.

PRO. Ab eo plura exiguntur cui plura cōmittunt, in. l. psbyteri. C. de episc. & cle.

OB. Cōtra de. l. nemo i fi. C. de sum. tri. & fi. cat. vbi plus puniunt miores, vt sui quā maiores psonę in dignitate cōstitutę.

SOL. Ibi plus puniūtur minores, quia magis delinquunt. quia ibi disputant publice de fide catholica, quod prohibe-

tur & imiſcent ſe rei ad ſe nõ pertinenti ſicut ad maiores. in re, culpa, de re iudica.ff.

PRO. A quocunq; remouetur genus, remouetur & eius ſpecies, in.l.fi.C.de vſur. rei.iud. in.l.i.§.fi.ff.de ſuis & legit. hæred. vbi not.

PRO. Ad poſitionem conſequentis ſequitur poſitio antecedẽtis.l.illud.ff.de acqui.hære.l.ad rem mobilem, &.l.ad legatum.ff.de procur.

PRO. A perſona arbitri non eſt recedendum.l.in compromiſsis.ff.de arbit.l.ſi quis arbitratu.ff.de ver. oblig.in.l.fi.C. de contrahen.empt.

OB. Contra de.l.ſi ſocietate. ff.pro ſocio, &.l.iii.C.de dot.promiſsio. vbi a perſona arbitri receditur, quia ad arbitrium boni viri recurritur.

SOL. Dic ꝙ quando iniq; arbitratus eſt, ad arbitrium boni viri recurritur.d.l. ſi ſocietatem, in.§.arbitrorum.pro ſocio in.d.auth.l.iii.de do. promiſ.eſt caſus ſpecialis fauore dotis cuius valet promiſsio nulla quantitate ſpecificata etiam ſi non

fuerit declaratio alteri commiſſa ſecundum Docto.

PRO. A definitione valet argumentum l.i.§.i.ff.de dol.mal.in.l.i.vbi Barto.ff.de teſtamen.

OB. Contra de.l. omnis definitio. ff. de reg.iur.

SOL. Definitionem dare in iure ciuili periculoſum eſt,omnis enim bona definitio debet conſtare genere,et differentia ſecundum Bart.in.d.l.i.de teſt. ſed magna eſt penuria differentiarum ſecundum dialecticos,ideo parũ eſt vt definitio ſubuerti non poſsit,ſed licet arguere a definitione l.eo,quod conuerti debet diffinitio cum ſuo definito & econtra, vt hic vel dic ꝙ illa lex intelligitur de regula quæ patitur multas exceptiones,definitio enim regula eſt,in.l.i.ff.de reg.can.vt ibi gl.intelligit.non de hac defini.

PRO. Ad veritatem copulatiuæ requiritur vtranqꝫ veram eſſe,ad veritatem vero diſiunctiuæ ſufficit alteram eſſe verã, in.l.ſi hæredi.plures.ff.de condit.inſti.§. pe.inſt.de hær. inſt.i.l.ſi quis ita.ff.de ver.

obligati.c.inter cæteras, vbi not.ext.de consti.reg.in alternatiuis,de reg.iu.in.vi.

PRO. Contra. Quia disiunctiua pro copulatiua accipitur.l.generaliter.C.de insti.& substi.&.l.cum quidam.C.de verb. significatio.

SOL. Disiunctiua resoluitur in coniunctã fauore personę honoratę,vel grauatę,vt ibi,secus vbi est posita inter res.

PRO. Absens in criminalibus nec accusare,nec accusari,nec dãnari põt,in.l.fin. C.de pœnis, in.l.absentem.C.de accus.& in.l.absentem.ff.de pœnis.

OB. Primo contra,absens accusare potest,per.l.quoniã indubitati.C.ad leg.iul. de adul.vbi mulier in quæstionibus confessa de crimine petit accusatorẽ ĩ officio publico constitutum præsentari, quo tñ absente contra reum fertur sententia.

SOL. Specialis ibi est casus, ratio specialitatis est duplex ibi,Prima quia accusator absens erat in seruitio reipublicę. Altera qa iam rea confessa erat de crimine.

OB. Secundo contra quod absens possit damnari,est text.in.l.seruum.§.publi-

cæ.ff.de procu. vbi vbicũq; damnari po teſt abſens ibi & defendi poteſt,ergo prę ſupponitur ibi abſentem condemnari.

SOL. Poteſt abſens condemnari in pe cuniaria pœna & etiam vſq; ad relega- tionẽ.d.l.abſentem in.§.i.de accuſ.ff.

OB.Tertio ad idem obſtat.l.ne diu.C. de pœnis,vbi de venali perfidia appari- tores etiã abſentes damnantur.

SOL. Speciale ibi in eo caſu contra apparitorem.

PRO. Ambulatoria eſt volũtas defun cti,vſq; ad vltimum vitæ ſpiritũ.in.l.iiii. ff.de admi.leg.in can.vltima volũtas.13. q.ii.in.c.cum marthę.ext.de cele.miſſar.

PRO. Ad impoſsibile nemo obligatur in.l.non ſolũ.ff.de act.& obli.l.impoſsi- bilis.ff.de verb.obl.in.l.ſi quis in graui.ff. ad ſilla.ſena.in.l.fi.ff.quæ ſen.ſine appel. reſcin.vbi ſententia iudicis impoſsibilis, executioni demãdari non debet, quia ne minem obligat,in.c.fi.ext.de pac.reg.im poſsibilium de reg.iur.ff.

PRO. Auctis diuitiis onera debent au geri.l.his oneribus.§.auctis.ff.de mun.&

hono.c.cum mar.ferrarienſis ext.de conſti.vbi ſuper excreſcentibus eccleſiæ facultatibus augetur numerus canonico.

PRO. Aſſeueratio ſeu ꝓfeſsio nuda nõ inducit ius neq; probationem, in.l. non nudis.C.de proba.in.l. neque profeſsio. C.de teſtamen.

PRO. Actus agentium non operãtur vltra eorum intentionem, in.l.nõ omnis numeratio.ff.ſi cert.peta.

PRO. Animal brutum caret ſenſu & ratione, ideoq; iniuriam inferre non dicitur.l.i.ff.ſi quad.pau.fecíſ.dicat, nec per conſequens puniri.

OB. Contra de.c. mulier.xv.q.i.vbi pecus morte mori debet. Leui.30.

SOL. Ideo punitur ibi, vt tali flagitio contaminata, indignam refricet facti memoriam.

PRO. Augetur crimen, vel iniuria dignitate præpoſiti in.l.omne.ff.de re mil. in can.homo chriſtianus.94.diſt.

PRO. Aduerſatiua dictio ponit diuerſitatem caſuum, et in iure, & in facto, no. gl. & Bar.in.l.hoc amplius.§.de his au-

tē.ff.de dam.infe.

PRO. Appellatione liberorum non ve niunt adoptati .l. fideicommissum.ff. de condi.& demonst.

PRO. Absurdum est quem redire ad id cui renunciandum putauit.l.si quis iusiu randum.C.de reb.credi.

PRO. Ars artium est regimen animarū c.cum sit ars artium de elect.ext.

PRO. Amplius aduerbium est repeti tiuum superiorum.l.legata inutiliter.ff.de leg.i.l.si sic locutus,de leg.iii.

PRO. Apud deum non gradus elegā tior sed vitæ melioris actio comprobatur can.sicut.xxiii.q.iiii.

PRO. Alieno facto quis nō debet one rari.in.l.causſę.ff.de procu.l.i.ff.de alien. mut.cauſ.fact.

PRO. Aliquid prodest, quod spadonem,in.§.fi.ff.de excu.tut.l.item hi.&.l.& qui data.ff.ex quib.causa.ma.l.ii.§.fi. ff.si quis caut.

PRO. Accessorium sequitur naturā sui principalis.l.cum princi.ff.de reg.iur. c.accessorium de reg.iur.in.vi.

OB. Contra de.l.i.C. de iudi. vbi sublato principali contractu non tollitur accessorium.

SOL. Hic loquimur de accessorio, qđ non potest esse sine principali, quo sublato tollitur accessorium, ibi de accessorio quod potest esse sine suo principali, ideo sublato principali nō tollit̃ accessoriū, vt ibi no. gl. quæ approbatur communiter.

PRO. Arma magis quā iura scire milites sacratissimus legislator existimauit in l fi. §. i. C. de iu. deli. l. i. C. de iur. & fa. ign.

PRO. Accessorium cedit principali. l. & si nō sunt, in. §. perueniamus, & .l. si qū ff. de aur. & argen. legato.

PRO. Alia causa est acquisitorum, alia acquirendorū. l. qui autem. ff. quę in frau. credi. l. i. §. confertur. ff. de col. bo.

PRO. Ad depositionē partis sequitur positio totius, in. c. pœnale. xiiii. q. v.

PRO. Adeo cuncta bona procedūt, in c. tua. ext. de deci.

PRO. Aliquid permittitur gratia virtutis, quod alias non permitteretur, in. l. i. §. bestias, vbi gl. ff. de postul.

PRO. Audacia circa licita approbatur, & circa illicita reprobatur in l. Gallus. §. videndum. ff. de lib. & posthu. iuncta. l. si quis in tantam furoris audaciam. C. vnde vir.

PRO. Ab alio petere non debeo quod habens alii petēti dare debeo in. l. si quis, ex argentariis, in. §. fi. ff. de edēdo vbi gl.

PRO. Alimentorum appellatione venit etiam victus & vestitus & habitatio, sine quibus viuere non possumus, in. l. lega. alim. ff. de ali. & cib. le. l. victus verb. ff. de verb. signi.

PRO. A sententia arbitri non appellatur, in. l. i. C. de arbi. can. a iudicibus. ii. quęstione. vi.

OB. Contra de. l. arbi. ff. qui satisda. cogan. & . l. fin. C. de iud. vbi potest appellari ab arbitr.

SOL. Ibi arbitros appellat iudices deleg. vbi decla. gl.

PRO. Appellatione præparati præparatorium cōtinetur. l. in argēto. ff. de au. & argen. lega.

PRO. Actiones pœnales de eadem re-

concurrentes nunquam alia aliã consu-
mit,in.l.nunquam.ff.de act.& obli.in.§.
fi.insti.si quadru.fecis.dicat.

PRO. Arbitria sunt hodie redacta ad for
mã iudiciorum l.i.ff.de recep.arbit.

PRO. Allegãs suã turpitudinẽ non est au
diendus,in.l.si creditoribus, vbi gl.C.de
seru.pig.dat.manu,in.l.transactione fini-
ta.C.de trãsac.l.cum profitearis.C. de re
uo.dona.l.si seruus plurium.§.i.ff.de leg.
i.l.ii.C.de condi.ob turp.cau.c.inter dile-
ctos,extra de dona.

OB. Contra de.l.i.&.l.& si filium.C.de
lib.cau.vbi turpitudinem suã allegat pa-
ter,qui filium vendidit.

SOL. Solue tripliciter. Primo quod ibi
allegare potest turpitudinem suam nomi
ne filii,cui prȩiudicare non potuit,Vel se
cundo allegat turpitudinẽ suã quȩ est ipso
iure nulla. Vel tertio dic ꝙ illud ẽ fauore
libertatis, sicut in.l.interrogata.C.eo.tit.

OB. Prȩterea. Contra de.c.tertio loco ex
tra de proba. vbi glo. vbi licet allegare
turpitudinem suam.

SOL. Hoc verũ est,vbi versatur pericu-

lum animæ, vt ibi no. glo.
PRO. Agentes & consentientes pari pœna puniuntur. l. iubemus. §. œconomus. vbi glo. C. de sac. san. eccle. in can. notũ. ii. q. i. & can. facientes. lxxxvi. distinc. c. i. extr. de off. & potest. iud. deleg.
OB. Contra qui consentit furto quia receptat sciens furtum vel consilium vel opem dat, tenetur furti, & tamen agens scilicet fur, non tenetur, vt filius, vel seruus, in. l. eos. C. de fur. iuncta. l. serui, & filii. ff. de fur. in. §. hi. qui. instit. de obliga. ex delict.
SOL. Ideo ibi nõ puniuntur agentes, quia nulla actio competit patribus vel dominis contra filios, vel seruos, in. l. lis nulla. ff. de iudic. ideo furti actione non poterant conueniri, vt ibi.
PRO. Accusatus accusatorem suum accusare pendente accusatione nõ potest, in. l. neganda. C. de his qui accusa. non possunt.
PRO. A vetustioribus est incipiendum in. §. singulorum institu. de rerum diuisione.

PRO. A dignioribus eſt inchoandum.l.ii. ff.de ſtat.homi.

OB. Contra de.l.cũ hi.§.vult igitur oratio.ff.de tranſ. vbi prius de modo de cauſa,quam de perſona, quæ tamen eſt dignior,eſt querendum.Præterea Imperator,in lib. inſtitu. primo de teſtamentis, & ſic de rebus tractat,& poſteriori loco de his qui teſtamẽta facere non poſſunt, & ſic de perſonis,cum tamẽ prius ſit quęrendum de habilitate perſonæ teſtantis, quam de ſolennitate rei ſcilicet teſtamenti,in.l.ſi quæramus.ff.de teſta. & præpoſuit etiam titulum de teſtamento pagani quam militis,quod tamen eſt dignius.

SOL. Dic quod iſtud eſt ad placitum imperatoris, præponere poſtponenda, & poſtponere præponenda, vt in contrariis apparet.

PRO. Ad poſitionem ſpeciei ſequitur poſitio generis non econtra.l.ſi quid earum §.interemptum,vbi Barto.ff. de lega.iii. l.inter agnatos.ff. vnde leg.

PRO. Arma legibus indigent,& leges armis in.l.i.in prin.C. de iuſtinia.nou.cod.

confi. & in prohemio. insti. vbi glo.
PRO. Ab speciali valet argu. l. ius singulare. ff. de legi. in. l. i. ff. ad municip.
PRO. Arguere licet de milite ad clericũ, gl. communiter approbata, in. l miles. ff. de re. iud. & pro hoc vide Accur. in. l. stipendia. C. de execu. rei iud. & in. §. i. insti. de mil. testa. clericus enim est miles cœlestis in. c. episcopus, extra de præben.
PRO. A partium enumeratione valet argu. l. re coniuncti, vbi Bar. ff. de lega. iii. in §. i. vbi Ang. insti. de oblig. & quasi contrac. in. §. actionum, vbi glo. insti. de act.
PRO. A contrario sensu valet argu. in. l. i. §. huius rei fortissimũ est argumentum ff. de off. eius cui manda. est iuris. in. l. qui testamento. §. mulier. ff. de test.
OB. Contra de. l. conuenticulã. C. de epis. & cle. vbi conuenticula illicita exercere non licet extra ecclesiam. Ergo a cõtrario sensu in ecclesia liceret, quod nõ est dicendum. ad idẽ tex. in. l. nemo. C. de iuris. om. iud. vbi post litem recusari nõ debet iudex, ergo a contrario ante litẽ non deberet recusari, quod est falsum.

SOL. Argumētum a contrario sensu nō valet, vbi resultat absonus intellectu contra legem, in. l. ii. C. de condi. inser.

PRO. Auarus est cæcus, in. c. auaritiæ cęcitas. vbi canoni. de elec. lib. vi.

PRO. Auaritia legitimis ictibus est feriēda. l. si quis in suo. C. de inoff. testa.

PRO. Absens causa studiorū, abesse non videtur. l. quęsitum, vbi Bar. ff. de leg. iii.

PRO. Absens causa studiorū integre debet fructus sui beneficii percipere. c. sup specu. extra de magist. c. tuæ, de cleri. nō resi. &. c. ii. de priui. in. vi. exceptis tamen distributionibus quotidianis, in. c. licet de pręb. in antiq.

PRO. Absentia causa studiorū est iustissima, in. l. nec non. ff. ex qui. caus. maior.

PRO. A sententia, non ab executione est incipiendū, nam nimis properas marcelle ⁊ c. l. i. C. de execu. rei iudic. in. l. si cum nulla. ff. de re iudi.

PRO. A iudicibus appellare non licet quos partes inter se elegerint, in ca. a iudicibus. ii. q. vi.

PRO. Ante diē debitum soluens non re-

petit.l.in diem.ff.de condi.indebi.

PRO. Alpibus ille perit qui se plus diligit vllum,& agris meis sitientibus alios irrigare non debeo, ordinata enim charitas incipit a seipso,in.l.pręses. vbi no. Accur. C.de serui.& aqua.

PRO. Alienum factum promittere non possum,nec promittendo obligari.l. stipulatio ista,&.l.inter stipulantem.ff.de verb.obligatio.in.§.si quis alium.institu. de inu.stip.

PRO. Ars naturam imitatur in.§.minorem,insti.de adop.

PRO. Actus contra legem pro infecto habetur.l. non dubium.C. de legib.in can. imperiali.xxv.q.iii.

PRO. Aduocati æquiparantur militibus. l.aduocati.C.de aduo.diuersi.iud.

PRO. Aduocatus,seu procurator paciscі de quota litis non pōt.l.sumptus.ff.de pac.l.litē.C.de procu.l.si cōtra licitū.C. mand.imo puniri debet.l.si qs.C.de post.

PRO. Asinus auribus intumescet si per comparem se videret comprehendi.gl. in.l.hęres,per seruum.ff. de acqui.hære.

& in.l.i.§.veteres.ff.de acquiren.possess.

PRO. Aliena negotia diligentius debemus tractare quam propria.l. in re mandata:C.manda.

PRO. Actio & passio simul in eundem non cōcurrit secundū philosophos,bene facit textus,in.l.pen.ff.de arbi. vbi nemo se prohibere,nec sibi imperare potest,esset enim agens & patiens simul,quod esse non potest.

OB. Contra primo de.l.i.C.de serui.fugi.vbi seruus sui furtum facit.

SOL. Ibi speciale in seruo fugitiuo ad impediendū vsucapionem. Ratio est, ne fuga seruorum dominis damnosa sit.

OB. Secundo contra in hæredes actiones transeunt actiue & passiue. l. quoties.C.de hære.insti.l.vnic. vt ab hære.& contra hęre. actio.incip.& to.titul.C.de hęre.ac.

SOL. Hæc regula intelligitur vbi ex eadem causa actio & passio concurrunt, in contrario autem actio actiua ab hærede exercetur,passiua vero a creditoribus testatoris, & sic ex diuersis causis, & diuer-

ſis reſpectibus actio cũ paſsione cõcurrit.
OB. Tertio obſt.l.ſecundum naturam.ff. de reg.iu.vbi onus, & emolumẽtũ circa eandem perſonam concurrunt, & ſic eſt agens & patiens ſimul.

Pręterea quis eſt actor & reus ſimul in eodem iudicio.l.in tribus.ff.famil.her.& Hermaphroditus agit & patitur in coitu de quo in.l.quæritur.ff.de ſta.hom.

Vltimo omne animal facit aut patitur. l.hęc verba illę aut illę in fi.ff.de ver.ſig.
SOL. Tu dic quod non eodem tempore.
PRO. Actus regulatur ſecundum naturã ſui ſubiecti.l.eius artificii.ff.de ope.lib.
OB. Contra de.l.ii.in fin.ff.ad.l.aquil.vbi elephanti & camelli licet feram habeãt naturam;tamen quia & iumentorũ operam præſtant;primo capite legis Aquilię continentur.
SOL.Dic quod ibi;inſpicitur conſuetudo ſcilicet quod ſoleant ferre onera, quæ cõſuetudo eſt altera natura. glo.in.l. ſi quis poſthumos.ff.de lib.& poſth.
PRO. Alieno ſcelere quis non debet ditari in.l.vni.C.ex delic.defuncto.in quãt.

hæredita.conueni.

PRO. Aduersus periculum naturalis rato permittit se defendere.l.itaq;.ff. ad.l. aqui.c.si perfodiens,extra de homic.

PRO. Accidens non potest esse sine suo subiecto.l.ii.ff.de vsu fru.

ADDITIO.

PRO. Agnatione posthumi rumpitur testamentum,in.§.i.insti.de exher.liber.

OB. Contra de.l.si mater.C.de inof.test.

SOL. Hic in masculis,ibi in fœminis testantibus.

Ratio est differẽtię,quia pręteritio matris pro exhęredatione habetur,in.§.mater.insti.eod.titu.

PRO. Antiquitatis notitia est necessaria §.in st.de test.ord.in.c.fuerunt. vii.di.

PRO. Armorum appellatione non solũ tela & gladi,sed & fustes & lapides significari intelligimus,in.l.armorũ.ff.de ver. sig.in.§.recuperandę insti.de interdic.

PRO. Ama scientiam scripturarũ,& carnis vitia nõ amabis,in.c.nunquam, & de consecr.distin.v.

PRO. Anima est multo preciosior cor-

pore.c.cum infirmitas.ext.de pe.& re.

EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Auaritia eſt idolorũ ſeruitus ephe. 5.& in can.cũ omnis auaritia.i.q.i.in.c. auariciæ.de preben.ext.

PRO. Adoleſcens iuxta viã ſuã etiã quũ ſenuerit non recedet ab ea,prouer. xxii.

PRO. Altiora te ne quæſieris,eccle.3.

PRO. Anima quæ peccauerit,morte morietur.ezech.18.

PRO. Abſcõdit deus ſcientiam ſapientibus,& reuelauit paruulis,mat.11.

PRO. Alter alteri⁹ onera portate.eph.6.

PRO. Apud deũ omnia poſsibilia ſunt, quæ apud homines impoſsibi.videntur. mat.19.

PRO. Attẽdite a falſis ꝓphetis qui ueniũt ad vos in veſtimẽtis ouiũ, & intrinſecus ſunt lupi rapaces,a fructibus eorum cog. eos,matthe.7.

PRO. Animalis homo non percipit ea quæ ſpiritus dei ſunt.1.corinth.2.

PRO. Ante conſpectum domini non apparebis vacuus,eccleſ.35.

B

PROPOSITIO.

BEneficia principalia ipsi principes solent interpretari in.l. ex facto.ff.de vul.& pupil.substi.

PRO. Bona parentũ debẽtur liberis de iure naturali,in.l.cum ratio.ff.de bon.dam.in.l.scripto, in fi.ff. vnde lib.in.§.primum in auth.de hęre. & fali.collat.i.in can.ius naturale, prima distinc.

PRO. Bona liberorum debentur parentibus ratione tantum pietatis seu miserationis ordine conuerso mortalitatis,hinc versus.

Ordine turbato succedis bulgare nato. In.l.nam & si parentibus.vbi gloss.C.de inoff.test.in.l.scripto in fi.ff. vnde liberi.

OB. Contra Imo etiam de iure natu.debentur per.§.i.in authen.de hęre. & fal. colla.i.vbi legitima portio de necessita-

te debetur & liberis & parentibus secundum naturam.

SOL. Ibi legitima pars debetur liberis iure naturę proprie, parentibus vero improprie, verbũ enim semel in oratiõe positũ, põt stare proprie, ⁊ improprie, sicut in. §. i. in verbo debetur insti. de ącti. vt ibi no.

PR. Beneficium inuito non datur. l. hoc iure, in. §. non potest. ff. de don.

OB. Contra, Liberatio debiti inuitis nobis per alium contingit. l. solutionem. ff. de solu. l. soluendo. ff. de neg. gest. ad idem tex. in. l. si seruus vetante. ff. de verb. obli. vbi inuito domino seruus acquirit.

SOL. Melior conditio nostra etiam inuitis nobis, potest fieri per obliquum, scilicet per alium sed directo nemini liberalitas confertur, vt hic.

PRO. Boni pręmiis, mali vero pœnis affici debent. l. i. ff. de iust. & iu.

PRO. Bona fides in contractibus est obseruanda, in. l. bona fides. ff. de posi. in. l. bonam fidem. C. de act. & oblig.

OB. Contra de. l. in caussę. ii. in. §. idem põponius. ff. de minor. Vbi licet cõtrahẽ

tibus inuicem sese decipere.
SOL. Intellige hoc verum si absit dolus, vt ibi nota.
PRO. Breuitas termini non vitiat contractum bonęfidei.l.insulam.§.qui in operi. vbi not. Bar.ff.loca.
PRO. Bis idem exigi natura non patitur l.qui bis.ff.de verb.obli.
OB. Contra de.§.fin.insti. si quād.paupe.fecis.dicat, vbi actiones pœnales de eadē re concurrunt, vna aliā non consumit.
SOL. Hoc intellige verum in petitione, secus est in exactione, vt hic, ita glo.in.l. nunquam.ff.de act.& obli.
PRO. Beatius est dare quam accipere secundum apostolū, act.20.in.c. cum marthe.extr.de celeb.missa.ratio est, quia dādo homo placet, capiēdo vero displicet. vnde versus.

Temporibus nostris quicunque placere laborat.

Det, capiat, q̄rat, plurima, pauca, nihil.

PRO. Beneficium principis latissime est interpretandum.l. Beneficium.ff.de constitu.princip.c.cum dilecti.extr.de dona.

c. cum olim. extra de verb. signifi.
OB. Contra de. l. si quando. C. de inoff. testa. vbi si concedatur rescripto principis libera testandi actio, intelligitur tantum iure communi, non militari.
SOL. Ibi ea ratione ne vno verbo videatur princeps, qui iura cõia tuetur, totam obseruationem testamentorum, quæ fuit tot vigiliis excogitata, vno verbo velle euertere, vt ibi dicitur.
OB. Secundo cõtra de. l. ii. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco pub. &. l. nec auus. C. de emancip. lib. &. l. quoties. C. de preci. imp. offer.
SOL. Non ita plenissime sunt interpretanda vt lædant alium, vt ibi.
OB. Vltimo contra de. c. quamuis, de preben. in. vi. vbi rescripta principis stricte interpretanda sunt.
SOL. Ibi in literis beneficialibus, hic in beneficiis.
PRO. Bono melius inueniri potest. l. vbi autem non apparet. ff. de ver. oblig.
PRO. Bonũ ẽ habere bonũ nomẽ, vt Accursii, dictum ex eo ꝙ soleat contra tene-

bras iuris ciuilis accurrere.l.facta.§.si in danda.vbi Accur.ff.ad trebel.

PRO. Bonæ fidei contractus non patitur hanc conuentioné,ut emptor ré amittat, & venditor precium retineat, in.l. emptorem,in.§. qui autem ff. de action. emptio.

PRO. Bonitas intrinseca rei considerari debet secundum tempus contractus in.l. cum quid.ff.si cer.petat.

OB. Contra de.l.vinum.ff.eod.titu. vbi æstimatio rei non fit secundũ tempus cõtractus,sed petitionis.

SOL. Ibi de ęstimatione bonitatis extrinsecę,scilicet quod tantũ res valeat. vt ibi not.glo.

PRO. Bona mulier est rara auis vnde tãtum inuenitur,in.l.mulier bona. de iur. dot.ita no.glo.i.l.ex his.ff.de legi.

PRO. Bonus præsumitur qui est bonæ nationis,malus vero qui est malæ nationis, & bonus pręsumitur natus ex bonis parentibus, malus autem malis, vnde versus.

Sępe solet similis filius esse patri.

Qualis

Qualis erit mater, filia talis erit. l.quod si nollit,in.§.qui mancipia.vbi gl. & docto.ff.de ædil.edic.

PRO. Bella sunt pmissa de iure.l.ex hoc iure.ff.de iust.& iur.in.§.ius autem gentium insti.de iur.nat.gē.& ciuil.&.l.qua actione.§.i.ff.ad.l.aqui.

OB. Contra Imo sunt ꝓhibita per.l.vni. C.de glad.lib.ii. & can.monomachiam. ii.q.iiii.

SOL. Ibi de singulari certamine, hic de bello publico vel ciuili.

PRO. Bona ecclesiæ sunt pauperũ, can. fin.xv.q.i.

PRO. Bonę fidei possessor facit fructus suos.l.bonę fidei emptor.ff.de acqui.rer. domi.in.l.fructus.ff.de vsur.in.§.si quis a non domino.insti.de rerum diuis.

PRO. Boni mores præualent diuitiis.l. scire oportet.§.cum reliquis.ff.de tuto. & curato.

PRO. Bona existimatio præfertur commodo pecuniario.l.cũ ex pluribus.ff.de solu.l.in pecudum.§.vltimo.ff.de vsur.

PRO. Boni viri debent potius velle mori

quam peccare.l.isti quidem in fi.ff.de eo quod met.caus.

OB. Contra de.l.i.ff.bon.eorum qui ante sent.mor.sibi consci.vbi reus criminis potest corrũpere accusatorẽ suum, vnicuiq; enim licet qualitercũq; sanguinem suũ redimere, nihil enim preciosius vita.

SOL. Quantũ ad animũ pertinet, maior metus peccandi quam mortis debet esse bonis, quantũ vero ad corpus humanũ, vita nihil charius vt ibi.

ADDITIO.

Bona intelliguntur deducto ęre alieno.l.subsignatũ.§.bona.ff.de verb.signi.

Bona grãmatica, seu latinitas, in scripturis est obseruanda, in.l.plau. ff.de aur. & argẽ.leg.in.c.ad audi.ext.de re.

PRO. Benefacienti nobis est benefaciẽdum.in.l.sedetsil.§.consuluit.ff.de pe.hę.

PRO. Bonarũ mẽtium est ibi etiã culpas suas agnoscere vbi culpa nõ est.c.si.5.di.

EX VTROQVE TESTA.

PRO. Breuis orõ penetrat cœlos mat.6.

PR. Bñfac, ⁊ nõ timebis principẽ. Ro.13.

PRO. Beati pauperes spiritu, quoniã ip-

ſorum eſt regnum cœlorum.mat.5.
PRO. Beatus vir q nõ abiit in cõſilio impioꝝ,& in via peccatoꝝ non ſtetit pſal.1.
PRO. Beatus vir,cuius eſt nomen dom. ſpes eius,pſal.39.
PRO. Beati qui audiũt verbum dei,ꝛ coſtodiunt illud,luc.31.
PRO. Bonorũ laborum glorioſus eſt fructus ſap.3.
PRO. Beatus qui excutit manus ſuas ab omni munere eſaie.33.
PRO. Bonũ eſt viro cum portauerit iugũ ab adoleſcentia ſua thren.3.

C.

COntrariorũ eadẽ ẽ diſciplina in.l.q accuſare.ff.de accu.i.§.i.iſt. de his qui ſunt ſui vel alie.iur.& ĩ.§.furtorũ,inſt.de ob.ex del.
OB. Cõtra imo eſt diuerſa doctrina p.l.i. ff.de officio eius cui mãda. eſt iuriſdi. vbi merũ, & mixtum imperiũ delegari põt in caſu abſentię a cõtrario ãt p̃ſente ma-

giſtratu delegari nõ põt. Diſsimilis quoq; ratio eſt in.l.inter ſtipulantem in.§.ſacrã ff.de verb.obliga.

SOL. Eſt eadem doctrina quo ad cognitionem, vt hic, quia cognito vno de contrariis facile cognoſcitur & reliquum, ſecus quo ad effectus vel iuris diſpoſitionem, vt in contrariis.

PRO. Contractus a principio ſunt voluntatis, & ex poſt facto neceſsitatis.in.l.ſicut.C.de ac.& oblig.in.l.in commod.in §.ſicut.ff.commod.

PRO. Contractus non redduntur in inuitum.in.l.nec emere.C.de iur.deli.in.l.inuit.C.de contrah.emp.

OB. Contra de.§.fin.inſti.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.&.§.fin.inſti. de dona. & §.non ſolum, inſt.de leg. vbi quis cogitur vendere, vel emere.

SOL. Dic ꝙ ibi ſunt tres caſus ſpeciales.

Primus in odium dominorum.

Secundus fauore libertatis.

Tertius fauore vltimę voluntatis, vt in contrariis.

Præter contra de.l.ſi quis ſepulchrum

ff.de relig. & sump.funerum vbi cogitur quis vendere viam ad sepulchr.

SOL. Vbi speciale fauore religionis.

PRO. Cōsultius est agere possessorio,quā petitorio, in.l.is qui destinauit.ff.de rei vn.Ratio ibi assignatur cū sit melius pos sidere,quam alio possidente petere.

PRO. Cum iura partium sunt obscura,p possessore iudicandum est,quia in dubio possessor præsumitur dominus, in.l.ii.C. de proba.in.l.fi.C.de rei vendi. in.§.cō-modum insti.de interdi.c.inter dilectos, in fin.extr.de fid.instru.

OB. Contra de.l.inter pares.ff.de re iudi. &.l.si pars.ff.de inoff.testa.&.l.in ambiguis.ff.de iure dotiū vbi potius in dubio pro actore iudicandum quam reo.

SO. Ibi sunt tres speciales casus.

Primus fauore libertatis.

Secundus fauore testamenti.

Tertius et vltimus,fauore dotis,qui ponuntur,in.c.fi.de re iudi.ext.

PRO. Cum damno alterius nemo debet fieri locupletior,in.l.nam hoc natura.ff. de condi.inde.in.l.cum hi.§.sic idē,vers.

ſane.ff.de tranſa.l.iure naturæ.de regul. iur.ff.in.c.ſuam.ext.de pœnis.

OB. Contra per vſucapionem vel præſcriptionem, res nobis acquiruntur, cum aliena iactura.l.vnic.C.de vſucap.tranſfor.l.iii.ff.de vſuc.§.i.inſti.eo.tit.

SOL. Ibi rigor iuris ſcriptus in ſpecie prę fertur ęquitati ſcriptę in genere. Dyn. & alii in reg.locupletari.de reg.iur.in.vi.

PRO. Copula, &, inter duo extrema poſita, diuerſitatem ponit inter copulata. not.i.rub.C.de iur.& fac.ign.& per can. in rub.de cauſſ.prop.& poſſeſ.ext.

OB. Contra de rub.C.de ſerui. & aqua, vbi copula, &, ponitur inter ſeruitutē, & aquæductū, & tamē aquæductus eſt ſpecies ſeruitutis.l.i.de ſerui.ruſti.prædio. ergo cū aquęductus ſit ſeruitus, inter ſe non differunt. Simile illud euāgelii, dicite diſcipulis eius & petro mar.20. & tamen petrus erat diſcipulus.

SOL. Vbicunq; copula, &, ponitur inter genus & ſpeciem, non ſignificat diuerſitatem, ſed ſtat declaratiue, & tunc exponitur, & pro, ideſt, vt ibi.

PRO. Cessante caussa cessat effectus, in. l. adigere, in. §. quamuis. ff. de iur. patro. c. & si christus, ext. de iureiu. & c. cum cessante, extr. de appel.

OB. Cõtra de. l. ii. §. fi. ff. de dona. & l. i. in fin. ff. de minori, & l. i. §. sexum. ff. de postu. vbi caussa prohibitiua, q̃ mulieres nõ possunt postulare, est propter impudicas fœminas, ergo si sint aliquæ bonæ poterunt postulare cessante causa impedimẽtiã, pręterea. c. in legato adiecta cessante, quia falsa, legatum non vitiatur. toto titu lo. c. de fal. caussa adiect.

SOL. Caussa finali cessante cessat effectus vt hic. Secus si sit caussa impulsiua, vt in contrariis, vt in. d. §. sexum. Ratio alia finalis erat ne virilibus officiis mulieres se immiscerent. l. ii. ff. de reg. iur.

PRO. Cessante vna caussa finali & altera remanente, non cessat effectus liberorum §. i. ff. de his qui not. infam. in. §. affinitatis insti. de nuptiis.

PRO. Cessante caussa priuilegii, cessare debet ipsum priuilegium. l. generaliter. ii. c. de episc. ⁊ cleri. l. titia. §. vsuras. ff. de

leg.ii.l.ne quidam.C.de testam.mil. vnde cessante clerico ab ecclesia debet carere præbenda glo.in.§.de illis,insti.de mil.testamen.

PRO. Communis opinio in dubio est sequenda.l.i.in ver.& crebrior.ff.de officio.quæst.in.l.minime.ff.de legib.adde textum.in.l.cum quidam,in.§.quod dicif.ii.ff.de acqui.hære.vnde qui iudicat contra communem reus est pœnę.Pan.in.c.i.de consti.& iudex iudicans contra communem,facit litẽ suam, sicut si iudicaret contra leges scriptas.Bar.in.l.fi.C.de pœna.iud.qui mal.iu.

OB. Contra de.l.i.§.sed neq;.C.de vet.iur.enucle.vbi vnius opinio quandoque præualet.

SOL. Verũ est vbi est verior & melior.

PRO. Communis opinio,vel error facit ius,in.l.fi.ff.de officio prætor.

OB. Contra de.l.quod non ratione.ff.de legib.vbi quod errore introductũ est,per consuetudinem seruari non debet.

SOL. Dic quod error vniuersitatis vel principis facit ius.Ita intelligitur regula,

noſtra, erronea autem conſuetudo nõ facit ius. Ratio eſt, quia cõſuetudo cõſenſu introducitur. l. de quibus, in fi. ff. de legib. nihil autem tam contrarium conſenſui eſt, quam error qui impedit cõſenſum. l. ſi per errorem. ff. de iuriſ. omn. iudi.

OB. Secundo opponitur de. l. ornamentorum. ff. de aur. & argen. lega. vbi hæredis error ius non mutat.

SOL. Dic quod hęredis error ius non facit vt ibi, ſicut nec teſtatoris, in. l. labeo. ff. de ſuppel. lega.

OB. Vltimo oppono de. l. fi. ff. de hæred. inſti. vbi communis fama, ſeu rumor falſus obeſſe non ſolet.

SOL. Ibi fauore vltimę voluntatis.

PRO. Continentia cauſſę diuidi non debent, in. l. nulli. C. de iudi.

PRO. Caſus ſuperueniens non tollit legitime factum in. l. ii. ff. de itin. actuq; pri. in. l. is cui. ff. de teſta. in. l. i. §. ſi quis autem ff. de bono. poſ. contra tabul. in. l. cui furere. ff. de ſtat. homin. l. patre furioſo. ff. de his qui ſunt ſui, vel alie. iur. in. l. in ambiguis, in. §. non eſt nouum. ff. de reg. iur.

regu. factum legitime de reg. iur. in. vi.
OB. Contra de. l. si quis filio exhęredato, in. §. irritum. ff. de iniust. rup. irrito ve fact. testa. &. l. qui ex lib. in. §. testa. ff. de bo. pos. secūdū tab. vbi test. rite factum a prin. rumpitur per amissionem libertatis, vel ciuitatis vel propter cōdemnationem ad bestias, vel alios casus superuenientes.

SOL. Vbi aliquis incidit in crimen punibile, tūc rite prius factū tollitur, vt ibi. Vbi autem incidit in crimen non punibile, secus est, vt hic in furore, ob furorem enim nemo punitur, in. l. diuus. ff. de resti tu. in integr.

Vel dic ꝙ ibi loquitur in institutiōe hęredis, quæ non tenet irreuocabiliter, ambulatoria enim est volūtas defuncti vsq; ad vltimum vitæ spiritum, hic vero in actu irreuocabili.

PRO. Casus dementis correctio fit sapiē tis, glo. in. §. titulos in authen. de mand. prin. coll. iii.

PRO. Confessi de se super conscientiis aliorum interrogari non debent, in. l. fi.

C.de accu.in.c.i.de confeſ.extra.
OB. Contra de.l.i.C.de fal.monet. &.l. prouinciarum.C.de feriis.
SOL. Speciales ſunt caſus ibi ꝑpter ĩmanitatem criminum vt latronum inſigniũ, vel fabricantium falſam monetam, vel committentium crimen læſę maieſtatis. d.c.i.de confeſsis.
PRO. Caſum aduerſamq; fortunam expectare non debemus, in.l.inter ſtipulantem.in.§.ſacram.ff.de ver.obl.
OB. Contra de.l.diuortio ver.ſed & ſi facere.ff.de neg.geſt.vbi habetur ratio caſus fortuiti, aduerſęq; fortunæ.
SOL. Ibi expectatur quod in futurum contingere poteſt, propter delictum geſtoris qui a ſe non exigit, vt ibi no.
PRO. Cuius rei ſpecies eadẽ conſiſtit, eadẽ res exiſtimãda ẽ.l.ꝑponebat.ff.de iu.
PRO. Conceſſo vno incõuenienti ſequitur aliud.l.fin.C.de vſur.rei iudi.l.ratas. C.de reſcin.vend.
PR. Creſcẽte delicto creſcere debet ⁊ pęna.l.nemo ĩ fi.C.de epiſ.au.l.relegati.ff. de pęn.in.l.quicunq;.C.de ſer.fugi.

OB. Cōtra nemo dupli pœna debet affligi, in.l.licet.in.§.fi.ff.de naut.caup.stab. cna.presbyter.81.dist.c.at si clerici.ext. de iudi.

SOL. Duplex pœna dari non debet, cum vtraq; per se sufficit, alias bene potest inferri duplex pœna. & pro hac solutione bñ facit tex.in can.sunt plures de pe.di.3.

PRO. Cum semel adita est hereditas, omnis defuncti voluntas rata constituitur in l.si patroni.§.q fideicōmissariá.ff.ad tre.

PRO. Cũ semel adita est hr̄ditas, oĩa iura trãseũt ad hr̄des.l.cũ hr̄des.ff.de acq.po.

PRO. Cui non cōueniũt verba legis nec legis dispositio conueniet.l.1.§.offilius. ff.ne quis eũ qui in ius vocat.est vi exim.

PRO. Cessante ratione legis cessat & ipsa lex in.l.quod dictum.ff.de pac.

PRO. Cupiditas, seu concupiscentia est omnium malorum radix. Thimo.6. & in can.bonorum.47.distinct.in.c.ná cōcupiscentiam.extra de consti.

PRO. Charitas autem est omnium bonorum radix, in can.quia radix de pœniten.distin.3.

PRO. Contrac. sunt facti. l. consilio, in. §. fi. ff. de cur. furios.

PRO. Certus & determinatus debet esse numerus clericorũ in ecclesia. §. i. in authen. vt determ. sit num. cleri. col. i.

OB. Contra quia numerus canonicorum determinatus augetur, in. c. cum mar. ferrariensis, extra de consti.

SOL. Ibi ex iusta, & rationabili caussa augeri potest superexcrescentibus scilicet ecclesiæ fructibus, ad diuini cultus augmentum.

PRO.. Caussa debet pręcedere ipsum effectum. l. quod dictum. ff. de pac.

PRO. Cor regis in manu dei est, ⁊ vbi voluerit inclinabit. l. inter claras. C. de sum. trini. & fide catho.

PRO. Conuicto mortuo, memoria quandoq; eius dãnatur. l. fi. ff. ad. l. iul. maiesta. in. §. interdum insti. de hęre. ab intest.

PRO. Conditio extitura non reddit conditionalem dispositionem, sed puram. l. si pupillus. §. i. ff. de nou. & deleg.

OB. Contra de. l. quibus diebus. §. cũ quidam. ff. de condi. & demonst. vbi legatũ

redditur conditionale per conditionem, si moriatur, quæ tamē est omni modo ex titura. l. i. ff. eod. tit.
SOL. Dic ꝙ legatū sub hac conditione, si moriatur, est quidem purum quoad trāsmissionem legati, vt in. l. hæres meus. ff. de condi. & demonstra. quoad vero locutionem est conditionale, quia incertum est quando morietur. l. dies. ff. eodem titulo.
PRO. Cassato principali cassatur & accessorium, in. l. non dubium. C. de legib. in. l. cum lex. ff. de fideius. l. i. & . ii. ff. de pecul. leg. in. §. liberis insti. de pub. substi. & §. ii. insti. de hęre. insti. l. cum principalis. ff. de reg. iur. c. inter dilectos. extr. de fid. instru. c. cum quid. ⁊. c. accessorium de regu. iur. in. 6.
OB. Contra de authē. ex caussa. c. de lib. proter. vel exhęred. vbi cassata institutione quę est caput, & fundamentum testamenti. §. ante hęredis insti. de leg. remanent salua legata, & fideicommissa.
SOL. Illud in odiū parētū q pręterierūt, vel exheredarūt sine insta caussa filios.

OB. Secundo contra de authen. furiosi C. de epis.au. vbi tenet legatum in testō, non hęredis institutio, seu testamentum.

SOL. Illud ibi in odium filiorum qui patrem contempserunt, quod nō militat in accessoriis legati, sicut in institutione principali, ergo non sequitur principale.

OB. Tertio contra de. c. cum contingat, extra de iureiuran. & c. pactum de pac. in sexto. vbi non tenet principalis contractus de iure, & tamen valet accessorium.

SO. Ibi ratione iuramenti propter animę periculum quod eueniret si nō seruaretur, vt ibi.

OB. Quarto contra de. l. i. & authē. sacramenta puberum. C. si aduers. vendi. vbi principalis contractus minoris nō valet, quia restitutio competit minori, & tamen accessorium iuramentum validum est.

SOL. Illud est propter periurii periculum, quod non versatur eodem modo in principali contractu sicut ī accessorio.

OB. Quinto & vltimo oppono. De. l.

ſtipulatio iſta, in. §. alteri. ff. de verb. obl. vbi ſtipulatio principalis alteri facta non valet, & tamen ſtipulatio pœnę acceſſoria valida eſt.

SOL. Ibi acceſſorium eſt præter legem, & non contra legem, & ideo tenet ſecundum gl. in. d. l. cum principalis.

PRO. Conuentio facta contra ſubſtantiam contractus facit conuentionem in alium contractum tranſire, vbi ſignificatio verborum patitur in. l. vbi ita donatur. ff. de don. cauſſ. mortis.

PRO. Ciuilia iura tolli poſſunt. l. non eſt nouum ff. de legib. in. § fina. inſti. de leg. agn. tut. & . § . penul. inſti. de iur. na. gen. & ciuili. & . § . at hi qui inſti. de hæred. ab inteſta.

PRO. Conſuetudo eſt optima legum interpres. l. ſi de interpretatione. ff. de leg. c. cum dilectus ext. de conſue.

PRO. Conſuetudo pro lege obſeruatur vbi deficit lex. l. de quibus verſic. inueterata. ff. de legib. l. diuturna, & . l. ſed ea. ff. eo. ti. in. c. conſuetudo. i. diſt.

PRO. Cōſuetudo vincit legem. l. de quibus

bus in fin.ff.de legi.in.c.fin.extra de lōg. consuetud.

OB. Contra de.l.consuetudinis.C.quę sit long.consuetud.canonizata,in can. consuetudinis.xi.distinct.

SOL. Dic ꝙ si consuetudo est generalis legem generalem tollit:d.l.de quibus in fi.si vero sit specialis legem specialem tollit,in.l.uenditor,in.§.si constat.ff.comm. pręd.non autem legem generalem,ita intelligunt doct.finem.d.l.consuetudinis.

PRO. Consuetudo legem imitatur,in.§. ex non scripto,inst.de iur.nat.gē.⁊ ciuil.

PRO. Calamitas matris filio nocere non debet.§.i.insti.de ingenuis.

PRO. Crimen contrahitur si & volūtas intercedat.l.i.C.ad leg.corn.de siccar.

PRO. Cum lex non distinguit, nec nos distinguere debemus.l.de prætio.de pub. in rem act.ff.l.præses.ff. de officio præsi. in.c.ad audientiam,ext.de decim.

OB. Contra de.l.quāuis.ff.de in ius voc. vbi lex nō distĩguit, nos tñ distinguimus.

SOL. Nos non debemus distinguere nisi vna lex distinguatur per aliam, vt ibi.

PRO. Crimina morte extingũtur.l.fi.in fi.ff.ad leg.iu.maie.in.l.ii.C.ſi reus,vel ac cuſ.mor.fue.

PRO. Communio ſolet excitare diſcordias,in.l. cum pater,in.§. dulciſsimis.ff. de lega.ii.

PRO. Confeſſus habetur pro iudicato.l. i.ff.&.C.de confeſ.l.poſt rem.ff.de re iu dicata.

OB. Contra quia etiã confeſſus condem nandus eſt,vt.l.iulianus.ff. eod.tit. &.l.ſi domus,in.§.qui confitetur.ff.de leg.i.

SOL. Simpliciter confeſſus condemnãdus non eſt.vt hic,ſed vbi non eſt ſimpliciter confeſſus,ſed cum aliqua adiectione qualitatis,vt ſi hæres confiteatur ſe quidem debere rem legatã,ſed nõ poſſe redimere vel ſpeciem interiſſe,vel ſimile,ad æſtimationem eſt condemnandus, vt ibi.

PRO. Creditor non debet venire cũ ſacco paratus,expectare enim modicũ tempus ſcilicet decem dierum debet ad ſoluẽdum,in.l.quod dicimus.ff.de ſol.in.l.promiſſor ſtichi.§.i.ff.de conſt.pecu.l.ſi debitori,vbi glo.ff.de iud.in.§.fina.inſtitu.de

inuti.ſtipu.

PRO. Cœlum,quod ſupra ſolum noſtrũ intercedit,liberum eſſe debet.l.ſi intercedat.ff.de ſeruitu.

PRO. Cœpta vſucapio, vel præſcriptio per defunctum,cõtinuatur per hęredem in.l.cœptam.ff.de vſucap.

OB. Contra de.l.cum hæres.ff.de diuer. & tempo.præſcrip.vbi hæres vſucapere non poteſt rem a defuncto poſſeſſam.

SOL. Ibi erat vitioſa poſſeſsio defuncti, ideo nec hęres vſucapere poterat,cum in omne ius defuncti hæres ſuccedat, vt ibi in principio dicitur.

PRO. Clauſula generalis non refertur ad ſpecificata.l.doli clauſula, de verbo. oblig.ff.l.ſanctio legũ.ff.de pen.l.quęro. ff.de actio.emp.

OB. Contra quia clauſula generalis non refertur ad ſpecificata,in.l.ſi de certa.C. de tranſac. & in.l.age cum geminiano C. de tranſact.

Præterea clauſula generalis plura continens ad omnia expreſſa refertur.l.ſi ſeruus ſeruum, in.§.inquit lex.ff.ad

leg.aquil.l.talis scriptura.ff.de leg.i. & .l. i.C.de libe.præte.vel exhæred.

SOL. Ibi clausula generalis fiebat tantũ pro his quæ expressa sunt, hic pro aliis, vnde non refertur ad nominata.

PRO. Correlatiuorum idem est iudiciũ, nam quod de vno dicitur de altero necesse est vt intelligatur,in.l.fi.C.de indi.vid. toll.in.l.fi.ff.de accep.in.l.i.C.de cupress. lib.xii.

PRO. Cui iurisdictio data,& omnia sunt concessa sine quibus iurisdictio explicari non potest.l.ii.ff.de iurisd.omn.iud.in.c. suspicionis, extra de officio & potesta. iud.deleg.

PRO. Cõpositum aliquando pro suo simplici sumitur,not.glos.in rub.ff. de dote. præleg.in.l.verbum reddendi.ff. de verbo.signi fi.

PRO. Contractus in dubio intelligitur secundum consuetudinem.l.si prius. §.i.ff. de aqua plu.arcend.

PRO. Condemnatio non tenet vbi sentẽtia condemnatoria non valet.l.iiii.§.cõdemnatum.ff.de re iud.

PRO. Conditio purificata pro pura habetur in.l.si pupillus.ff.de condi.insti.l.fi.§.titius.ff.de condi.& demonst.

PRO. Consuetudo vim rei iudicatæ habet.l.nam imperator.ff.de legib.

PRO. Consuetudo firmata est vbi simili aliquando cõtradictorio iudicio quid est obtentum, seu iudicatum.l.cum de consuetudine.ff.de legib.

PRO. Consuetudo est altera natura.l.si quis posthumos,vbi glo.ff.de lib. & post.

PRO. Caussa,vel lis,semel finita retractari non debet.l.caussas,vel lites.C.de trãsactio.in.l.postq̃ liti.C.de pact.

OB. Contra de.l.admonendi.ff.de iureiu.vbi caussa de nouo retractatur.

SOL. Illud fit propter instrumenta de nouo reperta qbus quis vsurus est,vt ibi.

PRO. Commendare & deponere sunt idem.l.lucius.ff.de posses.

PRO. Creditori licet vigilare ad suũ consequendum.l.summa.ff.de pecul.

PRO. Canonicatus esse non debet sine prębenda.c.relatum,&.c.dilectus,extra de præbend.

PRO. Concubinatus est iure ciuili pmissus.l. in concubinatu, in fine.ff.de conc.
OB. Contra de can.nemo,& can.dicat aliquis.xxxiii.q.iiii.vbi quicquid prꝗter vxorem legitimam committitur adulterii crimine dánatur,ergo per consequens concubinatus prohibetur.

SOL. Hoc verum est de iure canonum vt ibi.

PRO. Casus omissus dispositioni iuris cōmunis relinquitur.l.commodissime.ff.de lib.& posth.in.l.si extraneus.ff.de condi.caus.data.& cau.non secut.

PRO. Cū labor in dáno est crescit mortalis egestas,nemo debet máducare labores nostros,cum diligentia & opera alicuius dánosa esse sibi non debeat,in.l.fin. vbi gl.C.de allu.& palu.& in.§.ne autē labor,in authē.de iudi.coll.vi. quod not. pro donis doctorum,labor enim sine fructu esse non debet,optat.n.prꝗmia quisqꝫ labor in cano.ibi.vii.q.i.& can. charitatem.xii.q.i.

PRO. Casus fortuiti non præstantur in bonę fidei iudiciis.l. quæ fortuitis.C. de

pigno.actio.l.ii.§.fi.eo tempore.ff.de ad mini.rerum,ad ciuita.perti.in.l. contractus de regu.iur.

OB. Contra de.l.subtracto.C.de fur.vbi casus mortis præstatur.

SOL. Ibi in odiū furis vel raptoris,quos nullus casus fortuitus excusare debet.l.i. C.quod metus caus.in.l.i §.rectissime.ff. de vi & vi arma. cum semper sint in mora alienas res contrectantes & inuitis dominis.l.in re, &.l.finali.ff.de conditio. furt.

OB. Secundo,contra de.l.fi.C.de condi. inser.vbi seruus tenetur de casu fortuito.

SOL. Ibi ratione libertatis,quæ est inęsti mabilis.l.libertas.ff.de reg.iur.

PRO. Causarum merita partium assertione pandūtur in.l.fin.C.si per vim vel alio mod.c.tum ex literis, extr.de in integr. restitu.

PRO. Coniuncta persona agit sine mandato,procuratorio nomine,in.l.sed & hę re.ff.de procura.

PRO. Conditio est de futuro non de prę senti, vel pręterito,l.cum ad præsens,cū

duabus.l.sequent.ff. si cert. pet.l.institu. ff.de cond.instit.

OB. Contra de.l.quibus diebus,in.§.quidam.ff.de cond.& demonstrat. vbi valet conditio talis,si moritur, & sic de p̄nti.

SOL. Ibi præsens pro futuro ponitur,& exponitur si moritur,pro si morietur,vt ibi gloss.

PRO. Connexorum idem est iudicium; ideo q̄ de vno dicitur, de altero intelligitur.l.eum actum.ff.de nego.gest.l.plerū q;.ff.de ædil.ædict. in.c.translato. extra de constit.

PRO. Conditio nihil ponit in esse.l.sed & si sub conditione.ff.si quis omis. caus. testa.l.legata quæ sub conditione.ff.de conditio.& demonst.&.l.cedere diem.ff.de verbo.signifi.

PRO. Conditio fit per si, modus per vt, caussa per quia.l.demonstratio falsa, in §.fi.ff.de condi.& demonstr.glo.in.l.i.C. de his quæ sub mod.vel cond.fiunt,& in rub.C.de fals.caus.adiec. Bar.in.l.i.ff.eo. titu.de cond.& demonst.

PRO. Conditio est triplex,casualis, pote

ſtatiua,& miſta. in.l. vnic.in.§.ſinautem ſub conditione. C.de cad.tollen.

PRO. Conditio debet adimpleri in forma ſpecificata.l.qui hæredi,&.l.mæuius. ff.de cond.& demonſtr.

PRO. Cui damus actionem multo magis exceptionem.l.i.§.quod autem ait prætor.ff.de ſuperfic.

OB. Contra de.l. ſi quis conductionis. C. locat. vbi conductor debet prius poſſeſſionem reſtituere q̃ de proprietate litigare. Huic ergo datur actio non exceptio dominii.

SOL. Hæc regula non habet locum in poſſeſſoriis,quia prius debet cognoſci de poſſeſsionis cauſſa, q̃ proprietatis.l.ordinarii.C.de rei vendi.§.retinendæ,inſtitu. de interiect.hoc ſentit glo.in.l. inuitus.in §.cui damus.ff.de reg.iu.

PRO. Cedens bonis neq; agit neq; conuenitur.l.item ſi vnus.ff.de arbit.

PRO. Conſueta relinquere durum eſt.l. præcipiunt.ff.de ædil.ædi.

PRO. Collatio beneficiorum inter fructus annumeratur glo. communiter ap-

probata in cap. cum olim, extra de maior. & obed.

PRO. Certa est nummorum æstimatio l. nummis. ff. de in lit. iur.

PRO. Contentum pro continente sumitur in l. certo. ff. de seruit. rusti. prædiorũ, & ibi gl. & in l. iurisgentium in. §. quod fere, vbi glo. de pact.

PRO. Cautius est negotiandum. l. in ciuilem. C. de fur.

PRO. Coacta voluntas, voluntas est in l. si mulier. §. penul. ff. quod met. caus. in can. merito, vbi glo. xv. q. i. vnde versus.

Sicque volens factus, quod nollem velle coactus.

OB. Contra de l. velle. ff. de regul. iuris. vbi velle non creditur. qui coactus ab alio vult.

SOL. Coacta voluntas non est voluntas simpliciter, vt in contrario, sed secundũ quid scilicet coacta, & ita intellige.

PRO. Cõuentio facta in vna re vel persona, non extenditur ad aliam, in. l. si vnus, in. §. ante omnia. ff. de pac.

OB. Oppono primo de. l. fideiussoris,

verſ.cum alio.ff. eodem titu. vbi conuentio.cum alio facta alii prodeſt.

SOL. Ibi quia principaliter intereat paciſcentis.

OB. Secundo oppono de.l.& ſuum.§.fi. cum.l.ſequen.&.l.reſcriptum, in princ. ff.eod.vbi maior pars creditorum remittens partem debiti præiudicat aliis creditoribus.

SOL. Illud propter eorum vtilitatem fieri videtur,quia debitor non eſt ſoluendo, & quia non haberent quem conuenirēt, cum hæres nollet adire ſine remisſione partis,debiti,vt ibi not.

OB. Tertio obſt.l.ī cauſſæ.§.fi. ff. de pro. vbi ſtipulatio a ꝓcurat. facta ꝓdeſt dño.

SOL. Ibi quia procurator, & dominus eadem perſona reputantur.

OB. Quarto obſt.l.ſi pupillus.ff.de admi. tut. vbi conuentio liberatoria facta cum vno tutore,alii tutori prodeſt,idē in magiſtratibus collegis,vt ibi dicitur.

SOL. Ibi plures tutores in eadem tutela, vel magiſtratus in eodem officio, pro vna eademque perſona reputantur.

Ideo pactum factum cum vno, trahitur ad alium.

OB. Quinto & vltimo opponitur de.l.tale pactum,in.§.fi.de pact.ff. vbi conuentio de fratre extenditur ad filium.

SOL. Ibi conuentio fuerat facta de hęrede ſuo fratre,& ſic teſtator voluit conſulere ſuo hęredi, ⁊ ſic p cõſequẽs filio ſuo.

PRO. Conuentio dat legem contractui.l.i.§.ſi conuenerit.ff.de poſſ.l.cõtractus.de reg.iur.ff.

OB. Contra.l.pacta nouiſsima. C.de pactis,vbi conuentio quę fuerat facta inter partes non ſeruatur.

SOL. Ibi quia vltima conuentio priori derogauit.

PRO. Creditor ſoluto debito retinens & cęlans pignus,tenetur furti.l.ſi quis vxori.§.eum creditorem.ff.de furtis.

PRO. Conueniunt rebus nomina ſæpe ſuis. In.§.& eſt aliud.inſtit.de donat.

PRO. Contra pręſumptionem iuris & de iure non admittitur probatio in contrarium,vt in caſu.l.i.in princ. C.de rei vxo. act.&.l.ſciendum.ff.de verb. oblig.&.l.

fi.C.ad velleia. Ratio est, quia hoc casu lex præsumit de facto & statuit.

Contra autem præsumptionem iuris tantum admittitur probatio in contrarium, in.l.etiam.ff.de donat.inter vir. & vxor. & .l.in liberæ.ff.de rit.nup.l.si chyrographum.ff.de proba.in.l.non est veri simile vbi glo.est not.ff. de eo quod met. caus.hæc est communis traditio gloss. & doct.in.l.siue possidetis.C.de proba. & in c.is qui fidem extra de spons. & matri.

PRO. Curare debet Præses prouinciç, vt malis hominibus prouincia sit purgata. l.præses, & .l.congruit.ff.de offic.præsid.

PRO. Curare debet iudex vt sententiam ferat certam, in.§.curare, inst.de actio.

PRO. Cuius quis in agendo obseruat arbitrium, eundem habere & contra se iudicem in eodem negotio non dedignetur.l.cum papinianus, & auth. & consequenter.C.de sent. & interl.omn.iud.cã, accusatores.§.cuius in agendo.iii.q.viii.

PRO. Cõsuetudo mala radicitus est euertenda.can.mala.viii.distinct.

PRO. Contractus qui consensu contra-

huntur, contrario consensu dissoluuntur l. ab emptione. ff. de pact. §. fin. instu. qui. mod. toll. obliga. l. nihil tam naturale. ff. de regu. iur.

PR. Carcer ad continendos homines nō ad puniendos dari debet. l. aut damnum. in. §. solent. ff. de pœnis. l. fina. C. de custo. re.

OB. Contra. Imo carcer non solum datur ad custodiam sed etiam ad pœnā, vt in. c. quamuis, de pœnis, lib. vi.

SOL. Ibi de iure canonic.

PRO. Caput est pars hominis principalior, per quam cognoscimur. l. cum in diuersis. ff. de reg. & sumpt. fune.

PRO. Clericis nec vxores nec concubinas licet habere. l. eū qui, & authen. multo magis. C. de episc. & cleri. can. interdixit. xxxii. distin. & can. cum omnibus. lxxxi. dist. c. i. & c. a nobis de cohab. cle. & mulie.

PRO. Contraxisse vnusquisque intelligitur in eo loco, in quo vt solueret se obligauit. l. cōtraxisse. ff. de act. & oblig. l. iii. ff. de bon. auth. iud. possi.

OB. Contra de.l.cum qui. §. primo.ff. de constit.pecuni.

SO. Licet de iuris fictione, ibi contrahere videatur, tamen ibi habet forum, vbi verba contractus fuerunt. Et ideo ibi conuenietur, vel dic, quod ibi non potest conueniri propter legationem, vt ibi glo.

PRO. Ciuibus relictum ciuitati videtur relictum.l.ciuibus. ff. de reb.dub.

PRO. Correctio non est fienda per subauditos intellectus glo. communiter approbata in.c.cupientes.§.quod si per viginti de elect.in.vi.

PRO. Correctiones sunt euitandæ in iure nostro, nisi expresse fiant, in. l. si quando c.de inoff.testa.in.l.præcipimus, in fin.C. de appella.in.l.sancimus.C.de testa.c. cũ expediat, de elect. in. vi. Vnde in correctoriis non solet fieri extensio de vno casu in alium, in.l.si vero.§.de viro.ff. solu. ma.in.l.fi.& authen. quas actiones, vbi not.C.de sacrosan.eccles.

OB. Contra, de.l.si quis seruo iuncta glo. C.de fur.&.l.illud, cũ gl. C.de sacrosan.

eccle. Vbi etiam in statuto correctorio fit extensio de vno casu in alium.

SOL. Verũ est vbi est eadẽ ratio & æquitas, vel vbi sunt similes casus vt ibi.

PRO. Circuitus sunt euitãdi. l. singularia. ff. si cer. peta. l. dominus testamento. ff. de condi. indebi. l. ne in arbitris. §. fi. C. de arbi. in. l. fin. C. de adopt. in clemen. adiutor de rescrip. in clem.

OB. Contra de. l. ii. in princ. ff. ad. l. Rho. de iactu. vbi damnum passus agit cũ magistro, ⁊ magister cũ vectore, & sic fit circuitus.

SOL. Dic ꝙ etiã ibi circuitus euitari potest, quia si Magister agere nolit, vel retinere merces, recta via aget damnum passus, vt ibi gl. declarat.

OB. Præterea Contra de. l. si vsufructus in prin. ff. quẽadmo. vsufru. caueat, Vbi vsufructuarius cauet domino, & fideicõmissarius fructuario, & sic est circuit.

SOL. Illud est ibi propter spẽ vsusfructus, vt ibi not.

PRO. Clausula quantũlibet generalis nõ refertur ad ea de quibus non censetur esse actum,

se actum, vel cogitatum inter partes. l. cũ aquiliana, & l. qui cum tutoribus in. §. fi. ff. de transact. l. age. & l. si de certa. C. eodem titulo.

O B. Contra de. l. sub prætextu. ii. resp. C. eodem, vbi generalis transactio in omnibus præiudicat etiam de quibus nõ cogitatum inter partes.

S O L. Ibi erat generalis petitio, & transactio, Hic autem specialis petitio, & generalis transactio quoad verba, vnde nõ refertur nisi ad speciẽ petitam, ita no. gl. in l. tres fratres. ff. de pac.

P R O. Cum speciale nomen habemus, ad generale non recurrimus. l. mortis caussa capitur. ff. de dona. caus. mor.

P R O. Culpa similis est tam docere, ꝗ̃ discere prohibita. l. culpa. C. de malefic. & mathema.

O B. Contra de. l. quicunqꝫ, in fi. C. de hęret. vbi plus puniuntur docentes, minus autem discentes.

S O L. Ibi non discebat, sed tantum erat caussa discendi, vt ibi gl. intelligit.

P R O. Capite ægrotante, omnia mẽbra

ægrotant,in can.ſicut.vii.q.i.
PRO. Concuſsis columnis corruit ædificium.c.qualiter & quando.ii.extra de accuſatio.
PRO. Conſiderandum eſt in omni actu, id quod principaliter agitur,non quod incidenter.l.ſi quis nec cauſſam, &.l.rogaſti.ff.ſi cert.petatur.
PRO. Cum lex quid in præteritum indulget,in futurum uetat.l.cũ lex.ff.de legib. E contrario,Cum lex in futurum vetat in præteritum indulget.l.leges.C.de legibus in.c.fin.extra de conſtitu.
PRO. Continuatio rubricæ ad rubricam debet fieri ad proximiora,vulg.l.ii.ff. de ſtatu hominum.arg.l.cum de lanionis,in §.aſinam molendinariam.ff.de fund.inſt. inſtrumentoq; leg.
PRO. Contractus claudicare non debẽt, in.l.labeo,in.§. contractum.ff.de verbo. ſigni.in.l.conſenſu.ff.de act.& oblig.
OB. Contra de.§.i.inſti.de auth.tuto.vbi pupilli non obligantur,maiores autẽ obligantur ex cõtractibus ſine tutoris authoritate celebratis.

SOL. Verum est quod multi contractus claudicant,& ex vna parte possunt tenere,& ex altera non,vt si pupillus contrahat cũ maiore sine authoritate tutoris , vt in.l. non eo minus.C.de procura.& in.l.iulianus,in.§.si quis a pupillo.ff.de actio. empti.Idem in ecclesiasticis rebus sine cõsensu episcopi alienatis ,quia reuocantur ad ius ecclesiast.in can.si qua de rebus.xii.q. ii.Idem in sponsalibus cum impubere cõtractis,in.c.de illis,vbi bona est glo. extr. de spon.impub.vbi maior minorem expectat ratione suæ promissionis non matrimonii,vt ibi not.

PRO. Contrahentes inuicem se possunt naturaliter decipere, in.l.in caussæ , in.§. idem Pomponius.ff. de minor.l. item.§. quemadmodum.ff.loca.

OB. Contra,quia contractus dolo partiũ celebratus ipso iure non valet.l. & elegãter.ff.de dol.

SOL. Regula nostra vera est dummodo absit dolus,vt vbi not.

OB. Pręterea contra de.l.ii.C.de rescind. ven.vbi resciditur cõtractus vẽditionis si

emptor deceptus est in iusto rei prætio.
SOL. Dic q contrahentes possunt se decipere vsq; ad dimidium iusti prætii, ita intelligitur ista regula, vltra vero dimidium non possunt vt in contrario.
PRO. Conditio subintelligenda est etiã si non opponatur, in.l.cũ quis.ff.de solu. vbi conditio subintelligitur in contractu si in eodem statu maneat is cui soluendũ est, in.l.cum seruus.ff.de condi.insti.&.l. auia.ff.de condi.& demon. vbi conditio in institutione adiecta in legato videtur repetita, & in.l.si cui.ff.de seruit.ibi nam quædam in sermone tacite excipiuntur, & in.l.dotis promissio.ff.de iur.dot.vbi oĩs dotis ꝓmissio futuri matrimonii tacitam conditionẽ habet, item in iuramẽto intelligitur semper conditio, excepta legis.aut principis authoritate.l.fi.ff.qui satis.cog.&.c.venientes, extra de iureiu.et in rescriptis clausula si preces veritate nitantur, in.c.ii.extr.de rescri.
OB. Contra de.l. vniuersa.C.de diuer.rescrip.& can. dicenti.§. vniuersa.xxv.q. ii.vbi nõ valet rescriptũ nisi sit expressa

conditio in rescripto, si preces veritate nitantur.

SOL. Verum est secundum leges, secus secundum ius canonicum, vt ibi.

PRO. Contraria in eodem subiecto cōsistere non possunt, vnde allegans contraria non est audiēdus, in.l.i.C.de fur.l.i.ff. man l.titiæ.ff.de condi.& demon.l.contra maiores.C.de inoff.testa.in.c. solicitudinem, in fin.extr.de appel.

OB. In contrariū primo allegatur text. in.l.papinianus, in.§.sed neq; impuberis ff.de inof.testa.vbi lex variationem hæredis admittit, quia potest allegare nunc testamentum esse filii, nunc patris & sic contraria allegat.

SOL. Contraria allegans, nō auditur, intellige hoc in eadē instantia seu iudicio, secus in diuersis instātiis, seu iudiciis, quia tunc permittitur contraria allegare, vt in contrario, & ibi vide Bar.

OB. Præterea obstat.l.nonnunquam.ff. de coll.bon.vbi veritas permittitur, & concilium mutandi prætor non aspernatur.

concurrunt.l.ſm naturam.ff.de reg.iur.
SOL. Dic ꝙ non eodem tempore, hęc autem regula intelligitur, quando ſimul & eodem tempore contraria concurrunt.
PRO. Continens pro contento accipitur in.l.ſolent,iuncta glo.ff.de offic.proconſul.& lega.
PRO. Culpa eſt immiſcere ſe rei ad ſe nō pertinenti.l.culpa.ff.de reg.iur.
OB. Contra quia quis ad aliena negotia tractanda inuitať,ī.l.ii.ff.de nego.geſtis.
SOL. Ibi nō culpabiliter alienę rei ſe immiſcet, ſed potius officium ſuū adimplet homo enim homini debet officiū ſuum. l.ſi ſeruus,de ſeru.expor.ff. Vel dic ꝙ hoc eſt in vtilitatem abſentium introductum, ne res ſuas amittant.l.i.ff.eo.tit.§.i.inſtit. de oblig.ex quaſ.contract.
PRO. Cui committuntur pręcedentia, & conſequentia videntur committi, in.l.ſi procurator.&.l.indebitam.ff.de conditi. indebi.in.l.qui procuratorem.ff.de procu.in.l.inuitus.C.eo.titu.
OB. Contra de.l.cum procurator in.§.fi. ff.de collati.bono. &.l.tutor.ff.de bono.

poss. &. l. i. §. vnusquisq;. ff. de succes. edic. SOL. In his quae pertinent ad commodum & vtilitatem ipsius concedentis cõmisso praecedenti, & consequens videtur commissum, vt hic, secus in his quae spectant ad damnum concedentis, vt in contrariis, magna enim est differentia lucri, & damni in l. fi. C. de codicil.

ADDITIO.

PRO. Collegium faciunt tres. l. neratius priscus, ff. de verb. signi.

PRO. Castitas sola est, quae potest cum fiducia animas hominum deo prȩsentare, in. §. sancimus in auth. de Leuo. coll. ii.

PRO. Cocus est nomẽ officii no. accur. in l. legatis seruis. §. si ex offi. ff. de leg. iii.

PRO. Condictio est actio. in. l. rerũ amotarũ actio cõdictio est. ff. rer. amo. textus est in. §. appellamus. insti. de actio.

PRO. Cui pater est populus pater est sibi nullus. Accur. in. §. fi. instit. de nupt.

PRO. Cessante necessitate, cessare debet pariter quod vrgebat can. quod pro necessitate. i. q. i.

PRO. Calumniãtes ad vindictam poscit

ſimilitudo ſupplicii,in.l.fin.c.de accuſ.in l.fina.c.de calum.

PRO. Ciuitas illa apud Platonem rectiſſime ordinata traditur,in qua quiſq; proprios neſcit affectus,ca.i.e.diſt.

PRO. Cuius eſt poſſeſsio eius ſit & inſtitutio,can.viſis.ii.q.xv.

EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Cognitio peccati eſt per legem, nam concupiſcentiam neſciebam,inquit Paulus,niſi lex diceret non concupiſces, in.c.nam concupiſcentiã,& conſti.ext.

PRO. Charitas non quęrit quę ſua ſunt. i.cor.13.

PRO. Corrũpũt bonos mores colloquia praua.i.cor.15.

PRO. Cum ſancto ſanctus eris, & cum peruerſo peruerteris.2.Reg.22.pſal.17.

PR. Circulus aureus in naribus ſuis mulier pulchra & fatua.prou.11.

PRO. Corpus non inquinatur,niſi de cõſenſu mentis,math.15. can.i.xxxii.q.v.

l.interpositas.C.de transact.
PRO. Dos non est vere debita. sed quasi debita filiæ.gl.in.l.iii.C. de iuris & facti ignoran. & in.l.mulier,in.§.penult.ff.ad trebel. Adde tex.in.l.fi.ff.de coll.dot.
PRO. Deceptis & non decipientibus iura subueniunt in.l.ii.in.§. verba.ff. ad senat. velleia.in.c.cum vniuersorum,extr. de rerum permut.& in.c. inter dilectos, extra de fide instru.
PRO. Dolus præponderat culpę.l.si mora.ff.sol.ma.in.l.si obstetrix.ff.ad.l.aqui.
PRO. Damnum est diminutio patrimonii.l.iii.ff.de dam.infect.
PRO. Delicti venia penitētibus datur.l. manichæos. C. de hæreti.l. vltima.C.de sum.trin.& fid.catho.
PRO. Dilatio concessa super principali censetur concessa super accessorio.l.cū soluendę,vbi Bart.ff.de distrac.pig.
PRO. Data literarū in beneficialibus est inspicienda, in.c.eā te, &.c.constitutus, extra de rescrip.in.c.gratia,&.c.si eo tēpore,&.c.tibi,&.c.fi.de rescrip.in.vi.& ca.eū cui de preben.in.vi.

OB. Contra immo pręsentatio literarum collatori facta spectãda potius est, vt i.c. capitulũ sanctę crucis. de rescrip. extr. & c. dilectus. ii. extra de preb. & c. si capitulo de conces. pręb. in. vi. vbi tẽpus pręsentationis rescripti inspicitur, non datę seu impetrationis rescripti.

SOL. Dic ꝙ in. d. c. capitulum dum dicitur, ꝙ qui prius mandatum apostolicum præsentauit, ille obtineat beneficium, intelligendum est ita ꝙ qui prius, scilicet rescriptum seu mandatũ apostolicum pręsentauit obtineat beneficium, non autem qui prius, idest priori tempore præsentauit mandatũ apostolicum, ⁊ sic ibi dictio prius erit nomen, referendo eam ad mandatum apostolicum, non autem aduerbium, referendo eam ad verbum pręsentauit, & ita ille textus facit potius pro regula nostra, scilicet ꝙ qui pręuenit in impetrando ille obtinet. Nec obstat. c. dilectus. ii. quia ibi tempus pręsentationis inspicitur quo ad moram & contumaciam ordinarii collatoris, vt ibi. Et ad. c. si capitulum, responde ꝙ ibi tempus pręsenta-

tionis inſpicitur quo ad impediendum ordinarium collatorem ne alteri conferat, vt ibi, & ita habes duas limitationes pulchras ad regulam noſtram.

PRO. Defenſor proprie ſalutis in nullo peccaſſe videtur. c. ſi quis percuſſorē. ff. ad. l. cor. de ſiccar.

PRO. Diſponat teſtator & erit lex. in. §. diſponat, in auth. de nup. coll. iiii.

PRO. De ſimilibus ad ſimilia valet argumentum. Similium enim eadem eſt ratio in. l. non poſſunt. ff. de legi. in. l. leges. i. c. de legib. in ca. in cauſis, extra de re iudi. in. c. ii. de transl. epiſco.

PRO. Dictum generale generaliter eſt intelligendum. l. i. §. & generaliter. ff. de leg. præſtan. l. iiii. de in ius voc. ff.

PRO. Dictum generale reſtringitur per rationem. in. l. cū pater. in. §. dulciſsimis. vbi Bar. ff. de leg. ii.

PRO. Durum eſt coram ſuſpecto iudice litigare. c. cum inter, extra de excep.

PRO. Dimidium facti qui bene cepit habet. glo. in. l. i. ff. de orig. iur.

PRO. Debitum in genere nunquam pe-

PRO, Differentia esse debet inter dantem & accipientem.l.i.ff.de auth.tut.in.c.fin. de institu.extra.

PRO. De gradu in gradū est ascendendum nam qui nimis festinat seipsum pręcipitat, vnde festina lente. Nam qui vadit plane, vadit sane, in.l.vt gradatim, vbi Barto.ff.de mune.&honori.glo.in.§.i.in sti.de iusti.& iur.

PRO. Dominium a naturali possessione cœpit in.l.i.ff.de acqui.pos.

PRO. Domus tutissimum cuiusq; refugiū & receptaculum est.l.plerique. ff. de in ius voc.

PRO. De domo sua nemo extrahi debet l.sed & si is, de in ius voc.ff.

PRO. Donatio omnium bonorum reuocatur superuenientibus liberis.l.si vnquā C.de reuoc.dona.

PRO. Deus non vult mortem peccatoris, sed vt magis conuertatur & viuat, vt in principio.in authen. vt non luxur. hom.contra natu.coll.vi.in can.admone re.xxxiii.q.ii.

PRO. Diuersa proponens non audi-

tur.l. professio & desyderium tuum.C. de mu.patr.lib.x.

PRO. Diuersitas temporum diuersitatem donationum inducit.l. sancimus. in.§.si quis autẽ.C.de dona.

PRO. De maiori ad minus, valet argumentum.auth.multo magis.C.de epis.& cler.& auth.multo magis.C.de sacr.ecc. in.l.nec in ea.§.i.ff.ad.l.cor.de siccar.l.ii. vbi glo.C.de patr.qui fil.distra.

OB. Contra cui licet maius non licet minus,probatur maius est damnare in metallum quam deportare,cum per cõdem nationem ad metallum maxima capitis diminutio interueniat, per deportationẽ autem minor seu media in.§.maxima. & §.media,institu.de capit.dimin.& tamen præses prouinciæ potest damnare in metallum.l.illicitas,in.§.qui vniuersas.ff.de offi.præsid.& non deportare in insulã.l. i.§ deportatos.ff.de leg.iii.

SOL. Ibi illud est propter insularum assignationem,quam solus princeps uel alius maximus iudex potest facere, quia in proprio dominio sunt principis, deportatio

autem

autem non poteſt fieri ſine aſsignatione inſularum.

PRO. Dolo ineſt fraus.l.iuriſgentium.§.ſed ſi fraudandi.ff.de pac.

PRO. Datũ meretrici nõ reperitur.l.idẽ etſi.§.ſed & quod meretrici.ff.de condi. ob turp.cau.

PRO. Diſtingue tempora & concordabis ſcripturas.l.apud antiquos.C.de fur. can.ſi peccauerit.ii.q.i.

PRO. De duobus malis, minus eſt eligendum.l.quoties.ff.de re.iur.in can.duo mala.xiij.diſtinct.

OB. Contra de.l.ita vulneratus, ad.l.aquil.

SOL. Ibi ob fauorem publicum ne crimina remaneant impunita.

PRO. Difficile eſt plures in vnum conuocare.l.ii.in.§.deinde quia difficile.ff.de origi.iur.

PRO. Delegatus iudex fungitur tantum vice delegantis non ſua.l.i.§.fi.&.l.ſi prętor.ff.de offic.eius cui man.eſt iuriſ.l.ſolet.ff.de iuriſ.om.iud.in c.ſane,de officio & poteſta.iud deleg.

PRO. Delegatus iudex sententiam suam exequi non pōt.l.a diuo pio.ff. de re iud.
OB. Contra de.c. querenti, extra de off. & pote.iud.deleg.
SOL. Ibi per annnm tantum exequi pō test de iure cano.
PRO. Definitum non debet latius patere q̄ ipsa definitio & ecōuerso.l.i.§.dolum ff.de dol.mal.
PRO. Diuersitas nominū, diuersitatē cō stituit effectuū.l.si idem.C.de codicillis.
OB. Contra de.l.quicunq;.§. idcirco.C. de hęre.vbi est diuersum nomen hæreticorū & tamen eadē hæresis, &.l.i.ff. de leg.i.&.l.ii.C.cōmu.deleg.vbi legata & fideicō.diuersa habent nomina, & tamen habent eundem effectum.
SOL. Diuersę appellationes diuersos effectus constituunt, vbi diuersos tractatus habent, alias minime, vt in contrariis.
PRO. Dolus dicitur delictū in l.i.§.plane ff.de tute. & rat.distra.&.l.si ex causa, in §.nunc videndum.ff.de min.
PRO. Duo specialia circa eandem personá nō p̄nt cōcurrere, in.l.i.C.de do.ꝗ mis.

PRO. Decedere pro parte testatus, & pro parte intestatus, quis non potest. l. ius nostrum. ff. de reg. iur. in. l. i. §. si ex fundo, ff. de hære. insti. in. §. hæreditas, insti. de hęre. institu.

OB. Contra de. l. circa, & l. nam & si parentibus, in. §. fi. ff. de inof. test. vbi testator decedit pro parte intestatus.

SOL. Hoc verũ est ex postfacto, vt in cõtrario, secus ab initio, vt hic.

PRO. Diligenter fines mandati sunt custodiẽdi. l. diligẽter. ff. mãd. c. cũ dilecta, in fi. ext. de rescri. qui enim excedit mádatũ aliud quicquam facere videtur, ideo tenetur mandati, vt ibi.

OB. Arg. contra de. l. si is cui. ff. quemad. serui. ami. vbi qui amplius facit q̃ fieri debet non facit aliud, sed plusq̃ faciendum, ideo nec præiudicatur ei.

SOL. Strictius est obseruanda forma mãdati, q̃ serui tutis, Ratio, quia in negotiis alienis diligentius versari debemus, quá in nostris. l. in re mandata. C. manda. in vsu vero seruitutis vti quodammodo iure meo videor. Non mirum ergo si exce-

dens vsum seruitutis non tam puniatur, quam excedens formam mandati.

PRO. Donari videtur quod nullo iure cogente conceditur.l.donari.ff.de dona.

PRO. Difficillimũ est iustũ dolorem temperare, in.l.si adulterium, in.§.imperatores.ff.ad leg.iul.de adul.

PRO. Dolus dans causam contractui, cõtractum ipso iure annullat.l.7 eleganter.ff.de dol.mal.

OB. Contra de.c.penu.extra quod met.cau.vbi licet dolus det causam contractui non tamen subuenitur dolum passo, nec rescinditur contractus.

SOL. Ibi in spiritualibus.

PRO. Delegatus iudex delegare non potest.l.a iudice.C.de iudi. in.l.fin.ff.de of.eius cui mand.est iurisd.ratio ponitur in l.i.§.fi.ff.de of.eius cui mãd.est iuri.iũcta l.more maiorum.ff.de iur.omn.iud.

PRO. Decem oues faciunt gregẽ, & quinque porci.l.oues.ff.de abigen.

PRO. Decem homines faciunt populum & turbam in.l.prætor, in princip.ff. vi bon.rapt.& in can.vnio, vbi gl.x.q.iii.

PRO. Duo faciunt rixam & congregationem in.l. prætor.ff. vi bo.rap. & in.c.i. extra de electio.
PRO. Dictio exclusiua non excludit similes casus,in.l.ob æs alienum,iuncta glos. C.de præb.min.
PRO. Dos non põt esse sine matrimo.l. iii. ff. de iur.dot.
PRO. Domo translata censetur venire quoq; domui connexa.l.creditor,in.§.fi. ff. de act.emp.l.prædiis,in.§.qui domum. ff.de leg.iii.l.si quãdo.C.de bo.voc.lib.x.
PRO. Duæ caussæ lucratiuæ in eundẽ circa eandem rem non possunt concurrere, in.§.si res aliena insti.de leg.
PRO. Dotis causa fauorabilior est.l.i.ff. solu.matri.
PRO. Diuersitatem corporum diuersitas sæpe sequitur animorum.c.quia diuersitatem,extr.de conce.præben.
PRO. Doctores excellere debent scientia moribus,& facundia.l.i.C.de profes.qui in vrbe consti.libro.xii. &.l. magistros. C.de profes. & med.lib.x.
PRO. De præparatoriis recte infertur ad

præparata.l.i.ff.ad exhiben.not.in rubr. extra de iud.

PRO. Dictum determinatur secundum suam caussam.l.ita autem.ff.de administra.tutô.

PRO. Damnũ fit ex culpa, iniuria ex affectu.l.qui seruum.ff. de action. & obli.

PRO. Difficilis probatio est interesse.l.fi. ff.de præ.stip.

PRO. Dotis conditio per pactum deterior fieri non pôt.l.si vnus. §.pactus, in fi.ff.de pac.l.de die, &.l.attilicinus.ff. de pact.dotali.

PRO. Dolo facit qui contra transactionem expertus amplius petit.l.eleganter, in.§.fi.ff. de condi.indebi.

PRO Durius est de pecunia quã de persona seruire.l.hæ operæ, & ibi glo.ff.de oper.liber.

PRO. De minimo non est curandum, in l.scio.ff.de restit.in integ.l.si oleum.in.§. fin.ff.de dol.mal.

OB. Contra de.l.si proprietarius.ff. de damn.infec. vbi modicum etiam damnũ præstatur.

SOL. In his quæ conceduntur, secundũ ius commune de minimis curatur, vt ibi. Secus in his quæ contra ius commune ex speciali priuilegio permittuntur, vt hic.

OB. Item contra etiam pro vno duo datur actio, glo. in. §. Gallinarum, institu. de rerum diui.

SOL. Dic q. ibi datur actio solum furti, non de dolo. ea ratione, quia furtum est improbus, & eius actio competit de iure communi, de dolo autem de iure speciali, vt ibi no. per doct.

OB. Præterea opponitur de gl. in. l. si debitori, de iudic. vbi licet non præsumamus in mora modici temporis esse magnum præiudicium, est tamẽ quandoq;. Nam subito casu quæ valuere ruunt.

SOL. Illud est de raro contingenti, quia fortuito casu euenire potest, Sed iura ad ea quæ raro contingunt non se adaptare solent, in. l. iii. ff. de legib.

PRO. De dicto ſm quid ad dictũ simpliciter valet argumentũ. Ita arguit iurecõsultus in. l. quod meo. ff. de acq. pos. Nam cuius nomine possidet, is possidet, vt ibi

PRO. De apicibus iuris non est disputandum, in. l. si fideiussor in. §. quædã. ff. mãd.

PRO. Dispositio in filio extẽditur ad nepotem. l. filium habeo; ff. ad senat. maced. Appellatione enim filiorũ veniũt etiã nepotes. l. liberorum, in fi. ff. de verbo. signi.

PRO. Delictum personæ in damnũ ecclesiæ redundare non debet, in. c. venerabilis extra de excep.

PRO. Dies statuta pro homine interpellat l. magnam. C. de contrah. emp. & vend. l. si fundum. ff. de verb. oblig. l. traiectitię. ff. de actio. & obli. l. ii. C. de iur. emphi. in c. potuit, extra loca.

PRO. Dubia iuris, principis interpretatione dissoluuntur. Deute. 1. Exod. 17. & 18. l. fi. C. de legib. l. ii. C. de vet. iur. enucl. l. i. C. de relat. in. §. fi. in auct. de iudi. coll. vi.

PRO. De proximo accingendus habetur pro accincto, in. l. filiusfa. ff. de mili. testa. ff. Vnde inferunt doct. q licentiatus habetur pro doctore.

PRO. Dignitas filii gloria est, & laus patris, in auth. constitutio, quæ de dignit. §. generaliter, coll. vi.

PRO. De his quæ sunt iuris positiui, non potest reddi certa ratio nisi quia pro rōne voluntas, in.l. non omnium.ff. de. legi. gl. cōmuniter recepta. in.l.i.§. pueritiā, in verbo ratus.ff. de post.

PRO. Duo vincula sunt fortiora vno.l. re coniuncti.ff. de leg. iii. authen. cessante. C. de suis, & legi. hęre. auth. itaque. C. cō. de succes. in.§. sed hodie insti. de adop.

OB. Contra de.l. nam etsi parentibus. C. de inof. testa. &.l. scripto, in fi.ff. vnde lib. vbi vna ratio vincit duas.

SOL. Verum est, vbi vna est potior seu melior duabus.

OB. Præterea opponitur de.l. patre furioso. i fi.ff. de his qui sunt sui uel alie. iur. Vbi duo impedimenta non plus operantur quam vnum.

SOL. Dic ꝙ ibi in rei veritate vnum tantum est impedimentum, scilicet furoris; nec refert ꝙ ibi sit in duabus personis, scilicet in viro & vxore, cū maritus ⁊ vxor pro vna eadēq; persona reputentur, in.l. i.ff. rerum amo. Vel dic ꝙ ibi vnum impedimentum respectu vnius est ęquale duo

bus respectu duorum, Ná cũ vir & vxor sint duæ personæ connexę & indiuiduæ in.§.i.insti.de pat.põt. Connexorum aũt & indiuiduorũ eadé est ratio, & quod de vno dicitur, de altero intelligitur, l.eũ actum.ff.de neg. gest. cum similibus. nec omittam textum in.l.fi.C.de indic. vidua. tol. vbi statutum in vxore tantum porrigitur ad maritum, ergo non refert vtrum ex vtraq; parte furor interueniat, vtrum vero ex altera tantum quoad impediendum matrimonium contrahẽdum vel retinendum iam contractum vt ibi. 102

PRO. Diuisio reddit rem clariorem, in.l.i.ff.de excep.in.§.sed non vsq;, institu.de leg.not.gloss. in prohe. institu. in verbo pertinet.

PRO. Duorũ insolidũ nec possessio, nec dominium, nec hæredita esse põt, in l.si vt certo in.§.si duobus vehiculum.ff.cõmo. & in.l.iii.§.ex cõtrario, de acq.poss. ff.in.l.hæreditate, in.§.pater.ff.de castrẽ. pecu.& in.l.quod contra, in.§.vni.ff.de reg.iur. & in.c.licet, extra de proba.

O B. Contra de.l.si duo, ff. vti possi. &.l.

clã posſidere, in. §. qui ad nundinas. ff. de acqui. poſ. vbi duo eandẽ rem inſolidum poſsidere poſſunt.

SOL. Ex diuerſis cauſis poſſunt duo poſſidere inſolidum, vt iuſte vnus poſsideat, alter iniuſte, vel vnus naturaliter, alter ciuiliter, vt in. l. habet, in. §. placet. ff. de pręcar. Secus eſſet vbi ex eadem cauſa poſsiderent vt hic.

OB. Præterea cõtra, duo domini eſſe poſſunt inſolidum, maritus enim eſt dominus rerum dotalium. §. i. inſti. quib. alien. licet vel non vxor etiam eſt domina, in l. in rebus. C. de iur. dot. eodem modo pater & filius ſunt domini in eodem patrimonio. l. in ſuis. ff. de lib. & poſth.

SOL. Dic quod maritus vere ⁊ effectualiter eſt dominus rerum dotalium, mulier vero ficte & interpretatiue eſt domina, ex quo continue viuit cum marito, & præſumitur eadem perſona idẽ in perſona filii reſpectu patris, pater enim vere dominus eſt, filius vero improprie ſpe, d. l. in ſuis, & iſta eſt communis reſolutio docto.

OB. Obstat etiam quod dicitur de domino & emphyteota, qui cũ habeat rei vẽdicationem, in.l.i.ff.si ager. vectig. vel emphy. pet. per consequẽs rei dominium habet.l.in rem.ff.de rei vendi.

SOL. Dic q emphyteota dominus est vtilis tantum nõ directus.d.l.i. Si ager. vecti. & ibi gl. & ideo vtilẽ habet rei vẽdicationem, quia.d.l.in rem non comprehendit vtilem rei vendicationẽ vt ibi glo.not. & ita eodem modo non sunt domini.

PRO. Doctoratus est nomen dignitatis. in.c.quanto, vbi Pano.in primo not. extra de magistr.

PRO. Diuinus cultus est semper augendus non diminuendus, in can. vasa, de peniten.dist.iii.c.ex parte, extra de constit.

PRO. Duæ negationes faciunt vnam affirmationem, in.l.duabus negatiuis.ff.de verb.signifi.

OB. Contra de.l.fideicommissa, in.§.sic fideicommissum.ff.de lega.iii. &.l.i.C. de seru.fugi.in.l.fluminum, in principio.ff. de dam.infec.in.l.i.§.si quis ita.ff.de verbo.obliga. & in.§.sed seruus.insti.de inu-

ti.ſtipula. & in.§.inordinatum, in authẽ. de hære. & falc. col.i. Vbi duæ aut plures negationes negant non affirmant.

SOL.Glo.dicit ꝙ vna negatio abundat.

Tu dic,quod duæ negationes ſi ponantur circa idem affirmant,quia tunc non ſunt duæ ſed vna tantum. Si circa diuerſa negant. Item in numero pari affirmãt, in numero vero impari negant, ita procedunt contraria.

PRO. Dolo facit qui petit quod reſtituturus eſt.l.dolo.ff.de dol.mal.excep.

OB. Contra de.l.i.in.§.rediguntur.ff.quorum vbi legatarii.ex illo edicto reſtituũt legata quæ,poſsident,vt his reſtitutis hæredem conueniant.

SOL. Hęc regula vera eſt ſi quod debet ei reddi clarũ ſit, & liquidum.alias non vt in contrario.

OB. Præterea oppono,de.l.ſi quis cõductiõis. C.locati,vbi ex illa lege reſtituitur poſſeſsio locato . vt conductor poſtea vendicet dominium ſuum.

SOL. Hæc regula non habet locũ in poſſeſſoriis recuperandæ , quoniam in illis

possessor ante omnia est restituendus, in l. si quis ad se fundum. C. ad. l. iul. de vi.

PRO. De minori ad maius valet argumētum, negatiue. l. qui indignus. ff. de senat. in. c. cum illorum. extr. de sen. excom.

PRO. Dos succedit in locum legitimæ, in l. quoniam nouella. C. de inoff. testa.

PRO. Dos proprium patrimoniū filię. l. pater filiam. ff. ad leg. falci.

PRO. Dos secundum facultates mulieris & dignitatem mariti & vxoris est constituenda, in. l. quero & l. inter socerā. §. gener. ff. de iur. dot.

PRO. Dos a patre profecta ad patrem redire debet. l. dos a pře. C. de iur. do. hec intellige, nisi superstitibus liberis filiæ, ita doct. communiter volunt, vt in. l. inter socerum. §. cum inter. ff. de pac. dotal.

PRO. Dies cœpta pro impleta habetur. l. qua ætate. ff. de testa.

PRO. De patrono ad parentem valet argmētū, in. l. i. ff. si a parent. qs fue. manumiss.

PRO. De rescripto ad vltimam voluntatem valet argumētum, in. c. i. & c. authoritate, de conces. præb. in. vi.

PRO. De rescriptis ad leges valet argumentum, in.l.ii.C.de legib.in.l.i.ff.de cõstit.princip.

PRO. Dignus est mercenarius mercede sua.c.cum secundum apostolum, extr.de præbend.

PRO. Dies incerta pro conditione habetur, in.l.dies incertus.ff.de conditio. & demonstratio.

PRO. Dolus aut desidia alterius alteri nocere non debet, in.l.electio, in.§.fi.ff. de noxali act.&.l.iii.ff.de transf.

PRO. Dies mortis est certus, hora vero eius est incerta.l.prima.ff.de conditio.& demonstra.

ADDITIO.

PRO. Dictio, & cetera, inducit repetitionem omnium dictorum in præcedenti. in l.gallus.§.& quid si tantũ, vbi Bar.de libe.& posthu.

PRO. Defectus in dispositione contra personam propter habilitatem superuenientem conualescere non potest.in.§. præterea institu. quib. non est permiss.fac.testa. vbi testamentũ impuberis vel furiosi

non confirmatur, licet postea efficiatur pubes vel sanæ mentis, & in.§.an seruo insti.de lega.

OB. Contra de.l.si cognatis ver. cęterum ff.de reb.dub.

SOL. Habilitas superueniens solo tractu temporis non conualidat dispositionem ab initio inutilem ratione psonæ.l.quod ab initio.ff.de reg.iur.nisi ex volūtate expressa, vel tacita, vt in.l.i.C.de contro.iudi. vt ibi, testator qui legauit cognatis videtur voluisse legare his quę cognati sunt & tempore testamenti & tempore mortis vt ibi not.

PRO. Demonstratio plerunq; vice nominis fungitur.l.nominatim.ff.de condi. & demon.l.certū.ff.si cer.pet.

PRO. Diffidentia plerūque iuuenes auertit.§.his igitur.inst.de iust.& iur.

PRO. Delinquētes seipsos pœnę subiiciūt l.imperatores.ff.de iur.fisc.

PRO. Diffugiendum est malum, eligendum vero quod bonū est, in.§.i.in authē. quib.mod.nat.effi.sui.

PRO. Donare est pdere can.pastor.i.q.ii.

PRO.

PRO. Defectu pastoris gregem domini, cum lupus rapax inuadit. c. ne pro defectu de elect.

PR. Dispensationem exorbitantem a iure, oportet velut odiosam restringi, in. c. i. §. fin. de fil. præsbi. lib. vi.

PRO. Damnato authore damnantur & eius libri. i. c. fraternitatis extra de heret.

EX VTROQVE TESTA.

PRO. Diligite iustitiam qui iudicatis terram sap. i.

PRO. Deus solus nouit cor omnium filiorum hominum. iii. reg. viii.

PRO. Diuitiæ si affluant nolite cor apponere psal. lxi.

PRO. Deum time, & mandata eius obserua, hoc est omnis homo, eccle. xii.

PR. Diligite inimicos vestros & orate pro persequentibus vos mat. v.

PR. Dominum deum tuum adorabis, & illi soli seruies, deut. vi. & x. mat. 4.

PRO. Dum tempus habemus operemur bonum, gal. vi.

PRO. Deus in manufactis templis non habitat act. xvii.

PRO. Diuisiones multæ gratiarum sunt, idem tamen spiritus. i. cor. xii.

PRO. De omni verbo otioso quod locuti fuerint homines inter se, in die iudicii reddent rationem, mat. xii.

PR. Deus scrutatur corda & renes psal. 7

PRO. Diliges proximũ tuũ sicut teipsum mat. xix. E

PROPOSITIO

EQuitas præfertur rigori, in. l. placuit. C. de iud. in. l. si seruum. §. sequitur. ff. de verbo. obligati. & l. in summa. §. item varus. ff. de aqua pluu. arcend.

OB. Contra imo rigor est obseruandus, in. l. prospexit. ff. q ꝛ a quib. vbi lex quãtumlibet dura tenenda, quia scripta est.

SOL. Aut rigor est scriptus & æquitas non scripta & tunc rigor scriptus pręfertur æquitati nõ scriptæ. d. l. ꝓspexit, aut æquitas est scripta, ꝛ rigor iuris scriptus, & tũc æquitas scripta ꝑfertur rigori iu-

ris ſcripto, vt in. c. fi. de traſa. ext. vt hic.
PRO. Ei qui agit incumbit onus probandi. l. qui accuſare. C. de edē. l. ii. ff. de pbat.
OB. Contra imo ei qui negat probatio incumbit in. l. nec codicillos. C. de codi. vbi negans quē cōpotē mētis probare debet.
SOL. Ibi negatiua pro affirmatiua ponitur, dum enim negat compotem mentis, affirmat furioſum, vt ibi.
OB. Præterea contra de. l. vbi. C. ad leg. corn. de fal. & l. fallaciter. C. de abolit. vbi nō ſolum actor. ſed etiam reus pbat.
SOL. Fallit ibi rōne criminis leſę maieſtatis, vel peculatus, vel proditionis patrię, vel periurii militis, vel criminis falſi. quę ſunt atrociora delicta.
OB. Vltimo cōtra de. l. ſiue poſsidetis. C. de pbat. vbi reus probat titulū ſuæ poſſeſsionis, contra. l. cogi. C. de pet. hęred.
SO. Ibi pſumptio eſt p actore rōne cuius pſumptiōis erat ei⁹ intētio fundata, vt ibi
PR. Exēplo turpisſimū eſt fœminino quoque vocabulo etiam maſculos cōtineri, in. l. ſi ita ſcriptum. ff. de leg. ii.
OB. Cōtra de. l. adigere. ff. de iur. patro.

SOL. Ibi fauore matrimonii.

PRO. Exigere pudicitiam vir non debet a muliere quam ipse maritus nõ exhibet. in.l.si vxor. §. si iudex. ff. ad leg. iul. de adul.

PRO. Ex persona hæredum conditio obligationis immutari non debet.l.ii.§.ex his.ff.de verb.oblig.

PRO. Ex vna lite lis alia oriri non debet l.terminato.C.de fruct.& lit.expen.

PRO. Ex ebrietate procedit luxuria & mentis furor prou.xx.& in can.luxuriosa,in can.venter,in cano.luxuriã. xxxv. dist.in.c.a crapula, ext. de vit. & honesta.cleri.

PRO. Ebrietas est malorum omnium fomes ac nutrix can.si.xxxv.dist.

PRO. Equalitas delictorum æqualitatem pœnarum desiderat,in.l. si quenquam, in fin.C.de episco.& cleri.vbi quos par facinus comitatur,& æquat,vtrosque similis pœna comitari debet,ad idem textus, in l.quicunque.§.fi.C.de hæret.& in.§.fin. in auth.vt frat.fil.succed.col.ix.in.c.fin. de peni.lib.vi.

OB. Contra de.l.quædam.ff. de pœni. & l.pedius.ff.de incēd.ruin. & naufrag. vbi aliquando grauior,aliquando leuior pœna imponitur personis idem delictum cō mittentibus.

SOL. Illud est propter conditionem personarū,& rerū qualitatem, & vt ibi not.

OB. Præterea est crimen rapere, vel raptum raptori seruare.l.crimen, ad.l.iul. de vi publ.C.& tamen inæqualis pœna statuitur,plus enim punitur raptor,quam raptam rem seruans,in.l.vnic.in.§.pœnas.C.de rapt.virg.seu vid.

SOL. Dic ꝙ.d.l.crimen ita intelligitur ꝙ alterum crimen ex his duobus non est alteri dissimile,vt ibi glo.declarat.

PRO. Ea quę sunt moris & consuetudinis in bonæfidei iudiciis debent venire.l. qđ si nolit.§.quia assidua.ff.de edil.edict.

PRO. Error in nomine non vitiat, si de corpore constat.l.si in nomine.C.de testam.§.si quis in nomine. inst. de leg.l. si in nomine.ff.de verb.oblig.l. in venditionibus.ff.de contrah.empt.

OB. Contra de.l.si quis in fundi.ff.de leg.

l.&.l.quoties.ff.de hæred.instit. vbi error circa rerum vocabula vitiat.

SOL. Hic in errore nominis proprii, ibi in errore nominis appellatiui.

OB. Contra istud oppono de.l.fi.C.de hęre.institu. vbi error in proprio nomine vitiat institutionem.

SOL. Hic in errore nominis alieni, ibi in errore proprio testatoris sui nominis.

PRO. Erubescimus sine lege loqui.in.l. illam.C.de colla.in.§.consideremus, in authen.de trient.& semiss.col.iii.

OB. Contra in legibus arguitur a contrario sensu in.l.eum qui.ff.de dona. cum similibus.argumentum autem a contrario sensu tacite & per quandam coniecturã ex lege sumit.l.apud antiquos.C.de furt. & sic non ex lege expressa.

SOL. Dic ꝙ contrarius legis sensus est ꝑ lege, in.l.qui testamento.in.§.mulier.ff.de testam. vbi glo.& apertissime sensus legis a contrario colligitur in.l.si quis locuplex.ff.de manu.testa.

PRO. Error contrahentium vitiat actum qui geritur.l.in omnibus.ff.de act.& obl.

PRO. Extra territorium ius dicenti impune nõ paretur, in.l.fi.C.de iurisd.om.iud. in.c.fin.de constitu.in.vi.

OB. Contra de.l.emancipari.§.apud proconsulem.ff.de adopt.&.l.ii.ff.de off. pc. & leg. vbi magistratus habet iurisdictionem extra prouinciam suam.

SOL. Habet voluntariam non contentiosam, vt ibi.

OB. Præterea contra de.l.si quis ex aliena.ff.de iuris.om.iud. vbi vocatus a prætore ex aliena iurisdictione debet venire.

SOL. Verũ est cũ dubium est inter partes de iurisdictione, alias secus, vt hic.

OB. Tertio contra de.l.i.ff.de.iu.

SO. Ibi cum partes prorogãt iurisditionẽ.

PRO. Ex omnibus causis lites conrestatæ in hæredes transeunt. l. sciendum. ff. de act. & oblig.

PRO. Ea quæ ex improuiso potius casu, quam ex fraude accidunt, fato plerunq; non noxæ imputantur.l.i.C. ad.l.corn. de sicar.

PRO. Ex facto ius oritur. l. si ex plagis. §.in diuo.ff.ad.l.aqui.

PRO. Error in syllaba non nocet. l. qui habebat.ff.de man.testa.

PRO. Episcopus est Vicarius christi in terris, in can.mulier. xxxiii.q.v.

PRO. Episcopi sunt successores apostolorum can.quorum vices.lxviii.dist.

PRO. Aes alienum respicit vniuersum patrimonium, non certas facultates, in.l. si fideic.in. §.tracta.ff.de iud.

PRO. Expertis in arte credendum est, vnde experto crede Roberto in.l.i.ff.de vētri.inspic.

PRO. Experiendo, ius suum nemo facit deterius.l.aliā.ff.de nou.l.i. ff. si ex nox. caus.agat.

PRO. Ecclesia nulli claudit gremium.l.inter claras.C.de sum.tri.& fide cath.c. super eo.de hæreticis in.vi.

OB. Contra de.l.iii.C. de apost. vbi etiā pœnitentibns non subuenitur.

SOL. Ibi in perditis, hic in errantibus. Vel dic quo ad forum fori illud verum esse secus quoad forum poli, vt hic.

PRO. Error impedit consensum.l. si per errorem.ff.de iuris.om.iu.l.ii. ff.de iudic.

PRO. Ex differentia locorum induci aliquod discrimen non oportet. l. superuacuam. C. de temp. in integ. resti.

OB. Contra de. l. ideo. ff. de eo ꝙ certo loc. vbi secundum diuersa loca, diuersa ꝑtia statuũtur, ꝛ. l. ii. ff. de off. proc. & leg. vbi proconsul extra prouinciam habet tantum iurisdictionem voluntariam, non contentiosam.

SOL. Diuersitas locorum diuersitatem iuris reddere non debet, secus est in diuersitate prætiorum & iurisdictionum, vt in contrariis.

PRO. Eadem solutio duos contrarios effectus non operatur. l. cum. §. i. ff. de cõd. indeb. l. qui hominem. §. fin. ff. de solut.

OB. Contra de. l. in numerationibus. ff. eod. tit. Vbi vna solutio diuersos effuctus parit.

SOL. Vna & eadem solutio potest parere effectus diuersos, non tamen contrarias rationes habentes, vt in contrario, & ibi not.

PR. Excommunicato actus iudiciarii prohibentur. c. decernimus de sent. excõ.

PRO. Expresſio eorũ quæ tacite inſunt, nihil operatur.l.iii.ff.de lega.i.l.conditiones quæ extrinſecus.ff.de condi. & demõſtra.l.cornelius.ff.de hæred.inſti.l.aliquãdo.ff.de condi. & demon.l. non recte.C. de fideiuſſor. Hoc intellige verũ ſi inſunt de neceſsitate, alias bene operatur. l. hoc legatum.§.illi ſi volet.ff.de leg.i.

PRO. Exempla non reſtringunt regulam l.ſtipulatio damni infecti pertinet.ff. de dam.infe.adde text.in.l.i. §. quod vulgo ff.de vi & vi arm.

PRO. Ex præcedentibus & ſequentibus ſcripturæ, ſenſus cognoſcitur. l. ſi ſeruus plurium.§.fin.ff.de leg.ii.

PRO. Euaneſcit inſtrumentum. ſi exinanitur debitum l.ſi conductionis. C. loc.

PRO. Aegritudo mẽtis ſi ſit ſanitas corporis non impedit ad teſtandum nec ad contrahendum.l.ii.ff.de teſtam. l. ſanum C.de tranſact.

PRO. Ex quo aliquid ſcriptum inuenitur preſumitur voluiſſe ſcribens.l.ſciendum, de verb.oblig.vbi gl.

PRO. Expreſſa nocent, & non expreſſa

non nocent, vnde Catho.
Nil tacuisse nocet, nocuit tamen esse locu tum. in. l. nonnunquam. ff. de condi. & de monst. in. l. actus legitimi ff. de reg. iur.
OB. Contra quia tacita habetur pro expressis. l. cum quid. ff. si cert. pet.
SOL. In his quae insunt de necessitate, de natura actus tacitum habetur pro expresso, vt ibi, secus in his quę sunt contra formam & naturam actus, vt hic.
PRO. Exceptiones dilatoriae sunt in limine iudicii opponendae. l. exceptionem. C. de probat.
PRO. Experientia est rerum omniũ magistra. in. §. pen. insti. de satis. vbi Ang. in c. q̃ꝫ sit, de elect. in. vi.
PRO. Euenientes fortunae contrarios saepius euentus operantur in. §. quia vero hactenus, in auth. de nup. coll. iiii.
PRO. Elusoria non dñt esse decreta iudicũ. l. si ꝓtor. ff. de iud. c. cordi de ap. in. vi.
P. Exultat lęuitate puer, grauitate senect⁹
Inter vtraque manes stat iuuenile decus.
Istos versus no. glo. in. c. cum in iuuentute, extra de praesumpt.

PRO. Expedit reipublicæ ne sua re quis male vtatur in.§.fi.inst.de his qui sunt sui vel alien.iur.

PRO. Eius est interpretari cuius est condere,in.l. ii. C.de vet. iur. enuc.l.fin.C. de leg.l.ex facto. ff. de vulga.subst. l. in prætoriis.ff.de præto.stip.in.c. sane. extra de off.& potesta.iud.deleg.&.c.inter alia.de sent.excom.

PRO. Ex aliena culpa quis damnum pati non debet,in.l.meminerint.C.vnde vi.

PRO. Eligens vnum ex duobus contrariis alteri renunciare videtur,in.l.i.C.de fur.vbi not.in canon. cum renunciatur. xxxii.q.ii.

PRO. Error in corpore vitiat actum, in l.iiii.ff.de leg.i.&.l.quoties, de hære. instit.ff.&.l.in venditionibus, de contrah. empt.ff.

PRO. Equalitas in iudiciis est obseruanda,non enim debet claudicare iudicium, in.l.fi.C.de fruct.& lit.exp.l. non debet actori.ff.de reg.iur.in can.nullus.4. q.iii. &.c.nouit, extra de iud.

PRO. Ex consilio alieno nemo obliga-

tur. §. tua tantum, inst. mand.
PRO. Eligentes vnum remedium seu actionem, alteri renunciare videntur in. l. cum filiusfamilias. §. variis. ff. de leg. ii. l. q in hærede. §. eligere. ff. de trib. act. l. cōmissoriæ C. de pac. inter emp. & vend. l. refer. §. si pact. ff. de pact. in. l. fin. C. de cod. l. nemo ex his. §. quoties. ff. de reg. iu.
OB. Contra de. l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acq. possess. & l. cum fundum §. fin. ff. de vi & vi arm. & l. & an eandē in. §. fi. ff. de except. rei iud. vbi duæ actiones cumulantur.
SOL. Actiones plures competentes ad diuersa possunt simul intētari, vt ibi, quia ex diuersis caussis, & diuersis respectibus intentātur, secus si ad idē cōpetāt, vt hic.
SOL. Ex studiis suis intelligitur puer. Prou. 20. c. ex studiis, extr. de p̄sumptio.
PRO. Emptio & venditio sine re & pretio non valet. l. ii. & l. nec emptio. ff. de cōtrah. empt. in. §. prætium inst. de emp. & vend.
PRO. Exceptio est actionis exclus.o. l. ii. ff. de excep.

PRO. Exceptionibus vti pluribus quis potest, in.l.nemo. ff. de except.

PRO. Euagationis & dissolutionis occasio euitanda est: c. quia in tantum, extra de prębēd. c. cum singula, de prębē. in. vi.

PRO. Eadem solemnitas requiritur in destruendo quæ in conficiendo. l. hæredes palā. §. si quid post. ff. de testa. l. i. C. quād. lic. ab emp. disce. l. nihil. tam naturale. ff. de reg. iur. in. c. i. de reg. iur. ext.

PRO. Expressum facit cessare tacitum. l. qui ex filio. §. filio. ff. de vul. & pup. subst.

PRO. Ex quo quis debet puniri, non debet præmium causæ qui. l. sine hæreditaria. ff. de neg. gest. l. relegatorum. §. fin. ff. de interd. & rele.

OB. Contra de can. maritum. xxxiii. dis. & c. inter opera, ext. de sponsa. vbi ex eodem facto quis punitur, & meretur.

SOL. Illud non contradicit, quia quantum ad legem promotionis, reus est meretricem ducens in vxorem, sed quantū ad gratiam, innocens, vt ibi not. Archid.

PRO. Ex diuturnitate tēporis pręsumuntur oīa solenniter acta, in. l. qui in aliena.

§.sed etsi.ff.de acqui.hæred.

PRO. Euentus considerandus est in.l.aut facta.ff.de pœnis,in. §. quia vero hactenus,in auth.de nup.col.4.

PRO. Exceptiones quæ requirunt altiorem indaginem in caussis summariis non admittuntur,sed in caussis principalibus reseruantur,in.l.iii.§.ibidem.ff.ad exhib. l.si is a quo.ff. vt leg.nom.caueat.

PRO. Ea in quibus electa est industria personæ per alium impleri non possunt. l.inter artifices.ff.de solut.

PRO. Exceptio debet esse de regula,in.l. nam quod liquide.in.§.si.ff.de pen.leg.

PRO. Exceptio nititur ęquitate.l. qui æquitate.ff.de dol.mal.except.

PRO. Ecclesia vnius debet esse sacerdotis,sicut sponsa vnius viri.c. cum nō ignores,extra de præb.

PRO. Eadem est ratio taciti & expressi. l.cum quid.ff.si cer.pet.

PRO. Extinctæ res vendicari non possunt,in.§.si tamen,inst.de rerū diuisione.

PR. Ex sermonib⁹ incōgruis, p̄sumit̄ quis nō sanę mētis.l.q̄dā in suo.ff.de cōd.inst.

PRO. Exempla reddunt rem clariorem l.prætor.§.iulianus.ff.de coll.bon.

PRO. Etiam si pedem in fossa haberem adhuc discere vellem.l.apud iulianum.ff. de fid.liber.

PRO. Ex duobus contrariis optimum fit temperamentum. l. respiciendum. ff. de pœnis.l.continuus.§.item qui insulam.ff. de verbo.oblig.l. si seruos. C. de pig.act. ca.disciplina.xxxv.dist.c.i.de off. custo.

PRO. Expedit creditori potius pignori incumbere,quam in personam agere. §. furtum inst.de obli ex delict.

PRO.Eius est soluere,cuius est litigare.l. iii. ff. de re iud.cã. cuncta per mundum. ix.q.iii.

PRO. Ex frequenti delicto augetur pœna.l.aut facta.§.fi.ff.de pęnis.

PRO. Euidentia patrati sceleris non indiget clamore accusatoris, in.c. euidentia, extra de accusa.

PRO. Ex duarum legum collatione valet argumentum.l. gallus.§. ille casus. ff. de liber.& posthu.

PRO.Ex nudo pacto non nascitur actio, in.l.

in.l.iurisgentium.§.igitur.ff.de pac.l.legē C.e.ti.l.si tibi.C.locat.

O B. Contra de.l.si quis argentum.§. fi.C. de donat. vbi nascitur actio ex nuda promissione donationis.

S O L. Ibi non nascitur ex nudo pacto, sed ex lege, vt ibi in textu.

O B. Secundo contra de.l.ad exactionem C.de fid.instr.&.l.fi.C.ad velleia. vbi ex nudo pacto dotis actio datur.

S O L. Ibi est contractus dotis non nudum pactum.

O B. Vltimo opponitur de.c.i.de pact.extra vbi generaliter vult Rom. Pontifex pacta esse obseruanda, & sic tam nuda quam vestita remedio scilicet actionis. Cum enim dicit aliquid seruandum esse, intelligit remedio actionis. arg. l. statuas ff.de acqui.rerum domi.

S O L. Ibi hoc verum de iure canonico.

P R O. Exhęredatio valet ad commodum filii facta.l.multi nō notę.ff.de li.ɀ posth.

P R O. Erronea subscriptio nō nocet.l.titius.ff.de rescin.ven.l.gaius.ff. de pig. ac.

P R. Ex aliena malignitate alienum dā-

num emergere non debet, in.l.fina.C. de acquir.possess.

PRO. Elemosina non est elargienda de alieno, in canonic. non putanda prim. questi.i.

PR. Excõmunicatio fieri non debet sine iusta ⁊ rationabili causa.c.sacro. extra de sen.excom.

PRO. Excommunicatus, est seruus diaboli, glo.in.l.pedius.ff.de arbit.

PRO. Eadem ratio quæ mouet delegantem, debet mouere delegatum.c.super literis, extra de rescript.

PRO. Error in proprio facto non toleratur. in.l.quãquã.ff.ad velleia.cũ similib⁹.

OB. Cõtra de.l.sed etsi me putẽ.ff.de cõd. ĩdebi. &.l.iter socerũ.§.i.ff.de pact.dota.

SOL. Error in facto proprio tollerabilis est dãno euitando, vt in contrariis, secus in lucro captando, vt hic.

PRO. Executor de caussa cognoscere nõ potest, in.l.si prætor.ff.de iud.in.c.pastoralis.§.qa vero.de off. & põt.iu.delc.ext.

PRO. Errantibus & non fallentibus subuenitur.l.si is qui.c. si minor se ma.dixer.

PRO. Effectus quãdoque dignior est sua causa, in. l. quod ex liberta. C. de oper. lib. & insti. de inge. in princ.

OB. Contra de. §. generaliter, in authen. consti. quæ de dig. coll. vi. vbi causa causato dignior est, &. l. quisquis, cum glos. C. ad le. iul. maiest. vbi similis est effectus caussæ.

SOL. Hoc brocardicũ regulariter nõ habet locũ, sed qñque, vt fauore libertatis.

PRO. Euẽtus nõ spectatur, cuius effectus nullus sequitur, in. l. fin. C. qui admitti. l. ad probationem. C. de proba. c. cum contingat, extra de off. deleg.

OB. Contra de. l. quibus diebus. §. ii. ff. de condit. & demonstra.

SOL. Ibi propter conditionem, quæ in forma specifica est adimplenda. l. meuius ff. eodem titu.

PRO. Exemplo non creditur, in auth. si quis in aliquo documento. C. de eden.

OB. Contra de. l. publicati. C. de testa. & §. illud. in authen. vt frat. fil. succe. col. vi.

SOL. Vbi originale exemplar est officio iudicis publicatum seu exemplatum, vo-

cata parte cuius intereſt, creditur inſtrumento exemplato, vt ibi.

ADDITIO.

PRO. Exceptionem obiiciens nunquam videtur de intentione partis aduerſæ cõfeſſus.l.non videtur.ff.de except. c. cum venerabilis, extra eod.titu.

PRO. Exceptio peremptoria vſque ad ſententiam opponi debet, in.l.peremptorias.C.ſen.reſcin.non poſ.

OB. Contra de.l.tametſi.ff.ad macedo.& l.i.C.de iur.& fac.igno.&.l. minor.25. annis omiſſam.ff.de minor.

SOL. Speciales ibi caſus ſunt in exceptione minoris & militis, & exceptione macedoniani, in odium creditorum fœnerãtium, & velleiani in fauorem mulierum.

PRO. Etiam, dictio eſt implicatiua, eod. tit.C.etiam per procura. in integ. reſtit.

PRO. Ex lectione librorum doctior, & melior quis efficitur, in.l. penult. ff. ad exhiben.

PRO. Ex contractu alterius nemo obligatur, in.l.iii.C.ne vxor pro marito, niſi pater pro filio, & dominus pro ſeruo, in

§.actiones autem, insti. de acti. tot titu. C. quod cum eo qui in alien. potest. est. ne go. gest. esse dica. & hæres, pro defuncto l. iii. §. fin. ff. quib. ex caus. in poss. eat. tales enim personæ pro vna & eadem persona reputantur, in. l. fi. C. de impub. & . §. i. in auth. de iureiur. amor. præst.

PRO. Ecclesia ad sui regimen viris literatis per maxime noscitur indigere. c. cū ex eo de electio. in. vi.

EX VTROQVE TESTA.

PRO. Ex abundantia cordis os loquitur. Matt. 12.

PRO. Erue eos qui ducūtur ad mortem, pro. 24.

PRO. Expedit tibi vt vnum membrorū tuorum pereat quam totum corpus tuū mittatur in gehennam ignis Matt. 5.

PRO. Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Matt. 10.

PRO. Ex verbis tuis iustificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis, Matt. 12.

PRO. Elemosina ab omni peccato, & morte liberat Tobi. 4.

F

PROPOSITIO.

FAuorabiliora sũt amplianda, & odiosiora sunt restringenda, odia enim restringi & fauores conuenit ampliari, in. l. cum quidã ff. de lib. & post. in. c. odia, de re. iu. lib. vi.

OB. Contra de. l. ii. §. exercitium. ff. de his qui not. infa. vbi odium ampliatur.

SOL. Hæc regula vera est, nisi odiosum respiciat vtilitatem publicam, vt ibi.

PRO. Fauore amoris nihil vehementius, in. §. illud, in authen. quibus mod. nat. effi. leg. colla. ix.

PRO. Fructuarius causam proprietatis meliorem potest facere non deteriorem, in. l. ęquissimum. §. fructuarius. ff. de vsufru. l. vxor patrui. C. de leg. l. res quarum C. de iur. dot.

PRO. Fructus omnes gratia hominum comparati sunt. l. in pecudum. §. vltim.

ff.de vsur.§. in pecudum, institu. de rerum diuis.

PRO. Fraus & dolus alicui patrocinari nõ debẽt.l.i.2.l.ne ex dolo.ff. de dol.c.sedes.c.ex tenore.c.super literis,extr.de rescrip.c.tuę,de cler.non resi.cum olim de off.& potest.iud.deleg.

OB. Contra,quia contrahentibus licet inuicem sese decipere.l.in caussæ.§. penul. ff.de mi.l.item si prætio.§.fi.ff.locat.

SOL. Hoc verum est dummodo absit dolus,vt ibi not. Barto.

PRO. Fructus intelliguntur deductis expensis.l. fructus.ff.solut.matr.l.si a domino.§.fi.ff.de pet.hæred.

PRO. Falsus rumor nocere non debet, in.l.fi.ff.de hæredi.insti.

PRO. Fauore alicuius introductum in eius odium retorqueri non debet.l.quod fauore.C.de leg.c.quod ob gratiam, de reg.iur.in.vi.

PRO. Fauorabiliores esse debemus ad soluendum,quam ad liberandum..l.arrianus.ff.de act.& oblig.in.c.ex literis, extra de proba.

PRO. Fauorabiliores sunt rei, q̃ actores, reg. fauorabiliores, de reg. iur. ff.

PRO. Fructus dotis ad maritũ pertinẽt, ad supportanda onera matrimonii. l. dotis fructus. ff. de iur. dot. l. pro oneribus, C. eodem tit.

PRO. Frustra legis auxilium implorat, qui in legem committit. l. auxilium, in fi. ff. de min. c. bonæ memoriæ, &c. c. dudũ, de elect. ext.

PRO. Facta aliena prudentissimos etiã homines fallunt imo quandoque ipsum legislatorem, in. l. ii. ff. de iur. & fact. igno. in. c. i. de consti. in. vi.

PRO. Facilius remittimus quę speramus, quam demus quæ possidemus, not. gl. in l. si fideicommis. §. item si certam per illum tex. ff. de leg. iii.

PRO. Frustra pręcibus impetratur, quod de iure communi conceditur. l. i ff. ad muni. & ibi nota. in. l. i. C. de thes. lib. x.

PRO. Filiusfamilias non potest agere in iudicio sine licentia patris, in. l. cum non solum. §. necessitate. C. de bo. quæ lib. De iure vero canonico patris consensus non

requiritur, in. c. fi. de iud. in. vi.
PRO. Fustium castigatio non infamat. l. ictus fustium. ff. de is qui not. infam.
PRO. Facilius tollitur ius speciale, quam ius commune. l. eius militis. §. qui militia missus. ff. de mili. testa.
PRO. Facilius compensamus q̄ soluamus, not. glo. in. l. fideicommissa. §. item si certam. ff. de leg. iii.
PRO. Fortior præsumptio tollit minorē. l. diuus. ff. de res. in integ. in. c. alma mater. extra de sent. excom.
PRO. Facilitas veniæ incentiuum tribuit delinquendi, in can. est iniusta. xxiii. q. 4.
PRO. Ferendus est pudorem suum purgans, in. l. quæ omnia. ff. de procur.
PRO. Fauendum est magis religioni, bona enim est ratio, quæ pro religione facit. l. sunt personæ ff. de religio. & sumptib. fun.
PR. Facta pro infectis haberi non possūt l. ī bello. §. factę. ff. de capt. ⁊ post. reuers.
OB. Contra de. l. non dubium. C. de legib. vbi factū cōtra legē, habetur pro infecto.
SOL. Illud est de fictione iuris.

PRO. Falsa credulitas non confirmat qđ agitur. l. si cum te. §. fi. de pact.

PRO. Finis est spectandus, vnde, Exitus acta probat. secundum Ouid. l. si quis. ff. de tit. nup. l. non intelligitur. §. si quis palam. ff. de iu. fisc. l. mela. ff. de alim. & cib. lega. in. §. quia vero hactenus in auth. de nupt. col. iiii. in. c. literas, de desp. impub. extra, & c. præterea, de test. cog. vel nõ.

OB. Contra imo principium est spectandum, in. l. i. ff. de orig. iur. in. l. creditor. ii. C. de pig. actio. cum similibus.

SOL. Principium spectandum est in omni negotio, ex quo actio oriri potest, vt ĩ contractibus, vel quasi, delictis, vel quasi, & in decretis, & constitutionibus, nisi pp fauorem aliud inducatur. Finis autem attendendus est cum quæritur an id dedit, vel nõ dedit, seu quando dedisse videtur vel quando possidet, vel restituit, siue cũ capere potuit, vt hic, ita declarat glo. in c. dudum, in verbo electionis tempore, de elect. lib. vi.

PRO. Facta nõ p̃sumuntur nisi ꝓbẽtur, in l. in bello. §. factę. ff. de capt. ꝛ post. reuer.

PRO. Furiosus nihil recte agit in. §. furiosus, insti. de inu. stip.

PRO. Furiosus in omnibus absentis & quiescentis loco habetur. l. ii. §. furiosus ff. de iur. codic.

PRO. Filius est, qui ex viro & vxore legitimo matrimonio nascitur. l. filium. ff. de his qui sunt sui vel alien. iur.

OB. Contra appellatione filii etiam naturalis continetur. l. ex facto. §. si quis rogatus. ff. ad Trebel. l. Lucius. §. fin. &. l. cum pater. §. volo. ff. de legat. ii. l. fina. ff. de iure deliber.

Præterea legitimi quoque tantum, scilicet adoptiui continentur. l. i. ff. de adoptio. De hac filiorum diuisione, vide glo. in auth. ex complexu. C. de incest. nupt. & in. §. i. insti. de adopt.

SOL. Filius proprie est qui & naturalis simul, & legitimus est, vt hic accipitur. Improprie vero & large ex interpretatione legis naturalis tantum, vel legitimus tantum.

PRO. Forma dat esse rei, & eam conseruat in esse. l. iiii. §. si quis rem. ff. ad exhib.

PRO. Facta sunt incerta.l.vbi autem nõ apparet.§.qui id quod.ff.de verb. obliga.

PRO. Fictio non operatur contra ius, gl. not.in.l.talis scriptura.§.fin.ff.de legat.i.

PRO. Filii sequuntur familiam patris nõ matris.l.cum legitime.ff. de stat. homi.l. familiæ.ff.de verb.significat.§.i. insti. de legit.agna.tutel.

PR. Filii non debent thesaurizare parentibus,sed patres filiis. 2 Cor.12.in can.prę dicator.xvi.q.i.

PRO. Facultas adimplendæ conditionis non transit ad hæredem, petendi autem transit in.l.si decem cũ petiero, vbi Bar. ff.de verborum obligatio.

PRO. Fama communis probationem adiuuat.l.iii.§.tu magis.ff.de testib.

PRO. Fictio est super certo,præsumptio super incerto.doctrina,glo.in.l. vnica.§. accedit,ĩ verbo p̃sumat.C.de rei vx. act.

PRO. Fictio operatur tantum, vbi veritas locum habet in.l.qui ad certũ.ff.loc.

PR. Filius non portabit iniquitatem patris.iiii Reg.14.Deut.24. Eze.18.&.l.crimen.ff.de pœnis.

OB. Contra de.l.quiſquis. C.ad leg. iuli. maieſta.

SOL. Ibi ſpeciale in crimine læſæ maieſtat.

OB. Præterea, pater & filius vna & eadẽ perſona reputantur.l.fin.C.de impub. ergo filius debet puniri ex delicto patris, cũ pœna in ſuum authorem retorqueri debeat.l.ſancimus.C.de pœnis.

SOL. Filius non habetur pro eadem perſona, cum patre in odioſis, vt in pœnis, quia odioſa ſunt reſtringenda.l.interpretatione.ff.de pœnis.

PRO. Furem nocturnum impune licet occidere.l.furẽ.ff.ad leg. Corn. de ſicca. in.c.ſi perfodiens, ext.de homic.

PRO. Factum ſeu miniſterium iudicis neceſſarium non eſt, vbi lex certa eſt, & operatur ſuum effectum.l. adoleſcentiæ tẽpus, vbi Bald.no.C.in quib.cauſ.in integ. reſt.non eſt neceſſa.

PRO. Factum contra naturam ſeu ſubſtãtiam actus non valet.l.cum præcario.ff. de præca.

PRO. Filiusfamilias ſuo nomine nullam

habet actionem. l. filiusfamilias. ff. de act. & obligat.

OB. Contra de. l. si longius. §. si filiusfamilias. ff. de iud. & l. cum filiusfamilias, vbi gl. ff. si cer. peta. vbi filiusfamilias agit.

SOL. Ibi propter iustam causam absentiae, vt studiorum, vt ibi. Vel dic quod non habet directam actionem, vt hic, sed exercitium tantum actionis, vt ibi.

OB. Itẽ contra de. l. miles. §. i. ff. de castr. pecul. vbi in castrensibus actio filiofamilias datur.

SOL. In his quae acquirit patri filiusfamilias non competit illi actio. In his vero quae sibi soli tantum acquirit, habet actionem, vt in contrario.

PRO. Frater fratrem inopem tenetur alere, in. l. qui filium. ff. vbi publi. edu. deb. l. prim. §. sed nonnullos. ff. de tuto. & rat. dist.

PRO. Fures hodie castigari debent. in authen. sed nouo iure. C. de seru. fug. in cano. fraternitas. xii. q. ii.

PRO. Fidem fallere grauissimum est. l. i. ff. de constit. pecuni.

PRO. Filium temporalem nostris temporibus habere non conuenit. l. si tibi filius ff. de adopt.

PRO. Filii viuo patre quodámodo domini existimantur. l. in suis. ff. de lib. & post.

PRO. Fratris appellatione soror quoque continetur. l. Lucius. §. quæsitum. ff. de lega. iii. l. tres fratres. ff. de pactis.

PRO. Filius est, ergo est hæres ad gal. 4. &. l. cum ratio. ff. de bon. dam. vbi hęreditas debetur filiis ꝛ. l. ex facto. §. fi. ff. ad trebell. vbi conditio, si sine liberis, idest, si sine hærede decesseris, intelligitur.

PRO. Facilius quid acquisitum retinemꝰ, ꝙ de nouo acquiramus. l. licet. C. de acq. poss. in. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. in. c. cõsulit, ꝛ. c. rursus, extra qui cler. vel vouent.

OB. Contra de. l. non distinguemus. in. §. sacerdotio. ff. de arbit. vbi vitiatur iam factum, quod tamen non impedit faciendum, & sic facilius de nouo acquiritur ꝙ retineatur acquisitum.

SOL. Pro sol. huius contrarii dic ꝙ in dicto. §. sacerdotio causa impediens, respi-

cit causam finalem, & tunc sicut impedit a principio faciendum, ita tollit iam factum. Secus quando causa impediens, respicit causam efficiẽtẽ, vt consensum qui est causa efficiens matrimonii. l. nuptias de reg.iur.ff. & licet ab initio aliquid impediat faciendum, non tamen tollit iam factum per regulã, factum legitime. vbi vide Dyn de reg.iur.libro. vi.

OB. Præterea opponitur de.l.sunt personæ.ff.de relig. & sumpt.fun.

SOL. Imo illa lex potius concordat secũdum Iac.Butrig.in.d.l.patre.

PRO. Faciliores non sunt testatorũ voluntates in onerandis hęredibus.l. vnum ex familia.§.si rem.ff.de lega.ii.

PRO. Filii familias testari non possunt.l. qui in potestate.ff.de testament. l. tam is §.i.ff.de donat.caus.mort.l. seniũ. C. qui testam.fac.poss.

OB. Contra, testamentum est publici iuris.l.iii.ff.de testam. In his autem quę sunt publici iuris filiusfamilias habetur pro patrefamilias.l. filiusfamilias. ff. de his q sunt sui vel alie.iur.

SOL. Dic ꝙ patria poteſtas non curatur quantum ad ius publicum. Verum intellige quantum ad magiſtratus obtinendos, vt ibi. Secus quoad teſtamenta, vt hic.

PRO. Fruſtratoria eſſe non debent priuilegia. c. in his, extra de priuileg.

PRO. Furtum ſine affectu furandi nō cō mittitur. l. furtum. ff. de vſuſc.

OB. Opponitur de. l. qui ſaccū. ff. de fur. ubi qui ſaccū cū pecunia ſubtraxit nō animo furandi ſaccum tenetur.

SOL. Ibi animus ei fuit ſecundario, licet non principaliter vel directe.

OB. Secundo opponitur de. l. fullo. §. q ancillam. ff. eod. tit. vbi furti tenetur. qui ancillam non meretricem non furandi, ſed libidinis tantum cauſa ſurripuit.

SOL. Illud ideo, quia domini intereſt, cū minus modo valeat ſecundum gl. in. l. verum. ff. eodem.

OB. Tertio & vltimo obſtat. l. cum ſeruus. ff. de condi. cau. da. cau. non ſecu. vbi furti quis tenetur, licet lucrandi cauſa non fecerit.

SOL. Ibi etiam erat lucrum, quia volun-

tatē suā expleuit dolose agēdo, vt ibi gl. dicit, vel dic ꝙ illi tres casus sunt speciales, & a regula nostra communi excipiuntur.

PRO. Furtum sine cōtrectatione rei nō fit. l. si quis vxori. §. iulianus. ff. de fur.

PRO. Fructus reddunt fundū prętiosiorē l. in lege falci. placuit. ff. ad. l. falci.

PRO. Fœminę non habent filios in sua ptāte. l. illud. § ad testamenta. ff. de bon. pos. cōtra tab. §. fœminę insti. de adop. §. cæteris, insti. de hære. qual. & diff.

PRO. Fere philosophicum est tēperamētum. l. obligationum ferē. ff. de ac. ꝛ obli.

PRO Fidelitas & diligentia præualet diuitiis, in. §. fi. insti. de suspe. tut.

PRO. Futurū ius remitti potest. l. i. C. de pactis. l. & hæredi. §. filia. ff. eodem.

OB. Contra de. l. si ita scriptū. §. si sub cōditione. ff. de leg. ii. & l. i. §. decretalis. ff. de succes. edic. vbi quod nondū acquisitū est repudiari non potest.

SOL. Remitti pōt. s. per pactū, vt hic, secus per repudiationem, vt in contrariis. Rō diuersitatis est qa hoc vnius cōsensu.

illud duorum vallatur, vnde duo vincula sunt fortiora vno.

O B. Præterea contra de.l.pactū.C.de colla. vbi nō valet pactū futurę succesſionis.

S O L. Ibi quando agitur de non succedē do, hic vero de non petendo ius futurū, vt fideicommiſſum, per quod in aliis rebus hæres eſſe non prohibetur, In contrario autem agebatur, vt non eſſet hęres ita no.gl.in.d.l.i.de pact.

P R O. Fauendū eſt in neceſsitate poſitis, in.l.ſi fideiuſſor.§.ſi neceſſaria.ff.q ſatiſd. cog.l.nec enim.ff.ex quib.cau.maior.

O B. Cōtra de.l.ii.&.l.mater.C.de ope. liber.vbi non fauetur ei, qui de neceſsitate coactus aliquid facit, ad idem textus, in l.nam quod.§.qui cōpulſus.ff ad treb.

S O L. Ibi quia bonū voluntariū eſt magis præmiandum q̄ neceſſarium, vt ibi.

P R O. Falſa demonſtratio nō vitiat actū. l.demonſtratio &.l.falſa.ff.de cōdi.& demon.&.§.huic proxima.inſt.de leg.

O B. Contra de.l.ſi ſic.§.i.ff.de leg.i.ubi demōſtratio falſa vitiat actum, q geritur.

S O L. Demōſtratio falſa adiecta ſpēi, ſi de

ea constat, vel quantitati certæ expressæ non vitiat actum, vbi autem quātitas certa non est expressa vitiatur actus indistincte. d. l. si sic.

OB. Præterea contra de. l. si pater. C. de hære. insti.

SOL. Vbi demonstratio falsa est ex errore testatoris, vitiatur actus, vt in cōtrario, secus si ex certa scientia, vt hic.

PRO. Falsa causa non vitiat actum. l. cū tale. §. falsam. ff. de condi. & demō. §. lōge, insti. de leg.

PRO. Fœminæ vno partu septem filios edere possunt, cū septem habeāt receptacula secundum Medicos, in. l. antiqui. ff. si pars hære. petat.

PRO. Filios castigatores esse parētū moribus nostris non conuenit, in. §. sed quod sancitum, in auth. de nup. coll. iiii.

OB. Contra de. l. iii. §. si quis. ff. de condi. caus. dat. caus. non secut.

SOL. In iure corrigere potest pater filiū vbi meliori nititur ratione, vt vbi.

PRO. Falsus denarius nō est denarius, no. glo. in. l. iii. C. de hære. & manich.

PRO. Frangenti fidem fides fragantur eidem. l. cum propona. C. de pact.

OB. Contra de. l. cum mota. C. de transa. vbi seruatur fides, etiam non seruanti fidem, & ex pacto transactionis nascitur actio præscriptis verbis.

SOL. Secundũ Bar. ꝙ ibi fuerat facta cõuentio per verba in quibus poterat cadere implementum, hic nõ, sed per ista verba promitto non agere, vel non petere, vel similia.

PRO. Fides veritatis verborũ adminicula non desiderat. l. i. C. si min. se ab hæred. abstinen.

ADDITIO.

PRO. Fiscus pręfertur priuato. l. si is qui ff. de iur. fisc. tot. tit. C. de priuile. fisc. Quãdoq; tñ iura quæ obtinent in fisco, obtinent & in priuato, vt in. l. item veniunt. §. ait senatus. ff. de pet. hęre. & econtrario, in. l. exemplo. C. de proba.

PRO. Factum iudicis reputatur factum patris in. l. si ob causam. C. de euict.

PRO. Fides etiam hosti seruanda est ca. noli. xxxiii. q. i.

PRO. Funiculus triplex difficulter solui tur in.c.i.de treug. & pac.ext.

PRO. Ferro abscindenda sunt vulnera, quæ fomenta non sentiunt, in.c.in cano nibus.xvi.q.i.

PRO. Frustra velociter currit, qui prius quam ad metas peruenerit, deficit, ca.in cassum, de peni.dist.iii.

PRO. Facito semper aliquid operis, vt diabolus semper te inueniat occupatum. in can.nunquam de conse.dist.v.

EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Frustra iacitur rhete ante oculos pennatorum prouerb.i.

PRO. Filius sapiens lætificat patrem, filius vero stultus mestitia ē mr̄is suę. p.x.

PRO. Fundamētum aliud nemo pōt ponere, præter id quod positū est, quod est Christus 1.cor.3.in can.cū paulus.i.q.i.

PRO. Fides sine operibus mortua est, Iacob.2.

PRO. Facilius est camelū per foramē acus transire, quam diuitem in regnum cœlorum mat.19.mar.10.

PRO. Facilius est cœlum & terram transire, quā de lege vnā apicē cadere. luc. 16.

G

PROPOSITIO.

GEnerale dictum restringitur ad habilia in. l. i. vbi glos. C. de sacrosanc. eccle. in. l. vt gradatim. §. i. ff. de mun. & hono.

PRO. Generalitas parit confusionē & obscuritatē. l. titiæ textores. ff. de leg. i. l. ita fidei. ff. de iur. fisc. l. cū stichus. ff. de so.

PRO. Gerundiū importat necessitatem. l. inter cætera. ff. de lib. & posth. in. §. adoptiui, insti. de exhæreditate libr, no. doct. in rub. C. de edendo.

PRO. Gaudent breuitate moderni, frustra enim fit per plura, quod potest fieri ꝑ pauciora. l. i. vbi glo. ff. quod met. caus.

OB. Contra de. §. sed non vsq; insti. de legi. vbi fiunt diuersi tractatus de legatis & fideicommissis, cum vnus poterat fieri

tantum, vt in volumine. ſtorum.

SOL. Ibi facilitatis gratia propter iuuenes adhuc tyrones in iure.

OB. Pręterea, duæ leges ſimiles inueniuntur in iure noſtro, in.l. raptores. C. de rap. vir. ſeu vid. & in.l. raptores. C. de epiſco. & cleric.

SOL. Lex poſita in vno titulo, poteſt & in alio ſituari dummodo faciat ad titulū vt in contrario.

PRO. Genitiuus importat dominium, in l. ii. §. in locum. ff. de relig. ꝛ ſump. funer. late tractant docto. in rubri. de noui ope. nuncia.

PRO. Grauius eſt diuinam, quam temporalem offendere maieſtatem, authen. gazaros. C. de hære. capi. vergentis, de hære. extra.

PRO. Genus a digniori parte ſui denominationem ſumit, no. gloſ. in.l.i. ff. de verbo. obligatio.

PR. Generalitati ſpecialitas derogat.l. vxore. §. fœliciſsimo, ꝛ.l. ſeruis vrbanis. §. vernę. ff. de lega. iii.l. ſanctio legum. ff. de pœnis, in. c. i. de reſc. & c. ſtuduiſti. de off.

leg.ext.in.c.dudum &.c.quamuis,de prę ben.in.vi.

OB. Contra,quia immo enumeratio ſpecierum generalitati nō derogat,in.l.quęſitum.§.fin.ff.de fid.inſtru. & .l. legata.ff. de ſupp.leg.&.l. verba.ff. de alimen. & ciba.lega.

SOL. Vbi remouēdæ dubitationis cauſa ad maiorem euidentiam ſpecies enumerantur a ſciente,genus non minuitur per ſpeciem dicta.l.quæſitum,in fi. ꝛ.d.l. verba,Si vero ab errante,fiat ſpecierum enumeratio eo caſu ex abundanti fit, ideoq; per eā nihil generi derogatur.d.l.legata, in principio. Vel dic breuius,ꝙ noſtra regula non habet locū,in ſpecie ſubiectiua, quia exempli cauſa ponitur ſecūdum docto. vt in contrariis.

OB.Præterea obſtat,quia generalibus ſpecialia inſunt.l.hoc legatum.ff.de lega.iii. vbi generale verbum,quæ vxoris cauſa parata ſunt,continet ſingulas ſpecies. Ad idē tex.in.l.fi. C.q res pign.obli.poſ.&.l. fi.C.de hær.vel act.vē.&.l.ſi ſeruitus,de ſer.vr.pd.ff.reg.i gnalibus de reg.iu.i.vi.

SOL. Tu dic ꝙ licet per speciem generi derogetur, vt hic, tamen species sub genere bene continetur, vt in contrariis.

PRO. Gratificationi locus est in.l.fi.ff.de relig.& sump.fune.

OB. Contra de.l.si duobus.C.commu. de leg.&.l.quoties.ff.de vsufr.

SOL. Vbi actus vitiatur propter incertitudinem gratificationi locus nõ est.l.duo sunt titii, de testamen.tut.ff.nec obstat.l. si quis seruũ.§.si inter duos.ff.de leg.ii.qa ibi necessitas non imponitur, vt ibi not.

ADDITIO.

PRO. Generalia verba trahuntur & ad presentia & ad futura, in.l.fi.c. quæ res pig.oblig. poss. vel non.

OB. Contra quia generalitas non trahitur ad futurũ nisi exprimatur.in.l.si a colono.ff.de verb.obli.

SOL. Ibi loquitur in stipulante per verba de præsenti quæ de futuris non intelliguntur, & est ratio, quia magnum damnum esset promittenti, quod non est obliganti, cum per hoc non plus debeat, vt hic.

PRO. Generalis ratio præualet speciali in.§.furtiuæ insti.de vsusc.& in.§. affinitatis insti.de nup. vbi no.

OB. Contra imo specialis præualet, vt in l.quædam.ff.de eden.

SOL. Actio propria, & specialis alicui competens, pręfertur generali, vbi enim actio ordinaria locum habet recurrendũ non est ad extraordinariã seu subsidiariã in.l.caussæ.ff.de minor. maxime cũ clausula generalis referat̃ ad specificata in.l. doli clausula.de ver.ob.ff.

PRO. Gloria hominis ex honore patris, & dedecus filii pr̃ sine honore, eccle.iii.

PRO. Gratia si non gratis datur vel accipitur gratia non est, ca.gratia.i.q.i.

EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Generatio praua, & adultera signum quærit, & signum non dabitur, nisi signum Ionæ prophetæ, matthe.12. &.26.

PRO. Gaudium erit in cœlo super vno peccatore pœnitentiam agente quam,

ſuper nonaginta nouē iuſtis pœnitentiā non agentibus, Luc. 15.

PRO. Gaudet ſimilis ſimili eccle. 13.

H

PROPOSITIO.

HOmo homini debet obſequium. l. ſi ſeruus. ff. de ſeru. ex por.

PRO. Humana natura quodammodo labimur ad delicta, in. §. ſi vero is quidem, in auth. de monach. coll. iiii.

PRO. Homo non eſt dominus membrorum ſuorum. l. liber homo. ff. ad. l. aquil.

PRO. Homo liber æſtimationem nō recipit. l. liber homo. ff. de verb. obliga.

PRO. Homo eſt digniſsima creaturarum in. l. iuſtiſsime. ff. de edil. edic. vbi gl. in. l. i. de ſenato.

PRO. Humanæ ſortes multę ſunt, in. l. fi. C. de pręſcri. xxx. vel. xl. annorum.

PRO. Hæres adeundo hæreditatē quaſi

contrahit cum creditoribus & legatariis, l.ex maleficiis.§.hæres.ff.de act.& obli. l.apud iulianũ.§.fi.ff.in quib.cau.in posses.eat.§.hæres,insti.de obli.ex quas.cõt.

PRO. Hysteron proteron figura est ordo conuersus in.l.riparum.ff.de rerum diui. in.§.litorum,insti.eodem titu.l.fi.§.fin.C. de ann.excep.

PRO. Honestus cuiusque luxuria modus seruandus non immoderata cuiusq; luxuria sequenda.l.ex damni infecti stipulatione.ff.de dam.infect.

PRO. Hæredes iuris successores sũt.l.quoties.§.hæredes.ff.de hær.insti.l.cũ heres, de din.præs.in.l.heres,de acqui.hære.

PRO. Hæreditatis appellatione bonorũ quoq; possessio continetur.l. hæreditatis appellatione.ff.de ver.signi.

PRO. Hæreditas representat personã defuncti,& est pro domina,in.l.non minus §.fi.ff.de her.inst.l.hæreditas.i.&.ii.ff.de acq.re.do.l.cũ hereditas.C.de pos.l.mortuo.ff.de fideiussor.in.§.seruus alienus,inst.de hære.insti.

PRO. Hereditariũ proprie est quodante

aditam hæreditatem acquisitum est, adita enim hæreditate desinit esse hæreditarium, & proprium fit hæredis, Not. glo. in. l. i. §. veteres. ff. de acqui. pos. ⁊ in. l. hęres per seruum. ff. de acqui. hære.

PRO. Hæres idem est quod dominus, in §. fi. insti. de hære. qual. & diff.

PRO. Hęres eadē est psona cū defuncto in. l. hæres. ff. de vsucap. in. §. i. in auth. de iureiu. a no. pręst. col. iiii.

OB. Contra. d. l. qui in futurū. §. i. de pac. ff. vbi pactum in persona testatoris non porrigitur ad hæredem.

SOL. Ibi quia erat personale pactum, qđ cum persona extinguitur. l. idem. §. personale. ff. eodem titu. l. qui tale. ff. solut. matrimo.

OB. Præterea opponitur, qa hæres hæredis, est hæres testatoris, in. l. fi. C. de hęredib. insti. & tamen in substitutione facta per hæc verba, quisquis mihi hæres erit, non venit hæres hæredis.

SOL. Ibi quia non veniebat ex volūtate defuncti, nec tenebat locū primi quo ad effectum testantis, vt ibi no. Bar.

PRO. Hæreditas neque dari, neque adimi codicillis poteſt. l. hæreditatem. C. de codicil.
OB. Contra de. l. Scæuola. ff. ad treb.
SOL. Directo dari non poteſt, vt hic, p obliquum vero poteſt, vt ibi per fideicõmiſſum.
PRO. Hæredis inſtitutio. eſt caput & fundamentum teſtamenti. §. ante hæredis, inſti. de leg.
PRO. Hi qui neſciunt ius ſuum, eligẽtes id quod putant ſibi competere, non amittunt, non enim videor amittere, quod habeo, quod tamen non credo habere, licet eligam quod credo habere, in. l. mater decedens. ff. de inof. teſt. in. l. clodius. ff. de acquiren. hæredi.
OB. Contra imo aliquis renunciare poteſt iuri quod neſcit ſibi competere, in. l. ſub prætextu. ii. C. de tranſa.
SOL. Ibi propter generalem petitionẽ, & tranſactionem, q̃ in omnibus præiudicat. uel dic ꝙ ille textus refertur ad perſonam trãſigẽtis nõ rei ſm intellectũ doct. ibi, & ſic non obſtabit imo concordabit.

OB. Prȩterea opponunt de.l.qui Romę. §.duo fratres,de ver.obli.ff.ita inducendo ꝙ per diuiſionem generalem,quis renũtiat iuri de futuro quod ignorat ſibi cõparere,vt fideicommiſſo,vt ibi.

SOL. Imo dicas ꝙ ibi ſciebant de fideicõmiſſo futuro.ita gl.in.l.tres fratres.ff. de pac.vel dic ꝙ ibi erat iniuſta ſnīa,&cõtra exceptionē pacti gn̄alis replicabitur, vt.d.l.tres fratres,vt ibi per gl.& Bar.tenent hunc intellectum,& per conſequēs non erit renunciatum fideicõmiſſo.

PRO. Humana fragilitas mortis perturbatione terretur,& plures res minus cogitatione poteſt conſequi.l.hac conſultiſſima.§. at cum humana fragilitas. C. qui teſta.fac.poſ.vel non.

PRO. Hæredes pro hæreditaria parte tenentur ad onera hæreditaria.l. pro hæreditariis.C.de hæredi.actio.l.prima.C.ſi cert.peta.

PRO. Hæreditatis appellatione legata, & fideicommiſſa non cõtinentur.l.ſi Titius.ff.de leg.iii.

PRO. Hæreditas plerunque eſt oneroſa.

l.ſi

l.si hæreditas.ff.manda.§.i.institu.de autho.tuto.
PRO. Hæreditas nulla est viuẽtis.l.i.C.de hære. vel actio. vend.l. opinione. C. pro hæred.l.neminem.ff.de acqui.hære.improbus enim est qui sollicitus est de diui. hæreditate,in.l.ii.§.Iulianus.ff.de vulga. substi.l.ita tamen.§.a patre.ff.ad treb.
PRO. Hæreditariæ rei furtum fieri non potest.l.hæreditariæ.ff. de fur.l.i.§.scæuola.ff.si quis testa.lib.esse iur.fuer.
PRO. Hæreditas solo animo audiri põt, in.l.auia. C. de iur. deliberan. in.l.gerit. ff.de acqui.hære.in.§.vlt.inst.de hæred. qual.& diff.
PRO. Hæreditas non adita, regulariter non transmittitur ad hæredes.l.vnica.§. in nouissimo.C.de caduc.tol.Fallit in tribus casibus.Primo in transmissione iure suitatis,in.l.vnic.C.de his qui ante apert. tabu.l.ventre ff.de acqui.hære. Secundo fallit in trãsmissione iurę sanguinis in.l. apud hostes.C.de suis,& leg.hæred.Tertio & vltimo in transmissione iuris deliberandi,in.l. cum in antiquioribus.C.de

iur. deliber. Alios casus fallentiales, vide per glo. in. l. sed et si. ff. de bon. posses. contra tabu.

PRO. Hosti fides seruanda est. in. l. conuentionum, de pact. ff. vbi not. doct.

PRO. Hæreditas, legatū, & donatio caussa mortis non sine caussa obueniunt, sed ob merita, accedunt, in. l. nec adiecit. ff. pro socio.

OB. Contra valet illa institutio filius impiissimus, & de me male meritus hæres esto. l. his verbis. §. illa institutio. ff. de hæredi. institu.

SOL. d. l. nec adiecit, intelligitur in hæreditate extraneorum, non autem suorum hæredum, ratio diuersitatis, quia hæreditas debetur filiis a natura. l. cū ratio. de bo. dam. ff. ergo necessario debetur, cum naturalia sint immutabilia. §. pen. inst. de iur. natu. Nec obstat quod sit male meritus, exprimenda enim & probāda est caussa ingratitudinis, auth. licet. C. de lib. præt. vel exhære.

A D D I T I O.

PRO. Humana forma ad similitudinem

pulchritudinis cœlestis est figurata gen. 8. l. si quis in metallum. C. de pen.

PRO. Humanum est fortuitis casibus mulieris maritum, vel vxorem viri, participem esse. l. si cum dotem. §. si maritus. solu. matrimo.

PRO. Hominum gratia ius omne constitutum est in. l. ii. ff. de sta. homi.

EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Habentes alimenta, & quibus tegamur, his cōtenti simus. i. thim. vi. can. episcopus. x. q. ii. & ca. ecclesia. xiii. q. i.

PRO. Honora medicum propter necessitatem. Ecclesia 38.

PRO. Honora patrem & matrem, vt sis longæuus super terram, Leui 20.

PRO. Hilarem datorem diligit dominus 2. Cor. 9.

PRO. Homo natus est ad laborandum, sicut auis ad volandum Iob. 5. vnde ait Deus, in sudore vultus tui vesceris pane tuo, Gene. 3.

PRO. Homo videt ea quæ apparet, deus autem cor intuetur. 1. Reg. 16.

I

PROPOSITIO.

INfirmitati non calliditati, ius succurrit, l.ii.ff.ad sena. velle. l.si sine. C.eod.titu.

PRO. Inter iuramētum & simplicem loquelā non facit deus differentiam, in can. iuramenti.xxii.q.v.

PRO. Iactare suum nemo pręsumitur.l. cum de indebito.ff.de proba.

OB. Contra de.l.si vero non remunerandi.§.idem Papinianus.ff.mand.vbi præsumitur quem donare voluisse.

SOL. Ibi præsumitur donatio ratiōe primæ liberalitatis, vna enim donatio facit aliam præsumi, vt ibi not.

OB. Contra de.l.si quis vxori, de aur.& argen.leg. vbi quis legando, quæ sunt propria vxoris, videtur legare etiam sua, ergo quis suum donare præsumitur.

SOL. Sol. Ibi ratione cōiugalis affectio-

nis,& vide glo.in.l.sed si ego.ff.ad velle.
PRO. In contractibus stricti iuris quod nō est expressum pro omisso habēdū est. Imputandum enim est ei, qui apertius legem potuit dicere, vnde oratio ambigua vel obscura contra proferētem interpretatur,in.l.quicquid adstringendę,de verbo.obli.ff.l.veteribus.de pact.
OB. Contra imo secundum intentionem proferentis est interpretāda,in.l.inter stipulantem.§.i.ff.de verb.obli.l.si quis intentione ambigua.ff.de iud.& in.l.ambiguis.ff.de reg.iur.
SOL. Hic in contractibus,ibi in iudiciis.
PRO. In re communi socius inuito socio nihil potest facere.l.in re communi.ff.de serui.vrb.præd.
PRO. In his quæ sunt communia pluribus,vt singulis requiritur consensus omnium.l.per fundum.ff.de serui.rust.pręd.c.cum omnes,extra de consti.
OB. Contra de.l.ꝙ maior.ff.ad mun.vbi sufficit consensus maioris partis.
SOL. Ibi in his quæ sunt communia pluribus,vt vniuersis.

PRO. Ignorantia est omnium errorum mater, can. ignorantia. xxxviii. dist.

PRO. In dubio videtur quis legare ius quod habet in re. l. si domus. §. finali. ff. de lega. i.

PRO. Iusiurandũ habet vim rei iudicatę. l. ii. ff. de transact.

PRO. In alternatiuis electio est debitoris, in. l. plerunque. § fi. ff. de iur. dot. reg. in alternatiuis, de reg. iur. in. vi.

PRO. Illud quod facit actorẽ in petitione succũbere, facit succumbere reum in exceptione. l. iii. §. si quis duobus, vbi Barto. ff. de adin. leg.

PRO. Inspicitur id quod euenire põt. l. si quis domũ §. idem quærit, loc. ff. vbi quis prospicere debuit quod euenire potuit, & in. l. si idem in. §. fina. de iurisdict. omnium iudi.

PRO. Contra imo nõ curatur quod euenire potest, in. l. sciendum. §. penul. ff. qui satis. cog. & in. l. i. de in lit. iur. ff.

SOL. In. d. §. pen. erat dispositio de pręsenti. Cuius euentus non suspenditur in futuro, ideo non consideratur, quod eueni-

re potest & in.d.l.i.pręsens status rei non exigebat praesentiam de futuro, hic sic.

O B. Praeterea opponitur de.l.inter stipulantem.§.sacram,de ver.obliga.ff.& in principio,insti.de inut.stip. vbi in obligationibus non consideratur, ꝙ res in aliũ statum mutari possit, vt ꝙ de libero seruus,de sacro profanum, de publico priuatum fieri possit

S O L. Ibi quia hoc expectare esset inciuile & irrationabile, vt ibi.

P R O. Iudicandi munus est publicum & necessarium.l.quippe.ff.de iud.in.l.munerum.§. iudicandi.ff.de mune.⁊ hon.l. de qua re,de iudi.ff.

P R O. Interdum plus valet scriptura q̃ quod actum est.l.si alii.ff.de vsut.leg.

P R O. Interdum de facultatibus suis amplius sperant homines, quam in his est. §. in fraudem, insti.quib.ex caus.maio. non licet.

P R O. Ius hæredis maxime eo tempore inspiciendũ est,quo acquirit hæreditatẽ. l.si alienum.§.in extraneis.ff.de hæredi. instituen.

PRO. Incorporalia proprie non posidentur.l.seruus.§.incorporales.ff.de acqui.rer.do.l.sequitur.§.si viam.ff.de vsuca.§.i.insti.de reb.corp.& incorpo.

PRO. In maioribus & minoribus causis potest appellari.l. & in maioribus.C.de appel.c.de appellationibus,extra eod.ti.

PRO. Imperitia culpæ annumeratur.l.si quis fundũ.§.celsus.ff.ad.l.aquil.

PRO. Iusiurandum alterius,alteri neque nocet,neque prodest.l.ait prætor.§.i.ff. de iureiur.

PRO. In claris non opus est coniecturis, in.l.continuus.§.cum ita.ff.de verb.obligatio.l.ille aut ille.§.cum in ambiguis.ff. de leg.iii.

PRO. Inuidiam placare paras virtute relicta.no. glo.in.l.ne quicquam.§.fi.ff. de of.proc.& legati.

PRO. Indefinita æquipollet vniuersali. l.si ita relictum &.l.si pluribus.ff.de leg. iii.l.si necessarias.§.si annua.ff.de pignori.action.

OB. Contra de.l.nominatim.ff.de lib.& posthu.vbi indefinita singulari æqpollet.

SOL. Dic ꝙ indefinita prolata ad personas in odiosis non æquipollet vniuersali, vt in contrario, secus in fauorabilibus. l. si quis ita. §. si quis. ff. de testa. tute.

OB. Præterea obstat, quia omne marmor comprehendit non solum rudem materiam marmoris, sed etiã statuas marmoreas. l. i. de au. & arge. lega. ff. & tñ marmor indefinite ꝑlatũ nõ continet statuas marmoreas, in. l. q̃sitũ. §. illud. ff. de leg. iii. Item omnis lana, tinctam comprehendit l. pediculis. §. labeo. ff. de aur. & argen. lega. Lana vero indefinite non continet tinctam. l. si cui, de leg. iii.

SOL. Vbi non est eadem ratio & conditio particularium in vniuerso comprehensorum propter aliquod accidens non æquipollet vniuersali indefinita, vt tinctura lanæ, & statua marmorea, non procedunt ex ipsa rei origine vel substantia, sed ex accidenti hominis operatione, vt in contrario, secus vbi est eadem ratio & conditio, quæ non mutatur per aliquod accidens, & vide glo. in. c. vt circa, in verbo vniuersorum de elect. extra.

PRO. Ius collegii per vnum retinetur.l. ficut.§. fina. vbi gloff.ff. quod cuiufque vniuerfi.

PRO. Induftria pœnas defidię ferre non debet.l.fi.C.de pof.

PRO. Illud facere poffumus,quod nobis prodeft,& alteri non nocet.l.ii.§.itẽ varus.ff.de aqua plu.arc.

PRO. In facto alieno probabilis eft ignorantia, vel error.l.fin.ff.pro fuo.

PRO. Ignorantia facti excufat non iuris,in.l.regula.ff.de iur. & fact.igno.l.in bonorũ.ff.de bo.pof.can.turbatur.§.notandum.i.q.iiii.vbi vide pulchram diftinctionem.

PRO. Inter fratres maxime altercatio circa materiam fuccefsionis oritur.l.cum oportet.§.cum autem.in fin.C.de bonis quæ liberis.

PRO. Inftitutio hæredis caput eft & fundamentum teftamenti.§.ante hæredis inftit.de lega.fine enim hæredis ĩftitutione nullum eft teftamẽtum.l.prima.§.i.ff. de vulg.fubfti.l.proxime.ff.de his qui in tefta.delentur.§.i.infti.quib.mod.tefta.inf.

§.i.institu.de fi.hæredi.

PRO. In leuioribus caussis proniores esse debent iudices ad lenitatem, in grauioribus vero seueritatē legum cum aliquo temperamēto benignitatis sequentur, in l. respiciendum.ff.de pœnis.

PRO. In nuptiis celebrandis, interuenire debet cōsensus parētis.l.ii.ff.de ritu nup. l.nec filium.C.de nuptiis.§.i.institu. eodem titul.

OB. Contra de cano. sufficiat.xxii. quæstio.vi.& cano.hoc sanctum.xxxii.q.ii. vbi sufficit consentire contrahentes matrimonia, nec requiritur parentum consensus.

SOL. Illud verum est de iure canonico, ita glo.in.l.paulus.ff.de stat.homi.

PRO. In pari potior est caussa prohibentis.l.sabinus.ff.fami.hercis.

PRO. Imperator subiectorum commoda procurat.l.imperialis.C.de nup.

PRO. Inuitus nemo agit vel defendit.l. vnic.C.vt nem.inui.ager.vel accus.cog.

PRO. Inuitus nemo cogitur ad communionem.l.si libertus.§.si centum.ff.de

conditione indebi.in.l.qui admittitur.ff. pro soc.

PRO. Imperator est dominus totius mũdi.l.deprecatio.ff.ad.l.rhod.de iact.l.bene a Zenone.C.de quadr.pręscrip.

OB. Contra apud duos insolidum nõ potest esse dominium .l. si vt certo.§.finali.ff.commod. quod hic esset. quia ego sum dñs rei meæ & imperator quoq;.

SOL. Imperator est dominus totius vniuersitatis,non rerum singularium.

PRO. Iussus præcedit,authoritas sequitur.l.si quis mihi bona.§.iussum.ff.de acquiren.hære.

PRO. In criminalibus causis,procurator non interuenit.l.penulti.§. ad crimen.ff. de publi.iudi.can.in criminalibus.v.quęstio.iii.c.veniens,de accus.extra,vbi vide gl.quæ ponit fallentias ad hanc regulã.

PRO. In ciuilibus caussis procurator bene admittitur.l.in pecuniariis.C.de procurato.

PRO. In sensu non in verbis scripturarum ratio est posita l.ii.in fin. C. comm. deleg. vbi lex non est posita verbis, sed

rebus,&. l. ſcire leges. ff. de legib. l. labeo, in fin. ff. de ſuppel. legá. in can. marcion. prima quęſtio. i. vbi ſcripturarum intelligentia non in verbis, ſed in ſenſu, non in ſuperficie, ſed in medulla, non in ſermonum foliis, ſed in radice rationis eſt poſita, & capit. commiſſa, de elect. in. vi. Sermo enim debet ſeruire rei non econtra, in. c. intelligentia, extra de verbo. ſignifi. magis enim res q̃ verba ſpectare oportet, in. l. tertia. §. conditio. ff. de adimen. lega. l. tertia. C. de libe. præter. vel exhær. l. cum virum. C. de fid. l. fina. C. quę res pig. l. cum quæſtio. C. de leg. cum ſimilibus.

PRO. Ius publicæ vtilitatis gratia intro ductum mutari non poteſt, in. l. ius publicum, de pact. ff. l. iii. de teſta. ff. l. teſtandi. C. eodem. l. neque pignus. §. priuatorum conuentio de reg. iur. ff. in. c. ſi diligenti, extr. de for. compet.

PRO. Indecorum eſt patrem a filio regi. l. hi qui. ff. de tuto. & cur.

PRO. Indecorum eſt, vt iis qui ſe neſcit regere alios regat. c. indecorum, extra de æta. & quali.

PRO. Interdum, aduerbium denotat specialitatem casus & regulam communem in contrarium esse in.l.si vt certo.§.interdum.ff.commo.in.l. seruitutes.§.stillicidium.ff.de serui. vrb.præd.

PRO. In omnibus obligationibus, vel vltimis voluntatibus, in quibus dies non apponitur, præsenti die debetur, in.l.cū qui §.quoties.de verbo.obliga.ff.l.omnia.ff. de lega.ii.

PRO. Inconstantia reprobatur. in.l.in caussæ.ff.de procu.

OB. Contra imo permittitur inconstantia, in.l.si sterilis.§.fi.ff.de ac.emp.

SOL. Ibi erant duæ obligationes, hic vna administratio, vt ibi no. Bar.

PRO. Idem est consistorium episcopi & officialis.c.romana, de appel.in.vi.

PRO. Id est de iure seruandum, licet non sit statutum, quod verisimile est statutum fuisse si de hoc quæsitum fuisset, in.l.tale pactum.§.fi.vbi not.gl.ff.de pact.

PRO. Inuentę sunt ideo obligationes, vt vnusquisque acquirat, quod sua interest. l.stipulatio ista.§.alteri.ff.de ver.obli.§.

alteri, Instit. de inuti. stipu.

PRO. In omni iuramento semper intelligitur excepta authoritas legis, vel superioris. l. fin. ff. qui satis. cog. l. imperatores. ff. ad municip. c. venientes, de iureiuran. extra.

PRO. In omnibus ecclesiasticis ordinibus & ministeriis ætatis maturitas, scientia, & morum honestas, requiritur. c. cum in cunctis de elect. extra. in. c. licet canō. de electio. in. vi.

PRO. Iuramentum validat & cōfirmat actum, alias inutilem. l. i. & auth. sacramē ta. C. si adu. ven. c. pactū, de pact. in. vi. & c. licet, de iureiu. in. vi.

PRO. Infamibus portæ dignitatum non pateant. l. ii. C. de dig. lib. xii. c. inter dilectos, extra, de exces. prælа. c. infamibus, de reg. iur. in. vi.

PRO. In ciuile est parte vna pspecta tota re non cognita, de ea iudicare, in. l. inciuile. ff. de legib. l. non est ferendus. ff. de transactio.

PRO. Idcirco liberos procreādus, vt ęternatis nobis memoriam in æuum re-

ſinquamus.l.liberorum,in fin.ff.de verb. ſignifica.

PRO. Inuiti & ignorantes per alium libe rari poſſumus.l.ſolutionem.ff.de ſolu.l. ſoluendo.ff.de neg.geſt.

PRO. Iudicium redditur in inuitũ.l.inter ſtipulantem.§.i.ff.de verb.obli.

PRO. Iuramentum tria debet continere, veritatem,iuſtitiam,& iudicium, gloſ.in auth.quod eis.C.de nup.

PRO. In alternatiua ſummarum minor inſpicitur, in alternatiua vero temporis lõgius inſpicitur.l.ſi ita ſtipulatus,de ver-bo.obliga.

PRO. In contractibus non eſt locus iuri accreſcendi.l.ſi mihi & titio, de verbo. obligatio.ff.

PRO. Intereſt prohibiti a nemine prohi beri.l.idem iuris de verb.obli.ff.

PRO. In dubio quis pręſumitur vti iure ſuo.l.merito.ff.pro ſoc.

PRO. Iudex plena prius diſcuſsiõe cauſ-ſæ adhibita, cauſſam determinare debet. l.iudices.C.de iudic.can.iudicãtem. xiii. quæſtio.v.

PRO.

PRO. In iure nostro nihil est addendum, aut detrahēdū, aut immutandum. Deut. 4 Apoca. vlt. Prouerb. xxx. l. i. §. fina. ff. de præt. stip. l. in conuentionalibus, de verborum oblig. ff.

PRO. Ius excipiendi transit contra singularem possessorem. l. idemque. §. prim. ff. pro soc.

PRO. Inter si, & cum, non est differentia, in. l. quodcunque. §. fi. ff. de verb. ob. & l. qui promisit. ff. de cond. indeb.

OB. Contra de. l. centesimis. §. fi. ff. de verbo. oblig. vbi est differentia.

SOL. Non est differentia, cum apponuntur actui extrinseco, vt ibi not. Bart.

OB. Præterea contra de. l. ex his. C. quando dies lega. ced. iuncta. l. quibus diebus §. ii. ff. de conditio. & demonstr. vbi si, facit conditionem, cum, vero dilationem tantum temporis denotat.

SOL. Pro solu. huius contrariis dicas, ꝙ quando post legatum pure relictum adiicitur tempus ætatis, vel alterius euentus in tempus certum facit diem. d. l. ex his, si vero adiicitur tempus incertum facit cō-

ditionem, vt dicto. §. ii.

PRO. Iudicium inter patrem & filium nõ consistit. l. lis nulla. ff. de iud. hoc intellige verum de iure ciuili, secus de iure canonum, vt in can. quæritur. i. q. vii.

PRO. Interest reipublicę, ne cuiquam hominum ius suum detrahatur. l. ii. ff. de his qui sunt sui vel alien. iur.

PRO. In omnibus conciliis, semper intelligitur excepta authoritas Romani pontificis. c. significasti, de elect. extra.

PRO. Iniuriarum actio magis vindictæ, q̃ iniuriæ habet persecutionem. l. cum emancipati. §. emancipatus. ff. de coll. bo.

PRO. Interest reipublicæ dotatas esse fœminas, ad prolem suscipiendam, replendamque liberis ciuitatẽ. l. i. ff. solut. matri.

PRO. Iudex ad non petita officium suũ implorare non debet, in. l. iiii. §. hoc autẽ iudicium. ff. de dam. infect.

PRO. In ore duorum, aut trium stat omne verbum. deut. 19. Io. 8. Ma. 18. 2. cor. 13. c. licet, extra de test. c. relat. m. c. cum esses, & extra de testa.

PRO. Inhabilitas ad generandum nõ in-

habilitat ad testandum.l. eunuchis. C.qui test. fac. poss. vel non.

PRO. Iudex viri boni officio fungitur.l. continuus.§.i.ff.de verbo.oblig.l. cæteræ.§.i.ff.fami.hercisc.

PRO. Idem est iudiciũ de toto respectu totius, & parte respectu partis, in.l. quæ de tota.ff.de rei vend.l.i.ff.de euict. l. qui scit.ff.de vsur.in.§.nihil interest.instit. de fid.hæred.

OB. Oppono de.l.papinianus. §. sed neque impuberis.ff.de inoff.testa. vbi rescisso in totum testamento patris, pupillare in totum infirmatur, pro parte vero tantum valet, ergo non valet argumentum de toto ad partem, ad idem text.in.l. naue, &.l.ex mille.ff.de euic. &.l.fin.ff. vt in ius voc.cau.aut satisd. &.l. si quis alium ff.de sol.&.l.per fundũ.ff. de ser.rust. p̄d.

SOL. Vbi est eadem ratio in parte, quæ & in toto, valet, alias secus, vt in contrariis.

PRO. In ambiguis de minimis intelligimus.l.inter stipulãtem.§. si stipulante. ff. de verb.obligat.l. fina. ff. de præto. stip.

l.nummis.ff. de legat.tert.
PRO. In stipulationibus ius in pactis factum versatur in. l. si vnus. §. pactus. ff. de pactis.
PRO. Ictus fustium non infamat. l. ictus fustium.ff.de his quis not.infam.
OB. Contra de.l. fustibus. C. quibus ex caus. infam. irrog. vbi fustibus cæsus infamis fit.
SOL. Ibi quia erat ictus fustium caussa cognita, ex qua quis fit infamis sententia prolata.
PRO. Iura spiritualia non resident in laicũ,in.c.massana.&.c. sacrosancta, de electi.c.caussam quę.de præscrip.c.ecclesia, de constit.
PRO. Iuri suo semel cedens,amplius illud repetere non potest.l.postquam liti.C.de pact.l.si quis.C.de reb. cred. & iureiu. in can.q̃ periculosum.vii.q.i.
PRO. Iudex postquam iudicauit,functus est officio suo ideo sententiam suam siue iustam, siue iniustam corrigere non potest, nec amplius de caussa cognoscere l.iudex, &.l.paulus.ff. de re iud.l.diui. ff.

de pœ.c.in literis,ꝛ.c. venerabili,extr. de ꝯff.dele.c.ſi cōpromiſſarius de elect.i. vi.

OB. Contra de.l.quod iuſsit.ff. de re iud. vbi quod prætor iuſsit vetuitue contrario imperio tollere poteſt.

SOL.Ibi in ſententia interlocutoria, ſecus in definitiua,vt ibi dicitur.

OB.Contra de.l.ſi præſes.C.quomod. & quand.iud.vbi idem iudex de cauſa iterum cognoſcit.

SOL. Ibi in ſententia nulla ipſo iure, & ita illa idem cognoſcit ſi eſt ordinarius,ſecus ſi delegatus,hic in ſententia lata contra ius litigatoris,non conſtitutionis.

OB. Sed contra de. l. ſi vt proponis. C. eod.titul.

SOL.Ibi in delegato ordinario, ſecundū Bartolum ibi.

PRO.Inter actionem directam, & vtilē non eſt differētia quoad effectum.l.actio. ff.de neg.geſt.

PRO. Iudex maleficiorum non poteſt cognoſcere de cauſa ciuili. l. ſolemus. §. latrunculator.ff.de iud.

PRO.Iuramentum contra leges & bo-

nos mores præstitum, non valet. l. iurisgentium. §. & generaliter, & §. ait prętor ff. de pact. l. nō dubium. C. de leg. l. si quis inquilinos. §. fi. de leg. i ff. c. si diligenti, de for. compe. c. non est obligatorium, de reg. iur. in. vi.

PRO. Innocentia reus purgatur non relatione criminum. l. is qui. ff. de pub. iud.

PRO. Impium est, vt qui res suas ecclesiæ non attulerit, damnum inferat. c. episcopus, de rebus eccles. ali. vel non.

PRO. Iudex appellationis potest pro parte sententiam infirmare, & pro parte confirmare, casus est multū sing. in. l. carmelia pia. ff. de iur. patro. in. c. raynutius, vbi not. ext. de testa.

PRO. Iura iuribus concordare oportet, in. l. vnica. C. de inoff. dot. in. cum expediat, de elect. in. vi.

PRO. Infinitas in iure reprobatur. l. fin. C. de sac. eccles. l. vnic. C. de sent. quæ pro eo quod int. prof. c. cum in multis, de rescript. in. vi.

OB. Contra de. l. videamus. §. iurare. ff. de in litem iur. vbi iurare in infinitum licet.

SOL. Dic ꝙ imo ibi euitatur infinitas, q̃a taxatur per iudicem, vt ibi subiicitur, & l. in actionibus, illo eodem titul.

PRO. Incertitudo vitiat actũ. l. duo sunt titii. ff. de testa. tut. l. triticum. & l. ita stipulatus. ff. de verbo. obliga. §. incertis, insti. tu. de leg.

OB. Contra de. l. id quod pauperibus. C. de episc. & cler. vbi relictum pauperibus in genere valet.

SOL. Ibi fauore piæ causæ obstat etiam l. quidam relegatus ff. de reb. dub. Sed ibi in incertis, de certis personis, vt ibi not.

PRO. In iudicio quasi cõtrahitur. l. iii. §. idem scribit. ff. ne pecul.

PRO. In multis iuris articulis deterior ẽ conditio fœminarum, q̃ masculorum. l. in multis. ff. de stat. hom. vbi vide glo.

PRO. In maiori summa, minor inest. l. si vnus. §. si cum mihi. ff. de pact. l. i. §. si stipulanti. ff. de verb. obliga. l. qui concubinam. §. cum ita de leg. iii.

OB. Contra de. §. præterea insti. de inutili stipulatio. vbi inutilis est ista stipulatio, si cum decem stipulatus fueris, ⁊ pro-

miseris mihi quinque, ergo non continẽtur quinque in decem.
SOL. Ibi nolebat stipulator valere nisi in maiori summa, ergo vbi constat de volũtate partium, quod non insit minor in maiori quantitate non cõtinetur, nec habet locum regu. nostra, vel dic, inutilis est stipulatio scilicet, in eo quod excedit, vt ibi not. sed in summa, in qua conueniunt valet, & ita concordabit.
PRO. In vniuersalibus prætium succedit loco rei, non autem in particularibus, in l. imperator. §. fin. cum. l. seq. ff. de leg. iii. l. si & rem & prætium. ff. de pet. hære. in l. venditor. ff. de hæred. vel act. vend. iuncta. l. qui vas. §. fin. ff. de fur.
PRO. Instrumenta priuata non probant l. instrumenta. C. de probat.
PRO. Innocentia consilii, & fati infœlicitas excusat. l. infans. ff. ad. l. cor. de sica.
PRO. Interest reipublicæ, vt suprema hominum iudicia sortiantur effectum, in illa l. vel negare. ff. quemadm. testa. aper.
PRO. Impubes iudicio caret. l. cum prætor. ff. de iudi. §. item impubes, instit. qui-

bus non est permi. fac. testamen.

P R O. Illud dicimur posse, quod iuste, honeste, & cõmode possumus. l. nepos proculo. ff. de verb. sign. in cã. faciat. xii. q. ii.

P R O. In testamentis plenior interpretatio est facienda, quã in contractibus. l. in testamentis. ff. de reg. iur. c. cum dilecti. ext. de donat.

O B. Contra quia contractus conditionalis transmittitur ad hæredem, in. §. ex cõditionali, inst. de verbo. obli. l. vbi pactum ff. de probat. vltima autem voluntas conditionalis non, vt. l. vnic. §. sinautem sub conditione. C. de cad. toll.

S O L. Illud est, quia diuersa est ratio in cõtractibus, & vltimis voluntatibus. Ratio diuersitatis est, quia in contractibus factũ contrahentis interuenit, qui nedum sibi sed etiam hæredi prouidere coniecturatur, quod secus in legato, vel hæreditate conditionali, quia ibi non versatur factũ legatarii, vel hæredis, sed solum testatoris, qui solum intelligitur vel prouidere, & hæredi, & legatario, non autem hæredi hæredis, vel legatarii secundum doct.

PRO. Iudex debet iudicare secundum allegata & probata. l. illicitas. §. veritas. ff. de of. præs.

OB. Contra imo secundum conscientiã suam, & ęquitatem. l. quod si ephesi. in fi. ff. de eo quod cert. loc. l. placuit. C. de iud. l. si irruptione, in fin. ff. fi. regund.

SOL. Contraria procedunt, quando aliquis, vt iudex habet cõscientiam & ęquitatem, quo casu de facto sibi cognito per probationes factas iudicare debet, non autem habet conscientiam, & æquitatem, vt priuatus, & quãdo habet vt priuatus, ius non debet dicere, quia de facto sibi cognitio tanquam priuato iudicare non debet, ita gl. in. l. i. in fin. ff. de fer. & in. §. sit tibi, in auth. de mand. princ. coll. iii.

PRO. Iustus dolor aliquẽ excusat. l. grachus. C. ad. l. iul. de adul.

PRO. In dubio pro testamento iudicandum est. l. si pars. ff. de inoff. testa.

PRO. In contractibus innominatis locus est pœnitentiæ. l. si pecuniam. ff. de cond. caus. da. cau. non secu.

PRO. Iniuria defunctus afficitur cũ hæ-

redem non habet, in.§.i.instit.quibus ex cauſ.man.non licet.

PRO. In habentibus ſymbolum, facilior eſt tranſitus, in.l. an inutilis.§.acceptilatio,&.l.ſi accepto latum.ff.de accept. in l.in rem.§.item quęcunque.ff.de rei vẽd.

PRO. Iuriſdictio ſine modica correctione nulla eſt.l.i.§.fina.&.l.fi.ff.de off. eius cui mand.eſt iuriſd.

PRO. In tabulis patris,& filii vna falcidia ſeruatur,in.l.i ratione.§.quod vulgo ff.ad.l.falcid.

PRO. In ſua poteſtate non videtur habere,qui non eſt ſuæ poteſtatis,in.l.ſic euenit.ff.ad.l.iul.de adult.

PRO. Is poteſt codicillari, qui & poteſt teſtari.l.diui.§.codicillos.&.l.conficiuntur.§.codi.ff.de iur.codi.l.ii.ff. de leg.i.

PRO. In acquirenda poſſeſſione corpus, & animus interuenire debent. l. iii. ff. de acqui.poſſeſſ. in amittenda vero ſolo animus ſufficit.d.l iii.§.in amittenda, &.l.ſi quis de vi.§.differentia.ff.eod.titu.

OB. Contra,quia ſicut in acquirenda, ita & in amittenda vtrunque interueni-

PRO. Iudex debet iudicare secundum allegata & probata.l.illicitas. §. veritas.ff. de of.præs.

OB. Contra imo secundum conscientiã suam,& ęquitatem.l.quod si ephesi.in fi. ff.de eo quod cert.loc.l.placuit.C.de iud. l.si irruptione,in fin.ff.fi.regund.

SOL. Contraria procedunt, quando aliquis,vt iudex habet cõscientiam & ęquitatem,quo casu de facto sibi cognito per probationes factas iudicare debet,non autem habet conscientiam,& æquitatem, vt priuatus,& quãdo habet vt priuatus, ius non debet dicere,quia de facto sibi cõgnitio tanquam priuato iudicare non debet,ita gl.in.l.i.in fin.ff.de fer. & in. §. sit tibi,in auth.de mand.princ.coll.iii.

PRO. Iustus dolor aliquẽ excusat.l.grachus.C.ad.l.iul.de adul.

PRO. In dubio pro testamento iudicandum est.l.si pars.ff.de inoff.testa.

PRO. In contractibus innominatis locus est pœnitentiæ.l.si pecuniam.ff. de cond. caus.da.cau.non secu.

PRO. Iniuria defunctus afficitur cũ hæ-

redem non habet, in.§.i.instit.quibus ex cauſ.man.non licet.

PRO. In habentibus ſymbolum, facilior eſt tranſitus, in.l. an inutilis.§.acceptilatio,&.l.ſi accepto latum.ff.de accept. in l.in rem.§.item quęcunque.ff.de rei vẽd.

PRO. Iuriſdictio ſine modica correctione nulla eſt.l.i.§.fina.&.l.fi.ff.de off. eius cui mand.eſt iuriſd.

PRO. In tabulis patris,& filii vna falcidia ſeruatur,in.l.i ratione.§.quod vulgo ff.ad.l.falcid.

PRO. In ſua poteſtate non videtur habere,qui non eſt ſuæ poteſtatis,in.l.ſic eueniet.ff.ad.l.iul.de adult.

PRO. Is poteſt codicillari, qui & poteſt teſtari.l.diui.§.codicillos.&.l.conficiuntur.§.codi.ff.de iur.codi.l.ii.ff. de leg.i.

PRO. In acquirenda poſſesſione corpus, & animus interuenire debent. l. iii. ff. de acqui.poſſeſſ. in amittenda vero ſolo animus ſufficit.d.l iii.§.in amittenda, &.l.ſi quis de vi.§.differentia.ff.eod.titu.

OB. Contra,quia ſicut in acquirenda, ita & in amittenda vtrunque interueni-

re debet.l. quemadmodum.§.eod. titu. l. fere, de reg.iur.ff.

SOL. Vtrunque necesse est in perdendo, si īcipias a corpore, secus si ab animo, ita Doctores communiter tenent.

PRO. In traditionibus rerum quodcunq; pactū valet.l.in traditionib⁹. ff. de pactis.

PRO. Interest nostra animum liberorum nostrorum non corrumpi.l.vt tantum.ff. de seru.corru.

PRO. Imperialis fortuna, seu liberalitas culmen habet præcipuum, & oēs supereminet alias, ī.l.cū multa.C.de bo.q̄ libe.

PRO. In certa parte institutus in tota hę reditate intelligitur hæres.l.i.§.si ex fundo.ff. de hære.inst.l. cohæredi.§.fin.ff. de vulgar.substi.

PRO. Id quod non potest quis facere tā quam ipse, potest facere tanquam alius l.si paterfamilias.§.qui duos.ff. de adopt. l.quæsitum.ff. de in ius voc.

PRO. Interest nostra, litibus & sumptibus non vexari.l.minoribus. ff. de mino.

PRO. In pecunia non cadit affectio singularis, cum sit certa eius æstimatio.l. num-

mis.ff.de in lit.iur.

PRO. Inter habentes ordinariam iuriſdi ctionem locus eſt præuentioni. l. ſi quis poſteaquam.ff.de iur.l. cũ quædam puel la.ff.de iuriſdictio.omnium iudic.c. propoſuiſti,de foro comp.vbi enim cœptũ, &c. vt.l. vbi cœptum.ff.de iud.

PRO. In priuatis negotiis filius patrem, & pater filium iudicem habere poteſt. l. in priuatis.ff.de iud.

PRO. Inquantum quis honoratur,in tã tum grauatur.l.ab eo.C.de fid.l.filius. §. apud marcellum.ff. de lega. i. l.ſi ſic.§.i. ff.de leg.ii.§.i. inſtitu.de fide.hæred.

PRO. Ignorantibus etiam & abſentibus acquiri poteſt.l.cum pater.§. ſurdo.ff. de legat. ſecund.

PRO. Iuriſperitus poteſt mutare cõſiliũ, ſi videatur ſibi hoc expedire.l.diui. ff. de iur.patr.can.certe.xii.quæſtio. i.

PRO. Iudex debet iudicare ſecundum le ges & conſuetudines,non ſecundum exẽ pla,in l.nemo.C.de ſen.& interlo.om. iu dic.l.rem non nouam.C. de iu.in.§. omnis autem iudex, in authent.de iudi.col-

lat.vi.§.i.insti.de off.iud.

PRO. Iniquum est perimi pacto de quo cogitatum non docetur.l. qui cum tutoribus.§.fin.ff.de pact.

PRO. In numerationibus vna quandoque solutione, tolluntur duæ obligationes l.in numerationibus.ff. de solu.

PRO. Ignorans, vel inuitus nemo obligatur.l.nec ignorans.C. de dona.

PRO. Iusiurandi religio satis Deum vltorem habet.l.ii.C.de reb.cred.& iureiu.

PRO. In omni actu requiruntur duo, voluntas, & potestas, non enim sufficit voluntas, nisi sit & potestas, nec econtra, in l.multum interest, vbi glos. C. si quis alt. vel sib.in.c.cum super abbatis, de offi.iu. delegat.ext.

PRO. Is gradu cæteros antecellit, quem labor prolixior & maiora stipendia fecerunt anteire.l.nemo agentium.C.de offi. magn.mili.

PRO. In necessitatib9 nemo liberalis existit.l.rem legatam.ff.de adim.leg.

PRO. Iniquum est de alieno facto alium iurare.l.marcellus.§.iurare.ff.rerũ amo.

PRO. Inclusio vnius est exclusio alterius l. cum ita. ff. de condit. & demonst. l. pomponius. §. sed etsi is, ff. de proc.

PRO. Inter pares sæpe solet esse inuidia, glos. in. l. si cum exceptione. §. eum qui ff. quod met. caus.

PRO. Instrumenta regulariter executionem paratam non habent. l. minor annis xxv. cui fideicommissum. ff. de minor. fallit in instrumento depositi. l. penulti. vbi Bald. C. de poss. & in testamentis, in. l. si C. de edic. diu. had. tollē. cū aliis similib.

PRO. Iudicium plurimorum firmius est c. prudentiam, extra de off. deleg.

PRO. In obligatione generali non veniunt ea, quæ quis verisimiliter non esset concessurus. l. obligatione generali. ff. de pigno. l. i. C. quæ res pigno. oblig. poss. in cle. si episcop⁹, de penit. ⁊ remis. in clem.

PRO. In bonæ fidei iudiciis inęqualiter factum in melius reformatur, in. l. maioribus. C. commu. vtrius. iudi.

PRO. Imo, aduerbium correctiue ponitur. l. si ita scriptum. ff. de hæred. institu. l. stichus. ff. de man. testam.

PRO. Id debet quis probare, quo probato adiuuetur. l. ad probationem. C. de ꝓb.

PRO. Ius non fauet votis delicatorum. l. si seruos, in fin. de pig. actio. l. ii. ff. de cap. l. fin. de oper. ser. l. i. §. sed si rem. Si quid ĩ fraud. pat. ff. l. vt pomum. ff. de seruit.

PRO. Ius quandoque fauet votis delicatorum, in. l. hoc iure. ff. de aqua quot. & æsti. l. competit. §. i. ff. quod vi aut clam.

PRO. Ignorans ignorabitur. i. ad cor. 14. in cap. ideo. xxxvii. distin. & can. qui ea. xxxviii. distin.

PRO. Interest nostra bonum habere vicinum. l. quod sæpe. §. fina. ff. de contrahen. emptio.

PRO. Imperium & fiscus abundabit, si subiectos habeat locupletes, in. §. cogitatio. in auten. vt iud. sine quo suff. coll. ii.

PRO. In generali sermone non continetur ꝑsona loquẽtis. l. inquisitio. C. de solu.

OB. Contra de. l. ꝙ si nolit. §. i. ff. de edil. edic. & l. quod si duo, & l. antepen. ff. de in diẽ addi. & l. paulus.. §. fi. ff. de pigno.

SOL. Tu dic ꝙ persona loquentis bene continetur, nisi alia causa impediat d. l. in-

d.l.inquisitio,ita Bar.in.l.i.ff. de senat.

PRO. Iussus iudicis aliquem excusat. l. quanquam.ff.de aqua plu.arcend.l. si stipulatus.§.si lancem.ff. de solut.

OB. Contra de.l.quoniam.C.de appella. vbi officialis faciens præceptum iudicis ordinarii punitur.

SOL. Cum iudex aliquid mandat,officiũ suum exercendo, excusatur parens propter iudicialem authoritatem.Si vero nõ exercet officium suum,non est parendũ. Nam interdum resistere debent officiales,vt in contrario, & vide glos.in.c. qđ quis mandato,de reg.iur.in.vi.

PRO. Iuste possidet,qui authoritate prętoris possidet.l.iuste.ff.de acq. poss.

PRO. Inter priuationem & habitum,nõ est dare medium,in.l. hæc verba.iii.ff. de verb.signi.

OB. Contra de.l.i.§.scientiam vbi glos. ff. de tribu. vbi inter velle & nolle datur medium,scilicet,non nolle.

SOL. Aliqua sunt opposita, vt contraria,& in illis est dare medium,vt inter calidũ & frigidũ,tepidum,inter auaritiá,&

pdigalitatē liberalitas. Aliqua vero sunt opposita, vt priuantia, & in illis non est dare medium, vt nox, aut dies est secundum dialecticos.
PRO. Ius prætorium, est quasi viua vox iuris ciuilis, i.l.nā & ipm.ff. de iust. ꝛ iur.
PRO. Iracundia excusat a culpa, in.l.iii. vbi glos.ff.de diuor.
OB. Cōtra de.l.si nō cōuicii.C. de iniur.
SOL. Speciale ibi in actione iniuriarū, vel vbi fuit perseuerantia, vt ibi not.
PRO. Inanis est actio, quā inopia debitoris excludit.l.nā is.ff.đ dol.l.itaq; fullo.ff. de fur.

ADDITIO.

PRO. In eodem statu nunquam homo permanet.§.vt autē.in auth.de nō alien.
PRO. Imposſibilium nulla est obligatio, in.l.imposſibilium.ff.de reg.iur.
OB. Contra de.l.mauius. ff. de condi. & demonst.vbi si legatum sit sub conditione de dando ei qui de iur.capere non potest, conditio est adimplenda in forma specificata.
SOL. Ibi nō est imposſibile quo ad dātē seu facientem, sed quo ad accipientem.

PRO. Inaudita caussa quenquam condẽnari æquitatis ratio non patitur, in.l.i ff. de requir. reis.

PRO. In humanum est valde a nemine accipere, sed passim vilissimũ, oĩa auarissimũ, in.l. solent. ff. de off. procõ. & lega.

PRO. Impersonalitas vitiat contractum in.auth. si quando.c. de constit. pecun.

PRO. In, pro valde, sumitur.l. gallus. §. ille casus indifficilis, de lib. & posth.

PRO. Impudicus oculus impudici cordis est nũtius can. nec solo affectu. xxxii.q.v.

PRO. Iñ iudiciis personarum acceptio nulla est, in.c. nouit. de iud. extra, in regu. in iudiciis, de regul. iur. in. vi.

PRO. In iudicando cordi magis est custodia veritatis quam obediẽtia voluntatis, ca. iudicet. iii. q. vii.

PRO. In iuramento semper inest clausula, si nõ valet quod ago vt ago, valeat vt valere potest, in.l. cum pater. §. filius matrem. ff. de lega. ii.

PRO. In vno ⁊ eodẽ officio, nõ debet eẽ dispar professio, can. in noua. xvi. q. vii.

PRO. In ambiguis rebus absolutum non

debet esse iudicium, cano. fi. xxxiii. disti.
PRO. Is status alicuius eē videtur, in quo deprehenditur in. c. si iudex laicus, de sent tent. excom. in. vi.
PRO. In negotiis diffiniendis non solum est necessaria scientia sed etiam potestas, cap. i. xx. dist.
PRO. In malis promissis rescinde fidē, can. in malis. ii. q. iiii.
PRO. Inter opera charitatis non minimum est errantem ab erroris sui semita reuocare. c. inter opera de spons. extra.

EX VTROQVE TESTA.

PRO In maleuolam animam non intrabit sapientia, Sap. 1.
PRO. In multiloquio non deerit peccatum, Prou. 10.
PRO. Innocentem & iustum non interficies, Exod 23.
PRO. Iusto lex non est posita. i. Thim. 1.
PRO. Iustus ex fide viuit Gal. 3.
PRO. Initium sapientiæ timor domini, Pro. 1. Eccl. 1.
PR. Inimici hoīs domestici eius. Mich. 7.
PRO. In omnibus operibus tuis memo-

rare nouiſſima, & inæternum non peccabis Eccleſi.7.

L

PROPOSITIO

Legati appellatiõe cõtinetur & fideicommiſſum.l. & fideicõmiſſum. ff. de leg. iii. l.ii. C.commu. de leg.

PRO. Legati appellatione etiam hæredis inſtitutio continetur, in. l. verbis legis. ff. de ver. ſigni.

OB. Contra de. l. mulier. §. fin. ff. ad treb. vbi legata portione hæreditatis, non cenſetur facta hæreditaria inſtitutio, & per conſequens reſtitutio ex trebelliano, nec quartæ retentio dabitur.

SOL. Dic q̃ ex largiſſima ſignificatione, verbum, lego, trahitur ad inſtitutionem hæredis. d. l. verbis, ſecus ſecundum cõmunẽ vſum loquendi (cui ſtare debemus) quia non trahitur ad actum hæredis, ita Bar. in. l. centurio. ff. de vul. ſub.

PRO. Legitime factum pœnam nullam

meretur, in. l. grachus. C. ad. l. iul. de adul.
OB. Contra de. l. i. C. de secund. nupt. & §. fin. in auth. de rest. coll. iiii. vbi legitime dicuntur nuptiæ ante annum & tamen puniuntur. & sic aliquid est legitimum quod pœnam meretur.

SOL. Ibi matrimonium non punitur, sed nimia festinantia.

OB. Secundo cõtra de. l. quoties. C. de rei vend. iũcta. l. eũ qui duobus. ff. ad. l. corn. de fal. vbi qui eandem rem insolidũ duobus vendit, pœna falsi punitur, & tamen iure & legitime dicitur distracta.

SOL. Aut loquimur de iure, respectu contractus venditionis, & traditionis, & tũc procedit. d. l. quoties, aut vero respectu delicti, & tunc non iure fit, imo faciens punit. d. l. eũ qui, & ita Bal. in. d. l. quoties.

OB. Tertio & vltimo opponitur de. l. vnic. C. ne tuto. vel curat. vect. condi. iuncta. l. vnic. rem alien. gerun. vbi tutores, vel curatores libere possunt res suas, licet obligatas pupillis, alienare vel obligare, & tamen si tutores vectigalia publica conduxerint, pœna falsi puniuntur, ne

pluribus insolidum res suas videantur obligare,& sic legitime factum punitur.
SOL.Dic ꝙ in.d.l.vni.ne tu.vecti.condi. speciale est in cõtractu vectigalis,vel dic ꝙ text.in.d.l.vnic.rem alien.ger.non dicit ꝙ non teneatur hac pœna.
PRO.Lectio repetita placebit, vnde secũdum Horatium Decies repetita placebũt, in.§.i.C.de emend.iust.cod.
PRO. Laici ecclesiastica negotia tractare non debent.c.ii.extra de iud.
PRO. Lata culpa dolo æquiparat.in.l.qđ nerua.ff.dep. in.l.i.ff.si mens.fal.mo.dix.
PRO. Leges se accommodant ad ea, quę frequentius non raro accidunt,in.l. nam ad ea.ff.de leg.in.§.i.ĩ auth. vt sine proh.mat.coll.v.
OB.Cõtra de.§.insula,inst.de rerũ diuis.
SOL.Super his quæ raro eueniunt lex disponit,vt materia ad plenum declaretur, et vt dubietas tollatur,vt ibi.
OB. Secundo oppono de.l.si maior quinquagenaria.C.de leg.hære.vbi lex de mirabili casu de raro cõtingenti disponit.
SOL. Vbi euenit naturaliter, lex super

eo disponere debet, vt ibi.
PRO. Legitima pars liberorum titulo institutionis est relinquenda.l.inter cætera, ff.de lib.& posthu.§.aliud qnoque capitulum,&.§.hæc autem disposuimus, in auth. vt cum de appe.cog.coll. viii.
PRO. Legitima ēt in quinque solidis iure institutionis potest relinqui.glo.communiter recepta ī.l.iii.§.sed vtrū.ff. de min.
PRO. Legitima filiorum quasi debitum appellatur,in.§.i.in auth.de trien. ⁊ sem. coll.iii.l.papiniann s.§.si quis impubes.ff. de inoff.testa.
PRO. Libera debent esse matrimonia.l. titia.ff.de verbo.oblig.l. neque ab initio. C.de nupt.in.c.requisiuit,&.ca. gemma. extra,de spon.& mat.
PRO. Literæ solę ius non dāt neque probant.l.epist.ff.de pac.l.epistolis.ff.de ꝓb.
PR. Lex ſm titulū,cui subiecta est intelligi debet.l.imperator,in fi.ff.de ī diē add.
PRO. Leges sunt sacratissimæ.l.leges.C. de leg.l.i.ff.de var.& ext.cog.
PRO. Lege imperatorum non in omnibus ecclesiasticis controuersiis est vten-

dum,ea,lege.x.distinct.

PRO. Liberi corporis estimatio nulla est, l.i.§.i.ff.de his qui deie. vel effūd.

PRO. Licet non valeat quod in veritate agitur,tamen valet quod simulate concipitur,in.l.lucius.ff.de poss.

PRO. Lex debet esse de casu dubitabili,in l.qđ labeo. ff.de car. edic.in. l. domitius. labeo.ff.de testa.l.ancillæ.C.de furt.quādoque tamen ratione clarioris sensus super non dubio respondere solet iurisconsul.in.l.illud nullam habet dubitationem ff.de min.l.siconuenerit, ibi proculdubio ff.de iuris.om.iud.in.l.non dubium.ff. de leg.iii. &.l.non dubium.C.de leg.

PRO. Locatio non transfert dominium l. non solet.ff.loca.l. ad probationem. C. eod. titul.

PRO. Litibus finis est imponendus,ne immortales sint.l.properandum. C. de iud. l.quidam,Si cert.pet.ff.c.finē litibus ext. de dol.& cont.

PRO. Lis dicitur mota,cum fuerit lis cōtestata,cap.ex parte.iii. de verb. sig.ext.

PR. Lite cōtestata perpetuatur actio , in

l.fin.C.de præscri.xxx.vel. xxxx.anno.

PRO. Liberalitatem hominum captiosam interpretatio prudentium fregit, in l.cum aquiliana.ff.de transf.

PRO. Leges neq; in paupertate viuere, neque in anxietate mori permittunt.§.fi. in auth.de hæred.& fal.col.i.

PRO. Longissimum vitæ hominum tempus est centum annorum eccles.18. in. l. fin.C.de sacrosf.eccl.l. si vsufructus. ff.de vsufru. leg.

PRO. Ludus scacorum est permissus, cũ in ingenio potius naturali,q̃ sorte consistat,not.glos.in auth.interdicimus.C. de episco.& cler.

PRO. Lex est perpetua,nec vnquã moritur.iiii.esd.ix.l.arriani.C.de hæret.

PRO. Liberalitate sua quis inops fieri nõ debet.l.ne liberalitate.ff.de re iud.

PRO. Limitata causa,limitatum parit effectum.l.in agris.ff. de acq. rerum domi. l. ii.ff.de per.& com. rei. ven.l.cum seruo. ff.de contrah.empt.

PRO. Legitimum est etiam quod a lege confirmatur,in.l.legitima.ff.de pact.in.l.

lege obuenire.ff. de verborum signi.in regul.actus legitimi,vbi Dy.ff.de reg. iur.

PRO. Leges ab omnibus sciri & obseruari debent,in.l.leges.i.&.ii. C.de leg.

PRO. Libertas inestimabilis res est.§. fin. insti.quib.ex caus.ma.non licet.

PRO. Ludus perniciosus, impunitus esse nõ debet.l.inter omnes.§.fin.ff.de furtis.

PRO. Laicis nulla est atributa facultas in reb. ecclesiasticis,in.c.cũ laicis. extra de reb.eccles.non alien.c.ecclesia, de const.

PRO. Lucrum intelligitur deducto damno,& damnum lucro deducto. l. mutius ff.pro soc.

PRO. Lupanaria in multis honestorum virorum prædiis exercentur. l. ancillarũ §.fin.ff.de pet.hæred.

PRO. Legitima debetur tantum tempore mortis,in.l. cum quæritur.C. de inoff. test.in.l.i.§.si impuberi.ff.de coll. bon.

PRO. Legaui verbum, non tantum ad præterita, sed etiã ad præsentia legata trahitur i.l.talis scriptura.§.fi.ff. de leg.i.

PRO. Latrones furca sunt suspendendi.l. capitulum.§.vltimo.ff.de pœnis.

ADDITIO.

PRO. Legatarius potest esse testis in causa testamenti.l.qui testamento.ff. de testamen.in.§.legatariis.insti.de testa.

OB. Opponitur, quia nemo in sua causa testis esse potest,in.l.nullus.ff.de testib.

SOL. Legatarius in causa testamenti nõ sua fert testimonium, nec propter hoc ꝙ valeat testamentum, sequitur ꝙ valet legatum,cũ sine testamento legata possint consistere,in authen.ex causa. C. de libe. præter. vel exhære. ita acur. in. l. omnibus.C.eodem.

PRO. Leuis duntaxat castigatio permissa est docenti.l.sed & si quicunque.ff. ad legem Aquil.

PRO. Leges seculares non dedignantur sacros canones imitari,in.c.fina. de secũ. nupt.extra.

PRO. Legis beneficio minime fruantur hi qui contemnendam eam esse censuerunt.l.fin.§.sin vero.C.de iure delibe.

PRO. Liberum corpus æstimationem nõ recipit in.l.iii.ff.si quãd.paup.feciss.dica.

PRO. Ludos eos appellare non debemus

ex quibus crimina oriuntur, in proh. ffo-
rum. §. fina.
PRO. Lachrimæ & orationes, sunt arma clericorum ca. reprehensibile. & ca. con uenior. xxiii. q. viii.

EX VTROQVE TESTA.

PRO. Leo est fortissim⁹ bestiarũ Prou. 30
PRO. Laus in ore proprio sordescit, Prouer. 27.
PRO. Litera occidit spiritus viuificat, 2. Cor. 3.
PRO. Lata porta & spatiosa via, quæ ducit ad perditionem, & multi intrant p eam, angusta vero porta est quæ ducit ad vitã, ⁊ pauci sunt q inueniat eã. mat 7

M

PROSITIO.

Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, tenent. l. patre furioso. ff. de his q sunt sui, vel alien. iur. c. ad apostolicam de reg. extra, iii can. neq; furiosus. xxxiii. q. ii.

PRO. Multæ hominum ſpecies, & rerum diſcolor vſus. velle ſuum cuique eſt, nec voto viuitur vno. gl. in. l. fi. ff. de off. prę t.

PRO. Militat in teneris annis amor: hoſpes amænus. Eſt in canicię ridiculoſa Venus. gloſ. in cap. cum in iuuentute, extra, de præſump.

PRO. Mora purgari poteſt. l. interdum §. ſtichi. ff. de verb. oblig.

OB. Contra de. l. magnam. C. de contr. & commit. ſtip.

SOL. Ibi erat dies, & pœna appoſita, quo caſu non purgatur.

PRO. Modico ære præſenti magis contenti ſumus, q̃ futuro. l. cũ hi, in princ. ff. de tranſact. vbi gloſ. not. ad præſens oua, cras pullis ſunt meliora.

PRO. Maſculinum concipit fœmininum l. qui duos multos. ff. de lega. ii. l. ſeruis legatis, de lega. iii. l. i. ff. de verb. ſignifi.

PRO. Multa cadunt inter calicem, ſupremaque labra, & multa cadunt inter os, & offá, in. §. illud q̃ſitũ, inſt. de rerũ diuiſ.

PRO. Meretrices fuge, in can. meretrices xxxii. quæſt. iiii.

PRO. Melius est pro veritate pati supplicium, q̃ pro adulatione beneficium, in cano. nemo peritorum. xi. q. iii.
PRO. Multa fiunt propter scandalū euitandum, quæ alias non fierent. l. qui cædem. ff. ad. l. corn. de sic. c. cum teneamur, extra de præb.
OB. Contra de cap. qui scandalizauerit, extra de regul. iur. vbi vtilius nasci permittitur scandalum, quam veritas relinquatur.
SOL. Ibi de veritate bonæ vitæ, quæ propter scandalum relinquenda non est, secus in veritate disciplinæ, vel iusticiæ. vt hic, & ibi vide glos.
PRO. Monachi iurare solent per crede mihi nota. glos. in. l. quæ sub conditione. §. i. ff. de cond. instit.
PRO. Mulieres vagari non licet, nec virorum cœtibus immisceri. cap. mulieres, de iud. in. vi.
PRO. Mulieres sunt subditæ viris ad ephe. 5. i. Pet. 3. ad col. 3. in can. satis, & cano. mulierem. xxxiii. q. v.
PRO. Mulieres virilibus officiis fungi nō

possunt.l.i.§.sexum.ff.de postul.l.cũ prætor.ff.de iud.l.ii.de reg.iur.in cano.mulierum.xxxiii.q.v.

OB. Contra de cap.dilecti,extra de arbit. vbi mulier arbiter esse potest ex compromisso,contra.l.penul.C.de arbit.

SOL. Illud verum est de consuetudine pręscripta,vt in Regina Francorũ,vt ibi.

OB. Præterea,contra de cano. mennã.ii. q.iiii. vbi delegatur mulieri ius spirituale.

SOL. Ibi,quia princeps scienter commisit causam.

PRO. Meritis magis sunt filii ad paterna obsequia prouocandi,quam pactionibus adstringendi.l. si quando. §. illud. C. de inoff. testam.

PRO. Maior quæstio trahit ad se minorẽ. l.per minorem ff.de iud.

PRO. Media tempora non nocent in. l. sed etsi cõditioni.§ solemus,&.l.si alienũ §.in extraneis.ff.de hære.inst.l.i.§.exigit ff.de bon.poss.contra tab.

PRO. Medici æquiparantur obstetricibus,& æstimantur sexaginta solidis in. l. si ex pluribus.C.commu.deleg.

PRO.

PRO. Mulier regulariter testis esse potest in.l.qui testamento.§.mulier.ff.de test.l. ex eo.ff.de test.in can.ex eo.11.q.3.
OB. Contra de can. mulierem.xxxiiii.q. v.&.c.forus in fi.ext.de ver.sig.&.§.testes,inst.de test.ord.vbi mulier testificari non potest, quia fragilis & mutabilis.
SOL. In criminalibus iudiciis mulier testis esse non potest de iure canonico, vt in contrariis,in ciuilibus vero testis esse non potest in testamento.d.§.testes.
PRO. Malęfidei possessores eius quod in rem alienam impendunt. nullam habent repetitionem.l.domum.C de rei vendi.
PRO. Malęfidei possessor nullo tempore præscribit.c.ii.extra de reg.iur.
PRO. Mendacium in iure punitur, mendax.n.oī cōmodo priuať, in.l.fi.ff.de rei vend.l.&si legibus.C.si cōtra ius,vel vti. publi.l.si dubitet.§.ita tamen.ff.de fideiusf.l.sed hęc ita.§.i.ff.de re.iud.l.si filius. ff.de inter.actio.l.inde neratius.§.fi.ff.ad leg.aquil.l.contra negantem.C.de leg.aquil.§.hoc studium,&.§.illud,in auth.de trië.semis.coll.iii.c.super lřis,ext.đ resc.

PRO. Memoria humana est labilis, in. l. peregre. ff. de acquir. possess.
PRO. Mandatum morte mandatoris finitur. l. si præcedente. ff. mand. l. mandatũ. C. eodem tit.
PRO. Melius est ordinem esse plenum. l. generaliter. §. spurios, de decur.
PRO. Mors omnia soluit, in. §. deinceps, in auth. de nup. coll. iiii.
PRO. Mitius agitur cum lege quam cum homine, glo. in. l. celsus. ff. de arbit.
PRO. Melius est habere paucos ministros quam multos malos, in. c. cum sit ars artium, de æta. & qual.
PRO. Melius est pauca idonea effundere. quam multis inutilibus homines prægrauari. l. ii. §. contrariũ. C. de vet. iur. enucl.
PRO. Male meritus publice vt aliis exemplo ad deterrenda maleficia sit, ægestate laborare debet. l. bona fides. ff. deposit.
PRO. Mora est debitoris vitium glos. in l. fi. C. in qb. caus. in ĩteg. rest. nõ est necess.
PRO. Manifestę turpitudinis est nolle, nec iurare, nec iusiurandum referre. l. manifestę. ff. de iureiurand.

PRO. Maius est delictum in cõmittendo, quam in omittendo, glo. communiter recepta. in. l. mora. ff. sol. mat.

PRO. Melius est pauca agere caute, quã multis interesse periculose, in. §. si vero in auth. de tabell. coll. iiii.

PRO. Monasterium habetur loco filii, in authen. si qua mulier, vbi glo. C. de sacro. eccles. c. in præsentia, extra de proba.

PRO. Monachus habetur pro mortuo, quoad actus ciuiles. l. deo nobis. C. de episco. & cler. can. placuit. xvi. quęst. i. secus tamen quoad actus naturales, not. Acur. in authent. idem est. C. de bon. quæ. lib.

PRO. Melioribus contemptis improba aduocatio surrogari non debet. l. rem nõ nouam. §. patroni. C. de iud.

PRO. Media via est eligenda, medium enim tenuere beati, maior enim mediis gratia rebus inest, medio tutissimus ibis. in. §. i. in auth. de cons. coll. iiii. l. solent. de off. proc. & leg. l. nec supina. ff. de iur. & fact. ign. l. legato generaliter. ff. de lega. i. §. cũ ex aliena materia, instit. de rerum diuis. cap. i. extra de offic. custo.

OB. Contra de.l.nesennius in fi.ff.de nego.gest.vbi alimẽta præstita ab auia filio de vtroque patrimonio nõ dicuntur erogata,& sic diuisio per medium non fiet.

SOL. Dic ꝙ ibi maior erat pręsumptio ꝑ vna parte,quam pro alia,& tũc nõ eligit media via,secus qñ non esset maior pręsumptio ꝑ vna pte ꝙ̃ ꝑ alia,vt hic, & vide Ang.& Ioan. Fab.in.§.fin.insti.quib. ex cau. ma. non licet.

PRO. Mẽdax præcator carere debet impetratis.l.& si legibus.C.si contra ius vel vtil.publi.c.sedes,&.c.super literis, ext. de rescript.

PRO. Multa transeunt cum vniuersitate quæ alias non transirent.l.in modicis.ff. de contrahẽ.emp.l.quædam.ff.de acqui. rerum do.l.i.ff.de fund.dot.cap.de iure, &.c.cum seculum,extra de iur.patr.

OB. Contra de.l.perinde, &.l.si patroni filius.ff.ad treb.vbi operarum pactio ⁊ iura sepulchrorum non transeunt cum vniuersitate ad fideicommissarium,sicut nec specialiter transire possent

SOL. Hæc regula fallit in iuribus sepul-

chrorum,& obligationibus operarum, secundum glo. in. d. l. quaedam.

PRO. Merum & mixtum imperium, de iure ciuili est indelegabile. l. i. ff. de off. eius cui mand. est iurisdi. secus de iure canonico, quia potest delegari, glo. communiter approbata. in. c. quod sedem, extra de offi. iud. ordin.

PRO. Malitiis hominum est obuiandũ. l. in fundo. ff. de rei vendi. c. auaritię de electio. in. vi.

PRO. Medium trahit ad se praecedens & sequens, & sic duo extrema. l. qui sella. ff. de serui. rusti. praed. c. secundo. requiris §. tertio postulas. de appel. ext.

PRO. Misericordia indigni non sunt, qui alieno laborant vitio. l. legem. C. de natu. liber.

PRO. Maritus duas vxores habere non potest, alias infamis efficitur. l. ii. C. de incest. nup. l. eum qui duas. C. de adul. §. affinitatis, insti. de nup.

PRO. Mulier & fiscus in priuilegiis pari passu ambulant. l. ii. C. de priuil. dot.

PRO. Melius est coarctare iunebiles ca-

lores,ne cupidini dediti triſtem exitũ ſentiant.l.fina.C.de bon.quæ lib.

PRO. Merces laboris eximii, appellanda eſt,quæ contemplatione ſalutis,certo modo æſtimanda non eſt.l.ſi pater.§. fina.ff. de don.cauſ.mor.

PRO. Multa renaſcentur, quæ iã cecidere cadentque.

Quæ nunc ſunt in honore vocabula (ſi volet vſus) quem penes arbitrium eſt, & lex,& norma loquendi,gloſ. in .l. labeo. ff.de ſupp. lega.

PRO. Maximum remedium ad lites finiẽdas, eſt tranſactio, & iuſiurandum .l. i. ff. de iureiur.

PRO. Morbus impedit iudiciũ.l.q̃ſitũ.ff. de re iu.l.ii.§.ſi qs ĩ iudicio. ff. ſi qs caut.

PRO. Melius eſt poſsidere, quam alio poſsidente petere.l. is qui deſtinauit.ff. de rei vend.

PRO. Milites plebeiorum pœnis,nec tormentis ſubiici debent .l.milites.C.de quæſtio.quod nota. quia idem in clerico & doctore.

PRO. Milites ab omni bellorum tumul-

tu rempublicam, a qua aluntur, defende re debent, in lege, milites. C. loc.

PRO. Mulier incarcerari non poteſt, nec in ciuilibus, nec in criminalibus cauſis, authent. hodie. C. de cuſt. reorum.

PRO. Mediocris ſcientia ſufficit. l. ſi quid venditor. §. venditor. & l. ſciendum. §. illud. ff. de edil. edic. c. niſi cum pridem. extra, de renun. c. cum olim de elect.

PRO. Multæ hominibus viæ ad malum ſunt, l. §. mitiores in auth. de nupt. col. iiii.

PRO. Multa fiunt incidenter per indirectum, quæ principaliter directe fieri non poſſent. l. quoties. C. de iur. l. cum ciuili. C. de ord. cog.

PRO. Magis eſt fauendum ei qui certat de damno euitando, quam ei qui certat de lucro captãdo. l. fi. §. & ſi præfatam. C. de iur. delibe. l. qui autem. §. ſimili quoq; modo. ff. de his quę in frau. cred.

PRO. Melius eſt præuenire quam præueniri, in. l. fi. C. in quib. cauſ. in integ. reſti. non eſt neceſſ. l. i. C. vt vnicuiq; lic. ſine iud. ſe vind.

Vnde verſus.

Principiis obsta, sero medicina paratur.
Cũ mala perlongas cõualuere moras,
Et, Sero sapiunt phryges.
PRO. Mixtum est ex duobus simplicibus compositũ. l. imperium. ff. de iuri. om. iudi. l. ii. vbi glo. de verb. obli. §. quædã, insti. de actio.
PRO. Mors ciuilis & naturalis æquiparatur. l. si decesserit. ff. qui satis. cog. l. i. §. pe. ff. de bon. pos. contra tab.
PRO. Mutare formã nocet. l. prolatam. C. de sent. & inter. om. iud. l. non sunt liberi. ff. de sta. homi.
PRO. Mercenarius dignus ẽ mercede sua Math. 10. 1. Cor. 3. cum secundum apostolum. extra de præb. c. super specula. extra. de mag.
PRO. Maleficiorum nulla societas est. l. i. §. nunc tractemus. ff. de tu. & rat. distr.
PRO. Monachus qcqd acquirit acquirit Monasterio, auth. ingressi. C. de sac. eccl.
PRO. Multiplex innoxiæ paupertati incommodum infligi non debet. l. omnes. §. præterea. C. de sacro. eccle.
PRO. Modicum damnum æquo animo

ferre debet colonus.l.si merces.§.vis maior.ff.loc.

PRO. Magnũ non est præiudiciũ in mora modici temporis.l.si debitori.ff.de iu.

PRO. Maior castitas in fœminis, quam in masculis exigitur. gl.in.l.palam.§.quę in adulterio.ff.de rit.nup.

PRO. Maiori parti standum est.l.duo ex tribu.ff.de re iud.l.si in tres.ff.de arbi.c.i. de arbi.extra.&.c.i.de his, quæ fiunt a ma.par.cap.

PRO. Manifesta probationibus non indigent.l.i.§.fi.vbi gl.de dot.præla.ff.can. de manifesta.ii.q.i.

PRO. Morte protestantis extinguitur protestatio.l.non solum.§.morte.ff. de no.ope.nunt.

PRO. Malitia supplet ętatem.l.iii.C.si mino. sema. dix. cap. de illis .ii. extra. de desp.imp.

PRO. Mala herba cito crescit gl. in.l. qua ætate.ff.de testamento.

PRO. Monachum non facit habitus, sed professio regularis.c.porrectum.extra de reg.&.trans.ad religio.

ADDITIO.

PRO. Metus intelligitur qui cadere potest inconstantem virum.l.metũ.ff. quod me. causa.

PRO. Maius est impedimentum naturale q̃ accidentale,l.si serua.§. fi. ff. de iu.do.

PRO. Maximum ac præcipuum munus est fœminarum concipere,ac conceptum tueri.l.queritur.ff.de edil.edic.

PRO. Malũ ẽ cadere a ꝓposito; sed peius est simulare ꝓpositũ.can.certe.xii.q.i.

PRO. Melior est in malis factis humilis confessio,quam in bonis superba gloriatio,can.iniustum.vi.q.iii.

PRO. Malum est peccare, sed diabolicũ perseuerare: not.in.l.consentaneum.C. quom.& quan. Iudex.

PRO. Meliora sunt vulnera diligẽtis, quã fraudulenta oscula odientis.pro.xvii.

PRO. Minus malum existit viam domini non agnoscere,quã post agnitam retroire,in.c.quidam ext.de apostat.

PRO. Miracula diuina sunt admiranda, non in exẽplum humanæ actionis trahẽda,can.fin.iiii.q.iii.

PRO. Melius est incidere in manus domini, quia multę sunt eius misericordię, quã in manus hom. 2. Reg. 24.

PRO. Mulier mortuo viro soluta est a lege viri, & nubendi in domino cui velit liberam habet potestatem, Roma. 7. in c. pe. & c. fi. de secund. nupt. ext.

PRO. Melius est nomen bonum quam diuitiæ multę. pro. xxii.

PRO. Munera execant prudentes, & subuertunt verba iustorum, exod. xxiii.

PRO. Melior est sapientia quam vires, & vir prudens quam fortis, sap. vi.

PRO. Multi colunt personam potentis, & amici sunt dona tribuentis. pro. xix.

PRO. Melius est nubere quã vri. i. cor. 7.

PRO. Militia ẽ vita hoĩs sup terrã. Iob. 7.

PRO. Modicum fermentum totam massam corrumpit, gal. v. i. Cor. 5.

PRO. Multi sunt vocati, pauci vero electi. mat. 20.

PRO. Mihi vindictã & ego retribuam dicit dominus Roma. 12.

PRO. Melius est a sapiente corripi, quã

a stulto adulatore decipi, eccle. vii.

PRO. Melius est vocari ad olera cum charitate quā ad vitulum saginatum cum odio, pro. xv.

PRO. Multi erunt primi nouissimi, & nouissimi primi mat. 19.

N

PROPOSITIO.

Non entis nullæ sunt qualitates. l. eius qui ī prouinciam. ff. si cer. pe. l. quidam referunt ff. de iur. cod. vbi nō valet legatum illi, qui tempore codicillorū non erat, & l. i. com. præd. ff. vbi prædio quod nondum est imponi seruitus non potest. & l. item eorum §. sed si ita. ff. ꝙ cuiusqꝫ vniuers. vbi decretum ipso iure nullum est, quod est datum de ea re q̄ adhuc in controuersia non est. & l. in actionibus. ff. de in lit. iu. vbi ęstimari res non potest quæ nō est, & §. si tamē. inst. de rerum diuis. vbi res extinctæ vindicari nullo modo possunt, vide textū in

c.fi.ĩ fi.de pœni.dist.ii.&.c.ad audiētiam. ext.de eccles.edif.

OB.. Contra de.l.seruitutes.§. qui in futuro.ff.de seruit. vrb. prædio.&.l. labeo. ff.de ser.rust. præd.&.l.pe. cum.l. fi. ff.si ser. vend. vbi. rei quę nondum est,imponi seruitus potest.

SOL. Imponi quidem potest, vt quis obligetur nomine seruitutis,non vt sit præsens seruitus,vt ibi.

PRO.Negligentia alterius, alteri nocere non debet.l.iii.ff.de transact.

PRO.Non valet pactũ de re mea nõ alienanda.l.nemo.ff.de pact.

PRO.Naturalia nõ possunt tolli.l. eas obligationes.ff.de cap. dimi.l. ius agnationis.ff.de pac.l.iura.sanguinis.ff.de reg.iur. &.§.pen.inst.de iur. nat. gent. & ciu. & §.at hi qui.inst.de hęre.ab intest.

PRO.Contra quia ius cognationis est naturale,& tamẽ tollitur per capitis diminutionem maiorem, aut minorem, in.§. fin.inst.de leg.agn.tut.iuncto.§.cum autem,inst.de cap.dimi.

SOL.Tollitur ibi,quantum ad ius succe-

dendi, secus quoad consanguinitatem naturalem.

OB. Item ius libertatis quod est naturale tollitur iure gentium. §. ius autem gentium, instit. de iur. nat. gent. & ciuil. l. manumissiones. ff. de iust. & iur.

SOL. Dic quod nihil tam naturale est, quam vnumquodq; eodem genere dissolui quo colligatum est, omnis enim res p quascunq; causas nascitur per easdem dissoluitur. l. nihil tã naturale. ff. de reg. iur. c. i. de re. iu. extra. sed libertas a iure naturali descendit, non mirum igitur si & tollatur per ius gentium, quod est naturale. §. singulorum. inst. de rerum diuis.

OB. Præterea obstat, quia ius naturale vult neminem fieri debere cum alterius damno locupletiorem. l. nã hoc natura. ff. de cond. indebit. & tamen per vsucapionem quis rem alienam acquirit cum alterius damno.

SOL. Dic quod æquitas scripta in specie præfertur æquitati scriptę in genere, & vide Dy. in reg. locupletari, de reg. iur. in vi. vel sol. generaliter dicendo quod ius

naturale in suo genere tolli non potest, tamen in specie potest. vel dic ꝙ mutari potest quantum ad obseruantiam ipsius, secus quoad essentiã sui, quia in se semper bonum, & æquum est. Ita glo. in .l. ius ciuile. ff. de iust. & iure.

PRO. Naturalis obligatio tollit ipso iure p pactum. l. stichũ. §. naturalis. ff. de solut.

OB. Cõtra de. l. si vn⁹. §. pactus ne peteret. ff. de pact. & §. pterea. inst. de except. vbi pactum ipso iure non tollit obligationẽ.

SOL. Dic ꝙ pactum ipso iure tollit naturalem, ciuilem autem elidit tãtum, vt in contrariis.

PRO. Nuptiæ solo cõsensu contrahuntur l. nuptias, de reg. iur. §. nuptias, in auth. de nupt. coll. 4. l. consensu. C. de repu. Carnali aũt copula cõsummant. can. in omni matrimonio. 27. q. 2. c. debitũ, ext. de biga. c. ex publico, extra de conuers. coniug.

PRO. Nemo dat quod nõ habet, in. l. traditio. ff. de acqu. rerũ do. l. si filiusfamilias C. de don. l. si vniuersę. C. de legat. vbi Bart. not. italicum prouerbium, mal da q non la dit la campana de sancto Pietro

vide tex. in can. ventum est. 1. qu. 1.

OB. Contra, de. l. nō est nouū. ff. de acqui. rerum dom. vbi dominium quod non habeo, in alium transfero, &, l. interdū. ff. de acqu. poss. vbi possessionem quam nō habemus, in alium transferimus, & l. quod nostrum. ff. de acqui. rerū dom. vbi quod nostrum non est, transferimus in alium.

SOL. Ibi tres casus sunt speciales, regulariter contra, vt hic.

PRO. Nemo pręsumitur velle impugnare iudicia sua. l. si miles. ff. de mil. test. l. omnium. C. de testam.

PRO. Non est rationabile nolentibus dominis nos in alienis agris aucupari. l. diuus. ff. de seru. rust. præd.

PRO. Nomen suum mutare cuilibet liberum est. l. vnic. C. de mu. nom. nihil enim mali est honesti hominis nomen assumere. l. facta. §. si in danda. ff. ad trebell.

PRO. Natura cuiuslibet rei spectanda est l. fi. C. de his qui ven. æta. imp. in. §. pauonum inst. de rerum diuis.

OB. Contra imo accidens magis, quam natura ispicitur. i. l. i. §. bestias. ff. de post.

SOL.

SOL. Dic ꝙ quędam non sunt de natura, de necessitate, sed ex naturali præsumptione, vt quod leo sit fortis, & ex accidēti possant mutari. d. §. bestias, quædam vero sunt naturalia proprie, tunc immutabilia, vt hic secundum Bart.

PRO. Non vtens priuilegio, per decennium illud amittit. casus est, nota. l. i. ff. de nund.

PRO. Ne innitaris prudentiæ tuę prou. 3. c. ne innitaris, ext. de const.

PRO. Non refert quid ex æquipollentib⁹ fiat. l. si mater. C. de inst. & substit. l. fideicommissa. §. si cui. ff. de leg. iii. l. si duo. ff. de admi. tut. c. tua extra de decim.

OB. Contra de. l. quoties. ff. de vsufr. vbi refert quid ex æquipollentibus fiat.

SOL. Hæc regula habet locum quãtũ ad inclusionem, vel exclusionem rei, non autem quantum ad durationem rei mutatę, quia permutationem desinit sub appellatione speciei contineri, nõ tamen sub appellatione generis vt ibi.

PRO. Nomina possessiua meum, tuum suum, præsens non futurum tempus im-

portant.l.si ita.ff.de auro & argen.leg.
PRO. Nemo in re sua, debet esse iudex, vel arbiter.l.vni.C.ne qs in sua caus.iud. vel ius sib dic.l.penul.ff.de arbitr. l. iulianus.ff.de iud.l.qui iurisdictioni praeest.ff. de iurisd.om.iudi. Ratio est, quia nemo se prohibere, vel sibi imperare posset.
OB. Contra de.l.in re mandata.C.mand. vbi quis i re sua moderator, & arbiter est.
SOL. Ibi arbiter.i.dispositor, intelligitur, vt ibi glos.
OB. Praeterea, contra de.l.& hoc tyberi⁹. ff.de haer.instit. vbi imperator, in propria causa serui sui iudicat.
SOL. Haec regula non habet locum in principe, vt ibi.
OB. Item obstat.l.haec venditio.ff.de cõtrah.emp.&.l. si libertus ita iurauerit. ff. de oper.lib. vbi in re sua quis arbitratur.
SOL. Ibi non est arbiter, sed moderator in re sua, vnde si aeque arbitretur, stabit. alias, reducit ad arbitriũ boni viri vt ibi.
PRO. Nihil imperfectum est relinquendum, nihil enim actum intelligitur, dum superest aliquid addendum. l. cum sylla-

nianum.C.de his quibus vt ind. & princi pio. C.de emend.iust. c.l. prætoriæ. ff. de præto.stip.§.pe.instit.quib.mod. test. infir.vbi imperfectum testamentum sine du bio nullum est.

PRO. Non subuenitur ei qui se in necessi tate posuit.l.si mulier.ff. quod met. cau.s. l.si fideiussor.§.si necessaria.ff.q satis.cog.

PRO. Non debet quis postulare,cuius cō trariū nō esset postulaturus.l.pe. C. de sol.

OB. Contra de.l.ea lege.ff.loc. vbi potest quis postulare,cuius contrarium non esset postulaturus.

SOL. Ibi ex vi pacti fuit.

OB. Præterea contra de.l.qui proprio.§. procurator.ff.de procur. vbi non est eadem ratio contrariorum.

SOL. Ibi propter culpam, vel delictum procuratoris secundum Pau.de castr.ibi.

PRO. Non potest velle qui non potest nolle.l.pater seueri.nā.ff.de cōd.& demō.

PRO. Nemo tenetur parare arma cōtra se.l.i.C.de eden.l.nimis graue.C.de ref.

PRO. Non est elargienda elemosyna de alieno,in cano.non putanda.i.q.i.

PRO. Nemo præsumitur immemor suę salutis, in. l. fi. C. ad. l. iul. repet.

PRO. Non est verisimile quod quis incõtinenti se voluerit corrigere. l. non ad ea. ff. de cond. & demon. vbi glo.

PRO. Non quicquid iudicis potestati per mittitur, iuris necessitati subiicitur. l. non quicquid. ff. de iudi. l. i. C. quom. ⁊ quã. iu. l. sæpe. ff. de off. præsid.

PRO. Notorium releuat ab onere probã di, non autem allegandi. l. si adulterium cũ icestu. §. idẽ polliõi. ff. ad. l. iu. de adul.

PRO. Nimia reuerentia & metus æquipa rantur. l. i. §. quæ onerandæ. ff. quarum re rum act. non dat.

PRO. Nemo alienæ litis idoneus defen- sor sine satisdatione intelligitur. l. qui pro prio. §. qui alium. ff. de procur.

PRO. Nuda traditio non transfert domi nium. l. nunquam nuda. ff. de acquiren. re rum dom.

PRO. Nuda donatio debitorem donantẽ non constituit. l. nuda. ff. de dona.

PRO. Nihil tam peculiare est imperato- riæ maiestati, quam humanitas, per quã

ſolum Dei ſeruatur imitatio. l. imperialis C. de nupt.

PRO. Nō debet melioris conditionis eſſe dubius, quam certus. l. ordinata. §. final. ff. de lib. cauſ.

PRO. Non debet aſſumi in magiſtrum, q prius aſſumptus nō fuit in diſcipulum. c. cum in magiſtrum, de ele. extra.

PRO. Nemo gladii poteſtatem, vel cuiuſlibet alterius coerctionis ſibi demandatā iuriſdictionem in alium transferre pōteſt l. ſolent. ff. de offi. pro. & leg.

PRO. Non coinquinatur corpus, niſi de conſenſu mentis. l. ſi vxor. §. ſi quis plane ff. de ad. leg. iul. de adult.

PRO. Nomina magiſtralia ſunt pertinacibus relinquēda, not. in rub. ff. ſoluto matrimo. & in rub. ff. de no. ope. nun.

PRO. Non debemus inſpicere tantū quid ſit factum, ſed etiam quid ſit faciendum in. c. cum cauſam, de elect.

PRO. Neceſſitas non habet legem, in. l. i. vbi not. ff. de offic. conſ. in. c. quanto. extra, de conſ. in. c. ii. extra de obſer. ieiu. in quod non eſt licitum, extra de reg. iur.

PRO. Nemo potest venire contra factũ suum.l.post mortem.ff.de adopt.l.si quis maior. C.de transa.
OB. Contra de.l.i.C.de lib.caus.vbi põt pater venire contra factum proprium.
SOL. Verum est nomine filii, cui præiudicare non potuit, non autem suo, vel dic, ꝙ quis potest cõtrauenire proprio facto, quod est ipso iure nullum, vt ibi.
OB. Secundo, oppono de. l. quemadmodum.C.de agri. & cens.lib.xii. &.l. iubemus & auth.cassa.C.de sacrosanc.eccl. ꝛ c.nosti, de elec.extra, vbi quis venit contra factum proprium.
SOL. Ibi quia erat factum contra legem.
PRO. Nemo potest duobus dominis seruire, cã. clericus. xxi.q.i.in cano. acutius. xxvi.distinct.
OB. Contra, de.l.duorũ.ff.de oper. liber. vbi libertus duorum operas diuersas potest facere insolidum, ꝛ eodem tempore.
SOL. Dic ꝙ nemo potest duobus dñis seruire, intellige cõtrariis, alias secus, vt ibi.
PRO. Nemo potest duo officia simul, & eodem tempore obtinere.l.fi.C. de assess.

vbi not. glo. hos versus.

Qui binos lepores, vna sectabitur hora,
Vno quandoq;, quandoq; carebit vtroq;,

Nec duas dignitates. l. libertus. §. præscri ptio. ff. ad municip. nec duas militias. l. his quidẽ. §. in posterum. C mil. non poss. lib. xii. nec duo loca collegii. l i. §. i. ff. de coll. illi, nec duas ecclesias. c. referente. c. præte rea, cap. cum secundum apostolum. extra de præben. can. sanctorum. lxx. dis. can. sicut vir. vii. quæstio. prim. can clericus, & can. clericum. xxi. quæstio. i. & in extra. ua. execrabilis. Ioan. vicesi. secund. nec duas vxores. §. affinitatis, inst. de nupt.

PRO. Non contemnit militarem discipli nam, qui ignorauit militem, nec ecclesia sticam, qui ignorauit clericum. l. si ignorans. vbi glo. ff. loc.

PRO. Non satis est bene velle, nisi facias q bonũ est, in cã. nõ satis. octuagesi. dist.

PRO. Nunquã creditur fuisse malũ, quod factum est bonum. l. quod ita. ff. de edil. edic. cano. ferrum. 50. distinct.

PRO. Non omnes, per oĩa, sed certi, p cer ta, perfectiores, vel deteriores sunt. l. ii.

C. de vete. iur. enucl. vnde nō omnia possumus omnes, inquit Vergilius.

PRO. Negantis nulla probatio. l. actor. C. de prob. can. accusator. vi. q. v.

PRO. Nullus erit litium finis si a transactionibus bona fide interpositis cœperit discedi. l. fratris. C. de trans.

PRO. Non valenti agere, non currit præscriptio. l. i. §. fi. C. de ann. except.

PRO. Non est incongruum, vt multis enumeratis speciebus clausula generalis subiiciatur, quæ ad omnia superiora referatur. l. si seruus seruum. §. inquit lex. ff. ad legem aquil.

PRO. Non oportet publicatione pompaque rerum familiarium paupertatis detegi vilitatem, & inuidiæ patere diuitias l. ii. C. quād. & quib. quar. pars deb. lib. x.

PRO. Nemo furto commisso ea intentione vt lucrifaceret, pœnitentia sua nocens esse desiit. l. qui ea mente. ff. de fur.

PRO. Necare videtur, qui alimenta denegat. l. necare. ff. de lib. agnoscen.

PR. Nō ita suspēdi receptū est actus mortuorū sicut actus viuētiū. l. fi. ff. cō. præd.

PRO. Non præsumitur quis in dubio renuntiare iuri suo. c. quia nō est verisimi mile, ext. de præs. & ca. super hoc. extra de renunt.

PRO. Non potest possidere qui ipsemet possidetur. l. homo liber. ff. de acquiren. rerum domi.

PRO. Naturale vitium est negligi, quod communiter possidetur. l. ii. C. quand. & quibus quar. pat. deb. lib. x.

PRO. Naturalis vis, veluti terræmotus non præstatur. l. maritus. ff. locat.

PRO. Non est singulis concedendum, qđ per magistratus fieri permittitur. l. nō est singulis. ff. de regul. iur.

PRO. Non debet facile quis quod ignorat asserere. l. iulianus. ff. de act. empt.

PRO. Non par, eademque ratio videtur amittere debita, & lucra non capere. l. fi. C. de codicil.

PRO. Nunquā persona extrinsecus subintelligitur. l. si ita stipulatus. §. grysogonus. ff. de verb. oblig.

PRO. Notario publico in scriptura sua solet credi, in. c. ad audientiā. ext. de præs.

PRO. Notarii æstimantur prætio quinquaginta solidorum. l. ii. C. com. de leg.

PRO. Nullum simile est idem.. vnde dici solet ꝗ omnis similitudo claudicat, in. l. quod nerua. ff. de pos.

PRO. Non potest quis excipere de iure tertii, quod non est exclusiuum iuris agẽtis. l. loci. §. competit. ff. si ser. vend.

PRO. Nullus a debitis muneribus, immunis habeatur in. l. nullus. C. de decur. lib. x.

PRO. Nihil est perpetuũ in hoc sæculo, Eccle. 2. nisi per surrogationem. l. eum debere colũnã, vbi Bar. no. ff. de ser. vrb. pdi.

PRO. Non est ignoscendũ ei, quæ obtentu paupertatis turpissimam vitam elegit, l. palam. ff. de ritu nuptiarum.

PRO. Nemo eam sibi legẽ imponere potest, vt a priore voluntate recedere nõ liceat. l. si quis in principio testã. ff. de leg. iii.

PRO. Nemo potest facere, quin leges habeant locum in suo testamento. l. nemo potest. ff. de leg. i.

PRO. Numerus pluralis, pro singulari sumitur. l. non est sine liberis. ff. de ver. sign. & econtra singularis, pro plurali. l. in vsu.

ff. de verb. significatione.

PRO. Nō op; ius ciuile calūniari, nec verba eius captare, sed qua mēte quidq; dicat animaduertere cōuenit. l. pen. ff. ad exhib.

PRO. Negans se dominum dominio vti non potest. l. non alienum. ff. de inter. act.

PRO. Nō aboletur turpitudo, quę postea intermissa est. l. palam. ff. de rit. nup.

PRO. Natura nouas semper deproperat ędere formas, vnde omnia noua placent, l. ii. §. mirabilis. C. de vet. iur. enucl.

PRO. Non est pauperibus industria, vel augmentum patrimonii quod multis laboribus & casibus quęritur interdicendū. l. si defunctus. C. arbi. tut.

PRO. Non debent melioris conditionis esse boni quam mali, stulti, quam periti. l. non solum. ff. de nox. act. l. seruus. ff. q. vi, aut clam, in. c. eum qui. de praeb. in. vi.

PRO. Nō figura literarum, sed & oratione, quam exprimunt literę obligamur, in l. non figura. ff. de act. & ob.

PRO. Nouit ille qui nihil ignorat. c. nouit de iud. c. nouit de appel. extra.

PRO. Nemo experiri potest sine actione

l. si pupilli. §. videamus. ff. de neg. gest.
PRO. Nomina significandorum hominū gratia reperta sunt. l. ad recognoscendos C. de inge. & ma. §. si quis in nomine, inst. de legat.
PRO. Non fideliter facit, qui potestatem adimit reo suo iure vti. l. quintus. ff. mād.
PRO. Nemo potest vnius rei partem acceptare, & partē repudiare. l. vnic. §. his ita definitis. C. de cad. tol. l. neminem. ff. de legat. ii.
PRO. Nihil tam contrarium est consensui q̄ error. vnde non consentiunt qui errant. l. si per errorem. ff. de iurisd. om. iud.
PRO. Nihil iudæus iudæo, nihil catilina cethego. no. in. l. si duo. ff. de dol. l. si vxor §. si iudex. ff. ad leg. iul. de adult.
PRO. Nemini inferenda est iniuria. l. iustitia. ff. de iust. & iur. §. iuris. inst. de iur. nat. gent. & ciuil.
PRO. Nemo debet commodum cōsequi ex suo delicto. l. ex dolo. ff. de dol. l. itaq; ful ó. ff. de fur. l. non fraudantur. § nemo ff. de regu. iur.
PRO. Non debet quis commodum cape

re ex eo quod impugnauit. l. papinianus §. meminisse. ff. de inoff. testa. l. aliam. C. de his quibus vt indig. c. cum olim. extra de cens.

PRO. Nemo diuinare cogitur. l. si fideiussor. §. si cum debitor. ff. mand. l. si putator. ff. ad. leg. aquil. in. c. vnic. extra vt eccles. benef. sine dimi. conf.

OB. Opponitur de. l. antiqui. ff. si pars hæret. pet. & l. qui vxori. ff. de aur. & argen. leg. & inst. de leg. agn. tuto. in principio, vbi diuinatur in dubio etiam in futuro incerto euentu.

SOL. Dic ꝙ per legem dubia facta deciduntur ex mente legis veteris, vel testatoris, licet ex verbis expresse nō appareat, & ex his quæ sæpius eueniunt de futuris prouidetur, vt patet per totum. tit. ff. de reb. dub. vt in contrariis.

PRO. Non potest quis continuare honores, in. l. nemo. i. & . ii. C. de assess.

OB. Contra de. l. liceat. C. eodem tit.

SOL. Ibi textus loquitur cū nulla est ambitio honoris, hic vero est, vel dic speciale ibi in assessore qui semel probatus est.

l. si pupilli. §. videamus. ff. de neg. gest.
PRO. Nomina significandorum hominũ gratia reperta sunt. l. ad recognoscendos. C. de inge. & ma. §. si quis in nomine, instit. de legat.
PRO. Non fideliter facit, qui potestatem adimit reo suo iure vti. l. quintus. ff. mād.
PRO. Nemo potest vnius rei partem acceptare, & partē repudiare. l. vnic. §. his ita definitis. C. de cad. tol. l. neminem. ff. de legat. ii.
PRO. Nihil tam contrarium est consensui q̃ error. vnde non consentiunt qui errant. l. si per errorem. ff. de iurisd. om. iud.
PRO. Nihil iudæus iudæo, nihil catilina cethego. no. in. l. si duo. ff. de dol. l. si vxor §. si iudex. ff. ad leg. iul. de adult.
PRO. Nemini inferenda est iniuria. l. iustitia. ff. de iust. & iur. §. iuris. inst. de iur. nat. gent. & ciuil.
PRO. Nemo debet commodum cõsequi ex suo delicto. l. ex dolo. ff. de dol. l. itaq; fullo. ff. de fur. l. non fraudantur. § nemo ff. de regu. iur.
PRO. Non debet quis commodum cape-

re ex eo quod impugnauit. l. papinianus §. meminisse. ff. de inoff. testa. l. aliam. C. de his quibus vt indig. c. cum olim. extra de cens.

PRO. Nemo diuinare cogitur. l. si fideiussor. §. si cum debitor. ff. mand. l. si putator. ff. ad. leg. aquil. in. c. vnic. extra vt eccles. benef. sine dimi. conf.

OB. Opponitur de. l. antiqui. ff. si pars hæret. pet. & l. qui vxori. ff. de aur. & argen. leg. & inst. de leg. agn. tuto. in principio, vbi diuinatur in dubio etiam in futuro incerto euentu.

SOL. Dic ꝙ per legem dubia facta deciduntur ex mente legis veteris, vel testatoris, licet ex verbis expresse nõ appareat, & ex his quæ sæpius eueniunt de futuris prouidetur, vt patet per totum. tit. ff. de reb. dub. vt in contrariis.

PRO. Non potest quis continuare honores, in. l. nemo. i. &. ii. C. de assess.

OB. Contra de. l. liceat. C. eodem tit.

SOL. Ibi textus loquitur cũ nulla est ambitio honoris, hic vero est, vel dic speciale ibi in assessore qui semel probatus est.

PRO. Non est verisimile quenquam in suum nomen errasse. l. fina C. de hæredi. institu.

PRO. Non debent legem imponere quã negligunt obseruare, in. c. pro illorum extra de præb.

PRO. Non tãtum valet genus quo ad suã speciem quãtum species. l. filiusfamilias. §. i. ff. de dona. vbi appellatione donationis generali nõ venit donatio causa mortis quia specialiter est concedenda, &. l. procurator tutorum. ff. de procurat. in. c. qui ad agendum &. c. qui generaliter, extra de procur. vbi generali procuratori non conceditur alienatio, quæ expresse est concedenda &. l. sed & si. §. quęsitum. ff. si quis caut.

PR. Nemo debet cõmodũ cõsequi ex eo qđ inuitus facit. l. nã qđ. §. q cõpulsus, ⁊. l. si patrõi. §. q fideicõmissariã. ff. ad Trebel.

PRO. Natio bona bonum, mala malum præsumit esse. l. quod si nolit. §. qui mancipia. ff. de edil. edict.

PRO. Nimia familiaritas parit contemptum. l. obseruandum. ff. de officio præs.

l. nec quicquam. §. circa. ff. de officio pro con. & legat.

PRO. Nihil est quod lumine clarius præfulgeat, quã recta fides in principe, nihil quod ita nequeat occasui subiacere, q̃ vera religio. l. inter claras. C. de summa trini. & fide catho.

PRO. Nullæ sunt partes iudicis in confitentes. l. proinde. ff. ad. l. aquil.

PRO. Nullus amor vincit paternum. l. cũ furiosus. C. de cur. fur. l. isti quidem. ff. qđ met. caus.

PRO. Nulli dubium est quod apostolica ecclesia mater est omnium ecclesiarum, can. non decet. xii. dist.

PRO. Naturalis hominum est ad dissentiendum facilitas. l. si vnus. §. principaliter. ff. de arbitr.

PRO. Non probat hoc esse, quod ab hoc contingit abesse, in. l. penult. C. vnde cog. l. neque natales. C. de proba.

PRO. Nihil in iure est superfluũ, in. §. quibus. i. const. cod.

OB. Contra de. l. si quis in conscribendo C. de pacti. iuncta. l. si quis in conscri-

bendo. C. de sacro.eccles. &. l. legem. C. de pact.iuncta.l.legem.C.de pact.con.& l.raptores. C.de rapt.virg. seu vid. iuncta.l.raptores.C.de episc.& cler.vbi duę leges sunt similes.

SOL. Nihil prohibet legem vnam positam in vno titulo poni ⁊ in alio dũmodo faciat ad titulum, vt in contrariis.ll.

PRO. Nihil est in iure contrarium. §.quibus.i.const.cod.

PRO. Naturæ accusatores existunt qui ponunt differentiam inter sexum masculinũ, & fœmininum.l.maximum vitium C.de lib.præt.vel exh.

PRO. Non pendet ex lucro, sed ex animo solo honestus amor.l.iii.ff.de iur.dõ.

PRO. Non decet a capite membra discedere.can.non decet.xii.dist.

PRO. Nobilior pręsumptio in iure est accipienda, in.l. merito. ff. pro socio. Arg. contra de.l.vnum ex familia.§. si de falcidia.ff.de leg.ii.&.l.ii.C.quand. & quib. quar.ps deb.lib.x.ibi naturale qppe vitiũ est negligi.qd cõiter possidetur Si tñ in ea aliquid fiat aliter pręsumitur, vt hic dicit.

PRO.

PRO. Non sufficit allegare in iudicio, nisi & allegata probentur, in. l. si manumissus, C. de lib. & eorum lib.

OB. Cõtra de. l. siue possidetis. C. de proba: vbi allegans non probat.

SOL. Ibi, quia erat pręsumptio pro actore allegãte, ratione cuius præsumptionis erat eius intentio fundata, vt ibi not.

PRO. Noctes atq; dies patet atri ianua ditis. Facilis enĩ descẽsus auerni, secũdum Verg. ita not. glo. in. l. ii. C. de li. & eorũ li.

PRO. Necessariæ electionis facultas, proprie liberalitatis beneficium nõ est. l. vnũ ex familia. §. de falcidia. ff. de leg. ii.

ADDITIO.

PRO. Nuptiæ terram implẽt, virginitas paradisum. cap. nuptię. xxxii. q. i.

PRO. Non oportet laudando augeri malitiam. l. in fin. ff. de seru. corrupt.

PRO. Nõ potest estimari bonitas loci qui nõ extat. l. si seruũ. §. i. ff. de actio. empt.

PRO. Non debet vna eademque substãtia diuerso iure censeri, in. c. quia circa de priuileg. ext.

PRO. Nihil aliud detrahentes faciunt, ni-

ſi quod in puluerem ſufflant, & in oculos ſuos terrã excitãt. ca. inter ver. ii. q. iii.
PRO. Non pro locis res, ſed pro rebus loca amanda ſunt, ca. nouit. xiii. diſt.
PRO. Nobis eſt neceſſaria vita noſtra: aliis fama noſtra ca. nõ ſunt audiẽdi. ii. q. iii.
PRO. Non alligabis os boui trituranti in area fruges tuas. deut. 25. 1 cor. 9. can. ecclesias. xiii. q. i. c. extirpandę de preb. ext.

EX VTRAQVE TESTA.

PRO. Nolite iudicare, & non iudicabimini, & nolite condemnare, & non condemnabimini, in quo enim iudicio iudicaueritis iudicabimini, & in qua menſura menſi fueritis remetietur vobis mat. 7.
PRO. Non eſt diſcipulus ſupra magiſtrũ nec ſeruus ſupra dominum ſuum, mat. 10.
PRO. Nihil eſt opertum quod non reueletur, nec tam occultum quod non ſciatur. mat. 10. mar. 4. luc. 8.
PRO. Nolite timere eos q corpus qdem occidũt, animã aũt nõ poſſunt occidere ſed timere eũ qui & corpus & animã poteſt mittere in gehennam ignis, mat. 10.
PRO. Nõ ſequeris turbam ad faciendum

malum. nec in iudicio plurimorum aquiesces, exod. 23.

PRO. Non est in hominis potestate consilium domini, tob 3.

PRO. Nō facies tibi sculptile neque omnem similitudinem quæ est in cœlo desuper, & in terra deorsum, neq; eorum quę sunt in aquis sub terra exod. 20.

PRO. Non maledices surdo, nec coram cœlo pones offendiculum, leuit. 19.

PRO. Noli altum sapere sed time, Ro. 11.

PRO. Noli vinci a malo, sed vince in bono malum, Ro. 12.

PRO. Ne temere quid loquaris, eccles. 5.

PRO. Nolite dare sanctum canibus, nec margaritas porcis, mat. 7.

PRO. Noli esse nimium iustus, eccles. 7.

PRO. Nō tentabis dn̄m deū tuū, deut. 6.

PRO. Nō ī solo pane viuit hō, sed in hoī verbo, quod procedit ex ore Dei, deut. 8.

PRO. Nolite thesaurizare vobis thesauros ī terra, sed ī cœlo thesaurizate, vbi nec erugo, nec tinea demolitur, nec fures effodiunt, nec furantur, sicut in terra mat. 6.

PRO. Nemo militas Deo secularibus ne-

gotiis se implicat. 2. thim. 2.

PRO. Nemo ꝓpheta in patria, sua luc. 4.

PRO. Ne laudes quenquam ante mortem eccle. 11.

PRO. Nolite inebriari, vino, in quo est luxuria, ephe. 5.

PRO. Nemo vnquam carnem suam odio habuit. Ephe. 5.

PRO. Non est homo iustus in terra, qui faciat bonum, & non peccet, eccle. 7.

PRO. Non morabitur opus mercenarii tui apud te vsque mane leui. 19.

PRO. Non coronabitur, nisi qui legitime certauerit. 2. thim. 2.

PRO. Non quod intrat in os coinquinat hominem, sed quod procedit ex ore hoc coinquinat hominem, mat. 15.

PRO. Nolite soliciti esse in crastinum, quid bibatis aut comedatis, crastinus enī dies satis est sollicitus sibiipsi, sufficit diei malitia sua, mat. 6.

PRO. Non est opus valentibus medico, sed male habentibus, mat. 9. mar. 2. luc. 9.

PRO. Nullum secretum est vbi regnat ebrietas. pro. 31.

PRO. Non ſit porrecta manus tua ad accipiendum nec ad dandũ collecta eccl. 4.

O

PROPOSITIO.

ORdo ſcripturæ eſt ſeruandus, in.l. quoties. ff. de vſufru. in.l. qui ſoluẽdo.ff.de her. iſt. l. i. C. de edic. diui. had.tol.l. generaliter §.quis ergo. ff.de fid. lib.l. hęredes mei .§. fin. ff. ad trebelli.

OB. Contra imo non eſt obſeruandus. in.l.nec enim ordo.ff.de ſolu.in.l.ii.§.ſed & ſi ita.ff.de vulg.ſubſt.l.cũ pater.§.fidei tuæ.ff.de leg.ii.§. ante hæredis iſt.de leg.

SOL. Quando conſtat de ordine & mente intellectus, ordo literę non curatur, vt in contrariis. In dubio autem regula datur ex ordine verborum, vt hic. Nam in voluntate dubia ordo inſpicitur, in certa vero minime, vt hic.

PRO. Omnimodo. aduerbium importat præciſam neceſsitatem, in.l.ſi cum exce-

ptione. §. quatenus. ff. de eo quod met. cauſ. in. §. fin. inſt. qui teſt. tut. dar. poſſ.
PRO. Ordinata charitas incipit a ſeipſo, vnde ait Acur.
Alpibus ille perit qui ſe plus diligit vllũ in. l. præſes. C. de ſerui. & aqu.
OB. Contra de. l. iſti quidẽ, in fin. ff. quod met. cauſſ. &. §. fin. inſt. de noxa. act. vbi pater magis diligit filiũ quam ſeipſum.
SOL. Hæc regula locum non habet, in amore parentum erga filios ratione ſanguinis, filius enim eſt pars viſcerũ patris.
PRO. Omne rarum miraculoſum eſt, in §. i. in auth. de conſul. coll. i.
PRO. Oportet prius animas deinde linguas fieri eruditas. in prohe. fforũ. in fine.
PRO. Omnium habere memoriam, & in nullo penitus peccare diuinitatis potius eſt, quam humanitatis. l. ii. §. ſi quod, verſ. omnium, C. de vet. iur. enucl.
PRO. Opinio prefertur veritati, plus enim valet opinio quam veritas. l. barbarius philippus. ff. de offi. præto. l. is qui putat. ff. de acq. hæred. l. i. C. de teſta. in. c. nuper, ext. de bigam.

OB. Cōtra de.l.ii.§. si sub conditione .ff. pro emp.&.§.si rem alienam,inst.de leg. vbi veritas prefertus opinioni.huc accedit textus,in.l illicitas.§.veritas.ff.de offic.præsi.vbi veritas erroribus nō mutat.

PRO. In his quæ in solo animo consistūt opinio præualet,in his autem quæ in facto,veritas præfertur, hāc distinctionem ponit Bart.in.l.gerit.ff.de acq.hæred.

PRO. Omne robur patrimoniorum veteres in pecunia posuerunt.l.lex quæ tutores,in fin.ff.de adm.tut.

PRO. Opinio doctorum est probabilis tā tum non necessaria,notat Accursius.in.l. i.C.de leg.doct.in.§.responsa inst.de iur. nat.get. & ciuil.

PRO. Omnia licēt,nisi cōtra actū sit.l.solemus.ff.de iud.l.si hæredi.de pign. actio.

PRO. Omnia iudicia sunt absolutoria, in §.fin.inst.de perp.& temp.acti.

PRO. Omnia iudicia hodie sunt extraordinaria,in.§.fin.inst.de inter.

PRO. Omnis anima sublimibus potestatibus subdita sit ad Ro.13 deut.17.qui enim principi non obedierit morte morietur

in can. magnum. xi. q. i. c. ii. ext. de ma-
io. & obed.

PRO. Opera quæ facimus testimonium perhibent veritati. c. quod dei timorem, ext. de stat. mon.

PRO. Omnium vincula die pasche dissol uuntur. l. 3. C. de epis. aud.

OB. Contra de. l. prouinciarũ. C. de fer.

SOL. Speciale ibi in latronibus insignibus, vt de hysauria, vt ibi.

PRO. Omnia nostra facimus quibus authoritatem impartimur. l. ii. ver. omnia. C. de vet. iur. enucl. c. si apostolicæ de preb. in. vi.

PRO. Obligatio semel sublata amplius reuiuiscere non potest. l. qui res. §. aream. ff. de solut.

OB. Contra de. l. sed si alio. § fin. ff. si ex nox. caus. agat. vbi etiam perempta obligatio restituitur.

SOL. Sicut illa quæ datur absenti, dicitur vtilis, ita illa quæ præsenti, contra quam petitur restitutio, & sic nõ est eadem quæ resuscitatur, vt. C. si adu. trans. late.

PRO. Obligationes fiũt ex cõsensu. l. con

ſenſu,& l.in oībus rebus.ff.de act.& obli.
PRO. Obedientia & reuerentia debetur parentibus.l.parentes.C.de in ius voc.l. veluti.ff.de iuſt.& iur.
PRO. Omnis ætas ab adoleſcentia pronior eſt ad malum quam ad bonum, gene. 8.ca.omnis ætas.xii.q.ii.
PRO. Omnia ſunt communicanda tempore neceſsitatis.l.ii.§.cum in eadem naue,in fin.ff.ad leg.rho.de iac.
PRO. Omne quod eſt nimium vertitur in vitiũ,in.§.i.vbi glo.in auth.de imm.den.
PRO. Occupantis melior eſt conditio.l.ſi quis a multis.ff.de nox.act.
PRO. Omne quod ſolo inędificatur ſolo cedit.§.cũ in ſuo ſolo,inſt.de rerũ diuiſ.
PRO. Obligatio perſonalis non ſequitur ſingularem ſucceſſorem ſed vniuerſalem. l.pen.§ fin.ff. de cont.empt.l.i.§.ſi hæres ff.ad trebell.l.æris alieni.C.de dona.
PRO. Onerãdus nõ eſt hæres in infinitũ. l.fidei cõmiſſa.§.ſi qs de cẽ.ff.de leg.iii.
PRO. Oratio vniuerſalis ſi in vno reperiatur falſa,tota falſa efficitur,in.l.ſi is qui ducenda.§.vtrum.ff.de reb.du.

OB. Contra de.l.græce.§.illud.ff.de fi. vbi nullomodo fideiussor obligatur in grauiorem caussam quam principalis reus receptus est, & tamen in tantum tenetur in q tantum reus, ne vitietur vtile per inutile.l.i.§.pen.ff.de verb.oblig.
SOL. Dic quod in nihilum tenetur fideiussor, ita glo. & ibi Doct. in.§. fideiussores inst.de fid. nec obstat contrarium.. quia vtile per inutile vitiatur, vbi ex forma contrahentium vtile ab inutili separari non potest.l.pedius.§.i.ff.de arbit. vt hic ex forma fidei iubendi.l.v.§.satis acceptio.ff. de verb. oblig.
PRO. Ordine turbato succedis bulgarenato gl.i.l.nã & si parẽtib⁹.C.de ioff.test.
PRO. Officium magistri mercede & præmio est remunerandum.l.cum in plures.§.tutor.ff.de admi.tut.l.qui filium. vbi pupill. educ. deb.l. aquilius regulus.ff. de don.cau.mor.
PRO. Omne artificium per exercitum recipit incrementum.l.legatis seruis.§. ornatricibus de leg.iii.ff.
PRO. Officium suum nemini damnosum

esse debet.l.sed si quis ex signatoribus .ff. quemad.test.aper.l.si seruus communis. §.quod vero.ff.de furt.c.cum non deceat de elect. in .vi.

PRO. Omnes intelligere debēt hoc quod suum non est ad alios pertinere .l. si quis in tantam.C. vnde vi.

PRO. Omnia omnino quæ consilio recte geruntur, iure meritoq; effectu & firmitate nitunt.l.dubium non est.C.de repud.

PRO. Officii necessitas excusare debet. l.tutorem.ff.de his quib.vt indig.

PRO. Officiū iudicis nullā p̄supponit obligationē.l.qui p collusionē. §.i.ff.de acti. empt.l.quod si minor.§.fin.ff.de mino.

PRO. Oratio negatiua postposita signo vniuersali facit ęquipollere suo cōtrario. l.legitimos.§.in legitimis .ff. de leg. tuto. nisi quando prauus intellectus resultaret, tūc enim æqpolleret suo cōtradictorio.l. de pupillo.§.si plures.ff.de no.ope. nunt.

PRO. Obligatio est mater actionis.l.licet. §.ea obligatio .ff.de procur.

OB. Cōtra de.§.oīum īst.de actio.vbi realis actio nulla p̄cedēte obligatione nascit.

SOL. Hæc regula locum habet tantum in personali actione, non in reali quę ex ea causa differt a personali, actio enim in dubio intelligitur personalis. l. actio. ff. de act. & oblig.

PRO. Omnia quæcunque caussę cognitionem desiderant, per libellum expediri non possunt. l. nec quicquam. §. vbi decretum. ff. de off. proc. & lega.

PRO. Omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est, descendens a patre luminũ, in can. quã pio. i. q. i.

PRO. Occupati circa rem rusticam in forum venire cõpellendi non sunt. l. i. ff. de fer. & dil.

PRO. Obscure respondere, & nihil respõdere paria sunt, in. l. de ætate. §. nihil. ff. de interr. act.

PRO. Obligatio est indiuidua, solutio vero est diuidua indiuiduis. l. in executione. §. pro parte. ff. de ver. obli.

PRO. Oratio distributiua verificatur in quolibet particulari distributiuorum. l. si necessarias. §. si annua. ff. de pig. act.

PRO. Operis effectus in partes diuidi non

potest.l.in executione.ff.de verb.obl.
PRO. Occasio deliquendi dari non debet, in.l.conuenire. ff.de pact. dot.l. meminerint.C. vnde vi.c. qualiter & quando, de accus. extra.
PRO. Oderũt peccar̃ boni virtutis amore. Oderunt peccare mali formidine pœnæ.in.l.i. vbi glo.ff.de iust.& iur.
PRO. Obligationes reorum & fideiussorum ęquiparantur, in.l.iii. §. fin.ff. de duob. reis.
PRO. Officium morte finitur.l.cuius, de cur. fur.
ADDITIO.
PRO. Omnis christi actio nostra est instructio, in ca.Deus omnipotens.i.q.i.
PRO. Obuiandum est malitiis hominum in.c.auaritiæ,de preben.extr.
PRO. Omnia in pecuniam conuerti possunt,in.l.ii.c.de constit.pecun.
EX VTRAQVE TESTA.
PRO. Os qđ mẽtitur occidit animã,sap.i.
PRO. Omnia mihi licent.sed non omnia expediunt.i.cor.6.
PRO. Omnia tempus habent,eccles.

tem verax, Rom. 3.

PRO. Orandum in omni loco. 1. thim. 2.

PRO. Omnes qui volunt pie viuere in christo Iesu persecutiones patientur. 2. timot. 3. can. suggestum. 7. q. 1.

PRO. Omnia sunt nuda & aperta oculis dei. heb. 4.

PRO. Oīs scriptura diuinitus īspirata vtilis est ad docēdū, arguēdū, corripiēdū, erudiēdū in iustitia, vt perfectus sit home dei ad omne, opus bonū instructus 2. thim. 3.

PRO. Odium suscitat rixas, & vniuersa delicta operit charitas prouerb. 10.

PRO. Oia ꝓbate, qđ bonū ē tenete, coi. 5.

PRO. Omni tempore diligit qui amicus est, & frater ī angustiis cōprobatur, p. 17.

P

PROPOSITIO.

Posteriora derogant prioribꝰ. l. nō ē nouū ff. de leg. l. clari. C. de fid. in. l. pacta nouissima. C. de pact. l. sancimus. C. de test. l. ii. ff. d iniust. rup. irrito ve fa-

test. in. §. posteriore quoque. instit. quib. mod. test. infir. l. si mihi & tibi. §. fi. ff. de leg. i. & c. i. de cog. spir. extra, & c. i. de const. in vi.

OB. Contra de. l. sed & posteriores. ff. de leg. vbi posterior constitutio trahitur ad priorem.

SOL. Illud verum est, nisi posterior sit contraria priori, quia tunc statur posteriori, vt ibi dicitur.

OB. Preterea oppono de. l. nihil prohibet ff. de adim. leg. vbi prior scriptura corrigit vltimam.

SOL. Illud verum est, vbi præcedens scriptura est derogatoria posterioris, quia statur primæ, tamen si specialiter reuocetur prima per posteriorem, stabimus semper vltimæ. l. si quis in principio testaměti. ff. de leg. iii.

OB. Tertio contra de can. hoc ipsum. xxxiii. q. ii. & can. domino, vers. in fine. xxx. dist. vbi antiquiori constitutioni stādum est.

SOL. Cum ambæ cōstitutiones sunt particulares & locales, tunc obtinet contrarium

rium. Vbi vero constitutio est generalis, semper posterior præiudicat priori, vt ibi glos.

PRO. Prior tempore potior est iure. l. potior. ff. qui pot. in pigno. hab. l. si fundum C. qui pot. in pig. hab. l. quoties. C. de rei vend. c. episcoporum. 72. dist. ca. fin. 17. dist. & cap. vlt. 75. dist. c. i. de ma. & obed. c. cum cui canonicatus, de prębēd. in. vi.

OB. Opponitur de constitutionibus, de pactis, de rescriptis, de testamētis, vbi posteriora præualent prioribus.

SOL. Hæc regula non habet locum in his, quæ ex vnius tantum voluntate dependent, vt in legibus rescriptis, & testamentis, sed in his, quæ ex vtriusque volū tate dependent, vt in contractibus, nisi omnes consentiant, tunc enim vltimū derogat primo. l. pacta nouissima. C. de pactis, ita glo. in. l. quoties. ff. de reg. iur. & c. qui prior de reg. iur. in. vi.

OB. Secundo oppono de. §. ordinatione, in authen. de mon. coll. iii. vbi non est eligendus quis ex prioritate temporis, qui enim prior est tempore, non præfertur in

electione, sed q optimus est, ad idē textus in can. sicut. xxiii. q. iiii. & .c. loca. xl. dist.
OB. Praeterea prior constitutio postponitur, in can. prima annotatio. xvi. dist.
SOL. Vbi melius est posterius praefertur priori, vt ibi.
PRO. Propter importunitatem petentiū princeps aliquando non concedenda cō cedit. l. i. C. de pet. bo. sub lib. x.
PRO. Priuilegia non sunt multiplicanda, in. l. ius singulare. ff. de leg. glos. not. in. l. a diuo pio. ff. de re iud.
PRO. Praecedentia restringunt sequentia. l. fin. §. fina. ff. de trit. vin. o leoq; lega. l. si quis in principio. ff. de leg. iii. & ecōtrario sequentia restringunt praecedentia. l. nā quod liquide. §. fi. ff. de pę. leg. l. iii. §. fi. cū l. sequenti. ff. de adi. lega.
PRO. Partibus commutatis eadem res eē iudicatur, hinc commutatis iudicibus idē est iudicium, & commutatis militibus eadem legio, & commutatis tabulis eadem nauis, & commutatis hominibus idem populus. l. proponebatur. ff. de iud.
PRO. Priuilegiatus contra priuilegiatum

nō vtitur priuilegio suo.l.verū.§.fin.cum l. seq.ff.de min.in.l.ii.C. de priuileg. dot.

PRO. Perire volens non est audiendus, l.non tantum.ff.de appell.

PRO. Præsens trahitur ad præteritum, vt Troia capta est.i.fuit.l. verbum erit.ff.de verbo.signifi.

PRO. Peccata suos tenent authores.l. sancimus. C.de pœn. l. rescriptum. ff. de his quib. vt indig.c.requisiuit,ext.de his quæ fiu.a mai.part.cap.

PRO. Pœna vnius metus est multorum. l.i.C.ad.l.Iul.Repet. l.capitalium. §. famosos,&.l.aut facta.§.vlti.ff. de pœnis. c.quapropter.ii.q.vii.c. scienter, ext. de iureiu.cle.i.de iud.& clem.i.de offi.ordi. in clem.

PRO. Principium est spectandum, potissima enim pars cuiusq; rei principium est, in.l.i.ff.de orig.iur.⁊ difficile est vt bono peragantur exitu quæ malo sunt inchoata principio. c.cū principatus.i.q. i. Reg. quod ab initio de reg. iur.ff. Hæc regula probatur ex.l.i.§.idem pōponius.ff.deposit. &.l. si procuratorem. i. responso. ff.

mand. &. l. vbi cœptum. ff. de iud. & in. c. pposuisti, ext. de foro cōpe. c. post cessionem de proba. c. eam te de rescript. & c. dudum vbi bona glo. de electi.

PRO. Petere non debeo quod habens alii petenti dare debeo. l. si quis ex argentariis. §. fin. ff. de edend.

PRO. Priuatio præsupponit habitum. l. decem. ff. de verb. obliga. l. manumissiones. ff. de iust. & iur.

PRO. Protestatio contraria actui non releuat protestantem. l. qui in aliena. §. celsus. ff. de acquir. hęr. c. cum mar. ferrariensis, ext. de const.

PRO. Præmissis seu præfationibus ad faciliorem rei intelligentiam est vtendum l. i. ff. de orig. iu. l. i. ff. si cer. pet. l. proponebatur. §. quibus ita præmissis. ff. de cast. pecu.

PRO. Plura delicta in vna re plures admittunt actiones, sed omnibus vti prohibitum est. l. plura. ff. de act. & oblig.

PRO. Princeps legibus est solutus. l. princeps. ff. de legat. i.

QR. Contra de. l. digna vox. C. de legib.

& ca.iustum.x.distin.& .l.ex imperfecta. de leg.iii.ff.& .l. ex imperfecto.C.de test. & .§.fin.instit.quib mod. testa. infir. ybi licet princeps legibus solutus sit, tamen fatetur se legibus alligatum, & secundum leges velle viuere.

SOL. Contrariũ procedit de honestate, quia de necessitate secus vt hic.

PRO. Petendi causa semper est exprimẽda.l.huiusmodi.ff.quando dies lega. ced. c.fi.de lib.obla.

PRO. Pugna pro patria, secundum Cathonem, glos.in.l. veluti.ff.de iust. & iur. in. l.fi.C.de abol.

PRO. Princeps est lex animata in terris, i §.fi. in auth.de cons.coll.iiii.

PRO. Princeps omnia iura communia in scrinio sui pectoris dicitur habere, in. l. omnium.C.de testa.in.c.i.de consti.in.vi.

OB. Contra quia Rom.pontificem aliquãdo obliuio fallit, in.c.præterea.xxiii. distin.ergo non habet omnia iura in pectore suo.

SOL. Ibi non erat obliuio Iuris, sed exẽplorum.

PRO. Patiens & agens eodem tempore quis esse non potest.l. vranius.ff. de fide.l. illæ a quo.§. tempestiuum. ff. ad trebell.

PRO. Paria sunt aliquid scire vel scire debere.l. quod te.ff. si cert.pet.l. qui cũ alio. ff.de reg.iur.l.idem iuris.§.mulionem. ff. ad legem aquil.

PRO. Paria sunt aliquid fieri tempore inhabili, vel conferri in tempus inhabile.l. quod sponsæ.C.de dona.ante nupti. & econtra paria sunt aliquid fieri tempore habili, vel conferre in tempus habile.l.tẽpus.ff. de hæred.insti.

PRO. Patere legem quam tuleris.l. i. ff. quod quisque iur.cap.cum omnes, extra de constitu.

PRO. Partus vẽtrem sequitur.l. partum. C.de rei vend.

PRO. Paria sunt aliquid non esse, vel inutiliter esse.l.quoties.ff.qui satisd.cog.l.iiii. §.condemnatum.ff. de re iudi. l. vnica.in principio.C.de rei vxo.actio.l. de ætate. §.nihil.ff. de interro. ac.

PRO. Plura sunt negotia, ꝙ̃ vocabula.l. nam natura.ff.de præs.verb.

PRO. Pacta de non succedendo reprobata sunt. l. pactum. C. de coll. l. si quãdo. §. i. C. de inoffi. testamen.

OB. Contra de. l. pactum. C. de pact. in. vi.

SOL. Ibi de iure canonico valet pactum de non succedendo, quia iuramento firmatum est.

PRO. Pacta de succedẽdo, seu futura successione improbantur. l. fin. C. de pact.

PRO. Pactum per quod aufertur libera testandi facultas non valet. l. pactum. i. C. de pac. l. stipulatio hoc modo cõcepta. ff. de verb. oblig.

PRO. Princeps iura tuetur. l. si quando. C. de inoffi. test.

PRO. Propter vnum quodq; tale, & illud magis, secundum Aristotelem, authen. multo magis. C. de sacros. eccles.

PRO. Per, denotat perfectionem. l. vrbana familia. §. pernoctare. ff. de ver. sig.

PRO. Plus punitur clam delinquens, q̃ palam, in. l. fi. ff. de rit. nupt. l. pupillus. §. sane. ff. de auth. tut.

OB. Cõtra de. §. pęna. inst. de obl. ex delic. vbi pl⁹ punit̃ furtũ mãifestũ, q̃ clãdestinũ

SOL. Vbi id quod fit, est omnino prohibitum per legem vt furtum, & similia, tunc minus punitur clam faciens, q̃ palam, vt in cõtrario, Vbi vero nõ est omnino prohibitum; vt matrimonium & venditio; tunc magis punitur clam faciens, vt hic.

PRO. Parem vim obtinent instrumenta & testes in litibus exercendis. l. in exercẽdis. C. de fide instru.

OB. Contra imo videntur instrumẽta publica pręferri testibus, vt in. l. census. ff. de testa. vbi monumenta publica sunt potiora testibus.

Secundo, & econtra videtur quod testes præualeant instrumentis, vt in. l. cũ præcibus. C. de proba. ⁊ in. §. si vero tale, in auth. de fi. instr. in. c. tertio loco, extra de proba. & c. cum Ioannes heremita, extra de fide instru.

SOL. Vbi opponitur defectus vel falsitas, vel aliqua suspicio, vel aliud vitium, in instrumento in modum exceptionis, bene põt hoc probari p testes, ⁊ testes p̃ualebunt si sint plures & boni & idonei & sine suspicione, debent enim esse testes

honestiores, ad minus quatuor aut quinque, vbi obiiciuntur testes contra instrumenta, & hoc secundum Docto. Si vero res acta probetur solum per instrumenta, & non per testes, quia est factum antiquissimum, & tunc scriptura vincit testē, & ita procedunt duo superiora contraria. Quod autem dicitur in regula nostra parem vim obtinere instrumenta & testes intellige verum, quando ab vna parte producuntur testes & instrumenta, quia tam per testes, q̄ per instrumenta, quis probat intentionem suam, sed si ex vna parte producuntur testes, & ex alia instrumenta, quædam sunt quæ melius probantur per testes q̄ per instrumenta, quædam econtrario melius per instrumenta, q̄ per testes vt nunc supra diximus.

PRO. Periurium & homicidium æquiparantur, in cap. cum non ab homine, extra de iud.

PRO. Plerunque tam hæredibus nostris, q̄ nobis ipsis cauemus. l. pactum. ff. de probat.

PRO. Papa est successor Petri, & Vicari⁹ Christi in terris, in. c. inter corporalia, & c. quanto, ext. de transl. episc.
PRO. Papę tanta est authoritas, vt possit alicui etiam auferre beneficium, vel episcopatum, glos. in can. per principalem. ix. q. iii. & possit creare, hoc est de nihilo aliquid facere, glos. in. c. proposuit extra de concess. præb. nec ei quis audeat dicere, cur ita facis, ita not. glos. in. c. quanto, de transl. epis.
PRO. Perfectum est quod ex omnibus suis partibus constat. l. i. ff. de orig. iur.
PRO. Prodigus est qui neque modum neque finem habet, in rebus expendendis. l. i. ff. de cur. fur.
PRO. Pacta contra leges non valent. l. iurisgentium. §. & generaliter, &. §. prætor ait. ff. de pact. l. contra iuris. ff. eod. l. pacta quæ contra. C. eod.
OB. Contra de. l. pacisci. ff. de pact. vbi pacisci contra ædicta ediliũ curulium licet.
SOL. Ibi est pactum præter edictum seu legem non contra.
PRO. Perfecta donatio temere reuocari

non debet, in. §. alia insti. de dona.
PRO. Propter ingratitudinem donatarii donatio reuocari potest, in. l. fin. C. de reuo. don. in. c. fin. ext. de dona.
PRO. Priuilegium meretur amittere qui concessa sibi abutitur potestate, in. l. iudæos, & ibi glos. no. C. de iud. in. l. qui sine ff. de neg. gest. textus expressus, in can. priuilegium. ii. q. iii. & c. tuarum, & c. vt priuilegia, de priuileg. extra.
PRO. Punitur affectus licet non sequatur effectus, voluntas enim reputatur pro facto, in. l. diuus. ff. ad legem cor. de sic. in. l. is qui cum telo. C. eo. ti. l. quisquis. C. ad legem iul. maie. & l. præsenti. C. de his qui ad eccl. confug. in. l. si quis non dicam rapere. C. de epis. & cleri. in cap. nuper, extra de biga.
OB. Contra quia cogitationis pœnam nemo patitur. l. cogitationis. ff. de pœn. l. i. §. i. quod quisq; iur. ff. c. fi. extra de spons.
SOL. Dic q cogitatio sola nõ punit, vbi. s. nõ pcessit ad aliquẽ actũ, sec⁹ si ad aliquẽ actũ seu conatũ puenit, vt hic intelligit.
PRO. Priuatorum consensus non tribuit

iurisdictionem.l.priuatorum.C.de iurisd. om.iud.
PRO. Primi motus non sunt in potestate hominum,glo.in.l.v.C.de epis.& cler.
PRO. Princeps alias incapacem seu in habilem habilitare potest.l.quidam consulebant.ff.de re iud.
PRO. Possessio in rem actionem parit.l.i. ff.de alien.mut.iud.cau.fac.
PRO. Præsumimus minus audere masculos,quam fœminas.l.quisquis.§.ad filias. C.ad.l.iul.maiesta.
PR. Parum est iura in ciuitate esse nisi sint qui eadem reddere possint,in.l.ii. §. post originem.ff.de orig.iur.c.vbi periculum. §.præterea.&.c.cōmissa,de elec.in.vi.
PRO. Parum est latam esse sententiam,nisi & mandetur executioni,glos.not.in rubri.C.de execut.rei iud.
PRO. Princeps est philosophiæ plenus.l. cum syllamanum.C.de his quib.vt indi.
PRO. Priuilegium principis intelligitur semper concedi sine præiudicio alterius. l.ii.§.si quis a principe.ff. ne quid in loca.pub.l. cum filius familias.ff. de milite

sta.l. impuberi.ff. de adm. tut. l. nec auus. C. de eman. liber. cap. cum olim, extra de consuetu.

OB. Cõtra de. l. sciendum. ff. ex quib. cau. ma. & l. si quis sepulchrum, in principio. ff. de relig. & sumpt. fune. vbi beneficiũ princeps cõcedit cum damno alieno.

SOL. Dic ꝙ princeps priuilegium non potest cõcedere cum præiudicio alterius graui, sed cum damno modico potest. l. quoties. C. de pręci. imper. offer.

PRO. Propria res est, in qua quis cõmodum & damnum capit. l. i. §. in propria, & quam. appe. sit.

PRO. Priuilegium testantis non tollit delictum scribentis. l. in fraudem. §. si quis ff. de mili. testa.

PRO. Paratus soluere nõ cogitur iudiciũ suscipere. l. si reus paratus. ff. de procurat.

PRO. Procliuis est cursus ad voluptatem & natura imitatrix est vitiorum, can. pro cliuis. xx. q. iii.

PRO. Proniores sunt & faciliores homines ad peccandum. c. alma mater, ext. de senten. excommunic.

PRO. Prophetizat vlpianus i.l.i.ff.de no. oper.nunt.

PRO. Plerunque euenit, vt quod alteri superest, alteri desit. in.l.i.ff.de cōtrah. emptio. & vend.

PRO. Prætoris est æstimare an sua sit iurisdictio, vocati autem non contemnere pretoris authoritatem.l.si quis ex aliena. ff.de iudi.c.sunt personæ de priuil. in.vi.

PRO. Prius quærendum est de habilitate personæ quam de solennitate rei.l. si quæramus.ff.de test.

PRO. Persuadere est plus quam facere. l. i.§.persuadere.ff.de serui.corrup.

PRO. Pactum contra naturam seu substātiam contractus non valet.l. cum precario.ff.de præcar.

PRO. Protestatio declarat voluntatem & sententiam nostram.l.& si quis.§.sed interdum. ff.de relig. & sumpt.funer.l.pro hered.ff.de acqui.hered.

PRO. Prædia vsibus cœlestium secretorū dedicata, sordidorum munerum fece vexari non debent, in.l.placuit.C. de sacrosanc.eccles.

PRO. Punctus punitur loco copulę. l. iii. §. duæ autem caussæ, in glo. in verb. moliri. ff. de carb. edict. & l. duobus. §. si in coeunda, in glo. in verbo prętiũ. ff. pro soci.

PRO. Propositum in mente retentum nihil operatur, in. l. si repetendi. C. de cõd. caus. dat. causa nõ secut. in. l. quicquid ad stringendæ. ff. de verb. oblig. & l. stipulatio, ista. §. alteri. ff. eod. tit. l. veterib⁹. ff. de pac. l. cũ i plures. §. locator horrei. ff. loc.

PRO. Pluralis locutio duorum numero contenta est. l. libertas. §. post annos. ff. de mã. test. l. vbi numerus, de test. c. pluralis de regul. iur. in. vi.

PRO. Propter instrã de nouo reperta lis põt retractari, in. l. admonẽdi. ff. de iureiu.

PRO. priuilegiati sunt nobiles & literati. c. de multa, extra de præb.

PRO. prouisio facta in casum mortis naturalis, extenditur ad casum mortis ciuilis. l. gallus. §. & quid si tantum. ff. de lib. & posthu.

PRO. Prouisio hominis facit cessare prouisionem legis. l. fi. C. de pactis conuen.

PRO. Paria delicta mutua cõpensatione

tolluntur, dolus enim cum dolo, delictum cum delicto compensatur. l. si duo. ff. de dol. l. viro atque vxore. ff. sol. mat. l. si ambo. ff. de comp.

PRO. Per ampliores homines perfectissima veritas reuelatur. l. finali. C. de fid.

PRO. Plus valet quod specialiter promittitur, quam quod generali cautione polliceturcan. quanquam. xxiii. distin.

PRO. Pœnæ sunt molliendæ non exacerbandę. Ideo in his stricta est interpretatio faciēda. l. interpretatione. ff. de pœnis l. factum. §. in pœnalibus. ff. de reg. iur. Regul. in pœnis. ext. eod. titu.

PRO. Pœna corporalis est grauior qualibet pœna pecuniaria. l. in seruorum, in fine. ff. de pœni.

PRO. Præceptoris nimia sæuitia culpę assignatur. l. præceptoris. ff. ad. l. Aquil.

PRO. Prætori fit iniuria cum ad alterum itur. l. litigatores. ff. de arbi.

PRO. Pacta sunt ab omnibus obseuanda. l. iurisgentium. §. prætor ait. ff. de pact. l. i. ff. de constit. pecun. can. puellæ. xv. quæstion. i. c. i. & cap. qualiter extra de pact.

PRO.

PRO. Princeps pacta seruare tenetur.c.i. vbi not.extr.de proba.

PRO. Post contractum capitale crimen donationes factę valent.l.post contractū. ff. de dona.

PRO. Publica vtilitas est præponenda priuatę.l.vnic.§.fin.C.de cad. toll. auth. res quæ. C. com. delega.l. actione.§.labeo.ff.pro soc.l.vtilitas.C.de primip.lib. xii.can.scias.vii.q.i.

PRO. Paterno deberent perire supplicio, in quibus paterni,hoc est hæreditarii criminis exempla metuuntur.l. quisquis.§. filii.C.ad.l.Iul.maiest.

PRO. Pręsumptio de pręsenti ad pręteritum fit.l.si qui adulterii, vbi glo. C. ad.l. Iul.de adul.l.nō est verissimile.ff. de pro.

PRO. Paria sunt aliquid certum esse per se,vel per relationē ad alium .l. certum. ff.de rei vend.l.asse toto.ff.de hæred.inst. l.ait prætor.§.i.ff. de re iud.l. vbi autem non apparet.§.illud.ff.de verb.oblig.

PRO. Paria sunt aliquem esse præsentē, vel absentem per contumaciam.l.in causſę.§.caussa vbi Bart.ff.de minor.

PRO. Principale non confirmatur per accessoriū.l.quod per manus.ff.de iur.codi.

PRO. Potentioribus pares esse non possunt.l.quia.ff.de alie.mut.iud.cau.fact.

PRO. Potentiores non debent opprimere inferiores.l.illicitas.§.ne potentiores.ff.de offic.præs.l.nec quicquam.§.sed & si quis.ff.de offic.proc.& legat.

PRO. Perinde,aduerbium denotat similitudinem inter casus,vt in.l.i. §. sed sciendum.ff.si cui plus quam per.l.fal.sacrilegii.§.fi.ff.ad.l.Iul.pecul.§.sed qa hæred. inst.de fide.hæred. vide Bartol. in extra. ad reprimendum,in verbo perinde.

PRO. Pars hæreditatis intelligitur cum honoribus & oneribus,pars bonorum deductis oneribus.l. si seruum .§. fi. cum .l. seq. ff. de leg.i.

PRO. Potentior,& fortior est dispositio legis quam hominis l.iii.ff.de test.l. testandi.C.eodem .l. nemo potest .ff. de leg.i.l. quod de bonis.§.i.ff.ad.l.falcid.l. si libertus minorem.ff.de iur.pat.

PRO. Paria sunt aliquid certū esse a principio , vel certificari ex post facto. l. qui

dam relegatus.ff.de reb.dub.
PRO. Probationes in criminalibus debēt esse luce meridiana clariores.l.sciāt cūcti. C.de prob.canonizata.in ca.sciāt. ii.q.fi.
PRO. Parētes tenētur alere filios.l.si quis a liberis.ff.de li.agnosc. tot.tit. C.de alē.li.
PRO. Posterior opinio in dubio est sequē da,gloss.not.in.l.qui filiū.§.fi.ff. ad trebel.
PRO. Personale priuilegium cum persona extinguitur,nec ad alium transit, Reale vero transmittitur ad aliū, in.l.i.§.permittitur.ff.de aqu.quot. & æsti.l.ætatem. §.rebus, &.l. forma .§. quanquam.ff.de censib. l.i.ff. de iur. immunit .l. priuilegia de reg. iur.ff. c. priuilegium de reg. iur. in. vi.
PRO.Personale pactum ad alium nō trāsit.l.idē in duobus.§.personale.ff.de pact.
PRO. Periurus est infamis.l.si quis maior.C. de transac. can. si quis conuictus. ii. q. vi.
PRO. Patria potestas in pietate debet,nō in atrocitate consistere .l. diuus. ff. ad.l. pompe. de patricid.
PRO. Prius est cognoscendum de posses-

ſione, quam de proprietate.l.ordinarii.C. de rei vendi.l.ſi de vi.ff. de iud.l. certi iuris C.de interdi.§.retinẽdę, ĩſt. de interd.

PRO. Pecunia a pecudibus dicta eſt. in cap.totum.i.q.iii.

PRO. Pro parte dominum ſeruitutis acquiri nõ poteſt,in.l.ꝑ parte.ff. de ſeruit.

PRO. Patris officium eſt dotare filias.l. fina.C.de dot.promiſſ.l. qui liberos.ff. de rit.nupt. Non autem matris in.l. neque mater.C.de iur.dot.

PRO. Patris ſuffragium, prodeſt filio. Et ecõtrario filii ſuffragium prodeſt patri, in.l.illud notãdũ.ff. qđ cuiuſque vniuerſ.

PRO. Prohibito vno prohibentur & omnia per quæ peruenitur ad illa.l.oratio.ff. de ſpo ıſa.l.ſcire.§. ſi mater.ff. de tut. & cur.l.fina.C.ſi manc.ita ven.

PRO. Prohibito vno prohibẽtur, & omnia quæ ſequuntur ex illo.l.fin.C. de reb. alie.non alie.l.non dubium.C.de legib.c. nam concupiſcentiam, extr.de conſti.

PRO. Priuilegia dantur ob merita.l. honores.ff.de decur.l.ſi.C.de ſtatu.& imag.

PRO. Plerunq; ipſius fœminę aduerſus

commoda propria dignoſcitur laborare consilium.l.ſi paterpactam.C.de ſponſal.
PRO. Prætor de patria, non de extraneis prouinciis eligendus eſt .l. tres. C. de offi. pręt.
OB. Contra de.l. Barbarius.ff.eod.tit.
SOL. Ibi propter communem errorem qui facit ius.l.iii.in fin.ff.de ſupp.leg.
PRO. Præſcriptio eſt exceptio litisfinitę. in.l.vltim.C.de edic.diui Had.toll.
PRO. Principale inſpicimus licet acceſſorium ſit maioris valoris.l. ſi in emptione. ff.de contrahend.empt.
PRO. Perniciosum eſt contra ſuum iuramentũ venire.c.ſup literis.ii. ext. de reli.
PRO. Periurus omni commodo & beneficio venit priuandus.l.ſiquis. C.de tranſ. c.querelam,ext.de iureiu.
PRO. Patriæ parendum eſt.l.veluti.ff.de iuſt. & iur.
PRO. Pretium loco rei ſuccedit.l.qui pręcio. ff. de vſuf.
PRO. Plerunque dum proprietas verborum attenditur, ſenſus veritatis admittitur, in.c.propterea, de verb.ſigni.ext.

PRO. Pupillus naturaliter obligatur, in l. i.ff. de nou.
OB. Contra de .l. pupillus .ff. de act. & oblig. vbi pupillus nec mutuam quidem pecuniam accipiendo cum authoritate tutoris naturaliter obligatur.
SOL. Distingue quando pupillus est infans, tunc nec quidem naturaliter obligatur. d.l. pupillus. ratio estqa non habet cõsensum, quãdo vero est proximus pubertati, tunc quia doli capax est, sinẽ tutoris authoritate naturaliter obligatur, vt hic ita sentit glo. & Doct. communiter, in l. pupillus. ff. de reg. iur.
PRO. Plus valet vnus testis oculatus quã decem auriti. in §. fina. inst. de grad. cogn.
PRO. Peccata nocentiũ nota esse & oportet & expedit. l. cũ qui nocẽtẽ. ff. de iniur.
PRO. Pater & filius censentur vna & eadem persona. l. fina. C. de impub. & aliis substit. §. ei vero qui insti. de inut. stip. in can. contradicimus. xxxv. q. iii. vbi vna caro est pater & filius.
PRO. Par in parem nõ habet imperium,

ſicut nec minor in maiorem.l. ille a quo. §.fin.ff.ad trebel.l. nam magiſtratus. ff. de arbit.c.cũ iferior.ext.de maior.& obed.

PRO. Per liberam perſonam obligatio nulla nobis acquiritur.l.ſi ita ſtipulatus.§. gryſogonus.ff.de ver.obli.§.pen.inſt.per quas perſo. nob. acq.

PRO. Pręſumitur quis ſanæ mẽtis donec contrarium probetur. l. ii. C. qui teſta. fac. poſſ. vel non.

PRO. Per ſecundum actum primo renunciatum eſſe cenſetur.l.filium emãcipatũ. l.illud.ff.de acq.hæred.amplia hoc pcẽdere etiam ſi ſecundus actus eſſet inutilis.l.plane.ff.de leg. i. l. & ſi transferam. ff.de adim.leg.

OB. Contra de.l.ſi miles qui deſtinauerat.ff.de mil.teſt.vbi miles teſtando iure communi non videtur renunciare beneficio militari.

SOL. Regulam noſtram intelligere debes,in actu conſummato, vbi enim actus eſt conſummatus,renunciatur primo: ſecus vbi non eſt conſummatus, vt in contrario,quia deſtinauerat tantũ & volebat

iure communi testari miles,& ante decesserat, quam testaretur vt ibi.

PRO. Pœna sine fraude esse non potest.l. aliud est fraus.ff.de verb.sig.

PRO. Pupillus sine tutoris authoritate potest facere conditionem suam meliorem non deteriorem,in.§.i.insti.de autho.tut.

PRO. Pupillus qcquid videt ignorat.l.i.C. de fal.mon.l.pupillus.ff.de acq. hæred.

PRO. Pignore vtens furtum committit.l. si pignore.ff.de furt.

PRO. Propter discordiam peruenitur ad sequestrum.l.si quæ.ff.fam.hercis.

PRO. Pater non videtur filium ad supplicium obtulisse.l.milites.§.desertorem. ff.de re milit.

PRO. Parcitur sponte confitenti.l.edicto ff.de iur.fis.

PRO. Præsens habet̃ p̃ cõsentiẽte,Vulg.l. l.quidam ex parte.ff.de euic. vbi late.no.

OB. Contra de.l.gaius.ff.de pign.act.vbi præsentia non habetur pro consensu.

SOL. In his quæ nobis inuitis fieri non possent, vt in pignore pręsentia habetur pro consensu, vt in nostra regula secus in

his quæ fieri possent nobis præsentibus etiam inuitis, vt venditio.l. rem alienam. ff. de contra. empt. & legatum. §. non solum. in. de leg.: vt in contrario allegatur textus pro hac sol. in.l. sæpe. §. fin. ff. de re iud. Et econtrario absens pro dissentiente habetur, allegatur tex. in .l. qui potest. ff. de reg. iur. & in.l. in eo iure . §. deinde . ff. de rit. nup.

OB. Opponitur de.l. duo ex tribus .ff. de re iud. & .l. si in tres, cum.l. seq. ff. de arb. vbi dicitur, quod duo inuito tertio possunt iudicare, sed nõ eo ignorante seu absente.

SOL. Hæc regula ibi fallit, ratio specialitatis ibi assignatur, quia tertius traxisset eos forte in suam sententiam.

PRO. Patria cuique dolcissima .l. qui habebat. ff. de leg. iii. vnde Ouidius

Nescio qua natale solum dulcedine cunctos.
Ducit, & immemores nõ sinit esse sui.

PRO. Per exteriora cognoscuntur interiora vnde versus. Intima per mores cognoscimus exteriores. i. §. pauonum inst. de rerũ diuis. in can. nec aliqua. xxvii. q. i.

OB. Opponitur de.l.obseruandum .ff. de offi. præsi. vbi lex docet quod aliud gerāt in corde magistratus, & aliud simulēt.
SO. Ibi rōne dignitatis simulatio admittit
PRO. Pars in dubio de dimidia intelligitur, in.l.nomen filiarum . §. portionis nomen .ff.de verb. signifi.
PRO. Potior est q tenet quā q persequtur. l. si seruū. §. sequit .ff.de verb. oblig.
PRO. Paria sunt aliquid in esse consistere, vel in eo statu qui de proximo rem producit in esse, licinius. vbi Bar.ff.quib. ad lib.pro.non licet.
PRO. Prætor quādoq; mentiri permittit. §.namq;, inst. de act.
PRO. Possidens alii, non præscribit sibi, l.malefidei. C.de pres.30. ann.
PRO. Personales actiones durant. xxx. annis.l.sicuti.C.de præs.xxx .an. l. ii. C. de conspec.
PRO. Papa est ordinarius ordinariorum, in cap.licet, de præb. in. vi.in clem.i.vt lit. pend.nihil inno.
PRO. Papa ē a nemine iudicādus, cū ipse alios omnes iudicet, can.si papa. xl. dist.

PRO. Papa omnia soluit, & ligat, in can. cuncta per mundum. ix. q. iiii.

PRO. Papa est supra quodcunq; ius, in cap. proposuit, ext. de conceſſ. præb.

PRO. Pœna vnius, alterius præmium esse non debet. l. si sequens. ff. ad sena. syll.

PRO. Prætoris factum iuri derogare non oportet. l. i. ff. de fer. & dil.

PRO. Pauptas cogit ad turpia. l. palā. ff. de rit. nupt. l. spadonē. §. fin. ff. de excuſ. tut.

PRO. Paupertas excuſat. l. paupertas. ff. de excuſ. tut. l. illicitas. §. pe. ff. de of. pręſ.

PRO. Pretia rerū cōstituūtur secūdū æsti mationē, nō secūdum singularē cuiusque affectionem. l. prætia rerum. ff. ad. l. falc. l. si seruum meum. ff. ad. l. aquil.

PRO. Prior est via testari, quam intestari, & instituti, quam substituti. l. quandiu. i. & . ii. ff. de acqu. hæred.

PRO. Præsens verbum non trahitur ad futurū. l. si stipulatus. §. i. & . l. cum stipulamur. ff. de verb. oblig.

PRO. Patientia habetur pro consensu. l. qui patitur. ff. mand.

PR. Principalis obligatio extīguit accesso

riam, si in eadem caussa concurrit, secus in duabus obligationibus paris potentiæ. l.generaliter.ff.de fid.

PRO. Pares in gradu, pares sunt in concursu, in.l.si reliquero.ff.de leg.tut.

PRO. Præsumitur quis ignorare, nisi probetur scire.l.verius.ff.de prob.

OB. Contra imo præsumitur scientia.l. cum de indebito.§.i.ff.eo.tit.

SOL. Ibi etiam probatur ignorantia pręsumptione eo ipso quod probatur indebitum, vt ibi not.

PRO. Princeps debet esse humanus, non superbus.l.fi.C.de don.inter vi.& vxo.

ADDITIO.

PRO Per rerum naturam negantis factũ nulla probatio est.in.l.actor.C.de proba. c.quoniam contra falsam.ext.eodem.

OB. Obstat.l.ab ea parte.ff.de prob.

SOL. Hic in negatiua facti loquimur, quę ꝓbari nõ potest, ibi vero in negatiua iuris, quæ ꝓbari debet ab eo qui negat. Itẽ oppono de.c.dudũ de pręsumpt.ext.sed ibi in negatiua qualitatis, hic autem facti.

PRO. Partus antequam edatur, mulieris

portio eſt, vel viſcerum. l. i. §. ex hoc reſcripto. ff. de vent. in ſpi.

PRO. Præpoſterum eſt ante nos dici locupletes, quam acquiſierimus. l. pretia rerũ. ff. ad leg. fal.

PRO. Plus eſt ſtatim aliquid dare, minus vero poſt tempus ſoluere. §. fideiuſſores. inſt. de fideiuſ.

PRO. Propter malos boni non ſunt deſerendi, ſed propter bonos mali ſunt tollerandi. can. nimium. xxiii. queſtione. iiii.

PRO. Prohibitio alienationis ſine cauſa, niſi fiat in fauorem certæ perſonæ non valet. in. l. filiusfamilias. §. diui. ff. de leg. i.

PRO. Pudor eſt fœminis nuptiarum præmia non habere, ca. pudor. xxxii. q. ii.

PRO. Proprium nemo dicat quod commune eſt, ca. ſicut hi. xlvii. diſt.

PRO. Patres theſaurizare debent filiis, non filii patribus, in. c. cum apoſtolus. § prohibemus, de cenſib. etra.

PRO. Paſce fame morientem ſi non paueris occidiſti. capitu. paſce. lxxxvi. diſtinctio.

PRO. Poteſtas non eſt niſi a Deo. Ro. 13.

PRO. Per quæ quis peccat, per hęc & torquetur, Sapien. 11.

PRO. Pro menſura peccati erit & plagarum modus, Deut. 25.

PRO. Petite, & dabitur vobis, q̃rite & inuenietis, pulſate, & aperietur vobis Mat. 7.

Q.

PROPOSITIO.

QVOD operaẽ augmẽtum quãtum ad augmentũ, operatur diminutio quantum ad diminutionem. l. ſi ex toto. ff. de leg. i.

PRO. Quæ inducuntur ad augmentum, non debent operari diminutionem. l. legata inutiliter. ff. de leg. i. l. legata inutiliter. ff. de adim. leg.

PRO. Quot capita, tot ſenſus, varii quot in orbe colores, belua multorum es ca-

pitum.l.quia poterat.ff.ad treb. sen.

PRO. Quod principi placuit, legis habet vigorem.l.i.ff.de const.princ.§. sed quod principi, inst.de iu.natu.gent.& ciuil.

PRO. Quando duo iudicia ita se habent, quod absolutoria lata in vno pariat exceptionem rei iudicatæ in alio, concursus non admittitur, in.l.fundum titianum, & l.fundi.ff.de except.

PRO. Quando allegatur impedimentum, si quis in causa sit impedimenti, non venit audientibus.l.ii.§.si quis caut.

PRO. Qui subtiliter factum emendat, laudabilior est eo qui primus adinuenit.l.i.§. sed neque.C.de ve.iu.enu.

PRO. Quando duo sunt, quorum vnum sine alio esse non potest, vnum sine alio tolli non potest, sed sublatum virtute remanentis perdurat, in.l.si ita scriptum.§. regula.ff.de in iu.rup.test.

PRO. Quodlibet prędium præsumitur liberum, nisi contrarium probetur.l.altius, vbi scrib.C. de ser. & aqu.

PRO. Quando plures vocantur ad eandẽ rẽ simpliciter, in dubio ĩtelligũtur vo-

cari viriliter.l. reos.§. cum in tabulis de duo.re.l.i.C. si plu. vna sen.con.fue.

PRO. Quod fit contemplatione alicuius ab eo factum videtur.l.sed & si plures.§. in arrogato.ff.de vulg. & pu.subst.l. cum aliquis.C.de iur.deliber.l.profectiua.ff.de iur. dot.

PRO. Quod in pœnam alicuius introductum est in eius commodum conuerti nō debet.c. & si necesse, extra, de don. inter vir. & vxo.

PRO. Quæ sunt cōtra bonos mores, sunt impossibilia de iure.l.si filius.ff.de cō.inst.

PRO. Quod tibi non vis fieri alteri ne feceris, can.i.dist.

PRO. Quandiu quis viuit acquirere potest.l.si creditores.ff.quę in fraud.cred.

PRO. Quisque præsumitur scire facultates sui patrimonii.l.qsquis.C.de res. uēd. auth.sed cum testator.C.ad.l.falc.

OB. Contra de.§.in fraudem. inst. quib. ex caus.man.non licet, vbi sæpe amplius de facultatibus nostris speramus quam in his est.

SOL. Contrarium procedit in vltimis

volunta-

voluntatibus. Ratio est in.l.hac consultissima .§.at cum humana fragilitas. C. qui test.fac.pos.vel non, nisi contrarium aliqua suadeat qualitas.d.auth.sed cum testator,cum glo.nostra autem regula procedit in contractibus inter viuos in rebus immobilibus seu mobilibus,& præsentibus, quæ peruenerunt ab aliquo, alias secus.

PRO. Quando quis præest melioribus & honestioribus,tanto ipse melior & honestior est .§.i. in authen. de defens. ciuit. coll. iii.

PRO. Quod nullius est, primo occupati cōceditur.l.quod enim nullius.ff.de acqu. rerum dom.

PRO. Quicunq; vult Deum instituere, & non filium,quærat alium pro consilio nō augustinum,in can.si.xvii.q.iiii.

PRO. Quod differtur, non aufertur. l. quoties.C.de præcib. imper. offer. cano. ancillam.xxxii.q.ii. cano. nemo de pœnitent. dist.iii.

PRO. Qui in vno peccauit, factus est omniū reus.Ia.2.c.defleat,ext.de reg.iu.

PRO. Quæ speciali nota egent nisi specia

liter exprimatur pro neglectis habetur, in l.item apud labeonem.§.hoc edictum .ff. de iniur.c.quamuis,de præb.lib. vi.

PRO. Quotidiana sunt plenius pertractanda.l.legatis.ff.de lib. leg.

PRO. Qualitas iuncta verbo intelligitur secundum tempus verbi.l.in delictis.§. si extraneus.ff. de nox.act.

PRO. Qui non habet in ęre,luat in corpore.l.i.§.fin.ff.de pœn.l.quicunq;.C.de ser. fug.l. fin. ff.de in ius voc.

OB. Contra de .l. interpretatione .ff. de pœn. vbi pœnæ molliendę sunt non exasperandę. Hic autem grauior pœna imponitur,quia de pecuniaria transit in corporalem,quæ maior est pecuniaria.l. in seruorum.ff.de pœn.

SOL. Hoc in vilibus personis non habet locum, vt.l.hæ operę,in fi.ff.de ope.lib.

PRO. Qui in vtero est habetur pro nato. l.qui in vtero.ff.de stat. hom.§. fin. inst. qui test.tut. dar.poss.

PRO. Quod maior pars facit omnes facere videntur,in.l.quod maior.ff. ad muni. l.& suũ.§.fi.cũ.l.maiorẽ.ff.de pact.l.fi.C.

q bō.ced.poss.vbi maiori parti stādū est, &.c.i.ext.de his quæ fiūt a ma.par.cap.
PRO. Quod nō possum per me,possum p alium.l.si cōmunē.ff.quand.ser.amit.l.imperator.ii.ff.de sta.ho.l.aristo.ff. quæ res pig.obli.poss.& vide pulchram glos. fin. in.c.i.de iur.pat.in.vi. vide textum in . c. fi.de cleric.vel mon.secul. neg. se immis. & econtra quod possum per me, possum per alium.l. qui aliena.§. quamq̃ .ff. de neg.gest.vbi glos.&.l.ii.ff.de admi.rerum ad ciuit.pert.c.potest qs,de reg.iur.in.vi.
PRO. Quod commune est,meum est.l.serui electione.§.fi.ff.de leg.i.l.illud.ff.de rit. nupt.l.ii.ff.de cond.insti.l.si pupilli.§.si qs ita.ff.de neg.gest.l.i.§.dūi.ff.ad syl.sena.
OB. Cōtra de.l.sed si hac lege.§.qui manu mittit.ff.de ī ius voc.& cā.apostolus.§. q manumittit.xii.q. ii.vbi res quæ est pluribus cōmunis non est ꝓpria singulorum.
SOL. Ibi de re vniuersitatis quæ non est propria singulorū.§.vniuersitatis,insti.de rerum diui.Hic in re communi.
OB.Contra de communi nullus potest dicere hoc meū est,tex.in can.nulli.xii.q.i.

SOL. Vnde dicēdum quod ibi falsum di cit, vt ibi glos.

PRO. Quędam possum per me quae per alium non possum. l. post mortem. §. i. ff. de adopt. l. ii. C. de his qui ven. aeta. impet. authen. ad haec. C. de iud. l. pen. cum auth. seq. C. de proc. l. at qui natura. §. cum me. ff. de neg. gest. in. §. sed neq; in auth. de sanct. epis. coll. ix.

PRO. Quando vni competunt plura iura, vno sublato alterum remanet, si enim vnum remittit, alterum remittere non di cit. l. si domus. ff. de seruit. vrba. pręd.

PRO. Quod remittitur a iure non est necesse remitti a iudice. l. quae sub conditione, in fi. ff. de condi. insti.

PRO. Qui omne dicit nihil excludit. l. iulianus. ff. de lega. iii. l. a procuratore, vbi no. C. mād. i can. si romanorum. xix. dist.

OB. Contra de. l. qui habebat. ff. de lega. iii. vbi legatis omnibus praediis nō veniūt pignori obligata. contra d. l. iulianus, vbi legato omni praedio nō tantum pars quae est dominii nostri, sed etiam pars hypothecata legata censetur.

SOL. Pro sol. huius contrarii dic ꝙ in d.l. qui habebat, cũ testator dixit prædia omnia quæcunq; in syria, habeo, do, lego, videtur legasse tantum prædia iure dominii, non autem quæ possidebat iure pignoris, quia licet verbum habeo in legato positum possit cõprehendere causam possessionis & proprietatis vt.l. stipulatio ista. §. habere. ff. de verbo. oblig. tamen in dubio a digniori denominari debet. l. i. ff. si ager. vel emphy. pet. & sic a domino, nõ a possessore pignoris.

PRO. Quod vna via prohibetur, alia permitti nõ debet. l. scire oportet. §. si mater, ff. de tut. & cura. l. quæ sub conditione. §. si quis. ff. de condi. insti.

PRO. Quãdo sumus in cõtractibus locus ẽ iuri nõ decrescẽdi. l. ꝓpriũ. ff. com. præd.

PR. Quadragenalis pręscriptio oẽm actionẽ excludit. c. ad aures, extra de præscri.

PRO. Quod nõ licet maioribus, licet minoribus, nõ ecõtra. l. obseruãdũ. ff. de ri. nup.

PRO. Qui facit cõtra legẽ, nõ habet beneficium legis in. l. filio. §. i. ff. de rit. nupt.

PRO. Quod fauore aliquorũ introductũ

SOL. Vnde dicẽdum quod ibi falsum dicit, vt ibi glos.

PRO. Quędam possum per me quae per alium non possum. l. post mortem. §. i. ff. de adopt. l. ii. C. de his qui ven. aeta. impet. authen. ad haec. C. de iud. l. pen. cum auth. seq. C. de proc. l. at qui natura. §. cum me. ff. de neg. gest. in. §. sed neq; in auth. de sanct. epis. coll. ix.

PRO. Quando vni competunt plura iura, vno sublato alterum remanet, si enim vnum remittit, alterum remittere non dicit. l. si domus. ff. de seruit. vrba. pręd.

PRO. Quod remittitur a iure non est necesse remitti a iudice. l. quae sub conditione, in fi. ff. de condi. insti.

PRO. Qui omne dicit nihil excludit. l. iulianus. ff. de lega. iii. l. a procuratore, vbi no. C. mãd. ĩ can. si romanorum. xix. dist.

OB. Contra de. l. qui habebat. ff. de lega. iii. vbi legatis omnibus praediis nõ veniũt pignori obligata. contra d. l. iulianus, vbi legato omni praedio nõ tantum pars quae est dominii nostri, sed etiam pars hypotheca legata censetur.

SOL. Pro sol. huius contrarii dic ꝙ in d.l.qui habebat, cũ testator dixit prædia omnia quæcunq; in syria, habeo, do, lego, videtur legasse tantum prædia iure dominii, non autem quæ possidebat iure pignoris, quia licet verbum habeo in legato positum possit cõprehendere causam possessionis & proprietatis vt.l. stipulatio ista. §.habere.ff.de verbo.oblig.tamen in dubio a digniori denominari debet.l.i. ff. si ager. vel emphy.pet.& sic a domino, nõ a possessore pignoris.

PRO. Quod vna via prohibetur, alia permitti nõ debet.l.scire oportet.§.si mater, ff.de tut.& cura.l.quæ sub conditione.§. si quis.ff.de condi. insti.

PRO. Quãdo sumus in cõtractibus locus ẽ iuri nõ decrescẽdi.l.ꝓpriũ.ff.com.præd.

PR. Quadragenalis pręscriptio oẽm actionẽ excludit.c.ad aures, extra de præscri.

PRO. Quod nõ licet maioribus, licet minoribus, nõ ecõtra.l.obseruãdũ.ff.de ri.nup.

PRO. Qui facit cõtra legẽ, nõ habet beneficium legis in.l.filio.§. i. ff. de rit. nupt.

PRO. Quod fauore aliquorũ introductũ

eſt, in eorum leſione retorqueri non debet. l. quod fauore. C. de le. c. quod ob gratiam, de reg. iur. in. vi.
OB. Contra de. l. i. ff. quod quiſque iur. vbi qui iniquum aduerſus aliquem ius ſtatuit, eodem iure vti cogitur, & ſic in eius fauorem introductum, in eius incommodum retorquetur.
SOL. Ibi illud procedit quando ad poſtulationē fuit cōceſſum. l. iii. ff. eo. tit. hic nō.
OB. Item contra de. §. neq; inſti. de auth. tut. vbi licet ſit lucroſa hæreditas, tamen pupillus eam adire non poteſt ſine tutoris authoritate.
SOL. Ibi ideo illud ſtatuitur quia etiam damnum poterat ibi eſſe in vexando, ne ſcilicet litibus & ſumptibus vexaretur. l. minoribus. ff. de minorib. quam rationem ſequitur Bar. in. l. potuit. C. de iur. delib.
PRO. Quæ dubitationis tollendæ cauſſa contractibus inſeruntur, ius cōmune non lædunt, in. l. qui mutuam. ff. manda.
PRO. Qui grauatur in vno, in alio debet releuari. Nam qui ſentit onus debet ſentire commodum, & econtra in. l. cū qui. vbi

gl.ff.de iureiu.l.id quod.ff.de peric.& com mo.rei vend.in.§. cum autem, insti. de empt.& vendi.in.l.vnic.§. pro secundo C.de ca.tol.l.si nõ fuerint.§.fi.ff. pro soci. l.manifestissimi.§.i.C.de fur.

OB. Contra de.§.fin.insti.de leg.agn.tut.

SOL. Ibi speciale propter sexum.

OB. Præterea contra de.l.qui proprio.§. procurator.vt in cæteris. ff. de procu. & l.qui negotia.ff.de neg.gest.vbi quis sentit damnum,& non econtra commodum.

SOL. Illud contingit ibi propter culpã, vel delictũ procuratoris,qđ scilicet teneã tur,& non agant,secũdum Pau.Cast. ibi.

PRO. Quod operatur propositum in pro posito,operatur oppositum in opposito. l.fi.§.fi.ff.de leg.iii.

PRO. Quod permittitur publice qđ priua tim non permitteretur.l.i.ff.de pollic.l.in tantum.§.vniuersitatis insti.de rerum di uis.&.l.non existimo.ff.de admi. tut.

PRO. Quod approbo non reprobo, in l. Pomponius.ff.de neg.gest.i.l.generaliter. C.de nõ num.pec.§.semel autẽ,inst.quib. ex caus. man. non licet. in can. hore

rendus. xxxii.qō. v. & can. dilectiſsimi. viii.q.i. cap. per tuas, extra de prob. c.de illis, extra de deſp. imp.c. nulli de elect. in vi.

OB. Oppono primo de medico, qui ſemel probatus reprobari poteſt. l. ſed & reprobari .ff. de excu. tuto.l. vt gradatim. §. reprobari.ff. de mun. & hono. Secundo de grammatico & oratore, vt in.l. grammaticos. C. de ꝑfeſſo, & med.lib.xii.

SOL. In medico eſt ſpeciale propter publicam hominum ſanitatē, grāmatici autem & oratores reprobari poſſunt quāuis ſemel probati, vbi ſubeſt cauſſa, vt propter inſufficientiam, ex cauſsis enim poſtea emergentibus probatus reprobari poteſt.d.c.nulli, de elect.

PRO. Quando aliqua qualitas vel circunſtantia in aliquo actu deſideratur, arbitrio iudicis eſt relinquenda.l.i.ff.de iur.delibe. l.quintus.ff.de ann. leg.

PRO. Quando quis alium facientem prohibere ex officio neceſſe habuit, id ipſe cō mittere nō debuit.l.altius.ff. ſi ſer.vend.

PRO. Quaſi, & quodāmodo ſunt notæ

improprietatis.l.patris & filii.ff.de vul.& pup.subst.§. igitur,insti.de pup.subst.l.in suis.ff.de lib. & posth. Quandoq; tamen dictio quasi est expressiua veritatis, in.l. mulier.§.fi.ff.ad trebel.l.i.ff.ad legem iul. de vi priu. vbi Accur.

PRO. Quando aliquid prohibetur fieri directo, prohibetur & per obliquum, in.l. si sponsus.ff.de don.inter vir.& vxo.§.ii. insti.de hæred. instit.

PRO. Qui vnum excludit,aliud includere videtur.l.qui accusare.ff.de accu.l. cũ prętor.ff.de iud.c.nonne bene dicimus,extra de præsump.& econtra,qui de vno dicit, de alio negare videtur, in .l. maritus .C. de procu.& .l.i.C.ad.l.iul.de adulte.

PRO. Quoties lex nouam obligationẽ introducit,nisi expresse caueatur, quod ea sola actione vtamur,etiã veteres eo nomine actiones competere certum est, in.l. quoties.ff.de actio.& oblig.

PRO. Qui non est idoneus ad officia seu beneficia admitti non debet, quia debentur tantum idoneis in.l.cum prætor.ff. de iudic.l.ad rempublicam.ff. de munici. &

hon.l.ſpurii.§.minores.ff. decu.c. graue, & c.referēte,ext.de præb. vnde clauſula ſemp ſubintelligit in illis conferēdis ſi dignus vel idoneus ſit in l. vt gradatim.§.i. ff.de muni.& hon.in.cap.cum adeo, extra de reſcrip.

PRO. Quod primū ē, aliud ante ſe habere non poteſt,in prohe.ffor ū.§.in reliqua.

PRO. Quod nō eſt cōceſſum intelligitur ꝓhibitū.l.i.ff.de coll. illi.l. filius familias. ff.de dona.l.nulli.ff.qđ cuiuſq̧ vniuerſ.l.i. §.ait prętor ff.de poſtu.ca.ii.de tranſ.epi.

PRO. Qui morbo corporali laborant, a muneribus perſonalibus ſe excuſant.l.i.& ii.C.qui morb. ſe excuſ. lib.x.

PRO. Qualitates intrinſecę preſumũt, nō autē extrinſecę,niſi ꝓbentur, glo.in.c.ſi forte, de elect.in vi.

PRO. Quod belli calamitas introduxit, hoc pacis lenitas ſopire debet.l. vnic. in principio.C.de cad.tol.

PRO. Quoties aliquid pro forma requiritur,non ſufficit illud per æquipollens adimpleri,in.l.qui per ſalutem de iureiu.ff.

PRO. Qui ꝓhibet a iudice emere ꝓhibet,

& in pignus accipere, ī.l.ī quorū finibus. ff. de pigno.

OB. Cōtra de.l.i.§. eam rem .ff. quæ res pig. oblig. poſſ. vel non.

SOL. Ibi prohibetur a lege, hic a iudice.

PRO. Quod nullum eſt, rumpi non poteſt.l.ſi quis ſub conditione.§.rumpendo. ff. de iniuſt.rupt.irrito ve fac.teſta.

PR. Quod omiſſū ē legibus, religiōe iudicātiū ſuppleri debet, in.l qſitū.ff.de teſti.

PRO. Quod poſſum per me poſſum per alium.l.ſi mihi.§.regula .ff. de leg.i.

PRO. Quæ differūt ſecundum plus aut minus, nō differunt genere, ſed ſpecie.l. ſi. ff. de fund.inſtr.leg.l.ſcapham.ff.de euict.

PRO. Quæ non honoro, non grauo, in.l. ab eo.C.de fid.l.ſed & ſic.§.i.ff.de leg.ii.

PRO. Qui ſeruit altari de altari viuere debet.1.Cor.9.c.cū ſm apl'. extra de præb.

PRO. Qui ſemel eſt hæredes nō poteſt deſinere eſſe hæredes, in.l. & ſi ſine.§. ſed quod papinianus .ff. de mino.l. ei qui ſoluēdo.ff.de hære.inſti.

PRO. Qui perdit principale, perdit & acceſſorium .l.labeo .ff. quemad.ſer.amit.

PRO. Qui tetigit auriculā totū corpus vi detur tetigisse.l. vulgaris quęstio.ff.de fur.

PRO. Qui tacet verum, committere videtur falsum .l.paulus,&.l. qui testamentū ff.ad .l.cor.de fal.in auth.presbyteri.C.de episc. & cle.in can.quis. xi.q. iii. c.i. extra de crimi. falſ.

PRO. Qui male agit, odit lucem. Ioā. 3. l.i.§.tria lumina .ff.de ven.inspi.in.c.consuluit,de offi.deleg.ext.

PRO. Quod semel consecratum est,ad humanos vsus transferre nō decet.c.mancipia,extra de rerum permu.

PRO. Quando concurrunt habens directum & vtile.præfertur qui habet vtile. l.in causſę.§.fi.&.l.ꝓcuratore.ff.de ꝓcur.

PRO. Qui non facit quod & si vellet facere nō posset,de iure culpari non debet, in.l.i.§.fi.C.de anna.exce.

PRO. Quo semel est imbuta recens seruabit odorem testa diu,& quod noua testa capit,Inueterata sapit.not.gl.in can. quibusdam..i.q.i.& in .c. cum in iuuentute, extra de præsumpt.

PRO. Qui est caussa causſę,ē caussa caussa-

ti.l. & si amicis, vbi Bart. ff. ad leg. Iul. de adult.

PRO. Quando diriguntur verba ad iudicē expediri nobili iudicis officio res debet, ista est doctrina glo. i. l. si soror. C. de coll. quæ communiter approbatur.

PRO. Quæ incontinēti fiunt inesse videntur, in. l. iurisgentium. §. quinimo. ff. de pact. l. lecta. C. si certum petatur.

PRO. Quæ sunt temporalia ad agēdum, sunt perpetua ad excipiendum, in. l. purę. §. fina. ff. de dol. mal. excep.

PRO. Quanto iuniores tanto perspicatiores, in. l. præcipiunt. ff. de edil. edic. glo. in l. gallus. in principio. ff. de lib. & posthu.

OB. Contra de. l. prouidendam. C. de postu. quia senes sunt magis exercitati & doctiores quam iuuenes adhuc rudes & tyrones. Sol licet vetustiores plus sciant in arte cui studuerunt, quam iuuenes, tamē iuniores sunt semper habiliores & dociliores ad omne opus, studium, seu ministerium quam senes.

PRO. Qui sibi nō parcit multominus alij parcet, in. l. fin. ff. de bon. eorum qui ante

ſent.mor. ſibi conſc.

PRO. Quod non inuenio prohibitum videtur permiſſum .l. nec non .ff. ex. quib. cauſ.mai.l.mutus.ff.de ꝑcu.c.i.de ꝑc.i.vi.

OB. Contra de.l.iii.§.i.ff.de colle.illi.vbi collegia cõtra leges dicũtur coire niſi ex authoritate principis vel iuris celebrent.

SOL. Ibi ideo quia illicita ſunt.l.i.ff.eod. tit.hic vero quia licita, ideo hæc conceduntur, illa probibentur.

PRO. Qui cępit actionem proponere eandem tenetur proſequi, & finire, auth. qui ſemel.C.quom. & quan.iud.

PRO. Qui peccat, contra legis authoritatem peccat can.qui peccat.xxiii.q.iiii.

PRO. Qui nimium emungit elicit ſanguinem.ca.denique.iii.diſt.

PRO. Qui per alium facit per ſeipſum facere videtur.l.ita aũt in.§.geſsiſſe.ff. de admi.tut.in.l.i.§.deieciſſe.ff. de vi & vi ar.in.c.mulieres.§.i.de ſent.excom.i.vi.

OB. Contra de.l.i.§.in alienis.C. de theſ. lib.x.vbi non poteſt quis facere per aliũ quod poſſet facere per ſeipſum.

SOL. Ibi fallit ratione perſonæ cui hoc

non conuenit suo nomine.

OB. Item contra de.l. cum fundum. §. quesitum .ff. de vi & vi atm. vbi possum expellere violenter possessorem per me & non per procuratorem.

SOL. Ibi pater qa erat illicitũ mãdatũ.

PRO. Quis non debet admitti vt talis, nisi probet se esse talem .l. non ignorat.C. qui accus.non poss.

PRO. Quę depositis rebus accedunt deposita nõ sunt.l.i.§.quæ depositis. ff. de pos.

PRO. Quæ de nouo emergunt nouo indigent consilio in.l.de ætate.§.ex caussa.ff. de inter.act.l.i.ff.de vent.insp.c. nulli. de elect.in vi.

PRO. Qui non est in culpa non debet esse in pœna.l. si ideo.de his quib. vt ind.c.cognoscentes extr.de const.c.sine culpa de reg. iur. in.vi.

PRO. Quando alicuius decisionis certa reddit ratio ꝓ specialiter expressa habet, glos.& ibi doct.in .l.quãuis.C.de fidei.

PRO. Quãdo a lege certa & expressa est ratio, illa sola est inductiua,& finalis nõ alia quęlibet, istam reg.ꝓponit Bar. in.l.

non solum .§. morte coll. vi.ff. de no. ope. nunt.
PRO. Quando aliquid lege canonica est clare decisum.de iure autem ciuili dubiũ est relictũ,lex canonica seruatur in utroque foro, ciuili, & canonico, hanc reg. tradit Pan.in.c.i.extra de nou.ope.nun.
PRO. Quoties plures qualitates aut plura iura in eandem personam concurrunt, perinde est ac si in diuersorũ personis essent,& loco plurium personarum habentur. in.l.tutorem.ff.de his quib. vt indig. l.si consul.ff.de adop.l.ii.de offi.præto.
OB. Contra de.l.si plures .ff.de pact. vbi duorum vicem sustinere quis nõ potest.
SOL. Ibi habetur respectus ad personã, & tunc est impossibile quem sustinere vicem plurium,secus si haberetur respectus ad personam ratione officii,vt hic.
PRO. Quicunq; primatũ desiderat in terra inueniet confusionem in cœlo, in ca. multi. xl. dist.
PRO. Qui se ingerit suspectus est .l. quæ omnia .ff. de procur.
PRO. Quæ in præfationibus dicuntur,in sequen-

ſequentibus repetita intelliguntur, in.l.ti tia.§.idem reſpondit.ff.de verb. oblig. l. itē quia.§.fin.ff.de pac.l.quoties.C. fam. hercis.§.preterea inſt.de inut.ſtip.can. apoſtolus.xxxii.q.vii.idem ecōtrario dicēdum vt in cap.egreſſus.xxvii.q.xi.

PRO. Quod ab initio nullum eſt contractu temporis conualeſcere non poteſt.l. inter ſtipulantem.§.ſacrā.ff.de verb.obliga.reg.qđ ab initio,de reg.iur.⁊ ibi vide.

PRO. Qui donat videtur perdere.l.filiuſfami.ff.de donat.

PRO. Quod meo nomine poſſideo poſſū ⁊ alieno nomine poſſidere. l.quod meo. ff.de acq.poſſ.

PRO. Quo res pluris eſt vtique tanti eſt.l. in actionibus.ff.de in lit.iur.

PRO. Quæcunque poſt litem conteſtatā contingunt,arbitrium iudicis deſiderant. l.quod ſi nolit.§.ſi mancipium.ff.de edil. edic.

PRO. Qui accuſat criminaliter, non poteſt cōueniri ciuiliter,in.l.i.§.fi.ff.de iud.

PRO. Qui iam certus eſt amplius certificari non debet.l.i.§.fi.ff.de act.empt.

PRO. Quos deus coniunxit homo non separet, in can. an quod in subditos. xxiii. q. xi. in. c. debitum, ext. de bigam.

PRO. Quinque sunt sensus corporis, ⁊ vnusquisq; habet pfectam cognitionem secundum subiectam materiam. ī. l. quod meo. §. si per venditorem. ff. de acq. poss.

PRO. Qui dissimulat iniuriā callidissimus est prou. xii. glo. in. l. i. ff. de dol.

PRO. Qui non cōsentit videtur cōtradicere. l. inuitum. ff. de ser. vrb. præ. l. filiusfa. §. inuitus. ff. de procur.

PRO. Quando dubium est cui aliquid sit attribuēdū, vetustiori attribuim⁹. l. finalib⁹. ff. fi. reg. §. singulorū inst. de rerū diuis.

PRO. Quædam permittuntur extraiudicia, quæ in iudiciis non permitterentur. l. seruum & l. mutus. ff. de procur.

PRO. Quoties plures leges cōcurrunt ad vnum effectum, si cessat vna remanet virtus alterius, in. l. si non lex elia sentia. ff. de hæred. inst.

PRO. Quando lex est specialis, ratio autē generalis, generaliter lex est intelligenda. l. regula. §. si quis ius, vbi Bar. ff. de iur. &

fac.ign.glos.in clem.i. de electi. in clem. vide textum in.c.porrecta de confir. vtil. vel inu.

PRO. Quem de euictione tenet actio, eũdem agentem repellit exceptio. l. vendicantem.ff.de euict.

PRO. Qui non laborat non manducet, glo.in.l.quamuis.ff.de dam.infect.

PRO. Quę religiosis adhærent religiosa sunt.l.quæ religiosis.ff.de rei vend.

PRO. Quod omnes tãgit ab omnibus approbetur, in.l.fi.C.de auth. præst.

PRO. Qui tacet consentire videtur.l. itẽ quæritur.§.qui impleto.ff.loca.l.ii.§. voluntatem.ff.sol.mat.

OB. Contra de.l. filiusfa. §. inuitus. ff. de procur.&.l.nam ita.ff.de adopt.&.l.qui vas.§.vetare.ff. de fur.vbi qui non cõsentit & sic tacet, dissentire videtur.

SOL. Tacens habetur pro consentiente ĩ his quę pertinent ad vtilitatem suam & commodum, in his autem quæ pertinent ad præiudicium suũ tacens non habet ꝑ cõsentiẽte, sed dissentiẽte, vt in contrariis.

PRO. Qui tacet quoad sui cõmodũ nega

re videtur,in.l.de ætate.§.qui tacuit.ff.de inter.act.

PRO.Quę non prosunt singula multa iuuant,in.l.instrumenta.C.de prob.in.l.si plures,in fi.ff.de pact.

OB.Contra de.l.vnic.C.qui num.tut.se excus.vbi ecõtrario quę non prosunt singula,nec multa iuuant.

SOL.Dic,ꝙ quando plura tẽdunt ad fundandum diuersa,tunc contrarium procedit,quando autem tendunt ad perficiendum vnum totum,tunc procedunt ista iura hic.

OB.Item contra,de.l.sancimus.§.siquis autem.C.de dona.&.l.si idem.ff.de iurisd.om.iud.vbi non admittitur coaceruatio singulorum.

SOL.Quando agitur de peccato seu periculo animæ,ius canonicum seruatur in vtroque foro,ciuili & canonico,in.c.nouit,ext.de iud.glo.in reg.malęfidei possessor,de reg.iur.in.vi.

PRO.Quod semel meũ est amplius meũ fieri nõ potest.l.cum res,&.l.si mater.C.de cont.empt.l.& an eandem.§.actio-

nes.ff.de excep.rei iud.in.§.sed et si rem, inst.de leg.&c.§.sic itaque discretis, insti. de actio.

PRO. Quicquid acquirit filius, acquirit patri & seruus domino.l.placet.ff.de acq. hæred.

PRO. Quicquid acquirit monachus acquirit monasterio, in authen. ingressi. C. de sacro.eccle.

ADDITIO.

PRO. Qui occasionem damni dat, dãnum dedisse videtur.l.qui occidit.§. fina. ff. ad leg.aquil.

PRO. Quilibet prima facie præsumitur idoneus nisi probetur contrarium.c. dudum de præsumpt.ext.

PRO. Qui in vnum casum pepigit, etiam aliis sibi prouidere non videtur, in.l. si cum dotem.ff.sol. matr.

OB. Sed contra, de. l. si extraneus. ff. de cond.caus.data & causa non secut.

SOL. Ibi nõ agit ex stipulatione, sed agit conditione ob caussam ac si nulla stipulatio esset facta.

PRO. Quando concurrunt duæ caussæ,

vna naturalis alia accidentalis præualet naturalis.ff.de tut.in.l.qui habent.

PRO. Quod negat natura, lex nõ audet. l.ii.§.i.ff.de vsuf.earũ rerũ q̃ vsu cõsum.

PRO. Qui videt vtilius, & legit deteriora absit ei radius luminis absque mora,nota.in.§.cęterum inst. quod cum eo qui in alien.potest.est,neg.gest.esse dica.

PRO. Quod non capit christus, capit fiscus cap.maiores.xvi.q.vii.

PRO. Quicquid sorti accidit vsura est. c. plerique.xiiii.q.iii.

PRO. Qui semel calumniatus est præsumitur adhuc velle calumniari.l. si cui.§. iisdem.ff.de accusa. quia qui semel mal⁹, ꝛc. reg.qui semel malus,de reg.iur.in.vi.

PRO. Quod gratis accepistis gratis date, c.quicquid.i.q.i.

PRO. Qui prohibetur alienare non prohibetur donare si sorori donatio fiat quod nota,quia quotidianum in.l.voluntas. C. de fideicom.

EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Quod non est ex fide peccatum est

Rom.xvi.in.c.fi.de præſ.ext.
PRO. Qui non eſt mecum contra me eſt in.l.cœlicolarum.C.deinde.
PRO. Quos amo caſtigo, Apoca.iii.
PRO. Qui ex deo ẽ verba dei audit. Io.8.
PRO. Qui dixerit verbum contra ſpiritũ ſanctum, non remittetur ei neque in hoc neque in altero ſeculo. Mat.12.
PRO. Qui vitam vult diligere, & dies videre bonos, coerceat linguam ſuam a malo, & labia ſua ne loquanť dolũ.i.per.v.
PRO. Qui cõfidit in diuitiis ſuis corruet, prouer.ii.
PRO. Qui reddit mala pro bonis, non recedet malum de domo eius, pro.xvii.
PRO. Qui ſe humiliat, exaltabitur, & qui ſe exaltat, humiliabitur, Mat.23.
PRO. Quærite primum regnũ Dei, & iuſtitiam eius. & hæc omnia adiicientur vobis, Mat.12.
PRO. Qui pſeuerauerit vſq; in finem hic ſaluus erit Mat.10.
PRO. Quid prodeſt homini ſi vniuerſum mundum lucretur, animæ vero ſuæ detrimentũ patiatur, Mat.16. Mar.8. Luc.9.

PRO. Quod ſcimus loquimur, & quod vidimus teſtamur. Io.3.

PRO. Qui exaltat os ſuum quærit ruinā pro.xvii.

PRO. Qui prius reſpondet quam audiat, ſtultum ſe demonſtrat, pro.18.

PRO. Qui agunt omnia cum cōſilio, prudentia reguntur, pro.13.

PRO. Quæ procedunt de labiis meis non faciam irrita, pſal.88.

PRO. Qui nutrit ſcortum, perdet ſubſtantiam pro.29.

R

PROPOSITIO.

Rei appellatio eſt generalis.l.i.ff.ſi cer. peta. l.rei appellatione. ff. de verb.ſign.

OB. Contra de. l. ſi in rem.ff.de rei vēd. vbi appellatio rei non genus, ſed ſpeciē ſigñat.

SOL. Ibi quoad libellum actionis realis, in quo res certa deſignari debet, vt ibi.

PRO. Rei appellatione veniunt personę, l. oĩa. §. fi. ff. de lega. i. §. i. insti. de reb. icor.

PRO. Rei appellatione pars continetur. l. rei appellatione. ff. de verb. sig.

PRO. Res semel data amplius dari non potest, in. l. oratione. ff. de feri.

PRO. Rei alienæ valet emptio. & legatũ. l. rem alienam. ff. de contra. empt. in. §. nõ solum. inst. de leg. l. cũ alienam. C. de leg.

PRO. Rei legatæ vel per fidei commissũ relictæ dominium transfertur a morte testatoris, in. l. a tito. ff. de fur. in. l. vnic. §. cũ igitur. C. de cad. toll.

OB. Contra de. l. si tibi hõ. §. cum seruus. ff. de leg. ii. vbi ab adita hæreditate.

SOL. Vere ab adita hæreditate, ficte autẽ ex legis interpretatione, a morte defuncti dominium transfertur.

PRO. Rei satis demõstratæ quicquid adiicitur frustra est. l. i. §. fin. ff. de dot. ꝓleg.

PRO. Roma communis omnium patria est & caput mundi. l. roma. ff. ad munic. in. cap. cuncta per mundum. ix. quę. iii. in clem. fin. de pœn.

PRO. Rescripta sunt stricte interpretan-

da cap. prim. de ref.

OB. Contra de. l. pen. de conft. prin.

SOL. Ibi in beneficiis, hic in literis beneficialibus.

PRO. Refoluto iure datoris refoluitur ius acceptoris. l. lex vectigali fũdo. ff. de pig.

PRO. Res eft diuifibilis ĩ infinitas partes. l. interdum. §. i. ff. de hæred. inft.

PRO. Res inter alios acta aliis non præiudicat, tot. tit. C. res inter alios act. l. fæpe cõftitutum eft. ff. de re iud. l. quia. ff. de in lit. iur. l. ii. C. quib. res iudic. noce. l. lucius. ff. de his qui not. infa. l. modeftinus. ff. de except. c. cum fuper controuerfia, &. c. pen. ext. de re iud.

PRO. Res iudicata ꝑ veritate accipitur. l. ingenuum. ff. de ftat. hom.

PRO. Relictum pro anima, cẽfetur eẽ ad pias cauffas, glo. in. l. fi qs titio. ff. de leg. 3.

PRO. Ratio eft anima legis. l. cum pater. §. dulcisfimus. ff. de leg. ii. l. i. C. quæ fit lõ. conf. vbi glo. in. c. erit autem lex. iiii. dift.

PRO. Res tantum valet, quantum vendi põt. l. i. §. fi hęres. ff. ad treb. l. fi feru⁹. ff. de cõd. fur. l. fi quis vxori. §. fi. ff. de furt.

PRO. Reipublicæ intereſt ne crimina remaneant impunita.l. ſi ita vulneratus. ff. ad.l.aquil.l.ſi operis. C. de pœn. l. ſi longius.§.i.ff.de iu.l.l.locatio.§. quod illicite, vbi not.ff.de publi.c.vt fame,ext.de ſent.excom.

PRO. Rerum ordo confunditur,ſi vnicuique iuriſdictio ſua non ſeruetur,in.l. conſulta diualia.C.qui teſt.fac.poſ. vel non, can.peruenit.i.q.iii.

PRO. Ratihabitio retrotrahitur.l.licet.ff. de iud.l.fin.C.ad mace.

PRO. Res ſunt immutabiles,nomina vero mutabilia,in.l.ſi quis in fundi vocabulo.ff.de leg.i.

PRO. Relicta ab inſtituto cenſentur repetita a ſubſtituto.l.licet ĩperator.ff. de le.i.

PRO. Ratio vel reſponſio quæ eſt eadem cum dicto non valet.l.qui interrogatus. ff.de inter.act.glo.in.l.fi.ff.de off. pc.ceſ.

PRO. Rem q̃ culpa caret in damnũ vocari nõ cõuenit.c.cognoſcẽtes,ext.de cõſt.

PRO. Rex Franciæ nullum recognoſcit ſuperiorẽ,nec de iure,nec de facto,in.c.p venerabilem.§.cæterũ,ext.qui fil.ſint le-

git.facit quod not.glo∫.i.§.prim.inſtit.de patr.pot.

PRO. Remittentibus actiones ſuas non eſt dandus regreſſus ad eas, in.l.quæritur. §.ſi venditor.ff.de edil.edict.l. poſtquam liti.C.de pact.

PRO. Ruſtica familia non vtitur cibis de licatis, vti pullis, ſed Caſeo, Fabis, & Ouis, gloſ.in.l. ſeruis vrbanis.ff.de leg.iii.

PRO. Res tranſit cum ſuo onere.l. aliena tio.ff.de contrahen.empt.l.tutor.§.ſi fun dus.ff.de pig.act.l.i.C. rem a'ie. ger.l.i.§. ſi hæres.ff.ad treb.

PRO. Rempublicam hominum adiectio ne potius q̃ pecuniarum copia augeri cō uenit, in.l.i.ff.de bo.dam.

PRO. Ratione dubitationis fit quod alias non fieret.l.i.§.ſed ſi dubitetur, &.l. ſi qs ex aliena.ff.de iud.l.hæreditarii .ff. de.q. l.de iure.ff.ad m.in.l.item mela.§.i.ff. ad l.aqui.l.ordinata.§.fi.ff.de lib.cauſ.&.l.li te.C.eod.tit.

PRO. Regina eſt & domina in vltimis vo luntatibus voluntas teſtatori.l. cum quæ ſtio in fi.C.de leg. l. in conditionibus. ff.

de cond. & demonſt.
PRO. Recurrẽdum eſt ad vulgarem interpretationem, in.l. auunculus. ff. de verb. ſig. in. c. ex literis, extra, de ſpõſ. mat.
PRO. Reſponſio debet eſſe conformis interrogationi ad hoc vt valeat. l. i. §. ſi quis ſimpliciter. ff. de inter. actio. in. §. preterea inſt. de inut. ſtip. l. vt reſponſum cõgruũ. C. de tranſ.
PRO. Res intelligi debet vt duret. l. ſi pro patre. §. verſum. ff. de in rem verſ.
PRO. Res denominatur a ſuo authore, in §. nãq;, inſt. de act. §. capite, inſt. de leg. aq. in can. qnædam. ii. diſtin.
PRO. Rurſus, aduerbium verificatur in duabus vicibus tantum. l. fideicommiſſa. §. ſi quis decem. ff. de leg. iii.
PRO. Ruſticorum vulgare dictum eſt, vt diuidant rem p medium, gloſ. in. l. neſennius, in fi. ff. de neg. geſt. bene facit. l. i. §. fi. ff. de ſtip. ſer. & . l. ſi paterfa. de hære. inſt. c. afferte de præſumpt. 3. reg. 3.
PRO. Relatiuum quis vel qui reſtrictiuũ eſt. l. ca tamen adiectio. ff. de leg. iii. Alias declaratiuũ, vt. l. omnes populi. ff. de iuſt.

& iur. &.l.cunctos populos. C. de summa trinit. & fid. cath. vbi Bart.

PRO. Relatiuum quis vel qui, in dubio nō facit veram relationem, sed simplicē. l. iulianus. ff. de hær. insti.

PRO. Rebus iudicatis standum est. l. si patronus. §. si quis. ff. de bon. lib.

PRO. Rusticorum authoritati credendū est, in. l. si chorus. §. i. ff. de leg. iii.

PRO. Res de facili reuertitur ad suam naturam, in. l. si vnus. §. pactus. ff. de pact.

PRO. Regina non habet eandem prærogatiuam, quam Rex. l. quod principi. ff. de leg. ii.

PRO. Respublica pupillo æquiparatur. l. rempublicam. C. de iur. reip. lib. x.

PRO. Renuntians priuilegio non videtur renuntiare iuri communi. l. miles. §. sexaginta. ff. ad. l. iul. de adult.

PRO. Rite denotat solennitatem recte iustitiam, glo. in. l. non putauit. §. non quæuis. ff. de bon. poss. cont. tab.

PRO. Rustici nec ęquitare, nec pecunias portare audent. l. domini. C. de arg. & cē. lib. xi. in. l. idemque. §. idem labeo, vbi

A cur.ff.mandat.
PRO. Rari ſunt qui philoſophantur, in.l. ſed & reprobari.ff. de excuſ.tut.
PRO. Recipiendo ſortem tacite videtur remitti pœna, in.l.ſi poſt moram.ff. de eo quod cert.loc.
OB. Contra de.l. cum ſtipulati ſumus.ff. de verb.obli.&.l.i.C.de iud.
SOL. Dic ꝙ creditor petendo in iudicio ſortem principalem non prȩiudicat ſibi in vſuris intereſſe, damnis, nec aliis acceſſoriis, vt ibi, ſecus videtur in receptione ſolutionis, quia recipiendo ſortem ſimpliciter, ſibi præiudicat in iſtis acceſſoriis, vt hic &.l.ii.ff.ſi quis caut.
OB. Ad idē contra de.l.2 eleganter.§.nō ſolum & ibi not.ff. de dol. vbi recipiendo rem non videtur remittere intereſſe.
SOL. Ibi quia erat ex diuerſis cauſſis debitor, vt ybi glo.

ADDITIO.

PRO. Ridiculum eſt tunicæ fundum accedere.l.iuſtisſime.ff.de edil.edict.

EX VTROQVE TESTA.

PRO. Reddet vnicuique Deus ſecundum opera ſua, Rom.11.

PRO. Reddite quæ ſunt cæſaris cæſari, ⁊ quæ ſunt dei deo. mat. xxii.

PRO. Relinquet homo patrem ⁊ matrẽ, ⁊ adhærebit vxori ſuæ & erũt duo in carne vna, gene.2.

PRO. Reſponſio mollis frangit iram, ſermo durus ſuſcitat furorem Pro.15.

S

PROPOSITIO.

SAcri canones non dedignantur imitari leges, nec ecõtra ſacrę leges ſacros canões, in ca.i. extr. de nou. ope. nũnt. in authen. de eccleſ. titu. in princip. coll. ix.

PRO. Sacri canones arctari non debent grammaticis regulis, Indignum eſt ſacros

canones

canones adſtringi regulis donati. inquit text.in can.indignum.xliiii.diſt.i.
PRO. Senectus venerabilis eſt ſap.iiii.idẽque honor ſenibus qui & magiſtratibus olim tribuebatur, in.l.ſemp. ff. de iur.imm.
PRO. Secundum qualitatem & conditionem perſonarum pœnę ſunt infligendæ, in.l.pædius.ff.de ince.rui.& nauf. maior enim pœna infertur ſeruo, & minor libero, in.l.capitalium.§.fi.ff.de pœn.l. ſi ſeruum.ff.ſi ex nox.cau.aga.& minor pœna ſublimioribus, quàm humilioribus imponitur.l.iii.§.fi.ff.de adul.
PRO. Sufficit libellum concludere præſumptiue, in.l.omnes.§.lucius, vbi Bar.ff. quæ in fraud.cred.
PRO. Statutum eſt lex.l. omnes populi. ff.de iuſt.& iur.
PRO. Scripturæ diuerſæ nihil probant. l.ſcripturæ.C.de fid.inſtr.
PRO. Sortitur quis forum ratione domicilii.l.ſi fideicommiſſum.§.pen.ff. de iud. & ratione contractus vel quaſi.l.hæres abſens.ff.de iud. & ratione delicti.l. capitalium.§.fina.ff.de pœn. aut qua. in pro-

uincia. C. vbi de crim. agi oportet, can. ibi caussa iii. q. vi. & rõne rei. l. fina. C. vbi in rem act. ⁊ vide de hoc in. c. fi. ext. de for. cõp. ⁊ gl. in. d. l. hęres, in. §. apud labeonẽ.

PRO. Sententia a non suo iudice lata est nullius momenti, in. l. fi. C. si a non cõp. iud. c. in clericorum. xi. q. i. c. in primis, in fin. ii. q. i. c. at si clerici ext. de iud. c. ad audientiam de consuet. extr.

PRO. Satius est impunitum relinqui facinus nocentis, quam innocentem condẽnari, in. l. absentem. ff. de pœn.

PRO. Spiritualia esse non possunt sine tẽporalibus nec econtra, sicut nec anima sine corpore, in can. si quis obiecerit. i. q. 3.

PRO. Spiritualia sunt digniora temporalibus cap. illud &. c. solitæ, ext. de mai & obedien. c. nouit, extra de iudi. vnde anima præfertur corpori. l. sancimus. C. de sacr. eccle. c. præcipimus. i. q. i.

PRO. Senior præfertur iuniori, in. l. fina. ff. de fid. inst.

PRO. Simplicitati seu rusticitati & ignorantiæ parcendum est, in. l. ii. ff. si quis in ius voc. non ier. l. i. §. fin. ff. de ede. l. si qs.

verſ.doli.ff.de iuriſ.om.iud.l. ſi quis i gra
ui.§.ſi qs ignorans.ff.ad ſylla.l.de die.§.ſi
ſeru⁹.ff.q lat.ſ.cog.l.quicũq;.C.q admi ad
de text. 1.l.fi.C.de fide,in.l.fi.ad turp.in
l.fi.C.de teſt.in.l.1.ff.de dol.in.l.generali-
ter.C. de tab.lib. 10. & in.c.cũ vniuerſo-
rum,extr.de rerum perm.

OB. Contra de.l.ii.C.de in ius voc.&.l.i.
C.de inter.ma.&.l.1.C.de falſ.mo.vbi ru
ſticitas ſeu ignorantia non excuſat.

SOL. Dic ꝙ contraria caſualia ſunt in
iure naturali & interdicto matrimonio,
& falſa moneta.

PRO. Sub ſimplicibus miſtum cõtinetur.
l.ii.vbi glo.ff.de verb.oblig.

PRO. Solo conſenſu matrimonium con
trahitur.l.in copulandis.C.de nup.l.con-
ſenſu.C.de rep.§.nuptias,in auth.de nup.
coll.iiii.l.nuptias,de reg.iur.

PRO. Soluta reſoluitur in coniunctam.l.
triplici modo.ff.de verb.ſig. l.cum in te-
ſtamento.§.i.ff.de hære.inſt.

PRO. Sententia trãsfert dominium,in.§.
fi.inſt.de off.iudi.

OB. Contra de. §. item ſi in iudicio, inſt.

de except. vbi ſententia lata in actione perſonali, reo abſoluto remanet debitor.
SOL. Illud habet locum in obligatione quæ eſt res incorporalis. §. i. inſt. de reb. corp. & incorp. Hic de dominio rei corporalis, facilius autem perditur dominiũ rei corporalis q̃ incorporalis, in. l. iii. vbi not. ff. pro ſoc.
PRO. Si idem eſſent, codicilli & teſtamẽta, cur diuerſis nominibus nuncuparẽtur. l. ſi idem. C. de codi.
OB. Contra quia imo idem ſunt, in. l. fin. C. de teſt. & l. hac cõſultisſima. §. i. C. qui teſt. fa. poſſ. vel non.
SOL. Ibi ſunt duo caſus ſpeciales, in quibus æquiparantur teſtamenta, & codicilli, quo ad teſtium numerum tantum, in teſtamento ſcilicet ruſtici & cęci.
PRO. Sublato principali tollitur ⁊ acceſſorium. l. eos. C. de vſur.
OB. Contra de. l. intelligere. C. de luit. pig.
SOL. Hic de acceſſorio quod non poteſt eſſe ſine ſuo principali, vt in vſuris bonæ fidei, ibi de acceſſorio quod eſſe poteſt ſine ſuo principali, vt ibi hypothecaria per

se stat sine personali, vel sublata persona li actione, vt ibi Bal.
PRO. Scientia potest donari non vendi, glos.in.l.i.§.proinde, vbi glo.ff.de var.& extra.cog.
OB. Contra cui ius est donandi & vendẽdi ius est.l.cui ius.ff.de reg.iur.
SOL. Dic ꝙ illa regula quandoque locũ non habet, quia quandoq; permittitur donatio, & non venditio, vt in.l.fin. C. de præd.decur.lib.x.
PRO. Surrogatum debet sapere naturã eius, in cuius locũ est surrogatũ. l.si eius. §.qui iniuriarum.ff.si quis caus.in.l. parabolam. C.de episc.& cler.in.§.fuerat, insti.de actio. vnde male faciunt qui legunt per alium non eiusdem qualitatis. gl.in.l. i. C.de mand.& col.lib.xi.
PRO. Solennitas intrinseca pręsumitur. l.sciendum.ff.de verb.oblig.l. iurisgẽtiũ. §. quod fere.ff.de pact.l.i.in princ. C. de rei vxo.act.§.scriptũ, insti.de inuti. stip.
PRO. Sine accusatore nemo condemnari debet. Ioan.8.l.rescripto.§. si quis accusatorem.ff.de mun.& hon.cano. de ma-

nifeſta.ii.q.vi.c.i.de accu.extra.

PRO. Si cæcus cæcum ducat ambo in fo ueam cadunt, Mat.xv. Luc.vi.in.c.fi. de ætа.& qual.extra.

PRO. Sine poſſeſsione non procedit vſu capio, nec præſcriptio.l.ſine poſſeſsione. ff.de vſu.c.ſine poſſeſsiõe, de reg.iur.i.6.

PRO. Statuta proprie & ſtricte ſunt interpretanda.l.iii.§.ait prætor. ff. de neg. geſt. l.ii.C.de nox.act.not.in.l. quicquid adſtringendæ.ff. de verb.obliga.

PRO. Spoliatus ante omnia venit reſtituẽdus.l.ſi quis ad ſe fundum.C.ad.l. iul. de vi.l.momentaneę.C.vnde vi.l.i.C.ſi p vim vel alio mod. can. redintegranda. i. q.iii.c.in literis,&.c.ex conquæſtione,extra de reſtit.ſpol.

PRO. Sententia lata contra vnum ex ſociis, non præiudicat cæteris, ſi eius culpa acciderit, ſecus ſi dolo. l. ſi de communi. ff.ſi ſer.vendi.

PRO. Si nemo adeat hæreditatem, relicta in teſtamento non valent. l. ſi nemo. ff.de teſ.tut.l.ſi nemo.ff.de reg.iur.

PRO. Spes venit in conſiderationem. l.

nec emptio,& l. si iactum rhetis.ff. de cō-
trahen.empt.l. spem. C. de dona.

PRO. Sine possessione rei dominium in ecclesiā transfertur,in.l.fi. vbi no.C.de sacro.ecclef.c.ii.extra de cons.

PRO. Sentētia lata cōtra ius ipso iure est nulla.l.ii.C.qñ prouo.non est neces.l.i.§. itē cum contra.ff.quę sent.sine appel.res.

PRO. Sciēti & cōsentienti non fit iniuria. l.qui autem.§.1.ff.quæ in fraud.cred.

PRO. Scinditur incertū studium in cōtraria vulgus,in can.sicut in sacramentis. §. item si posset,de conse.dist.iii.c. super literis,extra de res.

PRO. Standū non est arbitrio si sit iniquū in.l.si libert⁹ ita iurauerit.ff. de oper. libe. in cap.ii.extra de arbi.

OB. Contra de.l.diem proferre.§.stari.ff. de arbi. vbi standum est sententię arbitri, siue æqua,siue iniqua sit.

SOL. Dic ꝙ si iniqua sit,reducitur ad arbitrium boni viri.l.si societatem.§. arbitrorum.ff.pro soc.

PRO. Simplicitas legibus est amica.§.sed quia stipulationes,institu. de fid. hær. &

veritatis, in. c. veritatis, ext. de iure.
PRO. Si ex vna obligatione plures nascantur actiones, vna tantummodo, non omnibus est vtendum. l. plura. ff. de ac.
PRO. Solet, verbum denotat perpetuitatem. l. qui saltum. ff. de leg. iii.
PRO. Sententia non constituit ius sed qđ est declarat. l. sicuti. §. sed si quærat, si ser. vend. l. & ex diuerso. §. i. ff. de rei vendi.
PRO. Seruitutes sunt indiuiduæ. l. viæ atque itineris. ff. de serui.
PRO. Statuto contrauenitur etiam per vnum actum contrarium, in. c. cum accesissent, extra de consti. in. c. pro illorũ, extr. de præb. c. suggestum, de decim.
PRO. Sacra alienari non possunt. l. iubemus. C. de sacro. eccle. §. sacræ, insti. de rerum diuis. tot. tit. in auth. de reb. ecclesi. non alien. & ex eo. titu. cap. nulli.
PRO. Species furti est de alieno largiri. l. si pignore. ff. de fur.
PRO. Scriptura fit ad faciliorem probationem, & perpetuam rei memoriam. l. cum res. C. de prob. l. contrahit. ff. de pig. l. iiii. de fid. inst. l. iubemus. vers. sed ne ali-

qua . C. de tes.

PRO. Senatores pars corporis imperatoris sunt.l.quisquis.C.ad.l.iul.maie.

PRO. Senatus ius facere potest.l.non ambigitur.ff.de leg.

PRO. Succesſio in beneficialibus non eſt amittēda.c.i.&.ii.extra de teſt.c.i. extra de præben.ſanctuarium enim dei iure hę reditario posſideri non debet,in.c.ad decorem,de inſti.extra.

PRO. Sanctisſima res eſt ciuilis ſapientia, quæ prætio nummario non eſt æſtimanda.l.i.§.i.ff.de var.& extra.cog.

PRO. Sorte & fortuna dubia, dirimuntur.l.ii.C.cō.de le. &.§.optionis, inſti.de leg.l.ſed cū ambo.ff. de iud. vnde in Euāgelio,partiti ſunt veſtimenta mea adinuicem,& miſerunt eā in ſortem Io.9. Pſal. 20.gloſ.in.l.ſi quæ.ff.fam.herc.

PRO. Seruitus,ſeruitutis eſſe nō pōt.l.i.ff. de vſufr.leg. vnde prædiū ipſum ſibi ſeruire non poteſt.l.cum eſſet. §. fi.ff. de ſeru.ruſ.præd.

PRO. Sæpe plus in nigro ꝙ in rubro cōtinetur, vt in ti.ff.de iuſt. & iur. iuncta.l.

iust.tia,in.§. iurisprudentia, idem in rub. de vsuca.iuncta.l.praescriptio, vide gl. in rub.C.de relig. & in rubr.C.de reb. cred.

PRO. Scientia nobilitat hominem in.l.fi. vbi glos.C.de post.in cap.pœn.extra, de præben.

PRO. Sententia in mortuum dicta non valet,in.l.Paulus.ff.quæ sent. sine appel. resc.l.in summa.§.fi.de re iud.

PRO. Sic faciẽda est interpretatio in ambiguis vt magis actus valeat, quã pereat, in.l.quoties.ff.de reb.dub.l.quoties. ff. de verb.obliga.

OB. Contra de.l.si fuerit.ff.de reb. dub. & l.duo sunt titii.ff. de test.tut. vbi in dubiis potius actus vitiat ꝙ valeat.

SOL. Aut fit interpretatio circa eos quibus relinquitur, & tunc vbi sunt incerti relictum impeditur,quia deficit probatio nominis,in.l.quoties.ff.de vsuf.&.l.si quis de pluribus,de reb.dubiis, & ita procedãt contraria,aut vero fit interpretatio circa eum,a quo relinquitur,& tunc humanior sententia est sequẽda ne pereat relictum in dubio.l.si ita fuerit.§.plane,de re.dub.

& ita hic intelligitur.

PRO. Singula officia singulis sunt personis committenda, in cap. cum singula, de præb. in. vi.

PRO. Sententia debet esse conformis libello. l. vt fundus. ff. fam. her. l. fina. de fi. lib. C.

PRO. Si non valet quod ago vt ago, valet vt valere potest. l. i. vbi late no. ff. de iur. codic. l. fi. C. de cod. l. ex ea scriptura. §. i. ff. de testa. l. si vnus. §. vlti. ff. de pact.

PRO. Si non valet quod in veritate agitur, tamen valet quod simulate concipitur. l. lucius, vbi Bar. ff. de pos.

PRO. Solet sæpe iudex, exacto iureiurando secundum eum qui iurauit iudicare. l. admonendi. ff. de iureiu.

PRO. Secundum qualitatem & conditionem personarum verba intelligi debent. l. plenum. §. equitii. ff. de vsu, & hab.

PRO. Sorte sua quisque, contentus viuere debet, in can. si quis episcopus. vii. q. i.

PRO. Segnius expediunt commissa negotia plures, glo. in. l. si plures, in. §. i. ff. de tut. & cur.

PRO. Sententia est quid indiuiduum, non enim potest pro parte valere, & pro parte nõ valere. l. in hoc iudiciũ. ff. fam. her.

PRO. Statuta, & cõsuetudines contra ecclesiasticam libertatem irritãtur, in auth. cassa. C. de sacro. eccles.

PRO. Successor tenetur approbare factũ defuncti pro ea parte qua est hæres. l. ii. C. de fil. min. l. cum a matre. C. de rei vend.

PRO. Sententia facit ius, & reddit de albo nigrum, ⁊ de nigro album. l. ingenuũ. ff. de sta. ho. l. siue. ff. de lib. agn.

PRO. Solutione facta pro parte tantum, adhuc integra remanet obligatio. l. si qs. ff. de solut.

PRO. Si vinco vincentem te multo fortius te. l. de accessionibus. ff. de diuers. & tempo. præs.

ADDITIO.

PRO. Separatorum separata debet esse ratio. l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acqui. poss. l. Papinianus exuli. ff. de minor. l. fin. ff. de calum.

PRO. Sacrilegii istar est dubitare de principis potestate, an is quem elegerit dign⁹ sit. l. ii. C. de crimi. sacri.

PRO. Sedes apostolica omnibus petentibus se liberalem exhibet. c. sedes apostolica, extra de rescript.

PRO. Seruus nescit quid faciat dominus, not. glo. in. l. eius qui in prouincia. ff. si certum peta.

PRO. Solennitas extrinseca non præsumitur, nisi probetur. l. quæcunque. §. fin. ff. de pub. in rem actio.

PRO. Sine suspicione omnes lites procedere nobis cordi est. l. aptissimi. C. de iud.

PRO. Solennitas omissa vitiat actum. l. si vnus. C. de testa.

PRO. Subtilitates a iudicibus amitti non debent. l. sicut. §. penulti. ff. quibus modis pigno. vel hypo. sol.

PRO. Sine colloquio adulterium non cō mitteref. l. ⁊ si amicis. ff. ad le. iul. de adul.

PRO. Sero accusas mores, quos vxorem ducendo probaueris. l. hæc verba. §. fina. ff. ad legem Iuliam, de adulte.

PRO. Seniorum conuersatio, iuuentutis

educatio perfecta fit. §. cogitandum, in authent. de monach.

PRO. Sancta rusticitas omnia palam habet accur. in. §. itē seruiana, insti. de actio.

PRO. Sub dubio forte respondent, sæpe periti, glo. in. l. si duo. ff. de recept. arbitr.

PRO. Sacrilegium cōmittit, qui papę mētitur, nota in can. serpens. de pœnit. distinct. iii.

PRO. Serui communiter sunt fures, glos. in. l. Iulianus. ff. de actio. emptio.

PRO. Sæpe pro meritis subditorum deprauatur vita rectorum, cap. si hęreticus. ii. quæst. vii.

PRO. Sentētia pastoris, siue iusta siue iniusta sit, timenda est, capit. sententia. xi. quęstio. iii.

PRO. Si fueris Romæ Romano viuito more, si fueris alibi viuito sicut ibi not. in canone illa. xiii. distinctione.

EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Scientia inflat charitas autem ædificat. 1. Cor. 8. in cap. nisi cum pridem de renunt. extra.

PRO. Seniorem ne increpaueris. i. Thim. 5. c. Paulus. ii. q. vii.

PRO. Successores apostolorum sunt episcopi. c. in nouo. xxi. dist.

PRO. Sacerdotis officium est nulli nocere omnibus autem velle prodesse. c. denique. xiiii. q. v. c. cum sacerdotis de postul. ext. Sacerdotium enim datur non tantū vt præsit sed etiam prosit. c. si qui. i. q. i.

PRO. Seruum dei nō oportet litigare sed mitem esse ad omnes. c. sicut. ii. q. vii.

PRO. Septies in die cadit iustus & resurget pro. xxiiii.

PRO. Spiritus tristis exiccat ossa, animus vero gaudens ætatē floridā facit pro. 17.

PRO. Si quis percusserit te in maxillam prębe illi & alteram Mat. 5.

PRO. Sapientia huius mundi stultitia est apud deum 1. Cor. iii.

PRO. Sufficientia nostra ex Deo est. 2. Cor. iii.

PRO. Si bona suscepimus de manu domini, mala quare non sustineamus. Iob. 2.

PRO. Spiritus vbi vult spirat. Io 3.

PRO. Statutum est hominib⁹ semel mo-

ri post hoc autem iudicium heb.9.

PRO. Si vis perfectus esse vende omnia quæ habes & da pauperibus & habebis thesaurum in cœlo, Mat.19.

PRO. Sicut vmbra dies nostri super terram. Iob.8.

PRO. Sancta & salubris est cogitatio, pro defunctis exorare, vt a peccatis soluantur.ii.machab.12.

T

PROPOSITIO.

TEmpus cõtractus est inspiciendum in contractibus.l. si filiusfami.ff.de verbo.oblig. l.i.§.non solum. ff.de posses. l. si tamen ad sen.maced.

PRO. Tempus, persona, locus aggrauant delictum.l.aut facta. ff.de pœn.

PRO. Turpis est pars quæ non congruit suo vniuerso canone quæ contra. viii. distinct.

PRO. Turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum .l.i.ff.quod quisque iur.l.si vxor.§. si iudex, vbi not.ff. ad.l. iul. de adult.

PRO. Turpe est doctori vel aduocato ius in quo versatur ignorare.l.ii.§.seruus autem sulpitius .ff. de orig.iur.

PRO. Te tuo iugulare non debes gladio. l.ii.C.quæ res expo. non deb.

PRO. Tempus non est modus tollendæ, vel inducendæ obligationis .l. obligationum fere.§. placet .ff. de actionibus.

OB. Contra.l.cum de in rem verso.ff. de vsur. vbi solutio vsurarum pluribus annis facta obligat in futurum.

SOL. Ibi propter lapsum decennii, qui est loco iusti tituli,& ideo ibi allegatio iusti tituli obligat in futurum.

OB. Secundo opponitur de.l.i.C. de fid. vbi ex præstatione alimentorum triennali prejudicatur in futurum soluenti.

SOL. Ibi fauore alimentorum, & vltimæ voluntatis.

PRO. Tot sunt stipulationes quot sunt summæ.l.i.§.fina.&.l. scire debemus.ff.

de verbo. oblig.

PRO. Tanto grauiora sunt peccata quanto diuturniora in.c.non satis,&.c.cum in ecclesię. extra de simo.

PRO. Testis potest corrigere dictum suum, cum dubitatur de facto eius.c. pręterea. ext. de test.co.

PRO. Titulus institutionis est honorabilior. l.filium.§. non solum.ff.de leg. præst.

PRO. Traditis clauibus dominiũ. & possessio transfert, in.l.clauibus.ff.de cõtra. empt.§. itẽ si merces.insti. de rerũ diuis.

PRO. Traditionibus, vsucapionibus, seu pręscriptionibus dominia rerum acquiruntur. l. traditionibus. C. de pact.§.per traditionem,inst.de rerum diuis.l.iii.ff. de vsu.autheñ.nisi tricẽnale.C.de bon. mat.

OB. Contra de.§. interdum inst. de rerum diuis. vbi sine traditione possessionis dominium in alium transit.

SOL. Speciale ibi in eo casu, propter domini voluntatem.

PRO. Testimonium in re propria reprobat.l.nullus.ff.de testi.l.omnibus. C.e.tit.

PRO. Turpe est, si professio hominis, &

desiderium inter se discrepent.l. profes-
sio.C.de mun. pat. lib.x. adeo, quod do-
ctor non posset petere restitutionem in
integrum secundum glo. ibi.
PRO. Turpia lucra ab hæredibus sunt ex
torquenda.l.in hæredem.ff. de calum.l.i.
C.ex del.def.in quant.hær. com.
PRO. Tátum operatur genus in suo gene
re quátũ particulare ĩ suo particulari.l.si
chorus. ff.de leg.iii.l.si duo.ff.de adm.tu.
OB. Contra de.l.si quis mihi bona.§.sed
vtrum.ff.de acq.hæred. &.l.sed & si rei
§.quesitum.ff.si quis caut.
SOL. Dic quod ibi requiritur speciale
mandatum,quod sub generali verisimili-
ter non comprehenditur.
PRO. Tractus futuri temporis non per
tinet ad nos,quę enim sunt de futuro con
tingéti nõ possũ iudicare.l.i.§.i.ff. de vsu.
PRO. Tunc tua res agit paries cũ proxi
mus ardet.gl.in.l.si qs fumo.ff.ad.l. aquil.
PRO. Turpia iure nostro reprobatur.l.
turpia.ff.de leg.i.l.generaliter cum.l.seq.
ff.de uer. obliga.l. si vnus. §. pacta.ff. de
pact.c.fina.de pact.c.fin.de cond. appos.

PRO. Talis quis præsumitur in quali habitu reperitur. l. item apud labeonem, in §. si quis virgines. ff. de iniur. l. si ignorans, & ibi glo. ff. loc.

PRO. Tabellio est seruus publicus. l. ii. ff. rem pu. sal. fo. & §. item si impubes, inst. de adopt.

PRO. Tutor est quasi dominus in rebus pupilli administrandis. l. qui fundum. §. si tutor. ff. pro empt. idē in prælato procuratore, & similibus, q loco domini sunt, not. accur. in. §. i. in verbo debetur, inst. de act.

PRO. Testamentum est publici iuris ideo forma eius priuatorum pactis non læditur. l. iii. ff. de testa.

PRO. Tenebræ aptiores sunt ad fabricandum falsum, in. l. i. §. tria lumina. ff. de vent. insp.

PRO. Tam ex contractibus quam ex delictis filii familias obligātur. l. tam ex contractibus. ff. de iud.

PRO. Testamentorum iura per se firma sunt. l. illa institutio. ff. de hære. instit.

PRO. Tollitur omnis obligatio solutione eius quod debet. §. i. inst. qb. mod. tol. obl.

ADDITIO EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Testamentum morte confirmatur. heb. 9. l. i. ff. de test. ibi post mortem textus est in. c. cum marthæ, de celeb. ism sar. ext.

PRO. Translato sacerdotio necesse est, vt legis translatio fiat heb. 7. c. translato de const. ext.

PRO. Tria hæc manent spes fides charitas, maior autem horum est charitas. i. cor. xiii.

PRO. Tria sunt mihi difficilia, via aquilę volantis in aere, via colubri super terram, via nauis in medio mari, & quartum, quod penitus ignoro, via iuuenis in adolescentia sua pro. xxx.

PRO. Testamentum huius mundi morte morietur ecclesi. xiiii.

V

PROPOSITIO.

VIRI docti fulgent in orbe velut ſtellæ ſeu ſplendor firmamenti, Daniel. 12. in auth. habita. C. ne fil. pro pat. in. c. ſuper ſpecula, ext. de mag.

PRO. Vim vi repellere licet. l. i. §. vim vi. ff. de vi & vi arm. l. vt vim. ff. de iuſt. & iur. l. ſcientiam. §. qui cum aliter. ff. ad leg. aquil. can. ius naturale. i. diſt. c. ſi vero. i. ext. de ſent. excom.

PRO. Veritas rerum erroribus geſtorum non vitiatur, in. l. illicitas. §. veritas. ff. de offic. præſ. l. aſſumptio. ff. ad mun.

PRO. Vitio naturali facile parcendum eſt, in. l. fluminum. §. vitium. ff. de dam. infec. l. i. §. ſi nō ꝓpter, vbi not. ff. ſi qs caut.

PRO. Verba ſæpe intelliguntur ſecundū potentiam, nō ſecundum actum, in. c. maiores verſ. cæterum, ext. de bapt.

PRO. Voluntas testatoris in dubio videtur se velle conformare cum dispositione iuris communis, in.l. nemo potest.ff. de leg.i.late not. in.l. hæredes mei. §. cum ita.ff.ad trebel.

OB. Contra falcidia a iure ĩtroducitur, & tñ cõtra voluntatẽ testantis detrahit in.l. titia.ff.ad.l.fal. ĩ.c.raynaldus, ext.de test.

SOL. Hæc regula vera, nisi aliter expresse appareat, vt in auth. sed cum testator. C.ad.l.fal. vt ibi.

PRO. Vnusquisq; liberã habeat testandi facultatem.l.i.C.de sacro.eccles.

PRO. Voluntas contrahentium vel testatoris ex alieno non debet pendere arbitrio.l.in emẽtis, C.de cont. empt.l. illa institutio.ff.de hæred.inst.

PRO. Vnusquisq; in re sua liberam habet administrationem.l. in re mandata. C.man.l.polla.C.de his quib. vt indign.l. non vsq; adeo.ff.si quis a pat. man. fue.l. nemo exterus.C.de iude.

OB. Contra maritus habet dominium rerum dotalium & tamẽ nõ potest alienare.§.i.inst.qb.ex cau.alie.licet vel nõ. Itẽ

mulier est domina dotalium.l.in rebus.C. de iur.dot.& tamen ei alienatio prohibetur in .l. vnic.§.& cum lex iulia.C.de rei vxor. act.

Item pupillus est dominus rerum suarum,& tamen deteriorem conditionem suam facere non potest. § . i. inst. de aut. tut.idem in prodigo,cui interdicitur bonis.l.i.ff.de cur.fur.& prodi.dand.

SOL. Hæc regula vera est nisi lege prohibeatur,vt in contrariis.

OB. Item contra, de.§. fina. inst. de his qui sunt sui vel alie. iur.

SOL. Ibi in odium dominorum,& ob fauorem publicum est casus specialis.

PRO. Vxor debet præstare operas marito.l.sicut.ff.de ope.lib.

PRO. Vigilantibus & non dormientibus iura subueniunt.l.pupillus.ff.quę in frau. cred.l.nec enim.ff.ex quib caus.mai.

PRO. Vnum & idem verbum in oratione positum potest stare simul proprie & improprie.l.ii.ff.de off. procon. &.leg.l. plautius vbi glo.ff.de procur.

PRO. Verbum potest accipi generaliter

& specialiter, in.l.ii.ff. de adopt.l. inter agnatos.ff. vnde leg.l.imperium vbi not. ff.de iurisd.om.iud.

PRO. Volũtas morte finitur.l.iiii.ff. loc.

PRO. Verba intelligenda sunt secundum communem vsum loquendi.l.labeo.ff.de supp.leg.in.l.librorum, in.§. quid tamen cassius,de lega.ii. in.l. cum delanionis.§. asinam.ff.de fund.inst.c.quamuis,ext. de verb. si.

PRO. Verba proprie intelligenda sunt.l. non aliter.ff.de leg.iii.l.fin.C. de his qui ven. æta.

PRO. Vtile per inutile non vitiatur.l.sancimus.C.de don.l.i.§.pen.ff.de verb. oblig.l.qui testa.ff.de le.ii.l.pecuniæ vbi glo., ff. de vsur.

OB. Contra de.l.i.§. item queritur .ff. de aqu. quot.& æsti.&.l. prædius .§.i.ff. de arbit. vbi vtile vitiatur propter inuti.

SOL. Hæc regula non habet locum in indiuiduis, & inseparabilibus, vt in contrariis,gl.i.c.vtile de reg.iur.in. vi.

OB. Item obest . l. actus legitimi. ff. de reg. iur. vbi superfluitas apposita vitiat

actum.
S O. Vbi inutile ꝛ sup̃fluũ ẽ cõtra formá ꝛ naturã actus ẽ vitiosum, vt in cõtrario.
P R O. Veritas præualet fictioni. l. filio. ff. de lib. & post. l. i. C. plus val. quod agi. quam quod sim. concip.
P R O. Vinum inducit mentis exilium, ꝛ libidinis prouocat incẽtiuum. c. a crapula, ext. de vit. & hon. cler.
P R O. Votum captandę mortis alterius de iure est reprobatum. l. fi. C. de pac. l. de fidei commisso. C. de transf. c. nulla, ext. de concess. pręb. c. detestanda & . c. ne captandæ, eod. tit. in. vi.
P R O. Vinũ lętificat cor hoĩs iudic. ix. eccle. xl. glo. in. l. i. ff. de p. & cõm. rei vend.
P R O. Vir & vxor ꝑ vna, & eadẽ persona reputant̃. l. si stipulatus fuero. ff. de verbo. oblig. §. i. insti. de vsu. & habit. l. i. ff. rerum amot. l. aduersus. C. de crim. exp. hæred.
P R O. Vxor vnius vox nullius est. l. iurisiurandi. C. de test.
O B. Contra de. l. theopompus. ff. de dol. preleg. & . l. si qs decurio. C. ad leg. cor. de fal. vbi voci & assertioni vnius creditur.

SOL. In d.l.theopõpus, credit͂ vni ꝓpter volũtatẽ ⁊ dispositionẽ testãtis ĩ d.vero.l. si quis decurio, est speciale in tabellione.

OB. Obstat etiam.l.i.§.fi.ff. quemad. testa.aper. vbi vnus testis auditur.

SOL. Ibi speciale ẽ in testamento, ratio specialitatis est quia in testamento maior solennitas exigitur quam alibi.

OB. Tertio oppono de can. nobilissimus. xcvii.dist. vbi soli dicto cardinalium & legatorum creditur.

SOL. Speciale ibi in illis personis propter eorum authoritatem.

PR. Vna & eadẽ res nõ debet diuerso iure cẽseri.l.eũ cui ædes.ff.de vsuf.ĩ cã.cognouimus. xii.q.ii.c.tua, ĩ fi.ext.de decim.quãdoq; tñ vna res duplici iure cẽset͂ in.l.hinc q̃rit͂.§.i.ff.de pecu.& l.si domus.ff.de seru.vrb.pręd.vbi peculiũ duplici iure censet͂, & vna domus duas seruitutes habet, &.l. in quartã.ff.ad.l.fal.vbi trebelliana detrahit͂, & de his q̃ ex hereditario iure obueniũt, ⁊ legati vel fideicõmissi, ⁊ donatiõis cã mortis, sed casus sũt speciales ſm doct.

PR. Verba recõmẽdatoria nõ obligãt.l.si

vero non remunerandi .§. cum quidam. ff. man.

PRO. Vniformis debet esse in iure intellectus, nec est admittēdus ille ītellectus q diuersificat legem, separando caudam a capite; glo. in cap. consuetudinis. xi. dist. & in . c . maiores . in verbo tota . extra de baptis.

PRO. Videtur, verbum, importat fictionem in is quæ facti sunt. l. in omnibus . ff. de cap. secus in his quæ iuris . §. quędam inst. de act.

PRO . Verbum, oportet, importat necessitatem. l. cum oportet. C. de bo. quæ lib. in. l. verbum oportere, de verb. sign.

PRO. Virtutum premia tribui merentibus conuenit. l. fi. C. de stat. & ima .

PRO. Verba intelligi debent cum effectu. l. pen. §. docere . ff. ne quis eum qui in ius voc. est vi exim. l. i. §. hæc autem verba. ff. quod quisq; iur. l. si quando . ff. de lega. i. c. relatum, ext. de cler. non res.

PRO . Verus contumax non appellat. l. & post edictum. §. i . ff. de iud.

PRO. Vetustas cuius memoria non extat

loco legis habetur.l.i.§.fi.ff.de aqu. plu. arcen.l.hoc iure. §. ductus aquæ. ff. de aqu. quot. & æsti.

PRO. Vna determinatio respiciens plura determinabilia æqualiter ea determinare debet.l.iam hoc iure.ff.de vulg. subst. l.si legatarius. §.fi.ff.de leg.iii.

PRO. Vnicuiq; licet sanguinem suum redimere. vita enim nihil prætiosius.l.i.ff. de his qui ante sent.mor.sibi cons.

PRO. Viuæ voci plus credendum quam mortuæ in .§.si vero morianturr, in auth.de fid. instr.coll.vi.

PRO. Variatio seu mutatio fieri non debet.l.serui electione.ff.de leg.i.l.huiusmo. §.stichum.ff.eod.ti.l.apud aufidium.ff. de opt.leg.c.quod semel de reg. iur.in.vi.

OB. Contra de.l.nonnunquam.ff.de coll. bon.vbi mutandi consilium approbatur.

SOL. Ibi speciale in hæreditate paterna quæ est quasi nobis debita, in. §.i. auth. de trient.& semi.coll.iii.

OB. Preterea cōtra de.l.i.§.si sic deposuero.ff. de pos. vbi inquit text. quem posse mutare voluntatem, &.l.eum qui cer-

obſeruat curia Romana.

PRO. Vbi concurrunt duo, quorum vnus magis diligit teſtatoré, vel ē magis dilect⁹ a teſtatore, pręferendus eſt alteri minus diligenti, vel dilecto. l. vni. in. §. ſed & q domini. C. de lat. liber. toll. & l. publius. §. fi. ff. de con. & demon.

PRO. Vbi aliquid pendet ex conſcientia alicuius, ſtatur iuramento ipſius, gl. in. l. i. C. ad. l. cor. de ſic. in. c. ſignificaſti. i. de hom. not. in. §. namq; inſt. de act

PRO. Vxor habens maritum inutilem, dicitur vidua. l. fi. vbi A cur. C. de plag.

OB. Vxores multæ gaudent de morte maritorũ. glo. in. l. pater. §. ſocrus. ff. de cõd. & demonſt.

PRO. Vxores a viris defendi debent, non econtra viri ab vxoribus. l. quod ſi viro. ff. de iniur.

PRO. Vbi deficiunt verba legis, deficit & legis diſpoſitio. l. i. §. toties. ff. de dam. infect.

PRO. Viuere in perpetuum, per gloriam intelliguntur, qui in acie pro rep. occiduntur. §. i. inſt. de excu. tut.

PRO. Verba contractus referuntur ad tempus contractus.l. rutillia polla .ff. de contrah.emp.

ADDITIO.

PRO. Virginitas semel corrupta restitui non potest.l.vnic.c.de rap.virg.

PRO. Vanæ voces populi non sunt audiendæ.l. decurionum .C. de pœn. vnde male fecit Pilatus qui ad populi clamorem christum cōdemnauit ibi not. Acur.

PRO. Votum parentum est semper acquirere filiis in.l.nihil interest.ff. de bon. liber.

PRO. Verba ligant homines taurorum cornua boues,cornu bos capitur, voce ligatur homo institu.cur in.§.1.de oblig.

PRO. Vbi est eadem ratio,& æquitas,ibi idem ius esse debet, in.l. illud.ff. ad leg. aquil.l.a titio.ff.de cond.& demonst.in.l. fin.c.ad leg.fal.c.cum dilecti ext. de consilio.vtil.vel inut.

PRO. Vna pluralitas resoluitur in plures singularitates .l.ii.§.fin.ff. de cond.instit. l.demonstratio falsa.§. fin.ff. de con. & demonst.c.omnes leges.i.dist.c. cum iam

dudum

dudum de præbend. extr. c. significasti de appellat. c. vt priuilegia de priuileg.
PRO. Varietas temporum varietatem cõstitutionum inducit in. c. non debet de consang. & affini. ext.
PRO. Verba generalia referuntur ad omnes, & ad omne tempus. l. si ita fuerit. ff. de leg. iii.
PRO. Vnus homo duorum vicem sustinere non potest, in. l. si plures. ff. de pact.
PRO. Vbi maius est periculum ibi cautius est agendum. l. i. §. sed si quis. ff. de carbo. edic. in. c. vbi periculum de elec. in. vi.
PRO. Valet responsio sine interrogatione. l. si sine. ff. de interrogatio.
PRO. Vbi deficit exemplar, deficit & exẽplum. l. in testamento. ff. de cond. & demonstrat.
PRO. Vbi deficit fundamentum, superedificari non potest, le. i. ff. de except. rei iud. c. cum paulus. i. quæstione. i.
PRO. Verbum ad tempus põtest stare ꝓprie & post tps improprie. l. pater seuerinam. §. conditionum. ff. de cond. & demonstrat.

PRO. Vbi eſt vnus quaſi contractus, inſpicimus initium, vbi vero ſunt plures cuiuſque per ſe initium conſideramus. l. pōponius. ii. ff. de negotiis geſtis.

PRO. Vbi a lege vel ab homine aliquid non eſt determinatum, iudicis arbitrio relinquitur. l. i. §. fin. ff. de iur. delib. l. mancipiorum. ff. de optio. leg.

PRO. Voluntas teſtatoris & contrahentium alieno non debet pendere arbitrio. l. illa inſtitutio. ff. de hære. inſti. l. quod ſæpe. §. i. ff. de contrahen. empt.

PRO. Valet argumentum ab authoritate. l. ſeptimo menſe. ff. de ſtat. hom. l. ii. ff. de legibus. l. ſi pater. ff. de ſolutio. l. cicero. ff. de pœn. in cap. nunquam de conſ. diſt. v. in. c. forus de verb. ſig.

OB. Contra ſtandum non eſt authoritati, in. l. ſed diui. ff. de rerum diuiſ. in. l. i. ff. de cont. empt.

SOL. Authoritates philoſophorum, poetarum, & oratorum, bene poſſunt allegari ĩ cauſſis ſed opiniones eorũ poſſunt reprobari, vt in contrariis, gloſ. in. §. item prætium, inſt. de emptio. & vend.

PRO. Vtilis actio præfertur directæ. l. procuratore. ff. de procura.

PRO. Varietas temporum & locorum, varietatem prætiorum inducit. l. prætia rerum. §. nonnulla. ff. ad leg. falcid.

PRO. Vbi non est ordo, ibi est confusio in. §. in ordinatum, in auth. de hæred. & fal. coll. i.

PRO. Voluntas testatoris, vt lex, est obseruanda. §. disponat in authent. de nupt. coll. iiii.

PRO. Vbi adest remedium ordinarium cessat extraordinarium. l. in caussæ. ii. ff. de minor. in. l. in prouinciali. vbi Bart. ff. sol. mat.

PRO. Verba transposita non mutant sensum, tam in contractibus, q̃ in vltimis voluntatibus, in. l. præposteri. c. de testa. in l. quidam testamento. ff. de pecul. legat.

PRO. Vbi sunt duæ caussæ finales, vna sublata, & altera remanente, non cessat effectus, in. §. affinitatis inst. de nupt.

PRO. Vbi dolus aut calliditas versatur, ex alieno consilio quis obligatur. l. consilii non fraudulent. ff. de reg. iur.

PRO. Verbum futuri temporis non importat executionem ipso iure, sed per sententiam glo. in. l. iubemus. §. æconomus. C. de sacro. ecclef. & in. l. in. criminali C. de iurif. om. iud.

PRO. Vxores corufcant radiis maritorũ. l. fęminę. ff. de fenat. l. mulieres. c. de dignit. lib. xii. in. §. finautem, in auth. de cõful. coll. iiii.

PRO. Verbis & factis voluntas declaratur. l. de quibus. ff. de legibus. l. reprehẽdẽda. C. de inftit. & fubftit. l. labeo. ff. de fupple. legat.

PRO. Vani timoris nulla eft eftimatio. l. fiquis ab alio. ff. de re iudic.

PRO. Voluntas & propofitum diftinguunt maleficia. l. qui iniurię & l. verũ. ff. de furt. in. c. cum voluntate, de fententia excom. ext.

OB. Contra de. l. quoniam cum multa. C. ad leg. iul. de vi publicatio. & l. i. ff. diuus. ff. ad leg. cor. de ficcar. vbi punitur affectus vltra q; fefe extendat.

SOL. Quando delictum quod principaliter intenditur, tẽdit ad illum finem qui

secutus est,non inspicitur animus,sed delictum volentis, ita procedit, de. l. quoniam quia ibi violentia tendit verisimiliter ad verbera, vel homicidia, vbi vero delictum principale non tendit ad hoc quod secutum est,inspicimus animum nõ euentum,ita procedit hæc regula,& vide Bart.in.l.diuus.ff.ad leg.cor.de sicar.

PRO. Vere philosophantes pecuniam contemnunt,cuius retinendę cupidine,fictam asseuerationem detegunt.l.in honoribus.ff.de vaca.mun.

PRO. Vox pręconia paucis innotescit in authen.qui semel.C.quomodo & quando iud.

PRO. Vbi censura ecclesiastica exprimitur,excommunicatio intelligitur in cap. quærenti extra de verborum significationibus.

PRO. Vsufructus morte finitur.l. corruptionem.c.de vsusf.ff. in.§. finitur, inst. eodem.

PRO. Victus victori in expensis debet condemnari in.l. properandũ. §. sinautem ab alterutra.C.de iud.l.cum quem te

mere.ff.eod.

PRO. Via publica multo tempore præſcribi poteſt. l. viam publicam .ff. de via public.

PRO. Verba ſi non poſſunt ſtare ſecundum propriam ſignificationem intelligũtur ſecundum impropriam.l.ſed & ſi poſſeſſore.§.ſed & ſi iurauero.ff.de iureiur.

PRO. Verba quandoq; impropriantur ſecundum ſubiectam materiam, in.l.ſi vno anno .ff.locat.

PRO. Valet argumentum de delictis ad contractus.l.rem vbi glo.ff. de iud.

PRO. Vitioſus tacitus intellectus non ſubauditur.l.ii.C.de condi.inſert.

PRO. Veritas magis oculis quam auribus īſignitur,in.§.fin.inſt.de grad. cogna.

PRO. Vnica interpellatio conſtituit in mora.in.l.titia.§.vſuras.ff.de leg.ii.

OB. Contra de.l.mora.ff.de vſur. vbi debiti repetendi inſtantia fieri debet, vt debitor in mora conſtituatur.

SOL. Ibi intellige inſtantiam in dando dilationem, nec enim exigitur vt ſemper inſtet, & non deſinat petere, ſecundum

glo.ibi quam ſequitur Bar.
OB. Secundo oppono,de.l.ſi conuenerit. ff.de pigno.actio. vbi trina denunciatio requiritur & in auth.ſtatuimus.C.de epiſ. & cle.&.c.i.de ſuppl.neg.prel.extra vbi trina requiſitio neceſſaria eſt,vt quis conſtituatur in mora.
SOL. Sed ibi illi duo caſus ſunt ſpeciales ſecundum doct.
PRO. Verba intelliguntur in primo actu non ſecundo.l.boues.§. hoc ſermone .ff. de verb.ſig.in.l.& licet &.l.dotis promiſſio.ff.de iure dotium.
PRO. Vnuſquiſque ſuæ vltionis habet arbitrium.l.deuotũ. C.de metat. lib. xii.
PRO. Vbi caput ſepultum ibi & ſepultura hominis intelligitur.l.cum in diuerſis. ff.de relig.& ſumpt.fune.
PROPO. Vitia teſtatorum tranſeunt in hæredes.l.cum hæres.ff.de diuer.& tẽp. præſcr.
PRO. Vniuerſi conſentire non poſſunt. l.i.§.fina.ff.de acqui.poſ.
PRO. Vltima mora nocet.l.illud.ff.de pericu.& com.rei vendi.

PRO. Vbi nulla petitio, ibi nulla mora. l. si pupillus. ff. de verb. oblig.

PRO. Vniuersalis oratio negatiua, non potest dici falsa antequã in quolibet particulari sit possibile. l. si necessarias. §. si ánnua. ff. de pigno. actio.

PRO. Viæ debent esse securę. l. i. §. i. ff. de his qui deiecer. vel effud.

PRO. Vbi lex considerat quod potest venire, non debemus requirere quod aliter euenerit. l. si vero. §. pretor. ff. de his qui deiece. vel effud.

PRO. Voluntates enunciatiuæ dispositionem non inducunt. l. verba testamenti. C. de testa.

PRO. Voluntates dispositiuę sunt obseruandæ. §. disponat in auth. de nupt.

PRO. Vitiosa possessio non iuuat possidentem. l. improba possessio. C. de acqui ren. possessio. §. furtiue inst. de vsuf. nec eius hæredem. l. vitia possessionum. C. de acqui. posses. nisi contra extraneos. l. fi. ff. de acqui. pos.

PRO. Vox serui est vox domini regulariter, in. l. si seruum. ff. de dam. infec. & §.

ei vero,insti.de inuti.stipu. Sed hoc fallit in duobus casibus in.l.ii.& in.l.ante penu. ff.de stip. serui.ita Acur.i.l.i. ff.de st.p.ser.

PRO. Variæ sunt hominum voluntates. l.quia poterat.ff.ad Trebel. vt in casu.l. non nudis,vbi glos.C.de emanc.lib.

OB. Contra de.l.cum eum.C.de adop.& l.ii.C.de reb.alien. non alien.

SOL. Sed ibi in actionibus præiudicialibus, in quibus exprimenda est certa caussa voluntatis.vt in.l.cum hi.§.vult igitur oratio.ff.de transac.

PRO. Venter plenus facile de ieiuniis disputat ca.gloria.xii.q.ii.& ca.crates.xii. q.iii.

PRO. Vbi veritas locum non habet, nec iuramentum locum habet, in.l.fin.C. de non numc.pecu.

PRO. Vultus motum iudicis detegit.l.ob seruandum.de offic.præsi.

PRO. Vinum inducit obliuionem, vnde Iustinianus quondam non meminerat de quibusdam legibus,quia nimium biberat, ita refert Acur.in.l.fi.C.in quib.cau.in integrum restitu.non est dand.

COMMVNES IVRIVM EX VTROQVE TESTAMENTO.

PRO. Vir est caput mulieris sicut christus ecclesiæ. 1. Corin. 11. in ca. cum caput. xxiii. q. v.

PRO. Vnusquisque in ea vocatione, in qua vocatus est permaneat. 1. Cor. 7.

PRO. Vnusquisque in suo sensu abundet Roma. 14.

PRO. Viuus & efficax est sermo dei, penetrabilior omni gladio ancipiti. heb. 4.

PRO. Vinum & mulieres apostatare faciunt sapientes, Eccle. 19.

PRO. Vouete & reddite domino deo vestro, Psal. 75.

PRO. Vbi thesaurus tuus, ibi & cor tuum, Mat. 6.

PRO. Virtus in infirmitatibus perficitur. 2. Cor. 12.

PRO. Vnusquisque onus suum portabit. Gal. 6.

PRO. Vbi sunt duo aut tres congregati in nomine meo, in medio illorum sum, ait Christus Mat. 18.

PRO. Vnus est princeps, vnus iudex,

vnus imperator, ca. in dapibus. vii. q. i.
PRO. Verbum domini nostri manet in æternum, Esaiæ. 4.
PRO. Vbi spiritus domini, ibi libertas. 2. Cor. 3.
PRO. Vigilate, & orate, vt non intretis in tentationem, spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Mat. 26.
PRO. Vanitas vanitatum & omnia vanitas, Eccle. 1.

FINIS.

Venetijs apud Bartholomæum Cæsanum. Anno
M. D. L.